979

משכן שילה

שיחות הגאון רבי

יחד נפציר ותרה ונקדישם שם שמיים!

לרפואת
עם ישראל
ולזכות
שילה סעידי
ומשפחתו
חיו

3 "בָּנִים אַתֶּם לַיי אֱ־לֹהֵיכֶם"

10 אהבת ה' ועמל התורה

14 מנהגי חודש אלול

18 האם מותר לשמור מקום לחבירו באוטובוס או ברכבת?

26 מהו הכלל הגדול בביקורת?

	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:59*	19:49	20:39
ת"א	18:58	19:47	20:36
חיפה	19:00	19:49	20:39
ב"ש	18:58	19:48	20:37

*לנוחיותכם 10 דקות - 18:39

ראה

לעמוד בגילוי מוקדם!

מפיץ יקר, ניתן להקדיש אישית את הגיליון. (ראה הסבר בעמוד 2)

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בַּצָּרָה וּבִשְׁבְיָה הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם
וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן.

משכן שילה

אודות

- עמותת 'משכן שילה' פועלת להפצת והעצמת התורה והחסד וזיכוי הרבים ברחבי הארץ, ללא מטרות רווח.
- העמותה חרטה על דגלה עשייה תורנית באהבה ואמונה, בדרך ישראל סבא, לאחדות וקירוב לבבות בית ישראל לאבינו שבשמיים.
- העמותה מנוהלת בהכוונת גדולי ישראל ואינה מקיימת במה פוליטית או עסקית.
- התרומות המתקבלות בעמותה מהפצת הגליונות והשתתפות בזיכוי הרבים, מיועדות לכלל פעילויותיה המוצהרות של העמותה למימוש מטרותיה בהפצת תורה וחסד ברחבי הארץ.
- בתקופה זו, אנו בהליך מתמשך של גיוס תרומות להקמת המרכז הרוחני - 'משכן שילה', בגן יבנה, שיהיה בעה"י משכן לשכינה ומגדלור תורני להפצת תורת ה' בעולם.

חזון

"הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה' וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ, לֹא רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי ה'".
יהא רעוא מן שמיא שנזכה לאקמא שכינתא מעפרא, לקדש את שמו יתברך בעולם כולו, לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, ללא פניות אישיות או מטרות כבוד, על ידי הפצת תורה ומעשים טובים מתוך אחדות אמיתית, אהבת ה' ואהבת ישראל.

לתרומות

- בנק לאומי (10) סניף 932
  מס' חשבון: 53090068
- מס' עמותה: 580560803
- לעמותה סעיף 46 לצורכי מס הכנסה.
- ניתן לתרום בכרטיס אשראי.
- קוד מוסד להקמת הרשאה לחיוב חשבון בבנק: 53483
- ניתן לתרום גם דרך 'נדרים פלוס'.
- כתובת למשלוח דואר: ת.ד 8038 אשדוד, מיקוד: 70800

לקבלת קופת הצדקה
של 'משכן שילה'
נא ליצור קשר טלפוני.

מכתבים למערכת

לכבוד מערכת משכן שילה היקרים!!

רציתי להודות לכם מאוד רב, על השאיפה המדהימה שאתם גורמים לי אידך שבוע.

אני ממש מרוכז בקונטר רוח אידך שבתי בשבתו לקבלת הגיליון, ולא האשמתיה יושבת מסביב לשולחן השבת ולהנים מחידושי התורה והחידודים שאני קורא ומסכים, בלכות האפפל האדיר של משכן שילה.

בנוסף, אני שולח מכתבי עם מכתב מתפללי נוסף אבירת הכנסת ולה משאיר שלוח לכבות עם אחרים.

אני עם מקפיד כבר כאה שנים לתרום בדקה בקופה האפשארית שלחתם לי.

"ישר כוחכם, תמשיכו לקדש שם שמים ברבים ולשמח את עם ישראל.

שאול ניסן,
בני ברק

לשליחת תגובות/הארות ועוד... a0732224999@gmail.com

זכות כפולה!

תורם יקר!

אשריך שזכית להיות ממצדיקי הרבים!!!
מה צפון לך ומה טמון לך, אין העין יכולה לראות, ולא האוזן יכולה לשמוע... כדכתיב: "עַיִן לֹא רָאָתָה אֱ-לֹהִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה לוֹ".

בתרומתך הנדיבה לעמותה
ובהשתתפותך בהפצת גיליונות משכן שילה לזיכוי הרבים
הנך שותף **בכלל פעילויות העמותה** ברחבי הארץ

לנצח נצחים!

- קרן להקמת הבניין - בית המדרש 'משכן שילה'
- הפצת גיליון תורני לזיכוי הרבים
- אלפי שעות של לימוד תורה
- החזקת אברכים
- חסד וגמחי"ם שונים
- שיעורי תורה
- לימוד תורה ופעילויות לתשב"ר
- ועוד חזון למועד בעה"י...

זמני היום

הזמנים עפ"י לוח 'אור החיים'

"מַשְׁנֶה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים" שעון קיץ	ירושלים		תל אביב		חיפה		באר שבע	
	כ"ט אב - ו' אלול		כ"ט אב - ו' אלול		כ"ט אב - ו' אלול		כ"ט אב - ו' אלול	
עלות השחר	4:44	4:49	4:50	4:55	4:46	4:52	4:49	4:55
זמן טלית ותפילין	4:51	4:57	4:57	5:03	4:54	4:59	4:57	5:02
הנץ החמה	6:09	6:13	6:15	6:19	6:09	6:13	6:16	6:20
סוף זמן ק"ש (מג"א)	8:42	8:44	8:46	8:48	8:44	8:46	8:46	8:48
סוף זמן ק"ש (גר"א)	9:22	9:23	9:26	9:27	9:24	9:25	9:26	9:27
סוף זמן תפילה (גר"א)	10:28	10:29	10:31	10:31	10:30	10:30	10:31	10:31
חצות יום ולילה	12:42	12:40	12:43	12:41	12:43	12:41	12:43	12:41
מנחה גדולה	13:15	13:13	13:17	13:14	13:16	13:14	13:17	13:14
פלג המנחה	18:11	18:04	18:10	18:03	18:12	18:04	18:11	18:03
שקיעה	19:18	19:10	19:16	19:08	19:19	19:10	19:17	19:09
צאת הכוכבים	19:34	19:25	19:32	19:23	19:34	19:26	19:33	19:24

הבהרה! לעניין זמני טלית ותפילין ראוי להמתין עד 60 דקות לפני הנץ בקיץ ועד 50 דקות לפני הנץ בחורף.
כמו כן, ראוי להחמיר ולהקדים כ - 10 דקות לפני זמן השקיעה המופיע בלוח.

שבת מברכין
ראש חודש אלול
יחול ביום: ראשון ושני
המולד: ליל ראשון שעה 0:26 ו-6 חלקים

פרשת ראה
הפטרה: "עניה סוערה"
וב' פסוקים ממחר חודש

כ"ט אב ה'תשפ"ה

שנה ג' לשמיטה
שנת מעשר עני

השבת הלימוד היומי

בבלי	עבודה זרה סו
ירושלמי	כתובות נז
משנה	זבחים יא, ח
הלכה	שו"ע או"ח נו, ד

אפשרות להקדשה אישית בספר הציון:

מחיר לא בספר ניתן להקדיש
הקדשה אישית (בהתאם יד או ס"ת מהקהילות המתגוררות)
להירשם - 073-222-4999 שלוחה 0

פקס: 077-444-8-666

לפניות ולקבלת הגיליון במייל:
A0732224999@gmail.com

לעילוי נשמת מו"ר הרה"ג
רבי **משולם צוברי** זצ"ל
מרא דאתרא - גן יבנה
נלב"ע ז' ך' תשרי ה'תש"פ
תנצב"ה

טלפון רב קווי 073-222-4-999

נקודה בפרשה | הגאון רבי יורם אברג'ל זצ"ל

"בָּנִים אַתֶּם לַיְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם"

קבלת התורה לישראל - זכות והתחייבות

יהודי הוא בן של מלך, והוא צריך לדעת כי אבות אבותיו יצאו ממצרים, עמדו לפני הר סיני ושמעו באוזניהם "אָנֹכִי יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ". הישמעאלים לא רצו לקבל את התורה, שאלו: מה כתוב בה? - "לֹא תִגְנֹב" - אנחנו לא יכולים לקבל עלינו. גם בני לוט סירבו לקבל, כל אחת מ־70 האומות נימקה מדוע היא לא יכולה לקבל את התורה, **אבל אבותינו אמרו "כֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְיָ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע"** (שמות כד) **- זו התחייבות!!!**

על זה אנחנו מברכים 'שלא עשני גוי', כיוון שהגוי פטור מכל המצוות, ואדרבה, גוי ששמר שבת חייב מיתה, גם גוי שעוסק בתורה חייב מיתה. כלומר **לא רק שהוא לא מקבל שכר, הוא גם נענש על זה!** אבל אצל יהודי זה הפוך, אם ישמור את התורה ואת השבת - יקבל שכר, ואם הוא מחלל שבת - הוא חייב, גם אם הוא יבטל תורה יש לו בעיה בזה.

כשיהודי חוטא יש עליו תביעה גדולה

לכן אסור לאף יהודי לחטוא נגד ה', וכשחוטאים ישראל יש עליהם תביעה גדולה, לפעמים יש לאדם עיכובים בזיווג של ילדיו או עיכובים בפרנסתו. הוא חייב לעקור את הרע משורשו, וכמה שיותר מהר. **כשאתה מתפטר מהמידות הרעות ומהעוונות הקשים והקלים כאחד, אתה נהיה כלי להשראת השכינה והברכה. אתה בעצמך תהיה כלי מחזיק ברכה**, אתה לא זקוק לאיש, כי הקשר שלך עם בורא עולם הוא קשר ישיר, אין עוונות שמבדילים בינך לבין ה'.

בנים בכל מצב בנים ובכל עניין

וגם יש שכר גדול. מהו השכר הגדול? עם ישראל הוא עַם הנצח! הוא אף פעם לא **יִכְלֶה**. אומר הקדוש ברוך הוא: "חֲצִי אֲכַלֶּה בָּם" (דברים לב), ופירשו חז"ל: החיצים כָּלִים, אבל ישראל אינם כָּלִים לעולם!

לא משנה מהו המצב הרוחני של עם ישראל, בכל מקרה יש להם דין בנים, זו דעת רבי מאיר (בקידושין לו), וכך נפסק להלכה. כשהם בנים מצויינים נאמר עליהם **"בָּנִים אַתֶּם לַיְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם"**, "בְּנֵי בְכֹרִי יִשְׂרָאֵל", "שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ".

וגם כשהם לא עושים רצונו של מקום הם נקראים בנים: "הוֹי גּוֹי חוֹטֵא עַם כָּבֵד עָוֹן זֶרַע מְרֵעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים", "שִׂחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפִתַּלְתֹּל", שאף על פי שהשחיתו הם עדיין בניו, וההתייחסות לכל אחד מהם בשמיים היא כאל יהודי גמור, שהרי הדין הוא שמותר לחלל את השבת על כל יהודי, כשיש צורך של פיקוח נפש חס ושלום. כל יהודי שקול כעולם מלא, כל יהודי צריך לומר בפה מלא: בשבילי נברא העולם (סנהדרין לז).

ימי אלול הקדושים

שבת פרשת 'ראה' לעולם סמוכה לחודש אלול והימים הנוראים (ודורשי רשומות רמזו זאת בשם הפרשה 'ראה', שהוא ראשי תיבות - ראה אלול הגיע), שהם ימים שיש בהם עת רצון גדולה לזכות לשוב בתשובה ולהתקרב לקב"ה, כיוון שבימים אלו הקב"ה מניח את העולמות העליונים ויורד ומתקרב אלינו ביותר, ופותח לפנינו את שערי התשובה.

האדמו"ר הזקן ממשיל זאת למלך גדול ששב לעירו, ובעודו בשדה שמחוץ לעיר יוצאים כל בני העיר לקראתו לשדה, ואז רשאים כולם להתקרב אליו ולדבר עימו, ולבקש ממנו את כל בקשותיהם, והוא מקשיב לכולם בסבר פנים יפות ובפנים שוחקות. כך מלווים אותו כולם עד לארמונו, אך ברגע שהוא נכנס להיכלו לא ניתן עוד לפגוש אותו, כי אם על ידי רשות מיוחדת, ורק יחידי סגולה. וכמו כן בימי אלול ועשרת ימי תשובה הקב"ה כביכול הוא כמלך הנמצא בשדה, וכולנו יכולים להתקרב אליו בנקל, והוא קרוב לכל קוראיו.

להרבות בחסד ובאהבת ישראל

ועיקר העבודה בימים קדושים אלו היא לסלק את מידת צרות העין והקמצנות, ולהרבות בעשיית צדקה וחסד ובאהבת ישראל, כנרמז בשם החודש - אלול, שהוא ראשי תיבות של הפסוק: "אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים", והיינו שצריך לתקן את כל העניינים שבין האדם לזולתו ולהרבות באהבה ובאחדות ("איש לרעהו") ולהרבות בנתינת צדקה ועשיית חסד ("ומתנות לאביונים").

ולא לחינם מראש חודש אלול ועד יום הכיפורים ישנם 40 יום, כי יש כח מיוחד בעבודה מרוכזת במשך 40 יום לבטל מידה רעה, כדברי הרב הקדוש **רבי אלימלך מליז'נסק**. כמו כן בנוגע למידת הקמצנות, על ידי שישקוד האדם ב־40 ימים אלו לשבר מידה זאת, וירבה בנתינת צדקה ובעשיית חסד, יצליח בעזרת ה' לעקור אותה מן השורש.

ובזכות שירבה האדם בימים קדושים אלו בנתינת צדקה ובעשיית חסד, בוודאי יזכה להיחתם ביום הדין הגדול לחיים טובים ולשלום, כי דרכו של הקב"ה לנהוג עם האדם בדרך של "מידה כנגד מידה", וכאשר ירבה האדם בימים אלו בעשיית צדקה וחסד, כן ינהג עימו הקב"ה בחסד וברחמים, ויחתום אותו ואת כל הנלווים אליו לחיים טובים ולשלום!!

(בצור ירום)

תפילה לפני ואחרי הלימוד

לפני לימודו יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁלֹּא יֵאָרַע דָּבָר תַּקָּלָה עַל יָדִי, וְלֹא אֶכָּשֵׁל בְּדָבָר הֲלָכָה, וְיִשְׂמְחוּ בִי חֲבֵרַי, שֶׁלֹּא אֹמַר עַל טָמֵא טָהוֹר וְלֹא עַל טָהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מָתָר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מָתָר, וְלֹא יִכָּשְׁלוּ חֲבֵרַי בְּדָבָר הֲלָכָה וְאֶשְׂמַח בָּהֶם. "כִּי יְיָ יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דֵּעָת וּתְבוּנָה". "גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ".

אחר לימודו יאמר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁשַּׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שֶׁאֲנִי מַשְׁכִּים וְהֵם מַשְׁכִּימִים. אֲנִי מַשְׁכִּים לְדִבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מַשְׁכִּימִים לְדִבָרִים בְּטֵלִים. אֲנִי עָמֵל וְהֵם עֲמֵלִים. אֲנִי עָמֵל וּמְקַבֵּל שָׂכָר וְהֵם עֲמֵלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שָׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לִבְאֵר שַׁחַת. שֶׁנֶּאֱמַר "וְאַתָּה אֱ־לֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת. אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם, וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ".

לוח חודשי

	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
אב תשפ"ב							א ראש חודש אב אין אומרים צדקתך **מטות מסעי**
	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח **שבת חזון** ערב תשעה באב אין אומרים צדקתך **דברים**
	ט צום תשעה באב 1957 שנים לחורבן בית שני סיום הצום בצאת הכוכבים ברכת הלבנה בערב אין אומרים תחנון	י	יא	יב	יג סוף זמן ברכת הלבנה כל הלילה	יד	**טו** ט"ו באב **שבת נחמו** אין אומרים צדקתך **ואתחנן**
	טז	יז	יח	יט	כ	כא	**כב** **עקב**
	כג	כד	כה	כו	כז	כח	**כט שבת מברכים** ערב ראש חודש אין אומרים צדקתך **ראה**
	ל ראש חודש אלול אין אומרים תחנון						

תְּפִלָּה לִשְׁלוֹם חַיָּלֵי צָה"ל

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל חַיָּלֵי צְבָא הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל, אַנְשֵׁי כֹּחוֹת הַבִּטָּחוֹן וְכֹחוֹת הַהֲצָלָה, הָעוֹמְדִים עַל מִשְׁמֶר אַרְצֵנוּ וְעָרֵי א־לֹהֵינוּ, מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְבַּר מִצְרַיִם, וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֲרָבָה וּבְכָל מָקוֹם שֶׁהֵם. בְּיַבָּשָׁה בָּאֲוִיר וּבַיָּם. יִתֵּן יְיָ אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לִפְנֵיהֶם. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמֹר וְיַצִּיל אֶת חַיָּלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחְתֵּיהֶם, וְיַעֲטְרֵם בְּכֶתֶר יְשׁוּעָה וּבַעֲטָרַת נִצָּחוֹן. וְיָקִים בָּהֶם הַכָּתוּב: "כִּי יְיָ א־לֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם, לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם" (דברים כ, ד), וְנֹאמַר: "אָמֵן".

דברי תורה לסעודת שבת

מתורת ה"אור החיים" הקדוש
רבינו **חיים בן עטר** זיע"א

הזדיינות קדיטת!

שו"ת בהלכה מאת הראשון לציון
מרן הגאון רבינו **עובדיה יוסף** זצ"ל

"לֹא תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ, שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מַצּוֹת... כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (דברים טז, ג).

הקשה מרן האור החיים הקדוש זיע"א (שמות יב, יז): מה הקשר בין המצווה לאכול מצה ולהיזהר שלא לאכול חמץ לבין היציאה החפוזה והמהירה שהוציא הקב"ה את ישראל ממצרים? מדוע התורה הקדושה כורכת ומחברת בין שני עניינים אלה?

אלא השיב הצדיק: הקב"ה כרך בין השניים כדי לרמוז ולהורות לנו שכשם שהוא הביא את הגאולה בזמן הנכון והמדוייק לה, ולא איחר אותה אף לא ביום אחד, כך גם אנחנו צריכים להקפיד על הכנת המצה לפסח שתיעשה במהירות וללא עיכובים.

אך הבה ונשאל: ואם אכן הייתה הגאולה מתמהמהת ומתעכבת בעוד יום או יומיים, מה נורא בזה כל כך? התשובה לכך פשוטה עד מאוד - בני ישראל היו שוקעים בשער החמישים בטומאה, ואז כבר לא היה את מי לגאול! **ונמצא לפי זה שזמן הגאולה היה מדוייק להפליא, וכל עיכוב, ואפילו הקטן ביותר, היה מביא אסון גדול לישראל מבחינה רוחנית וגשמית גם יחד.**

וזהו הלקח - שהרי לפעמים אנחנו מתמהמהים ומתרפים בקיום המצוות, ואנו מנסים להשתיק את מצפוננו בטענה: "מה כל כך גרוע בזה? ואם איחרתי בעשיית המצווה, מה נורא כל כך?!"

ולכן בא הקב"ה ומשיב לנו: "לֹא תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ... כִּי בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" - כלומר, ממני תלמדו שכל איחור הוא גרוע ומסוכן, ולכן אדרבה - מצווה הבאה לידך אל תחמיצנה!

שו"ת בהלכה

שאלה: המתפלל תפילת תשלומין בשבת, מה יאמר בתפילתו?

תשובה: אדם שנאנס והחסיר תפילת ליל שבת, ומתפלל שחרית שתיים, **יש אומרים** שבתפילה השנייה יאמר את נוסח התפילה שהחסיר (ונמצא שיאמר בראשונה 'ישמח משה', ובשנייה 'אתה קדשת', ויקפיד שלא להתפלל בראשונה את התפילה החסרה).

ויש אומרים ששתי התפילות יאמר בנוסח אחד, שבשחרית יאמר ב' פעמים 'ישמח משה', **ולהלכה** העושה כאחת השיטות עולה לו תפילתו.

ואם חיסר תפילת ליל שבת, יכול לאחר תפילת שחרית לשמוע ולכוון לתפילת חזרה שמתפלל החזן, ותעלה לו לתשלומין של ערבית שהחסיר. ורשאי לעשות כן רק על תשלומי ערבית, כיוון שמעיקרה היא תפילת רשות.

אדם שטעה והקדים להתפלל מוסף קודם תפילת שחרית, יצא ידי תפילת מוסף, ויתפלל עתה תפילת שחרית.

מתורת ה'בן איש חי'
רבינו **יוסף חיים** זיע"א

ההודה ביין ישן!

"וְאֶת הַחֲזִיר כִּי מַפְרִיס פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה טָמֵא הוּא לָכֶם... וְכֹל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ" (יד, ח-ט).

כתב רבינו הבן איש חי זצ"ל בספרו "אבן שלמה": התורה הקדושה נמשלה ליין, שנאמר (שה"ש א, ב): כי טובים דודיך מיין, ומדוע? משום שבשאר החוכמות והמדעים ישנם תגליות וחידושים, אך כל אחת סותרת את הקודמת לה, והם המדענים מניחים הנחות יסוד וקובעים כללים ונותנים הסברים שמחזיקים מעמד עד לתגלית הבאה...

לא כן התורה הקדושה שהיא נצחית, וכל תגלית חדשה שמתגלה בעולם רק מחזקת ומוכיחה עד כמה תורתינו אמת, כי **התורה שלנו מפי אלוקים נאמרה, וה' חותמו אמת.**

וכראיה וחיזוק לכך, הנה התורה הקדושה קבעה כבר לפני אלפי שנים שיש רק בעל חי אחד בעולם שיש לו פרסות ברגלו, אך אינו מעלה גרה, והוא החזיר, והנה מאז מתן תורה ועד היום, לא נמצא בשום מקום בעולם בעל חי נוסף כדוגמת החזיר.

כמו כן חז"ל קבעו שכל דג שיש לו סנפיר - יש לו קשקשת, וגם כלל זה שריר וקיים מאז מתן תורה ועד היום, ולמרות שמאז התגלו אלפי סוגים של דגים במעמקי האוקיינוס, ועדיין לא נמצא דג שסותר את הכלל שקבעה התורה!

ולכן נמשלה התורה ליין, שככל שהוא מתיישן, הרי הוא משתבח, וכך תורתינו הקדושה, ככל שחולף הזמן היא משתבחת ומתברכת עד כמה היא נכונה ואמיתית.

שו"ת בהלכה

שאלה: אדם שנאנס בשבת ולא התפלל שחרית ומוסף, והגיע זמן המנחה, כיצד ינהג?

תשובה: אדם זה צריך עתה להתפלל ג' תפילות, **והעיקר להלכה שיתפלל תחילה תפילת מנחה**, שהיא תפילת חובה, ולאחריה תפילת מוסף שזה עדיין זמנה, ולבסוף תפילת תשלומין של שחרית.

שאלה: מהו הטעם שמברכים מעין שבע?

תשובה: בזמן חכמים היו בתי הכנסת בשדות מחוץ לעיר - **שמצויים שם מזיקים**, ויחידים שמתאחרים בתפילה, אם יישארו לבדם יבואו לידי **'סכנה'**, לכן תיקנו שיאמר שליח הציבור ברכה זו, ובינתיים יסיימו המאחרים תפילתם, ובימינו אף שאין סכנת מזיקים, אומרים אותה משום **'מנהג אבותינו בידינו'**.

תוכן זמ

אַגִּדְלֵךְ אֵ-לֹהַי 27
אֲדוֹן עוֹלָם 47
אֵל גָּלִיל 24
אֵ-ל מָאד נַעֲלָה 39
אֵ-ל עַד לִי לָעַד 34
אֵלֶיךָ אֶקְרָא יְ-הֹ 13
אֱלֶלָא אִימְלָאלִי 33
אֲעוֹפֵּה אֶשְׁכּוֹנָה 19
אֶעֱרָךְ מַהֲלָל נִיבִי 30
אַשְׁוֵרד שִׁירָה 29
אַשִׁיר לְאֵ-ל 18
אַשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה 35
אַשִׁיר לִכְבוֹד חֲבָרִים 32
אַשִׁיר שִׁירָה וְזִמְרָה 31
אֲשִׁירָה נָא 31
בְּזִכְרִי יָמִים יְמִימָה 20
בֶּן אָדָם 29
בַּר יוֹחַאי 37
בָּרוּךְ אֵ-ל עֶלְיוֹן 23
בְּתֵי צָאנִי 22
גּוֹאֵל יְבוֹא 28
דְּרוֹר יִקְרָא 18
וְאַמַּרְתֶּם כֹּה לְחַי 36
זֶהוּ אֵ-לִי וְגוֹאֲלִי 22
זְקַן יוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה 35
חֲבִיבִי 13
חִישׁ חִישׁ 21
יְדִיד נֶפֶשׁ 23
יְדִידִי הַשַּׁכֶּרְתָּ 22
יְהַלְּלוּמָה 21
יְ-הֹ אֶכְסֹף 46
יְ-הֹ רִבּוֹן 19
יְהִי שְׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ 39
יְהוּדִי לְךָ רַעְיוֹנִי 33
יְהוֹדֶךָ רַעְיוֹנִי 14
יוֹם זֶה מְכֻבָּד 26
יוֹם שַׁבָּתוֹן 26
יוֹצֵר מִיָּדוֹ 17
יָחִיד אֵ-ל דָּגוּל 22
יָחִיד רָם 30
יַעֲלֶה יַעֲלֶה 39
יָפָה וְתַמָּה 16
יִשְׂמַח חָתָנִי 40
יִשְׂמַח מֹשֶׁה 28
כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת 12

מתורת ה'אביר יעקב'
רבינו **יעקב אביחצירא** זיע"א

דברי תורה לסעודות מאת:
הרה"ג **שמעון יוחאי יפרח** שליט"א

קמצן וכעסן!

"וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ... טָמֵא הוּא לָכֶם" (דברים יד, יח-יט).

רמז נפלא כתב הצדיק רבינו יעקב אביחצירא זיע"א בספרו 'פיתוחי חותם' (שמיני), **וכך הם דברי קודשו:** יש בני אדם שהם מטבעם קמצנים וצרי עין, ומחמת כך אינם רוצים שיבקשו מהם מעות לצדקה, ועל כן כשניגשים אליהם לבקש מהם צדקה, מיד מראים את עצמם כאילו שהם עומדים בתפילה כחסידים הראשונים, וגם מראים את עצמם כבעלי ענווה גדולה וכשפלי ברך.

ואם בכל זאת העז מישהו לבקש מהם מעות לצדקה, מיד הם מתקצפים וכועסים בקול רעש גדול ואומרים: "מי הוא זה ואיזה הוא אשר מלאו ליבו להפריע לנו בתפילה ובייחודי שמות הקודש?!"

הנה אדם כזה לא רק שאינו חסיד, אלא הוא רשע גדול! כי אדם כזה היכן היא חסידותו? והיכן ענוותנותו? ואם אינו עוזר ומסייע לאחרים, אם כן מה ערך יש לתפילתו?!

ולזה רמזה התורה ואמרה: "**והחסידה**", כלומר זהו האיש שעושה את עצמו כחסיד אשר כל הנהגותיו הם בדרך החסידות, אך כשמדברים איתו על ענייני צדקה וחסד, מיד נעשה הוא בבחינת "**אנפה**" - שמתאנף וכועס, וכבר אמרו חכמים (חולין סג.) שהאנפה היא דיה רגזנית, הרי איש זה "**טָמֵא הוּא לָכֶם**"!

ורמזה התורה למידות הרעות הללו, כדי שיתרחקו הבריות ממידות מגונות אלו, כי מי שנדבק במידות הללו, הרי זה הסיר מעליו את הביטחון בה' וכופר בהשגחתו, ולא יראה ברכה בממונו, ואדרבה, ישראל רחמנים וגומלי חסדים, ונתבעים ונותנים בעין יפה תמיד.

שו"ת בהלכה

שאלה: האם כורעים בתחילת ברכת מעין שבע, והאם מזכירים יום טוב בברכה זו?

תשובה: אין לכרוע בברכה זו, שהכריעות הן רק במקום שתיקנו חכמים, וכל המוסיף גורע, ואם כרע אין גוערין בו, אבל מלמדים אותו שלא יכרע.

וביום טוב שחל בשבת, אינו מזכיר את היום טוב בברכה זו, שלא תיקנו לאומרה אלא בלילות שבת (כי בלילות שבת דווקא מצויים מזיקים) ובדיעבד אם טעה שליח הציבור והזכיר יום טוב ואף חתם 'ברוך אתה ה' מקדש השבת וישראל והזמנים', **אינו חוזר.**

ובליל פסח שחל בשבת אין אומרים ברכה זו, לפי שנאמר בו 'ליל שימורים' ודרשו חכמים: לילה המשומר מן המזיקין, כך לדעת גדולי הפוסקים **והשולחן ערוך, והאר"י ז"ל**, והאומרה מכניס עצמו לחשש ברכה לבטלה ולא יענו אחריו אמן.

מתורת החסידות
רבינו **ה'בעל שם טוב' ותלמידיו** זיע"א

סגולה לשפע וברכה

"שִׁבְעַת יָמִים תָּחֹג לַיי אֱ־לֹהֶיךָ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ" (דברים טז, טו).

מי מאיתנו אינו מעוניין בשפע וברכה בלי גבול וקצבה? איך משיגים זאת?

עצה טובה השמיע לנו הצדיק רבי ברוך ממז'יבוז' בעניין זה, וכך כתב: הן ידוע שמידת העצבות מסלקת ומקלקלת את מזונותיו ופרנסתו של האדם, ולכן ככל שיהיה האדם בשמחה תמידית - יזכה לשפע רב בכל העניינים.

ונרמז הדבר בתורה, שנאמר (דברים טז, טו): "וְהָיִיתָ **אַךְ שָׂמֵחַ**", ותמצא שסופי התיבות הן אותיות **ח-ת-ך**, שהוא שם של המלאך הגדול הממונה על הפרנסה, ובא הדבר ללמדנו שאם יהיה האדם בשמחה, הרי שבשכר זאת יזכה לשפע וברכה מלוא חופניים, ולכן חובה עלינו לצאת מהחגים והמועדים כשהשמחה נטועה בליבנו.

ועוד רמז נפלא לזה מופיע בשמות הפרשיות שקוראים בתחילת השנה, והם: בראשי**ת**, נ**ח**, לך **לך** - וגם כאן תמצא שסופי המילים הם אותיות **ח-ת-ך**, וגם בשמות החודשים הראשונים שבשנה, שהם: **ת**שרי, מ**ח**שון, כ**ס**לו - וגם כאן אנו מוצאים בראשי התיבות את שמו של המלאך הממונה על הפרנסה, שהוא אותיות **ח-ת-ך**.

והלקח נפלא ומרעיש! אם רוצים אנו שהימים שלנו יהיו מלאים בטובה ושפע, וגם יהיו מוצלחים ומבורכים, בראש ובראשונה עלינו להיות בשמחה תמידית ושלֵמה, ומדוע? מפני שבזכות השמחה זוכה האדם שיפתחו לו אוצרות של שפע מן השמיים, ותמצא שהמילה "**שמש**" היא ראשי תיבות: **ש**מחה **ש**ל **מ**צווה, והרי נאמר: "**שֶׁמֶשׁ** צָדָקָה וּמַרְפֵּא".

שו"ת בהלכה

שאלה: מהם המקומות שאומרים בהם ברכת מעין שבע?

תשובה: ברכת מעין שבע **נתקנה דווקא בבתי כנסת** שהיו בימיהם בשדות, ולכן במניין המתקיים **בבית חתנים או בבית אבלים אין אומרים ברכה זו, ואפילו אם יש שם ספר תורה.** וכן כשמתפללים בבית באופן זמני. אומנם בירושלים בעיר העתיקה השוכנת בין החומות, גם במניינים אלו אומרים ברכה זו, כיוון שברוב קדושתה נחשבת העיר העתיקה כמו בית כנסת. ולכן גם אורח שנעשה שם שליח ציבור אומר ברכת מעין שבע.

שאלה: האם אומרים ברכה זו במחנות צבא?

תשובה: חיילים שנמצאים בקווי החזית ובמחנות זמנים, אם אין להם מקום מיוחד לתפילה וספר תורה, לא יאמרו ברכת מעין שבע, **ואם יש להם מקום מיוחד לתפילה וספר תורה, יש לאומרה כמו בכל בתי הכנסת.**

זמירות

כָּל מְקֻדָּשׁ 45
לְאֵ-ל מָרוֹם 35
לְדָוִד שִׁיר וּמִזְמוֹר 24
לְכִבּוּד חֲמֻדַּת לִבִּי 38
לְמוֹלֶדֶת שׁוּבִי רָנִי 24
מַה יְּדִידוּת 25
מוֹל א-לִי וְגַדְּלוֹ 15
מְנוּחָה וְשִׂמְחָה 17
מַקְהֲלוֹת עַם 40
נְגִילָה הַלְלוּיָה 12
עֲזָרְנִי א-ל חַי 15
עַל אַהֲבָתָךְ 34
עֵת דּוֹדִים כַּלָּה 40
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכָלְנוּ 27
רְפָא צִירִי 25
שָׁלוֹם לְבֵן דּוֹדִי 21
שִׂמְחָ בְנֵי 14
תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ 29
תְּשֻׁבִי צוּרִי לִבְבִי 27

שירי שמחות
38-40

שירים לסעודה שלישית:
41-47

שירים חסידיים (לפי א'-ב'):
48-55

שירי תימן (דיוואן)

אֲדוֹן הַכֹּל 56
אַהֲבַת הַדְּסָה 59
אוֹדֶה לָךְ 58
אֵילֶת חֵן 59
אִם נִנְעֲלוּ 57
אִשָּׁאֵל אֶלְקַי 57
חוּס אֵ-לֹהַי 61
יְדַעְתָּנִי 60
יַשְׁקֵף 57
לְפָלֶא הָרִמּוֹן 58
מִי נִשְׁקָנִי 60
סָעִי יוֹנָה 56
סַפְּרִי תָּמָה 61
קְרִיָה יְפַהְפִיָה 58
שׁ-דַּי אֲמַד נָא דַּי 60
שְׁמַע הָאֵ-ל 56

"רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה" (דברים יא, כו)

לכאורה תיבת "היום" נראית מיותרת, והיה יכול לכתוב 'ראה אנוכי נותן לפניכם **ברכה וקללה**'?!

אלא מתרץ ה'בן איש חי' בדרשותיו, כי הנה הקדוש ברוך הוא נתן לישראל חמישה ימים טובים בשנה: **ראש השנה, יום ראשון של סוכות, יום שמיני חג עצרת, יום ראשון של פסח, חג השבועות** (יום שביעי של פסח אינו רגל בפני עצמו). ואם היו ישראל שומרים חמישה ימים טובים אלו כהלכתם, היו ניצולים מחמישה ימים רעים שהם: **צום גדליה, עשרה בטבת, שבעה עשר בתמוז, תשעה באב, עשרה באב** (שרובו של היכל נשרף בעשרה באב).

וזהו שאמר הכתוב: "רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם **הַיּוֹם**", דהיינו **ה' יום**, חמישה ימים שהם ברכה וקללה, ואם אתה נזהר באלו הימים טובים שהם לברכה, אזי תינצל מהימים שהם לקללה.

(מדשן ביתך)

"וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וְיָשַׁבְתֶּם בֶּטַח" (דברים יב, י)

הקשו המפרשים: והלוא דבר פשוט הוא שכיון ש"הניח לכם מכל אויביכם מסביב", ודאי הוא שתשבו בטח.

אלא נראה לבאר: שאף על פי שיש שלום בין ישראל לאומות, פעמים שאין שלום בישראל בין אדם לחבירו ושונאים זה את זה בלב.

על כן מבטיח הכתוב **"וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב"** - היינו מאומות העולם, **"וְיָשַׁבְתֶּם בֶּטַח"** - שיהיה שלום ביניכם, בין אדם לחבירו.

(תפארת יונתן)

"עֲשַׂר תְּעַשֵּׂר" (דברים יד, כב)

וביארו בגמרא (תענית ט) - עַשֵּׂר בשביל שתתעשר.

ביאור העניין כמו הממונה על אוצר קטן מאוצרות הממשלה, **אם ימלא את תפקידו כראוי, כי אז יתמנה להיות אחראי על אוצר גדול יותר,** אף אם לא יצטיין במעלות אחרות. ולהיפך, אם יתגלה חיסרון במשמרתו, לא יועילו לו כל המעלות שנמצאות בו אלא יורידוהו מדרגתו למשרה נחותה יותר.

כן העניין באוצרות השמיים הניתנים לאדם. אם מעשר כראוי, וממלא תפקיד הגזברות שלו כראוי, ליטול לעצמו כפי דרכי התורה, ומחלק למי שראוי על פי הוראות התורה, אז יתעשר - יתמנה לגזבר על אוצר גדול יותר, וכן הלאה למעלה למעלה.

(רבי שמעון שקאפ)

יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך

סיפר הגאון רבי שלמה זלמן אוירבאך זצ"ל:

מרן הרב קוק זצ"ל קיבל מכתב מגדול אחד שקימץ מאוד בתארים לרב. השיב הרב במכתב נדיב תארים.

הרב שזורי (ובר) העיר לרב על כך, שמִן הראוי שינהג כאותו רב וימעיט בתארים.

השיב לו הרב: אני נוהג בדיוק כמוהו, הוא כתב לי את מה שהוא חושב עליי באמת, ואני כתבתי לו את מה שאני חושב עליו באמת...

(שיחת אבות)

אינני יכול לפעול ישועות כמו פעם...

לפני כ־70 שנה, אברך צעיר ולו כמה ילדים בביתו קיבל ביום בהיר **בשורה קשה על המחלה האיומה.** הרופאים העריכו כי נשארו לו חודשים ספורים לחיות. כל המשפחה הייתה המומה.

החליט האברך לפנות **לרבי מרדכי מזוועהיל** זי"ע, אשר שמו התפרסם בירושלים כעובד ה' נשגב (אך היה זה עוד טרם כהונתו כאדמו"ר), ולבקש ממנו כי יפעל ישועה למענו. הוא גולל את מצבו לפני הצדיק, העניק לרבי מרדכי סכום כסף גדול לפדיון נפש, הותיר את שמו לתפילה על הסטנדר, ונפרד מהצדיק תוך שהלה מברכו שיזכה לרפואה וישועה בקרוב.

השבועות חולפים, הרופאים החלו לטפל באברך באמצעים שהיו בידיהם, **והנה פלא - היהודי הולך ונרפא, והמחלה מתחילה לסגת.** במועד שהרופאים בתחילה ציפו שיעזוב האברך את בית החולים ויעלה לעולם שכולו טוב - עזב הוא את בית החולים לביתו בריא ומאושר, מהלֵך על שתי רגליו!

30 שנה חלפו. האברך הצעיר של אז כבר הפך ליהודי מבוגר כבן 60, ושוב נגזרה עליו הגזֵרה. שוב הוא ישב על הכיסא והתבשר שהמחלה שבה והתפרצה בגופו. הוא יצא מהרופא שבור לב, ובפרט משום שהרופאים אמרו שהמצב חמור יותר מבפעם הקודמת, שכן **בהתפרצות חוזרת סיכויי ההתגברות של הגוף על המחלה קלושים עד אפסיים.**

אך היהודי לא נתן לדאגה להשתלט עליו. הוא זכר היטב מה שעשה בפעם הקודמת, והחליט לשוב ולעשות את אותה הפעולה. הוא שבר תוכנית חיסכון ומשך ממנה סכום עתק, צרר את הסכום במעטפה ושם פעמיו לרבי, שכבר כיהן אז כאדמו"ר.

כשנכנס, הזכיר לרבי בקצרה שלפני 30 שנה חלה במחלה הנוראה ופדה את נפשו בצדקה שהעביר לרבי, ובקול בוכים סיפר כי המחלה שבה ותקפה. "הבאתי בכיסי מעטפה עבה פי כמה וכמה" - אמר האיש, "אתן אותה לרבי, והרבי כבר יפעל לי את ישועתי כמיטב המסורת...".

אלא שהפעם למרבה ההפתעה - **הרבי דחה את המעטפה בעדינות וסירב.** "לצערי, אינני יכול לעזור לך", אמר, תוך שהוא מביע השתתפות כנה בצערו של היהודי. האיש הופתע, ולאחר רגע, כשהבין את משמעות הדברים, נחרד וזעק: "רבי! האם זה אומר שאפסה תקוותי?! אין לי סיכוי?!" "זה לא אומר כלום", הרגיע הרבי, "התכוונתי, שאז באמת הייתי יכול. היום כבר לא!"

הרבי הבחין במבטי התמיהה, והוסיף מיד: "ראה נא. אז, **באותם הימים, הייתי אברך צעיר, מטופל במשפחה חסרת כול, עני מרוד. נתת לי מעטפה, ובכח הצדקה יכולתי להתפלל עליך, ותפילת העני שזכה בצדקה מידיך פתחה את השערים.** הרי התורה הבטיחה: 'כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ' - ברכת התורה היא שעמדה לצידך להושיעך.

לא כן היום. היום אני רבי, ברוך ה' כבר אינני נזקק לצדקה וכבר אינני יכול לפעול ישועות כה גדולות שאפשר לפעול רק בכח הצדקה. עצתי לך - צא לרחובה של עיר, חפש לעצמך עני הגון, אדם שמצוקתו גדולה, תן לו את המעטפה ובקש ממנו להתפלל עליך. ואז כח הצדקה ישוב ויפעל את ישועתך, ורפואתך קרובה לבוא".

קיים היהודי את עצת הרבי, **ואכן לא עברו ימים מרובים עד שנכנס היהודי חזרה אל מעונו של רבי מרדכי מזוועהיל זי"ע, והפעם כדי לבשרו כי העצה פעלה היטב,** והוא נושע ונרפא בכח הצדקה.

(באר הפרשה)

מדוע סיפר ראש הישיבה את הנס לכולם

היה ילד אחד בן שש שהיה משותק ברגליו והיה מטופל בבית חולים 'הדסה עין כרם'. הילד טופל אצל בכירי הרופאים והפרופסורים, אך בסופם של הטיפולים הרופאים הרימו ידיים וכתבו מכתב ובו נאמר שהילד לוקה ב־100 אחוזי נכות ואין שום סיכוי לרפאותו.

ההורים לא אמרו נואש ולקחו אותו על גבי ידיהם ובאו אל הגאון **רבי בן ציון אבא שאול** זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף.

ראש הישיבה זצ"ל אמר להושיב

צדיקים
לאהבה וליראת ה'

את הילד מולו. לאחר שבירכו בכל ליבו אמר לילד: "בוא אליי". הילד אמר: "איני יכול". ראש הישיבה זצ"ל אמר: "בכל זאת תנסה", **ואז הילד קם והחל ללכת. ההורים היו המומים ובכו משמחה, וכך החל הילד ללכת כרגיל.**

הילד חזר לבית החולים והרופאים לא האמינו למראה עיניהם, והיה בכך קידוש ה' עצום. הרופאים ציינו בתעודה הרפואית כי "הילד נתרפא על ידי הרב".

והנה יום אחד, לאחר שבע שנים, הגיעה אחותו של ראש הישיבה זצ"ל וראתה שראש הישיבה שמח ומאושר. שאלה את הרבנית הדסה: "משום מה הרב שמח כל כך היום?" השיבה הרבנית: "את רואה את הבחור הזה, זה הילד שהיה משותק וראש הישיבה הקים אותו מחוליו, וכעת בא להזמין אותנו לבר המצווה שלו".

ומעניין לציין כי אפילו שראש הישיבה היה מסתיר את כל מעשיו, פה גילה לתלמידיו את דבר הנס ואמר: "**חכם יהודה צדקה** ביקשני לספר ברבים עובדה זו, כדי לקדש שם שמיים!" בינו נא.

(עונג שבת)

ביטול תורה של יחיד

באחת הפעמים ששהה **רבי יוסף שלמה כהנמן** זצ"ל מפוניבז' באנגליה לטובת הישיבה, נעשו מאמצים גדולים שיפגוש גביר אדיר, ואכן ההשתדלות הועילה ונקבעה פגישה ל־1 וחצי בצהריים. בשעה היעודה הגיעו הרב ומלוויו למשרדו של הגביר.

כשנכנסו התנצלה המזכירה שיש עיכוב קל בלוח הזמנים, אבל הגביר יתפנה מיד לקבל אותם. לאחר כחצי שעה של המתנה יצא הגביר, וסיפר כי יש לו עניין דחוף שלא סובל דיחוי ועדיין אינו יכול לקבלם, אבל מבקש שימתינו ומבטיח שההמתנה תשתלם להם. הרב ומלוויו נשארו והמתינו.

לאחר זמן שוב יצא והתנצל שמעכב את הרב, אבל הבטיח שכבר הוא מתפנה לקבלם, והדבר חזר על עצמו כמה פעמים. לאחר יותר משעתיים של המתנה, ברבע ל־4, אמר הרב למלוויו: "חוזרים הביתה". המלווים התפלאו מאוד, "אחרי שהמתנו כל כך הרבה זמן, נלך בידיים ריקות?"

אבל הרב לא ויתר, והם עזבו את משרדו של הגביר.

בדרכם חזרה שאל אותו הרב לויסון: "ילמדנו רבינו, מה הפשט?"

ענה הרב זצ"ל: "רבי יעקב (לויסון), אמרת לי פעם שיש לך קביעות בלימוד עם חברותא בשעה 4 וחצי, לכן אנחנו חוזרים, כדי שלא תפסיד את החברותא. המטרה שלנו לבנות תורה, אי אפשר לבנות תורה על ידי ביטול תורה. **לא מבטלים תורה אפילו של יחיד בשביל כסף ללימוד תורה של בחורים**"...

(שבת קודש)

עצה לגאווה

אברך התייעץ עם **הרב שלמה ברעוודה** זצ"ל, על כך שסובל מאוד מגאווה, מכיוון שהוא תלמיד חכם מוכשר. אמר לו רבינו שייקח לעצמו מקצוע בתורה שעדיין לא למד היטב, מפני שהוא מקצוע מורכב, או שייקח ספר קבלה בסיסי, ויעשה לעצמו קביעות קטנה בזה, ואז, כשיראה כמה הוא רחוק מההבנה הפשוטה של הדברים, יֵדע שאין לו במה להתגאות.

(דרכי שלמה)

מעלת הצדקה

מעשה ברבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שביקש מאיש מקורב לקנות בעבורו חוטי ציצית. הלה הזכיר לפניו שיש שני סוגי ציציות, ושניהם כשרים למהדרין, אבל האחד 'משופרא דשופרא' ומחירו פי שלושה ממחיר האחר. מיד אמר לו: "**הא לך מעות בסכום הגדול שהזכרת, אולם בעבורי די אם תקנה חוטי ציצית במחיר הזול, ואת הכסף הנותר - תחלק לצדקה!**"

(המאור שבתורה)

נפלאות התורה

הרה"ג שמעון יוחאי יפרח שליט"א

מעלת הצדקה!

"**פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וְלֶאֱבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ**" (דברים טו, יא).

1. בזמן שחטאו ישראל ויצאו לגלות, גרמו בכך פירוד באותיות שם הוי"ה, והתרחקו אותיות י"ה מאותיות ו"ה, **ועל ידי שאדם נותן צדקה לעני, בכך הוא גורם לאותיות הוי"ה להתאחד חזרה, להיות שם ה' שלם בייחודא שלים**, כי המטבע שנותן לעני הוא כנגד האות י', וכשנותן בידו לעני - הרי אמַת היד היא כנגד האות ו', וחמש האצבעות שביד הנותן הן כנגד האות ה', וחמש האצבעות שביד המקבל הן גם כנגד האות ה', ונמצא ששם הוי"ה נשלם בכך במעשה הצדקה (ליקוטי תורה להאר"י ז"ל, ישעיה סימן לב).

2. **ראוי ונכון שהנותן צדקה יפשוט את ידו תחילה קודם שהעני יפשוט ידו,** כדי שיהיה שם הוי"ה בנוי כסדר הנכון, כי בתחילה כשפושט הנותן את ידו עם הפרוטה, הרי בכך קיים את האותיות יה"ו הראשונות שבשם הוי"ה, ואחר כך כשפושט העני את ידו - היא כנגד האות ה' האחרונה שבשם הוי"ה, ובכך נכתב שם ה' בצורתו הנכונה, ועל זה נאמר (ישעיה לב, יז): "וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם" (ימלט נפשו לרבי אברהם חמוי, סימן ג).

3. מצוַת הצדקה טובה ומועילה מאוד לאדם להיות בצלם אדם יותר משאר המצוות, ולכן אם נגזר על אדם שייעלם מעל פניו צלם אלוקים שבו, **אם ייתן צדקה מתוך רצון הלב, יזכה שצלם אלוקים יישאר נסוך על פניו,** ותהא אימתו מוטלת על בעלי החיים למיניהם (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו).

4. בכל מצווה שאדם עושה יש אות אחת מכ"ב אותיות כנגדה, ואות זו מאירה במצחו כל אותו היום, ואם עשה מצווה נוספת שנרמזת באותה האות, הרי שהאות שנכתבה במצחו בראשונה נבלעת במצחו, והארת המצווה השנייה מאירה על מצחו. אולם **אם עשה מצוַת צדקה, הרי שהאות שכנגדה מאירה במצחו כל אותו השבוע** (שער רוח הקודש להאר"י ז"ל, דרוש א).

5. כל מי שאוהב ונותן צדקה בעין טובה, **לא יראה דין חיבוט הקבר אחַר מותו,** היות שמידת הדין מתהפכת עליו למידת הרחמים בזכות הצדקה שנתן, ולכן טוב יעשה האדם עם נשמתו שייתן צדקה בחייו, ואל ישמור את רכושו לאחרים, כי חייו וחיי נפשו קודמים לחיי אחרים (ספר חסידים ל"ב / דעת חכמה, שער העבודה).

השבת

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַּכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בְּעָלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חַיִל וְאַתְּ עָלִית עַל כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

"שאל אביך ויגדך"

שאלות ותשובות
הראש"ל הגאון **רבי מרדכי אליהו** זצ"ל

שאלה: האם מותר לבן או לבת לשבת על כיסאותיהם של אחד מההורים? ומה הדין אם ההורים אינם נמצאים במקום?

תשובה: נאמר בתורה "כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ", וגם: "אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ", והגמרא הסבירה במסכת קידושין (לא:) מהו מורא ומהו כבוד, ש'מורא' - "לא עומד במקומו ולא יושב במקומו". **והסביר שם רש"י:** "'לא עומד במקומו' - במקום המיוחד לאביו לעמוד שם בסוד זקנים עם חבריו בעצה".

והוסיף השולחן ערוך (יורה דעה רמ, ב) שלא יעמוד גם במקום המיוחד לו להתפלל, ולא ישב גם במקום המיוחד לו להסב בביתו.

והסביר הט"ז שאיסור זה הוא גם כשאביו אינו נמצא במקום.

ולכן אם האבא רגיל להתפלל בבית הכנסת במקום מיוחד - אסור לבנו לשבת או לעמוד באותו מקום גם כשאביו לא נמצא בבית הכנסת, וכן אם אביו רגיל לעמוד במקום מסויים ולדבר לפני קהל - אסור לבנו לעמוד שם, אפילו ללא נוכחות אביו.

וכן אם האבא או האמא רגילים לשבת במקום מסויים בבית - אסור לבן או לבת לשבת באותו מקום גם כשלא בנוכחותם. **ואיסור זה הוא אפילו אם הכיסא הוחלף אבל המקום הוא מקום ידוע.**

אב ואם שמחלו על כבודם והרשו לבניהם לשבת באותו מקום - כבודם מחול. וגם אם האב מחל, כתב **הרדב"ז** שם שאפילו שזה מחול והבן לא נענש - אם הוא מקיים את המצווה של כיבוד אב ומורא אב יש לו מצווה. כלומר מחילת האב לא מחייבת את הבן, והבן צריך לשמור על כבוד אביו.

ולמעשה: אפילו שאביו אינו דתי, אינו ירא שמיים והבן ירא שמיים - גם כן אסור לבן לשבת במקום אביו, ויש חולקים (עיין יורה דעה רמ, יח. וברמ"א שם).

הראש"ל הגאון רבי אליהו בקשי דורון זצ"ל

"וְאָח לָצָרָה יִוָּלֵד" – חשיבות האחווה בין אחים

מקובל לחשוב שאחים אוהבים ומסורים זה לזה מכח היותם בני איש אחד, שמסירות האב לבנים היא המקשרת גם את הבנים עצמם זה לזה בעבותות האהבה, אולם המדרש בשיר השירים מוכיח עד כמה אין הדברים כן. על הכתוב בשיר השירים "מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי" שואל המדרש (שה"ש פרשה ח) **'באיזה אח'?** וכוונתו: וכי כל האחים אוהבים זה את זה? והרי קין והבל, האחים הראשונים בעולם, הוכיחו שהאחווה אינה הכרח; ישמעאל ויצחק אחים היו ולא חיו באחווה; עשיו היה שונא ליעקב, אף על פי שהיו בני איש אחד; וכך אחֵי יוסף לא יכלו דברו לשלום. אלא באיזה אח? "יוֹנֵק שְׁדֵי אִמִּי", **כיוסף ובנימין וכן משה ואהרון שנאמר בו "וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ".**

המדרש מוכיח את המציאות שהאחווה אינה תוצאה של לידה ביולוגית, אלא כדברי שלמה המלך במשלי (יז, יז): **"אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לָצָרָה יִוָּלֵד".** הדאגה המשותפת היא היולדת את האחווה שבין האחים והיא המקשרת בעבותות האהבה.

בנימין ויוסף נפרדו זה מזה ועל כן הרגישו את האחווה, וכן גם משה ואהרון. דווקא משום שהתרחקו זה מזה, שמשה היה בגלות, כשנפגשו בחורב נאמר (שמות ד, כז) "וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהַר הָאֱ־לֹהִים וַיִּשַּׁק לוֹ". אחים מאב ואם, יש להם זכויות וחובות כאחים, אולם זכויות אלה אינן מקנות את האהבה. ההיפך דווקא, הזכויות, החובות והמעמסה במסגרת המשפחתית הם הגורמים לקנאה, שנאה ותחרות. **הצרה, הדאגה המשותפת, מלחמת הקיום במשותף, הן המלבות את האחווה ואת רגשות האהבה במשפחה.**

נתבונן בדוגמאות שמביא המדרש וניווכח שברוב המקרים הקנאה בין האחים היא שהבכור מקנא ושונא את הצעיר ממנו. קין והבל, ישמעאל ויצחק, עשיו ויעקב, ואף אחי יוסף היו שונאים לו. רק שיש דאגה ומסירות בבחינת "וְאָח לָצָרָה יִוָּלֵד", מצאנו אחווה אמיתית בין יוסף לבנימין ובין משה לאהרון.

יש להבין תופעה זו שהבכור בדרך כלל מקנא באחיו. הבן הראשון חי תקופה כבן יחיד, ומטבע הדברים הוא מפונק יותר ודורש תשומת לב רבה יותר. הבן הבכור לא בהכרח מוכשר יותר. להיפך, הוא נולד להורים חסרי ניסיון בחינוך וטיפול, ומבואר בחז"ל שהשני, ועוד יותר ממנו השלישי לבטן, חזק ואיתן יותר, גם בבעלי חיים וגם בבני אדם. טבעי הוא שעם לידת ילד נוסף מתחיל הבכור לקנא. **מרגיש הוא שהשני לוקח ממנו את תשומת הלב הבלעדית שהייתה לו.**

ברבות הימים ממשיך הוא לקנא ולשמור על מעמדו כבכור. אומנם התורה מקנה זכות לבכור, משום שהוא הקנה להוריו את מעמדם כאב ואם, אבל יש כאן רק זכות ראשונים, ולא מציאות מחייבת את גדולתו וכישרונותיו. אבל הבכור אינו מודע לכך ומרגיש עצמו כגדול ועליון, ומקנא גם ברבות השנים, כשהשני והשלישי מוכשרים ממנו. **כדי למנוע תופעה טבעית זו, יש לתת תשומת לב וכבוד לבכור,** או שתופעת הקנאה נעלמת כשהבכור מרגיש עצמו כאחראי הדואג ולוחם למען אחיו.

נתבונן בדוגמאות: קין הבכור, בהיותו הבן הגדול, לא היה יכול להרשות לעצמו לראות שהצעיר ממנו הצליח יותר; עשיו לא ויתר על הבכורה והברכה אף על פי שלא היה ראוי להן. והוא הדין באחי יוסף. יצחק הכיר בגדולת יעקב ואף על פי כן רצה לברך את עשיו, משום שהוא הבכור. ויש לו זכות, ואם לא יקבל זכויותיו יביא הדבר לקנאה ושנאה. וכך חשב גם יוסף, שלפחות במעמדו יש לשמור על כבוד הבכור. על כך השיבו אביו (בראשית מט, יח): "יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי". אולם אצל מנשה ואפרים אין כל קנאה ושנאה, ובך יברך ישראל.

(מכון תורת אליהו)

סדר הי

קִדּוּשׁ לֵיל שַׁבָּת

(ויכוון לקיים מצות עשה דאורייתא של הקידוש, ועל היין מצווה דרבנן)

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱ־לֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱ־לֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱ־לֹהִים לַעֲשׂוֹת:

(ואחר הנרדמים) **סַבְרִי מָרָנָן** (ורבנן) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, א־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, א־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְרָצָה בָּנוּ, וְשַׁבָּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם. וְשַׁבָּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

בִּרְכַּת הַבָּנִים

לאחר הקידוש, על הבנים לנשק ידי הוריהם, וטוב שיאחז ביניו ידיו על ראשם ויברכם:

יִשְׂמְךָ א־לֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה:

יִשְׂמֵךְ א־לֹהִים כְּשָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:
יָאֵר יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:
יִשָּׂא יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:
וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם.

זקניך ויאמרו לך

שאלות ותשובות

הגאון רבי מאיר מאזוז זצ"ל

שאלה: לוי המסרב ליטול ידי עצמו לפני שנוטל ידי הכוהנים, האם על הכהן לסרב שייטול לו את ידיו?

תשובה: מי שעובר על דברי **מרן בשולחן ערוך** (קכח, ו) שצריך הלוי ליטול את ידיו - יש לסרב לו, וייטול הכהן בעצמו. וגם לדעת **הרמ"א** שם, אם הסיח דעתו צריך הלוי ליטול את ידיו, כמבואר **בכף החיים** שם.

שאלה: בשולחן ערוך (סי' קנ"ז) נפסק: "כשיגיע שעה רביעית יקבע סעודתו. ואם הוא תלמיד חכם ועוסק בלימודו, ימתין עד שעה שישית. ולא יאחר יותר, דהוי כזורק אבן לחמת". מדוע לא מקפידים בזמנינו על הלכה זו?

תשובה: **כבר** טעמו מידי **בצפרא** (טעמו משהו בארוחת בוקר), ואם כן לית לן בה.

שאלה: האם מותר לברך "מזונות" על חצי שיעור קביעות סעודה ולברך ברכה אחרונה, ואחר כך לצאת מהבית עד למדרגות ולחזור ולאכול את החצי השני, וכך להיפטר מברכת המזון? לכאורה זה דומה למי שיוצא לרשות הרבים שנחשב כהיסח הדעת. וגם לכאורה אין לאסור מצד שגורם לברכה שאינה צריכה, לפי שיש אומרים ששיעור קביעות סעודה הוא חצי עישרון (1244 סמ"ק) וכמו שכתב בברכת ה', והרי מותר לגרום לברך ברכה מסויימת כדי ליפטר מידי מחלוקת?

תשובה: אפשר לעשות זאת, אבל יסיח דעתו כרבע שעה בינתיים.

שאלה: שמעתי ששאלו את כבוד תורתו אם אפשר להתפלל מנחה לאחר שקיבלו שבת, והרב ענה שנראה שאין בעיה בזה (ייתכן שאיני מדייק). ולכאורה מרן בשולחן ערוך (רסג, טו) כתב שאם קיבל שבת עם הציבור אינו יכול להתפלל תפילת חול.

תשובה: אינני זוכר כיצד אמרתי. אולי אמרתי על אישה שהדליקה נרות, שיכולה להתפלל מנחה לדעת **הגר"ע יוסף** (שלא כהבא"ח). על כל פנים מי שאמר בואי כלה עם הציבור, אינו יכול להתפלל מנחה.

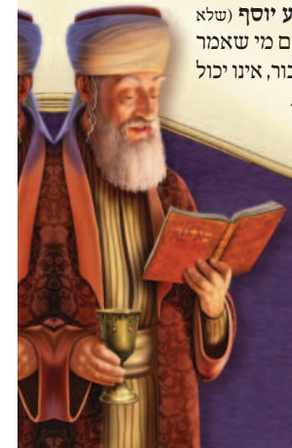

הגאון רבי יהורה צרקה וצ"ל

חובת החזרה על הלימוד

"שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ אֵת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ לְמַעַן יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ עַד עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ" (דברים יב, כח).

עיין בספר הקדוש **'אור החיים'** מה ששאל כיצד אפשר לשמור טרם ישמע, והיה צריך לומר קודם "ושמעת" ואחר כך "שמור"?

ונראה לי בסייעתא דשמיא לומר על פי דברי קושיית התוספות (בפסחים ב. ד"ה יכנס), לעניין מה שאמרו בגמרא במסכת עירובין (כא.) "מטפס ועולה מטפס ויורד". ולכאורה היה לו לומר קודם "מטפס ויורד" ורק אחר כך "מטפס ועולה", כי **הרי בתחילה יורדים לבור ורק לאחר מכן עולים?!** עיין שם מה שתֵּירצו. אומנם המפרשים תירצו (ראה יעב"ץ) כי בכוונה כתבה הגמרא כך, ללמדנו שמטפס כמה פעמים, שאם היה כתוב "מטפס ויורד" ו"מטפס ועולה", הייתי אומר רק פעם אחת, אבל עתה שכתב "מטפס ועולה" תחילה, מוכרח לומר שכבר ירד קודם לכן ועתה עולה, וכשכתוב אחר כך "מטפס ויורד" הרי פעם שנייה וכן על זה הדרך, עיין שם.

הנה לפי זה אף אנו נאמר כן, שאם היה כתוב "שמע ושמור", היינו אומרים - פעם אחת מספיקה, לכן כתבה התורה "שְׁמֹר וְשָׁמַעְתָּ", ועל ידי שכתוב "שמור" מוכרחים אנו לומר שכבר שמע, כי אם לא שמע כיצד ישמור? ואחרי זה אומר "ושמעת" הרי פעם שנייה. **ללמד אותנו שעליו לשמוע וללמוד כמה וכמה פעמים**, כדוגמת מה שכתבנו בביאורנו על הפסוק "נעשה ונשמע", עיין שם.

הגאון רבי אהרון יהורה ליב שטיינמן וצ"ל

המבחן לאדם

אֲבַד תְּאַבְּדוּן אֶת כָּל הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יְרַשִּׁים אֹתָם אֶת אֱלֹהֵיהֶם עַל הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל עֵץ רַעֲנָן. (יב, ב)

הנה הדין הוא, שצריך לחפש בארץ אף רושם עבודה זרה כדי לשרשה. ומדוע? מה אכפת לנו אם באיזו פינה בארץ ישראל יש רושם עבודה זרה? כי בארץ הקודש שבה נוהגות מצוות התלויות בארץ, מקום בית המקדש, **אי אפשר להתקדש אם לא יסיר המניעות המפריעים**, ואם יש בפינת הארץ עבודה זרה, אי אפשר לקדושה שתשרה בארץ ישראל!

משפיעי האדם לרעה הם לא רק צלמים גם בתוך האדם ישנם דברים שמתעכב על ידי זה ברוחניות.

נדבר על אחד מהם. אחד הסימנים אם האדם מגושם או רוחני הוא: הדיבור. כשמדבר בקול גס אל חברו, צועק, רועש, צחוק בקול, ואף בבית הכנסת מרהיבים עוז בנפשם, ליד גמרא וארון הקדש, קורא לחברו בליצנות. דברי חכמים בנחת נשמעים, **כשבאים לישיבה צריך להרגיש יותר כובד ראש ורצינות. צריך לדעת שבאים לא לבלות אלא לסלק הדברים הרעים ולרכוש הבנה רוחנית.**

איך יכול האדם להתפלל, בשעה שבכל מחשבתו הוא מלא וגדוש מידות רעות בניגוד לעצם התפילה? איך יכול לעמוד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, כולו מלא מידות מושחתות, כשכל היום חי בליצנות וכל הנאתו לצחוק על חברו?

הפסוק אומר: "רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי חִדְלוּ הָרַע, לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט אַשְּׁרוּ חָמוֹץ" (ישעיהו א, טז-יז). בתחילה צריך לרחוץ עצמו מכל הלכלוך, הטומאה שהיא לכלוך הנשמה, ואחרי הכנה זו של הסרת מניעות, אז אפשר לתבוע - למדו היטב דרשו וכו', הצד החיובי.

וכן "סור מרע" ואחר כך "עשה טוב". **צריך לדעת לפני סילוק הרע אי אפשר להתחיל ברכישת הטוב!** ננסה לתקן ובעזרת ה' נצליח.

(כאיל תערוג)

השבת

קִדּוּשׁ יוֹם שַׁבָּת

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצְךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ, מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִי יְיָ דִּבֵּר:

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

(ואומר המקדש) **סַבְרֵי מָרָנָן** (ויומים) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

עצות והדרכות בעבודה

שאלות ותשובות

הראש"ל הגאון **רבי יצחק יוסף** שליט"א

שאלה: האם ראוי לאדם ללמוד עד שעה מאוחרת בלילה, אם על ידי כך יימנע מתפילת שחרית בהנץ החמה כוותיקין?

תשובה: הלומד תורה בלילה עד שעה מאוחרת, ועל ידי כך קַיים ספק אם יוכל לקום להתפלל קודם שיעבור זמן קריאת שמע ותפילה, יש לו להפסיק מלימודו, ויסדר זמן לימודו באופן שלא יאחר זמן קריאת שמע ותפילה.

אבל אם רוצה להתאחר מלישון ולעסוק בלימוד התורה, ועקב כך יבטל רק תפילה בהנץ החמה, **רשאי לנהוג כן, כל שהדבר גורם לו לחיזוק ההתמדה בלימוד התורה. ובלבד שלא יתאחר מזמן קריאת שמע ותפילה.**

ואם על ידי שילמד עד שעת לילה מאוחרת יצטרך לקום מאוחר, באופן שיבטל זמן קריאת שמע לפי זמן המגן אברהם, ויצטרך לסמוך על זמן קריאת שמע של הגר"א, המַקל בזה לצורך לימוד תורה יש לו על מה לסמוך (ואין לחוש בזה לחילול ה'). ואומנם מי שאינו טרוד בלימוד התורה, מצווה מן המובחר להשתדל מאוד להתפלל בהנץ החמה בכל יום, שיש לזה חשיבות גדולה.

שאלה: האם יש עניין לקרוא את סדר הקורבנות שבתפילה דווקא בבית הכנסת, או שיכול לקרוא בביתו או בדרכו לבית הכנסת וכדומה?

תשובה: יש להשתדל לומר הקורבנות **דווקא בבית הכנסת, כמו הקרבת הקורבנות בבית המקדש.** ואף שיש שלא נזהרים לקרוא פרשת הקורבנות בכל יום, מיהו **בזמן מגפה וחולי רע בעולם בר מינן, טוב לקרות פרשיות הקורבנות דבר יום ביומו,** שהוא מסוגל הרבה, ונכון ליבו בטוח כי לא תאונה אליו רעה, שהוא משומר מכל דבר רע.

הגאון רבי יהודה דרעי וצ"ל

אהבת ה' ועמל התורה

הנה ידוע שהמפתח לעמלה של תורה הוא חביבות התורה. שומה עלינו מעתה לברר, **כיצד יוכל האדם לחבב התורה בליבו עד שתהא התורה משוש חייו ובאהבתה ישגה מאוד?**

ידועים דברי רבותינו על הפסוק "לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה" (אסתר ח, טז), ודרשו בגמרא מגילה (טז:) "אורה זו תורה". והמקור לזה הוא מדברי הכתוב (שם ט, כז) "קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם" - קיימו מה שקיבלו עליהם כבר במעמד הר סיני, והיינו שבימי מרדכי ואסתר חזרו וקיבלוה מרצון.

ויש להעיר, אם בקבלת תורה ממש עסקינן, מדוע לא נכתב במפורש ליהודים הייתה תורה ושמחה, **ולמה נרמזה בלשון 'אורה' עד שהוצרכו רבותינו ללמדנו שאורה זו תורה?**

ברם לכשנתבונן נראה שלמעשה בפועל הייתה תורה בידם כבר ממעמד הר סיני, אלא שאז קיבלוה בכפייה - "כפה עליהם הר כגיגית". רק בימי מרדכי ואסתר חזרו וקיבלוה מרצון **מפני שראו בה את אור חייהם,** ועל כן הדגיש הכתוב ליהודים הייתה 'אורה' ושמחה, ללמדך שזה מה שנתחדש בימי מרדכי ואסתר.

ואם יש את נפשך לדעת כיצד הגיעו לדרגה מופלאה זו, צא ולמד לדברי הגמרא (שבת פח.) על הפסוק "וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר" (שמות יט, יז): "מלמד שכפה עליהם הקב"ה הר כגיגית ואמר להם אם תקבלו את התורה - מוטב, ואם לאו - שם יהא מקום קבורתכם. אמר רבא, חזרו וקיבלוה מרצון בימי אחשוורוש, שנאמר קיימו וקיבלו עליהם - קיימו מה שקיבלו כבר". הנה כי כן מפורש לפנינו **שהמפתח לקבלת התורה בשמחה הוא אהבת ה' והכרה ברורה בחפציו המרובים עימנו בכל עת ובכל שעה.** ולהכרה זו הגיעו ישראל בימי אחשוורוש, מפני 'אהבת הנס' שהייתה להם - כמבואר **ברש"י** שם.

ויש לתמוה, וכי דור דעה אשר הוציאם הקב"ה ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה באותות ומופתים עד אין חקר, וקרע להם את הים, נתן להם את התורה, והוליכם במדבר ארבעים שנה בניסים גלויים ומופלאים אשר לא נודע כמותם בכל הדורות, לא ראו ניסים? וכי נס קריעת ים סוף ואכילת המן ומים שהוציא להם מהסלע וענני כבוד ששמרו עליהם במדבר, אינם ניסים מופלאים?

ובמה נשתנה נס אחשוורוש מכל הניסים הללו? ברם לכשנתבונן במקראות מפורשים בתורה, נמצא מסכת ארוכה של טענות שונות ומשונות שהיו לאבותינו במדבר: "הֲמִבְּלִי אֵין־קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוּת בַּמִּדְבָּר", "זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בְּמִצְרַיִם" ועוד כהנה תלונות קשות שהגיעו לשיאן בדברים הנוראים "בְּשִׂנְאַת יְיָ אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם". **וברור שלא היו מגיעים לטרוניות כאלו, אילולי התחושה של 'מגיע לנו'.**

כלומר מאחר שה' יתברך הוציאנו ממצרים ובחר להוליכנו במדבר ארבעים שנה, בדין הוא שצריך לספק את כל צרכינו ולהצילנו מפגעי המדבר ומכל הקמים עלינו לרעה וכו'. ועל כן הגם שקיבלו את כל צורכם בדרך ניסית, מכל מקום ניסים אלו לא מילאו את ליבם באהבת ה', יען כי תחושת ה'מגיע לי' חופפת עליהם.

אולם בימי אחשוורוש אשר זכו לנס מופלא דווקא בעידן של התרחקות מהקב"ה - בסעודתו של אותו רשע, ומשם צמחה להם הישועה, **אזי נתמלא ליבם באהבת ה' אין־סופית אשר הביאה אותם להכרה של "בָּנִים אַתֶּם לַייָ אֱ־לֹהֵיכֶם" - אף על פי שמרדו בנים הם למקום,** יען כי ידעו בבירור שלא היו ראויים לאותו הנס וזכו לחנינה מאוצר מתנת חינם באהבת ה' עליהם.

ודע שבלעדי חביבות התורה, יחסרו לאדם גם 'הכלים' ללמוד תורה. דהנה קראנו בתורה (דברים כט, ג): "וְלֹא־נָתַן יְיָ לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה". **וכתב רש"י שם:** "עד היום הזה, שמעתי שאותו היום שנתן משה ספר התורה לבני לוי כמו שכתוב בפרשת וילך 'וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי', באו כל ישראל לפני משה ואמרו לו משה רבינו אף אנו עמדנו בסיני וקיבלנו את התורה וניתנה לנו, ומה אתה משליט את בני שבטך עליה, ויאמרו לנו יום מחר לא לכם ניתנה, לנו ניתנה. ושמח משה על הדבר, ועל זאת אמר להם היום הזה נהייתה לעם - **היום הזה הבנתי שאתם דבקים וחפצים במקום", עד כאן לשונו.**

ולולא דמסתפינא הייתי אומר דכוונת רש"י בזה ללמדנו עוד מילתא חדתא (עוד דבר אחד), והוא שגם 'הכלים' הדרושים ללימוד התורה - תלויים ועומדים בגודל החביבות שמגלה האדם בלימוד התורה, והיינו מאמר הכתוב בכאן "וְלֹא־נָתַן יְיָ לָכֶם לֵב לָדַעַת... עַד הַיּוֹם הַזֶּה".

(אמרי יהודה)

סדר הד

תפלה להצלחה מרבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל,
לאומרה במוצאי שבת שלוש פעמים:

אֱ־לֹהֵי אַבְרָהָם, אֱ־לֹהֵי יִצְחָק וֵא־לֹהֵי יַעֲקֹב. שְׁמֹר וְהַצֵּל אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲחוּזֶיךָ מִכָּל רָע. לְמַעַן שֵׁם תִּהְלָּתֶךָ, הָנֵה שִׁבַּת קֹדֶשׁ הָאֲהוּבָה שׁוֹבֶרֶת, וְיִהְיֶה רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיָּבֹא עָלֵינוּ הַשִּׁבּוּעַ הַבָּא לְאֻמָּתְךָ שָׁלוֹם, לְאֻמּוֹת חֲכָמִים, לְאַהֲבַת הַבְּרִיּוֹת. לְדִבְקוּת הַטּוֹרַח בְּרִיךְ הוּא, לְהַאֲמִין בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים וּבְגַאֲלָה קְרוֹבָה בְּטַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וּבְתִיבַת הַמַּתִּים. וּבִנְבוּאַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה הַנּוֹתֵן לְיָגֵעַ כֹּחַ, תֵּן גַּם לִי לְדַיֵּק וְחוּסִין הַיְהוּדִים, לְהֹלֵךְ שְׁמֶךָ וְלַעֲבֹד אוֹתָךְ לְבָבָךְ, וְהִשְׁבּוּעַ הַבָּא, יָבוֹא עָלֵינוּ לִבְרִיאוּת וְלִסְעָד, וּלְהַצְלָחָה וּלְבְרָכָה וּלְחִסְדָּ, וּלְבָנֵי חַיֵּי וּמְזוֹנֵי. לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

רְאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן:

אַל תַּשְׁמִיחִי אוֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי. כִּי אֵשֵׁב בַּחוֹשֶׁךְ יְיָ אוֹר לִי: לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂוֹן וִיקָר:

וּכְתִיב: וַיְהִי דָוִד לְכֹל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וַיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְיָ: כֵּן נִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱ־לֹהִים וְאָדָם:

קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ. וּכְבוֹד יְיָ עָלַיִךְ זָרָח: כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים, וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְיָ וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה:

שאלות ותשובות

הגאון רבי ברוך שרגא שליט"א

שאלה: במהלך שבתות הקיץ, בעלי מתפלל בכותל המערבי בפלג המנחה ומקבל שבת מבעוד יום. האם מותר לי ולבני הבית להמשיך בהכנות לכבוד שבת כיוון שעדיין לא נכנסה שבת, או שאנחנו נגררים אחר בעלי?

תשובה: כתב הרמ"א: "אישה המדליקה נרות שבת וקיבלה שבת, שאר בני הבית מותרים במלאכה עד 'ברכו'", כי רק האישה המדליקה נרות שבת אסורה במלאכה מפני שכבר קיבלה עליה את השבת, אבל שאר בני הבית מותרים לעשות מלאכה.

וכתב בשו"ת שבט הלוי שדווקא באישה אין נגררים אחריה בני הבית, אבל האישה נגררת אחר הבעל לאחר שקיבל שבת או כשאמר ברכו או מזמור שיר ליום השבת. וכל זה לא רק באופן שהבעל מתפלל יחיד בתוך ביתו (וכגון במקרה שהוא חולה) וקיבל שבת בתפילה, שפשוט שבני הבית נגררים אחריו, והאישה צריכה להדליק נרות שבת לפני שהוא יתפלל, אלא אפילו אם הוא מתפלל במניין קטן ורוב בני העיר עדיין לא קיבלו שבת, בכל זאת נמשכים בני הבית אחריו. שאף על פי שבדרך כלל המיעוט נמשך אחר הרוב, זהו דווקא אם הרוב קיבלו שבת ומיעוט לא קיבלו שבת, שהמיעוט נמשך אחר הרוב לחומרא, אבל לא ההיפך.

ולכן כיוון שהבעל התפלל תפילה של ערב שבת מבעוד יום, אשתו נגררת אחריו ואסורה בעשיית מלאכה, וכל שכן שאשתו כגופו.

אולם בשו"ת **מהר"י שטייף** דייק, שמדברי **השולחן ערוך** משמע שהיחיד נגרר רק אחרי רוב הציבור, **אבל אין האישה נגררת אחר בעלה, וכל שכן שאין הבעל נגרר אחרי אשתו.** וכן כתב בשו"ת **אגרות משה.**

ובחזון עובדיה כתב שכיוון שזה מדרבנן, יש לסמוך על המקילים שאין האישה נגררת אחר הבעל. ולכתחילה יעזור הבעל לאשתו שתסיים כל המלאכות מוקדם וילך להתפלל.

הגאון רבי אלישיב שלמה שיק וצ"ל

עצות לעלייה במסילה העולה בית א-ל

מהו סוד ההצלחה?

יש אדם שבן רגע איבד את כל רכושו וכו' ואת כל אשר יגע ימים ושנים, ואם כן יאבד את עצמו, חס ושלום?!

אלא עצתו שיעשה התחלה חדשה, ואינו מתבלבל משום דבר שבעולם.

לעשות בכל פעם התחלה חדשה כאילו לא קרה שום דבר, וזה סובב על עניין ההתחדשות, להתחדש בכל פעם בהתחדשות חדשה, ולא להתפעל משום דבר שבעולם, אף שזה קשה מאוד, אבל **זה סוד ההצלחה - להתחיל בכל פעם מחדש כאילו לא התחיל כלל.**

ומי שזוכה להגיע לזה, הוא נכנס לפני ולפנים בכל פעם יותר עמוק בהשכלות חדשות.

אם אתה רוצה להצליח בחיים חיותך, ראה למעט בדיבורך, **וכל מה שתמעט יותר בדיבור, יותר תצליח בחייך.**

מה העצה להיות מאושר בחיים?

אני מייעץ לך, **שתתבודד עם הקדוש ברוך הוא בכל יום**, על כל פנים חמש דקות, ותשיח ותספר לפניו יתברך בכל ליבך וכל העולה על מח מחשבתך.

כי אין לך קרוב יותר ממנו יתברך, ואם תתנהג כך, אין לך מאושר יותר בחיים.

כיצד להשפיע על בני המשפחה להתחזק ברוחניות?

בוודאי כשאדם שב בתשובה, אינו יכול לכפות רצונו על בני משפחתו, כי בכח הזרוע לא יצליח כלל וכלל. העצה היחידה להשיב גם את הילדים וכו' לחיק היהדות - **לדבר רק על הקדוש ברוך הוא, ולהורות הטוב והנועם,** ולא להכריח בכח, כי זה יגרום ההיפך.

וכן להראות להם דוגמה אישית נפלאה, לשוב בתשובה הן בין אדם למקום והן בין אדם לחבירו, ועניינים שבין אדם לחבירו חשובים ביותר, לעזור לכל בר ישראל, ולשמור על כבוד כל יהודי, לכבד את ההורים, ולעקור את שנאת החינם, אשר היא הגורם לכל הגלות, לשרוף את כל המחיצות, ועל ידי זה יראו את היופי ואת החן ביהדות, ויחפצו גם כן לנהוג כן.

מהי העצה שיהיה לו שבוע מוצלח?

שמעתי מצדיק אחד שקבלה בידו - אם רוצים שיהיה לו שבוע מוצלח, **שיתחיל את השבוע בדף גמרא.** היינו במוצאי שבת קודש אחר ההבדלה, לפני שעושים איזה דבר, כדאי ללמוד דף גמרא. **וזה מסוגל מאוד** שיתחיל לו שבוע טוב.

כיצד להישמר מהחטא?

החטא הזה בא משעמום ומהסתכלויות רעות, ולכן **ראה להיות עסוק, ותשמור על העיניים,** ואז לא תבוא לידי חטא. אם תהיה חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, תהרוג את יצרך הבוער בך ועל כולם ראה לבכות הרבה לפניו יתברך, ותגלה לו שאינך רוצה לחטוא בחטא הזה, אלא יצרך מתגבר עליך, ואז שב ורפא לך.

העיקר להתחתן כמה שיותר מהר, ולא להיות בררן, ותחיה חיים טובים ונעימים.

אני צריך עצה לרפואה שלמה

יעזור לך הקדוש ברוך הוא שתזכה לרפואה שלמה. והיה טוב מאוד אם היית יכול לנסוע פעם אחת אל הציון הקדוש של **רבי מאיר בעל הנס,** ולהדליק שם נר של שמן זית. לומר שם עשרה מזמורי התהילים שגילה לנו רבינו שהוא תיקון נפלא לאדם. אחר כך **תיקח מהשמן שהדלקת ותמרח את עזרך.** הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה מן השמיים.

אני סובל משכן קשה - מה עלי לעשות?

רק תקנה לעצמך מידת הסבלנות, ואז תהיה חיים טובים ונעימים, כי **הסבלנות היא התרופה היקרה והחזקה ביותר נגד פגעי ומקרי הזמן.** וכבר אמר החכם: "כל מי שסובל היזק שכנו, יורישנו הבורא ביתו".

אדם הסובל סבל משכֵנו, עד שמשמש ההוא יורד לחייו, ואי אפשר לסבול, עם כל זאת הוא מתחזק בתפילה ובקשה אליו יתברך, ואינו מניחו אותו יתברך יום אחר יום בסבלנות גדולה, **לבסוף לא רק שייפטר משכנו, אלא גם יורש את ביתו, וזה בדוק ומנוסה!**

עיקר ניצחון החיים הוא מידת הסבלנות, ואמר החכם: "כל מי שהוא סבלן, יהיה אדון".

(אשר יעצני)

ההבדלה

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא (פעמיים).

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא (פעמיים).

הַצְלִיחֵנוּ. הַצְלִיחַ דְּרָכֵינוּ. הַצְלִיחַ לְמוּדֵינוּ. וְשַׂלַּח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. כְּדִכְתִיב: יְשָׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱ-לֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂוֹן וְיִקָר: וּכְתִיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וְיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

סַבְרֵי מָרָנָן. (ושונים: לְחַיִּים).

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא עֲצֵי (עשבי) (מיני) בְשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

שיעור תורה לשבת

הגאון הכם שלום כהן זצ"ל
מתוך הספר: 'לב שלום'

"וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים"

"מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב"!

בפרשת השבוע נאמר: "רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ... הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ" (דברים ל, טו-יט).

ובספורנו שם כתב: אֶת הַחַיִּים - לעד, **וְאֶת הַטּוֹב** - הֶעָרֵב בחיי שעה; **וְאֶת הַמָּוֶת** - לעד, **וְאֶת הָרָע** - צער חיי שעה. **וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ** - חיי עד... **וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים** - בחיי עד, **לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ**, ואמרתי שתבחר בחיים לא כעובד על מנת לקבל פרס, אבל אמרתי שתבחר מה שהוא חיים באמת בלבד, למען תחפוץ בחיי שעה לזה התכלית בלבד, **שתאהב את ה' אלקיך...**"

לכאורה, פשט הפסוקים מה שהתורה דורשת מאיתנו בפסוקים אלו: תשמעו בקול ה', ובכך תרוויחו חיים טובים, - כאן בעולם הזה. ואם לא תשמעו, תפסידו. וזה מה שכתוב בפרשה: **"אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ... וְהַקְּלָלָה - אִם לֹא תִשְׁמְעוּ"**. אם אתה שומע - אתה מתברך, ואם חס ושלום לא תשמעו - אז יש קללה.

ובמדרש (דברים רבה פרק ד, סימן ג) הקדוש ברוך הוא בא בדברים אלו ללמדנו, תדע לך: **"מִפִּי עֶלְיוֹן לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב"** (איכה ג, לח) הטובה והרעה, הברכה והקללה, הן לא מפי עליון, זה תלוי בך, **אם אתה שומע אז תזכה לברכה**, ואם חס ושלום לא, אז להיפך; ואתה הוא זה שמחליט, אתה הוא שגורם לכול.

החיים – לחיי עד, והמוות – לעד

בפשטות הדברים יוצא שהמטרה שאנו שומעים למצוות ה' - היא לזכות לטובה, ומה שאנו נזהרים שלא לעבור על רצון ה' - זה בשביל להינצל מרעה ומקללה; זה נקרא לא עובד לשמה! זה ממש לעבוד על מנת לקבל פרס!

אך אם נתבונן בספורנו שאמרנו, הרי כל זה מתפרש באופן יותר עליון, יותר עילאי:

"נָתַתִּי לְפָנֶיךָ אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב", מה זה חיים ומה זה טוב? **"הַחַיִּים** - לעד", החיים הנצחיים. ומה זה טוב? - **"הַטּוֹב** - הֶעָרֵב בחיי שעה" הטוב הרגעי של חיי העולם הזה, הטוב של 'חיי שעה'.

וכן להיפך: **"אֶת הַמָּוֶת** - לעד", המוות הנצחי; **"וְאֶת הָרָע** - צער חיי שעה" צער רגעי, צער חיי עולם הזה. והקדוש ברוך הוא בא ומבקש מאיתנו: **"וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים!"** אבל אילו חיים? לא מה שאנו קוראים חיים, לא מה שנראה בעינינו כאשר הנשמה לבושה בגוף בשר ודם אז הוא חי, וכאשר היא עוזבת את הגוף אז הוא מת, לא כך, אלא "חיים נצחיים".

ומה הם בדיוק "החיים הנצחיים" - אנחנו לא יודעים, אלו המילים הכתובות; אבל פשט הדברים הוא 'חיי נצח': כאשר אתה עושה את רצונו באופן הנכון באמת, ובכל מעשיך בעולם הזה אתה מתכוון לעשות רצון ה', אז אתה דבק בתורתו ובמצוותיו - ובכך אתה דבק בה' יתברך שהוא חי עולמים. לכן **"וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם"**, וכמו שהוא חי עולמים, גם אתם חיים וקיימים לעולמים בעולם הזה ובעולם הבא. וזהו נצח, חיות הנשמה לנצח לחיי עד. ובחיים שכאלו נצטווינו לבחור, החיים הנצחיים.

אלא שנוסף על זה "לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ", אם תבחר בחיי עד, לדבוק בה' ובתורתו ולעשות רצונו בלבב שלם, הרי לשם כך אתה זקוק לחיי העולם הזה, וה' יתברך יאדא לכך שיהיו לך חיי העולם הזה טובים באופן שתוכל באמת לקיים ולהוציא אל הפועל את מחשבתך הטובה והטהורה לבחור בחיים, בחיי הנצח. אך ודאי שלא זוהי המטרה ולא לשם הטובה בעולם הזה אתה בוחר בחיים, להיפך - המטרה היא חיי עד, והכלי לעשות ולבחור בחיי עד הוא חיי שעה טובים, שאותם תנצל לאהבה את ה' אלוקיך. ולעולם אתה עובד שלא על מנת לקבל פרס, והקדוש ברוך הוא הוא שנותן לך ועוזר לך בחיים טובים לעשות רצונו ולעובדו בלבב שלם.

וכך כתב גם הרמב"ם (פרק ט' מהלכות תשובה, הלכה א'), לגבי כל המקומות שמוזכר בתורה שכר כאן, בעולם הזה: **"וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ... וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ"** וכו', **"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן... לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה"** וכו', שזהו תימה, כיוון שלכאורה זה שכר על מעשה המצוות - כאן, בעולם הזה, והרי כתוב: **"היום לעשותם ומחר לקבל שכרם"!** (עירובין כב) - אין שכר בעולם הזה?!

אלא, אומר הרמב"ם, כוונת הפסוקים - אם בחרת בדרך הטובה, אם בחרת לשמוע בקול ה', אז הוא יתברך יאפשר לך להמשיך בדרך הזאת על ידי שייתן לך חיים טובים.

"וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים" – בחיים עצמם צריך לבחור... בחיים!

מכל זה אנו רואים את גודל החיוב וההכרח של תיקון המידות; כאשר האדם מתקן את מידותיו, את הקנאה, התאווה, הכבוד וכו', אז מי שמכריע בשבילו זו התורה הקדושה. אך מי שלא תיקן, הרי הקנאה התאווה והכבוד - הם שמכריעים אצלו.

ומי באמת היה יכול לומר שהוא תיקן את המידות? מי יוכל לומר שהוא הפך את כל הגשמיות אצלו לרוחניות? מי יוכל לומר שאין לו שום נטייה ואינטרס גשמי? הרי זה שקר גמור!

אבל התפקיד שלנו הוא לשבור את המידות, שלא יפריעו לנו. הרמב"ם על פרקי אבות (פרק ד', משנה כ"א) אומר: **"הקנאה והתאווה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם"**, איזה עולם? אומר הרמב"ם: אדם שיש בו את המידות האלה - לא

וחדוי עיניך ראה את מחיר

הרב יצחק אלחנן ספקטור
רבה של קובנא - ליטא

הרב דוד ג'נאשוילי
מחכמי ג'רזה

הרב יצחק מרדכי אשילי
מחכמי ג'רזה

הרב יאבן בן דוד זיסוף
מחכמי מרוקו

הרב אלידו אביכזר
מחכמי מרוקו

הרב משומר צוברי
רבה של ע' יבנה

הרב שמעון עוקשי
מחכמי תימן

זמירות לשבת

כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת א-ל יִשְׁמְרֵנִי,
אוֹת הִיא לְעוֹלְמֵי עַד בֵּינוֹ וּבֵינִי:

אָסוּר מְצֹא חֵפֶץ עֲשׂוֹת דְּרָכִים, גַּם מִלְּדַבֵּר בּוֹ דִּבְרֵי צְרָכִים.
דִּבְרֵי סְחוֹרָה אוֹ דִבְרֵי מְלָכִים, אֲהֻבָּה בְּתוֹרַת א-ל וְתַחְכְּמֵנִי:

בּוֹ אֶמְצָא תָמִיד נוֹחַ לְנַפְשִׁי, הֻנַּח לְדוֹר רִאשׁוֹן נָתַן קָדְשׁוֹ.
מוֹפֵת בְּתַת לָהֶם מִשְׁנֶה בַּשִּׁשִּׁי, כָּכָה בְּכָל שִׁשִּׁי יִכְפֹּל מְזוֹנִי:

רֹשֶׁם בְּדַת הָאֵ-ל חֹק אֶל סְגֻלָּיו, בּוֹ לַעֲרֹךְ לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו.
עַל כֵּן לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ עַל פִּי נְבוֹנָיו, אָסוּר לְבַד מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי:

הוּא יוֹם מְכֻבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים, לֶחֶם וְיַיִן טוֹב בְּשָׂר וְדָגִים.
הִשְׁמִיחַ בּוֹ הֵם שִׂמְחָה מְשִׂיגִים. כִּי יוֹם שִׂמְחוֹת הוּא וְתִשְׂמְחֵנִי:

מַחַל מְלָאכָה בּוֹ סוֹפוֹ לְהִכָּרֵית, עַל כֵּן אֲכַבֵּס בּוֹ לִבִּי בְּבוֹרִית.
אֶתְפַּלָּלָה לְאֵ-ל עַרְבִית וְשַׁחֲרִית, מוּסָף וְגַם מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי:

נָגִילָה הַלְלוּיָהּ נָגִילָה,
בָּא זְמַן הַגְּאֻלָּה.

א-ל שַׁדַּי קִבֵּץ נִדְחֵי יְדִידִי.
וְגֵרֹשׁ מְשַׁנְאַי, נַפְשִׁי בְּהֶם נֶעְלָה:
נָגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

שָׁלַח לִי בֶּן יִשַׁי גּוֹאֲלִי.
וּבְנָה לִי בֵּית הִיכָלִי, בְּאוֹרְבִי עֲשָׂה כָלָה:
נָגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

רַחֲמָן חוּס עַל עַם לֹא אַלְמָן.
וּשְׁלַח לָהֶם צִיר נֶאֱמָן, יְבַשֵּׂר עִם סְגֻלָּה:
נָגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

חָזָק זְכוֹר זֶרַע יִצְחָק, וְקַבְּצֵם מְמֻרָחָק,
וְנַסֵּדֵר שִׁיר וְתִהֻלָּה:
נָגִילָה הַלְלוּיָהּ וְכוּ':

מִשְׁכַּן שִׁילֹה

לעילוי נשמת
משה סבג בן מסעודה ז"ל
ניסים בן עליה
מור יוסף ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רוזה בת סניורה ז"ל
נלב"ע כ"ג שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ר' אשר בן כמיסה ז"ל
לבית חדאד הי"ו
נלב"ע ג' אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ויטוריו בן מיסה רבא ז"ל
אינס בת מזל רבא ז"ל
ריימונד אמסלם בת עזיזה ז"ל
תנצב"ה

פרשת השבוע

יכול לזכות לתורה!

יבוא אדם ויאמר: אני זכיתי! בוא תראה איזה פלפול אני עושה, בוא תראה כמה מתמיד אני, איזה למדן אני! אומר לו הרמב"ם: נכון, אבל כל התורה הזאת היא סם המוות בשבילך! לא זכית שהתורה היא זו שתכריע בשבילך. התאווה, הקנאה והכבוד הם שמכריעים אצלך, והם המוציאים אותך מעולמה האמיתי של התורה הקדושה!

ואומר הרמב"ם: לא צריך את שלושתם, מספיק רק אחד מהם! מידה אחת כזו שישנה באדם, כבר מבלבלת את דעתו ומוציאה אותו מן העולם!

אם כן איך באמת תזכה לבחור בחיים? על ידי שכל מידה ומידה שמתעוררת בך, תתגבר עליה, תילחם בה ותשבור אותה. וככל שיותר ויותר תשבור את מידותיך, כך תמעיט את ההשפעה שלהן עליך ותגביר עליך את התורה הקדושה שהיא תכריע בשבילך.

וזה אומר בספר 'מדרגת האדם' של הרבי מנובהרדוק (תיקון המידות סוף פרק ב'): מה שכתוב "**וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים**", צריך אתה לדעת שגם הבוחר בחיים - בחיים עצמם, גם שם יש צורך לבחור. כלומר גם כאשר כוונתך טובה ואתה מעוניין בכל ליבך לעשות רצון ה' באמת, ואתה עומד בספק אם צריך לפעול כעת כך או כך, הרי אתה אומנם משתדל לבחור בחיים, אבל אפשר שכעת בתוך החיים האלה אם לא תדקדק לטהר את ליבך מכל נטייה ואינטרס גשמי, בסוף מה שיכריע אצלך זה הגשמיות שבך, לא התורה! ואז אתה חושב שברוך ה' זכית לבחור בחיים, כשלמעשה בחרת בהיפך הגמור...

ואפילו שאתה אדם ירא שמיים ולומד תורה ומדקדק במצוות, נכון, אתה משתדל לבחור בחיים, אבל גם בחיים אלו יש מצבים שצריך לבחור, ואז צריך האדם לחשוד בעצמו: אולי אני נגוע? ואם יש ספק, אז לך תשאל, תתייעץ עם מישהו אחר שהוא לא נגוע כמוך!

הבוחר בחיים – מבצע מה שציווה המלך, בלי חשבונות!

ושם במדרגת האדם מביא משל למלך ששלח את השר שלו לאסיפה של השרים, כמו היום שעושים אסיפה של כל האומות. וקודם ששלח אותו, קרא לו המלך ואמר לו: אני מבקש ממך שלא תעשה התערבות עם אף אחד בשום אופן! אמר לו אותו השר: ודאי, אעשה כרצון המלך.

לאחר כמה דקות עוד פעם הזהיר אותו המלך, ולאחר עוד כמה דקות חזר שוב על אותה האזהרה. אמר השר למלך: אדוני, אתה מבייש אותי, הבנתי! **אמר לו המלך:** ועוד פעם אני אומר לך - אל תתערב עם אף אחד! והשר לא מבין, מדוע המלך נוהג בו כך?

כאשר הגיע לאותה אסיפה, טרם שעמד השר הזה לישא את דבריו, פתאום קם אחד הנוכחים ואמר לכל השרים: אתם רואים את השר הזה שעומד לדבר? אתם יודעים איזה מום גדול ומכוער יש לו בגב?

אותו השר נפגע, למה אתה אומר עליי כך? למה אתה פוגע בי? אמר לו השני: אני עומד על כך שיש לך מום בגב! ואם לא, קח ממני עשרה מיליון מטבעות!

שמע השר עשרה מיליון, וחשב לעצמו: למה שלא ארוויח ברגע אחד עשרה מיליון מטבעות? פשט את בגדיו והראה לכולם שאין לו מום בגב! מיד הוציא השני עשרה מיליון מטבעות ונתן לו. שמח אותו השר, חשב שהוא חוזר עשיר גדול... המלך זקוק לכסף, כמה ישמח המלך...

חזר למלך וסיפר לו: כך וכך היה, והנה הבאתי לך עשרה מיליון מטבעות!

אמר לו המלך: טיפש! עכשיו אתה מבין למה הזהרתי אותך כל כך? השר ההוא בא אליי ואמר לי: אני מתערב איתך שאפשיט את השר שלך מבגדיו. אמרתי לו מה פתאום, אני לא מאמין לך! אמר לי: אם לא הפשטתי אותו אתן לך עשרים מיליון מטבעות, אבל אם אצליח - תן לי אתה עשרים מיליון.

אמר לו המלך: אתה שומע מה עשית לי? אתה קיבלת עשרה, אבל אני הפסדתי עשרים!!

רבותיי! המשל הזה אינו נותן מנוח לאדם המתבונן בו! אתה חושב שאפשר להתחכם: נכון, המלך ציווה משהו, אבל אם היה יודע שכך וכך, אז לא היה מצווה... - **אתה שוטה גמור!** הנגיעה שלך לכסף היא שמובילה אותך!

וזה מה שאמרנו, אדם שתיקן את מידותיו אז אין לו נגיעה. ואין לו נגיעה פירושו שאם בתורה כתוב כך - אז כך עושים, בלי לעשות חשבונות! בלי להתחכם!

וזוהי הבחירה בחיים בתוך הבחירה בחיים. וכל עוד אתה לא עובד לתקן ולשבר את המידות, אז אתה לא יכול לבחור, ובלי תיקון המידות - גם התורה שלך היא לא תורה.

מה שאנו לומדים מזה הוא שלבחור בחיים פירושו: תדע בדיוק מה אמר ה', ואז תעשה כן בלי חשבונות! אין חשבונות! מסכן מי שאומר: 'אם אעשה כך, החשבון הוא אחרת לגמרי...' כמה פעמים עולות בדעתו של אדם כל מיני התחכמויות: אומנם ההלכה היא כך, אבל המצב שלי כעת שונה... כעת רצון ה' הוא אחרת וכו' - מסכן! יש לך תורה - תעשה מה שהתורה אומרת, אל תתחכם, אל תעשה חשבונות! אם אתה עושה כן, הרי אתה בוחר בחיים!

כל אדם יכול להשיג את הדרגות הכי גבוהות!

הרמב"ם (פרק ה' מהלכות תשובה, הלכה ב') **אומר פלאי פלאות:** כל אחד יכול להיות גדול כמשה רבינו! כל אחד! למה אנחנו מזלזלים בעצמנו? פתאום אנחנו ענווים, כל אחד אומר 'מה אני, מה חיי'...

כל אדם צריך לדעת שהוא יכול להתעלות ולהשיג. לא משנה מה הוא, ולא משנה הסביבה שלו, צריך שיחליט לבחור בחיים, בחיי עד. ועל ידי שישתדל לשבר את מידותיו הרעות, את הגשמיות שבו, את האינטרסים שלו, על ידי שיקפיד לפעול ולעשות על פי הכתוב בתורה בדיוק, בלי לחשבן שום חשבונות - על ידי זה יזכה באמת לבחור בחיים, בחיי עד, בברכה ובטובה, וה' יתברך יזמין לו גם חיי שעה טובים כדי שיוכל לעובדו ביישוב הדעת כראוי.

זמירות לשבת

חֲבִיבִי,
יְ-ה חֲבִיבִי,
הָאֵ-ל הַמֶּלֶךְ הָרַחֲמָן.
יִשְׁלַח מְשִׁיחוֹ הַנֶּאֱמָן, הַנֶּאֱמָן:

אָב הָרַחֲמָן שְׁמַע קוֹלֵנוּ,
שְׁלַח בֶּן דָּוִד וְיַגְאֲלֵנוּ.
נָשׁוּב לְצִיּוֹן עִיר קָדְשֵׁנוּ,
וְנִשְׂלוֹט בָּהּ בְּיַד רָמָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

שָׁמָּה נִתְאַסֵּף בְּעִיר הַבִּירָה,
וּמַחֲדֵשׁ יִשְׁמַע קוֹל שִׁירָה.
וְאָז נַדְלִיק אֶת הַמְּנוֹרָה,
בְּבֵית שׁוֹכֵן מְעוֹנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

רְאֵה בְּעָנְיֵי יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
וְהַשְׁכִּיבֵם נָא לְגִבְיוֹלֶךָ.
וְאָז יֵרָאֶה כָּל זְכוּרֶךָ,
שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

אֵלֶיךָ אֶקְרָא יְ-ה אֵ-ל נוֹרָא אֵ-ל נוֹרָא.
וּפְקֹד נֶפֶן שָׁהָעַפִּים זֵרוּהָ יְ-ה, אֵ-ל נוֹרָא.
שַׁוְעָתָהּ תִּקַּבֵּל אֵ-ל שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, וְתַחֲדֵשׁ שִׁחְרוּתָהּ לָעַד וּלְעוֹלָמִים.
הַלְעוֹלָם תְּזַנַּח עַמְּךָ נֶאֱנָח, צוֹעֵק מִבּוֹר לֹא מָצָא עֲזָרָה, אֵ-ל נוֹרָא, אֵ-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

לְחֵם אֶת הָאוֹרֵב כִּי יָדוֹ גְּבָרָה, אֲבַל אֶת פְּרִיָּה וְעוֹד יָדוֹ לֹא קָצְרָה.
שָׁלַח בּוֹ חֶמְתָּה זַעַם וְנִקְמָה, יֹאמְרוּ הָעַמִּים שִׁבְטְךָ נִקְרָא, אֵ-ל נוֹרָא, אֵ-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

מָרוֹם זְכֹר נָא בְּרִית אִישׁ חֲלוֹם חָלָם, הָרְבֵּה אֶת זַרְעוֹ וְתֶן לוֹ שָׁלוֹם עוֹלָם.
נָא רְצֵה גּוֹעוֹ וְחַן אֶת יְרֵעוֹ, עַד מָתַי יִהְיֶה שֵׁה פְּזוּרָה. אֵ-ל נוֹרָא, אֵ-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

הַיְדִד יִהְיֶה יוֹם בּוֹ מִקְדָּשְׁךָ יִתְכּוֹנָן, יִרְנוּ כֻלָּם כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן.
וְשִׁיר וּמִזְמוֹר לְפָנָיו נִגְמוֹר, כִּי יְדִד עַל הָאוֹיֵב נִגְבָּרָה. אֵ-ל נוֹרָא, אֵ-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

לעילוי נשמת
רגינה כובני
בת **יצחק וג'ולט** ז"ל
נלב"ע כ' שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אברהם הכהן חודז'יוב בן **מיכאל דבורה** ז"ל
נלב"ע כ"ד כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
בתיה לוי
בת **נעימה** ז"ל
נלב"ע י"ט תמוז ה'תשפ"א
תנצב"ה

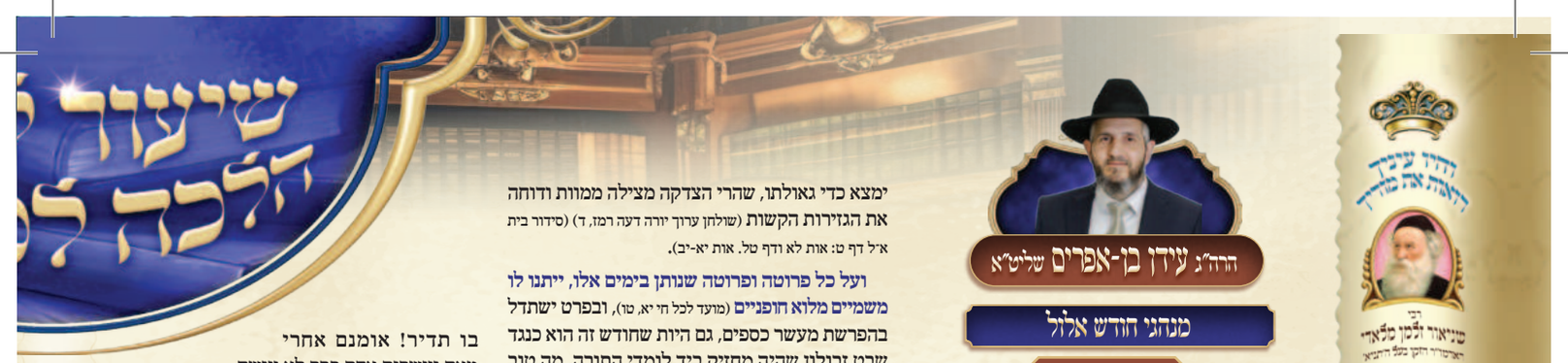

הרה"ג עידן בן-אפרים שליט"א

מנהגי חודש אלול

מעלת החודש

שבת שלום. ביום שני יחול ראש חודש אלול, ובעזרת ה' נדבר מענייני החודש. הימים מראש חודש אלול עד אחר יום הכיפורים הם ימי רצון. ואף שכל השנה הקב"ה מקבל תשובה מן השבים אליו בלב שלם, מכל מקום ימים אלו מובחרים יותר ומזומנים לתשובה בהיותם ימי רחמים ורצון (קיצור שולחן ערוך קכח, א).

לפי שבראש חודש אלול אמר הקב"ה למשה רבינו: "עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וֶהְיֵה שָׁם, וְאֶתְּנָה לְךָ אֶת לֻחֹת הָאֶבֶן, וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה, אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם" (שמות כד, יב), ועלה משה להר סיני להביא את לוחות הברית השניים, ושהה שם ארבעים יום, וביום הכיפורים נתרצה הקב"ה לישראל בשמחה על חטא העגל, ואמר למשה רבינו: "סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ" (במדבר יד, כ), וירד משה עם הלוחות ביום הכיפורים. אם כן כל ארבעים הימים הללו היו ימי רחמים ורצון לעם ישראל (עיין טור סי' תקפא מפרקי דרבי אליעזר).

מוסר וחשבון נפש

המילה "אלול" היא בלשון ארמית, ופירושה ריגול, כמו שנאמר אצל המרגלים: "שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן" (במדבר יג, ב), והמילה "וַיָּתֻרוּ" מתורגמת "וַיְאַלְּלוּן" (לקט יושר עמ' קכ), ולכן בחודש זה צריך **לרגל ולחפש אחר מעשיו.**

אף על פי שלימוד ספרי המוסר נחוץ כל ימות השנה (משנה ברורה א, יב), **בחודש אלול נחוץ הוא ביותר,** בפרט ספר **שערי תשובה לרבינו יונה, והלכות תשובה לרבינו הרמב"ם,** ויתבודד ויסתכל יפה בעבירות שאדם דש בעקביו ותיקון מידותיו (עי' סידור בית א"ל דף ט: אות כה ודף טל אות ט ודף מג. אות י; ילקוט יוסף, עט).

ולא הלימוד עיקר, כי אם האדם לא יעורר נפשו מה יועילוהו **הַמּוּסָרִים,** שאף על פי שנכנסים בליבו ביום שומעו, **יְשַׁקְּחֵם** היצר **וַיַּעֲבִרֵם** מלבבו, אלא **ישים הדברים אל ליבו ויחשוב בהם תמיד,** עד אשר תקבל נפשו המוסר **וְיִטָּהֵר** (שערי תשובה ב, כו).

צדקה

בחודש זה יעשה צדקה כפי נדבת ליבו בכל יום כאשר תשיג ידו שהם ימי רצון ומחילה וסליחה, ובה ימצא כדי גאולתו, שהרי הצדקה מצילה ממוות ודוחה את הגזירות הקשות (שולחן ערוך יורה דעה רמז, ד) (סידור בית א"ל דף ט: אות לא ודף טל. אות יא-יב).

ועל כל פרוטה ופרוטה שנותן בימים אלו, ייתנו לו משמיים מלוא חופניים (מועד לכל חי יא, טו), ובפרט ישתדל בהפרשת מעשר כספים, גם היות שחודש זה הוא כנגד שבט זבולון שהיה מחזיק ביד לומדי התורה, מה טוב שיעשה צדקה עם עמלי תורה (שם, יד). ולא יתפאר בצדקה שנותן, כי אז לא די שאינו מקבל שכר, אלא אף מענישים אותו עליה (רמ"א יו"ד רמט, יג ועי' שו"ע תקסה, ו).

מזמור "לדוד ה' אורי וישעי"

מנהג יפה לומר מיום ראש חודש אלול עד יום הושענא רבה, אחר תפילת שחרית, מזמור "לְדָוִד, יְיָ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא" (תהילים פרק כז) (וכן בערבית לנוסח אשכנז, ובמנחה לנוסח ספרד), וכמו שדרשו (במדרש שוחר טוב כז): **"אורי" - בראש השנה, "וישעי" - ביום הכיפורים,** "כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה" - רמז לסוכה (עיין מטה אפרים תקפא, ו; מרן החיד"א בסוף קונטרס סנסן ליאיר; קיצוש"ע קכח, א; משנ"ב שם, ב; חזון עובדיה כד), ויש שכתבו שטוב לאומרו כל השנה לאחר התפילה (סנסן ליאיר שם; שערי רחמים דף כד.).

מכתב

הכותב מכתב לחבירו בחודש אלול צריך לרמוז בתחילתו שמבקש עליו שנה טובה (באר היטב י, ומקורו במהרי"ל; כף החיים חי), כגון שכותב בתחילתו: **"לשנה טובה תיכתבו ותיחתמו", או "תזכו לשנים רבות, נעימות וטובות"** (סידור בית א"ל דף ט. אות כא; מל"ח יא, ד).

בדיקת תפילין ומזוזות

תפילין שמניחן בכל יום, מעיקר הדין אינן צריכות בדיקה לעולם. ואם מניחן רק מפעם לפעם (כגון שיש לו זוג אחר), צריכות בדיקה מדי שלוש וחצי שנים (שו"ע אורח חיים לט, י). ומזוזה צריכה בדיקה אחת לשלוש וחצי שנים (שו"ע יו"ד רצא, א), וימסרן למגיה מוסמך. ולכן מנהג חסידים ואנשי מעשה לבדוק התפילין והמזוזות בכל שנה בחודש אלול (מטה אפרים תקפא, י; קיצוש"ע קכח, ג ועוד), ובפרט בזמנינו שֶׁרַבּוּ סופרים ומגיהים שאינם מומחים כראוי (שו"ת יחוה דעת א, ס"ס מט).

זהירות בסת"ם

שורש הבעיה הוא שכל מי שמחזיק נוצה יכול להציג עצמו כסופר, ולהרבה סופרים אין תעודה כלל. הגאון **רבי משה שאול קליין** שליט"א אמר: סוחר המוכר סת"ם מסופרים ללא תעודה, הוא גרוע יותר ממוכר נבילות וטריפות, שכן הוא מוכר דבר שמשתמשים בו תדיר! אומנם אחרי מאה ועשרים אדם כבר לא עושה עבירות, אבל סופר שכתב סת"ם פסולים, בכל יום נותנים לו מכות בעולם הבא, כי בגללו יהודים מברכים ברכות לבטלה ולא מקיימים מצוַת מזוזה ומצוַת תפילין!

תפילין מהודרות

אבל אם יודע שהתפילין מהודרות, שנכתבו על ידי סופר מומחה ועברו הגהה אנושית והגהת מחשב, והן עשויות מעור מעובד היטב, ובתפירות חזקות וסגורות היטב, אין הכרח לבודקן, ומשום כך מרן **הרב עובדיה יוסף** זצ"ל לא היה מקפיד לבדוק את התפילין שלו כלל, אף לא בחודש אלול. מכל מקום מדי מספר שנים, כשהיה רואה פרשיות של תפילין שנראות מהודרות יותר משלו, היה מבקש להזמין פרשיות חדשות מאותו סופר (ארחות מרן ח"א ג, טז).

לא כמו אנשים שחסים על כספם ומניחים תפילין שקיבלו בירושה מסבא שלהם אף שאינן מהודרות. **בביגוד ובריהוט של הסבא הוא לא יעז להשתמש, אבל בתפילין זה בסדר...** וכן רבים בבר המצווה של בנם משקיעים הון באולם וב"בָּר", אבל אינם משקיעים כראוי במצווה של התפילין...

וכן הורה הגאון **רבי שלמה זלמן אוירבך** זצ"ל, שתפילין בזמננו שנעשו בהידור, אין נוהגים לבדוק אותן ללא סיבה, ואדרבה, על פי רוב מצויות תקלות רק לאחר פתיחת הבתים וסגירתם, הוצאת הפרשיות והחזרתן (הליכות שלמה, תפילה, ד, לו). וכן במזוזה הדין כן (קול יעקב שם, ב; הליכות שלמה שם סוף הערה נב).

אבל אם אירעה להן איזו תקלה אשר עלולה לגרום לקלקול בפרשיות, כגון שנקרע חיפוי הבתים, או שנפלו לתוך מים, צריך תיכף לבודקן שמא נמחק הכתב או נתקלקל, כי לא שייך להעמידן על חזקת כשרותן, וכל זמן שלא בדקן אין לברך על הנחתן (משנ"ב שם, כו), והוא הדין אם שהו לידי חום חזק של תנור או קרני שמש, שיש לחוש לקפיצת אותיות או להמסתן.

ישנם אנשים שמשאירים את התפילין שלהם ברכב, ובימות הקיץ הרכב בפנים לוהט עד 80 מעלות, והדיו עלול להתקלקל, ולכן אין לנהוג כן.

כשחוזר וקובע מזוזה לאחר שמסרהּ לבדיקה, צריך לברך על קביעתה: "ברוך וכו' לקבוע מזוזה",

זמירות לשבת

יוֹדוּךָ רֵעֶיךָ יְיָ רוֹעִי, חַי בְּיוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם הַשְּׁבִיעִי:
יוֹם אֲשֶׁר כִּיַּיתָ בּוֹ כָּל מְלַאכְתֶּךָ, אוֹמֵר כִּי שְׂרִית עַל כָּל זוּלָתֶךָ.
וּמַעֲשִׂים עָשִׂיתָ, אֵין לְבִלּוֹתֶךָ, לְיָ בֶן אֲמָתְךָ חִישׁ לְהַרְגִּיעִי:
חַי בְּיוֹם וכו':

שְׁבִיעִי בְּחַרְתָּ רֹאשׁ לְכָל הַמְּנִינִים, וְאוֹתוֹ קִדַּשְׁתָּ בְּשִׁבּוּעוֹת וְשָׁנִים.
חִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂאתָ לְגֹזַע אֻמּוֹנִים, וּפָדֵם מֵאסוֹנִים אַרְחִי וְרִבְּעִי:
חַי בְּיוֹם וכו':

רְצֵה בְּמְנוּחָתִי יוֹם זֶה יוֹם מְנוּחָה, וּבְיוֹם עֲבוֹדָתִי, הַמְצֵא לְיָ הֲרְוָחָה.
וְהָכֵן לְיִשְׁבִיתָתִי, מַשְׂאַת וַאֲרוּחָה, וְשָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִי:
חַי בְּיוֹם וכו':

אֵל-עוֹלָם שָׁבָלּוּ, שִׁבְתָּ תְּזַמֵּנוּ, וְנֵרְךָ בְּהִלּוּ, שִׂים אוֹר בְּעֵדְנוּ.
וְאֵל מִשְׁכָּן שִׁילֹה, תָּשׁוּב תְּעֲלֵנוּ, מְהֵרָה עָנֵנוּ, אוֹרִי וְיִשְׁעִי:
חַי בְּיוֹם וכו':

שָׁמַח בְּנֵי בְחֻלְקָךְ לֹא תִקְּה גַּם אֶת שֶׁלְּךָ,
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:
הוֹלֵךְ בְּרַגְלֶיךָ, מְנַעְנֵעַ יָדֶיךָ, עֵינַיִם צוֹפִים לָךְ, הַלֵּב פּוֹעֵם בָּךְ:
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:
מִי עָשִׁיר וּמִי שָׂמֵחַ, בָּעוֹלָם הַזֶּה אוֹרֵחַ. לֹא בָּחַיִל וְלֹא בְכֹחַ, הַמָּמוֹן יִהְיֶה לָךְ:
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:
הַבֵּט וְשָׂא עֵינֶיךָ, מִי נָתַן כָּל-אֵלֶּה לָךְ, גַּם בָּנִים לְשֻׁלְחָנֶךָ.
אִם תּוֹרָה רַק לְבוֹרְאֶךָ, כֵּן תָּמִיד יִהְיֶה לָךְ:
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

לעילוי נשמת
לירן פנחס ז"ל בן **מזל** הי"ו
נלב"ע י"ד כסלו
ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ליאם תקווה ז"ל
בת **לינדה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ג'ולי חסן ז"ל
בת **ליזה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אסתי בן עמי ז"ל
בת **רינת** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ד"ר **רות סיילס** ז"ל
בת **סופי** ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"א
תנצב"ה

לשבת למעשה

הגם שנמצאה כשרה, ומכל שכן אם נמצאה פסולה (שו"ת יחוה דעת ג, פ).

תפילה על תועים

מובא משם רבינו **האר"י** ז"ל שמי שיש לו בן או אח או קרוב שחס ושלום נטה לדרך רעה או יצא לתרבות רעה, יתפלל עליו בתפילת שמונה עשרה בברכת "השיבנו אבינו לתורתך" לכל הפחות 30 יום בכל התפילות, **ואז מובטח שיהפוך ליבו לטובה, ובפרט בחודש אלול** שאז היא עת רצון, ומכל שכן שעל עצמו צריך להתפלל שה' יהפוך את ליבו לטובה (רבי דוד עמר ז"ל בתפילה לדוד אות ריב). ויש מי שכתב שבימי התשובה צריך כל אדם להתפלל על כל רשעי ישראל להחזירם בתשובה שלֵמה, וגם יועיל מאוד לתפילתו להתקבל ברחמים (חמדת ימים ג, קטו).

נישואין

אין כל חשש להינשא בחודש אלול, לא מצד ההלכה ולא מצד מנהג, ואדרבה, ראויה מצווה גדולה זו של פרייה ורבייה להגן על החתן והכלה ולהכריע מעשיהם לכף זכות, שיזכו לכתיבה וחתימה טובה (שדי חמד, מערכת חתן וכלה סימן כג).

ולעניין נישואין **בעשרת ימי תשובה**, יש נוהגים להימנע כיוון שהם ימי דין (מטה אפרים תרב, ה), אולם גם מנהג זה לא נתפשט ברוב המקומות, והרוצים לעשות כן ראויים לעידוד כדי להקדים כל מה שאפשר, שזריזים מקדימים למצוות. ואם הגיע החתן לגיל 20 שנה, אין לו להחמיר בזה כלל, וראויה מצווה גדולה זו להכריע לכף של זכות (שו"ת יחוה דעת א, מח).

תקיעה בשופר

מנהג האשכנזים לתקוע בשופר בכל יום החל מראש חודש אלול עד ערב ראש השנה, בשחרית ובמנחה, ויש מקומות שתוקעים גם בערבית (רמ"א תקפא, א).

אמירת סליחות

מנהג הספרדים לקום באשמורת הבוקר לומר סליחות ותחנונים, החל ממחרת ראש חודש אלול עד יום הכיפורים (שו"ע תקפא, א ומגן אברהם ב כה"ח טו). ומנהג בני אשכנז לומר סליחות רק מיום ראשון של השבוע שחל בו ראש השנה, אלא אם כן חל ראש השנה בימים שני או שלישי, שאז מקדימים לאומרן מיום ראשון בשבוע שלפניו (רמ"א שם).

הסליחות של הספרדים ונגינותיהן **הן משהו מיוחד**, כמה חיבור ורגש יש בהן, אפילו אנשים רחוקים מתורה ומצוות נשאבים אליהן. פעם אמר לי גבאי אשכנזי: **"בסליחות שלנו יש מילים קשות, צריך לשבור את השיניים לאומרן, ואתם הספרדים שרים את הסליחות שלכם"...**

מדי חודש אלול היה מרן **הרב עובדיה יוסף** זצ"ל מכתת את רגליו ואף טס במסוק מדי לילה לעצרות התעוררות ואמירת סליחות, וממלא כל מקום שמגיע אליו. וראוי לארגן ולפרסם כן בכל אתר ואתר.

נשים

נשים לא נהגו לומר סליחות, ומכל מקום אם אין הדבר מפריע לתפקוד הבית, טוב וישר שתשתתפנה לפרקים בסליחות, כדי להרגיש את אווירת ימי אלול ולהתעורר בתשובה. אבל לא תלכנה לבדן בחצות הלילה או באשמורת הבוקר, ומוטב שלא תאמרנה סליחות באופן כזה (עיין מועד לכל חי יא, כז), והכול לפי העניין.

כמובן אין להן לארגן מניין לסליחות בפני עצמן, כי מלבד שאינן מצטרפות לאמירת דברים שבקדושה (שו"ע נה, א) יש בכך דימוי לרפורמיות.

קטנים

טוב לחנך את הילדים הקטנים לומר סליחות לפרקים, וכך נהוג כיום בתלמודי התורה.

בית אֵל

אֶבֶל תוך שבעה שאינו משיג מניין בביתו, מותר לו ללכת לבית כנסת לאמירת סליחות, וכן יכול לומר את הקדיש שבסיומן (חזו"ע אבילות ב, שיג), אבל לא יאמר וידוי ונפילת אפיים עימהם (משנ"ב קלא, כ). ואם יש מניין בביתו יאמרו שם את הסליחות (עי' רמ"א תקפא, א; כה"ח לד; חזו"ע שם), מבלי שיאמרו וידוי (חזו"ע שם) ונפילת אפיים (עיין שו"ע קלא, ד-ה).

ברכות התורה

הקם לומר סליחות, צריך לברך ברכות התורה קודם אמירתן, מפני הפסוקים הנאמרים בהן (חזו"ע ה).

עֵרנות

הקם באשמורת הלילה לומר סליחות, יתאזר בעוז ותעצומות שלא ינום ולא יישן בקריאת שמע וברכותיה ובתפילה מתחילתה ועד סופה, ומכל שכן שהוא מעוטר בתפילין שאסור להסיח דעתו מהן, וצריך לשמור עצמו בקדושה ובטהרה. ומי שאינו עושה כן ומתנמנם בתפילה עם התפילין, יוצא שכרו בהפסדו. ויותר טוב שיתפלל כראוי מאשר לומר סליחות בהשכמה באופן שכזה. **וכלל גדול אמרו בעבודת ה', לשמור העיקרים ולהוסיף בחסידות, ולא לזלזל בעיקר ולקיים התוספת** (מורה באצבע אות רמה-ו; חזו"ע י). ודבר זה דורש הכנה ללכת לישון מוקדם.

יחיד

מותר ליחיד לומר סליחות (משנ"ב תקסה, יג; תקפא, ד), ויכול לומר "א-ל מלך יושב על כיסא רחמים", אף שאומר בו "זְכוֹר 'לנו' היום ברית שלוש עשרה" (חזו"ע ל).

אבל אינו רשאי לומר י"ג מידות בדרך תפילה ובקשת רחמים, מפני שנחשבות לדבר שבקדושה שאינו נאמר בפחות מעשרה אנשים, אלא אם כן יאמרן דרך קריאה בתורה (שו"ע תקסה, ה) עם טעמי המקרא (משנ"ב יב; חזו"ע כז), ואינו צריך לסיים "וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה" עד סוף הפסוק (חזו"ע ל). ואם אינו יודע את הטעמים, לא יאמר י"ג מידות, ויסיים את אמירת "א-ל מלך" במילים "וכן כתוב בתורתך". וכן אין לו לומר את הקטעים שבלשון ארמית, כגון "רַחֲמָנָא", "דְּעָנֵי לַעֲנֵיי", "מַחֵי וּמַסֵּי" וכדומה (משנ"ב ד; שו"ת יחוה דעת ג, מג; חזו"ע יא). **ה' יזכנו לנצל את ימי חודש אלול כראוי, אמן כן יהי רצון.**

לזכות עילוי נשמת
הרב יחזקאל אברהם
בן **הרב יעקב** ז"ל
נלב"ע ב' תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

זמירות לשבת

עֶזְרֵנִי אֵ-ל חַי לְהַכְנִיעַ, אֶת יֵצֶר הַמְּפַתֶּה הַמֵּרִיעַ.
מִבַּלְהֲקָךְ אֵין מוֹשִׁיעַ לְהוֹשִׁיעֵנִי:

דַּלְתֵי תְּשׁוּבָה חַי פְּתַח לִי, כִּי שַׁבְתִּי מֵחֶטְאִי וּמֵעֲלִי.
אֲנָא צוּרִי, שְׁמַע קוֹלִי,
מַהֵר עֲנֵנִי אוֹדֶה עָלַי פְּשָׁעַי, אַתָּה תִּשָּׂא עֲוֹנִי:

סוֹד יְמִינְךָ הַפְשׁוּטָה, לְקַבֵּל אֶת נֶפֶשׁ הַמִּתְחָרֶטָה.
וְלֹא תוֹסִיף, תֶּחֱטָא, אֵלֶיךָ קוֹנִי.
הַרְחֵק נָא מֵעָלֶיהָ, חֶבְרַת בַּת הַצְּפוֹנִי:

מוֹל אֵ-לִי וְגָדְלוֹ, יְרֵעַ גּוּפִי כָּלּוֹ.
בַּצַּר לִי אֶקְרָא לוֹ, יְ-ה עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ, וּבְטוּב לֵב אָשִׁיר לוֹ.
יְ-ה צוּר עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ:

יָצַר לוֹ עוֹלָם וּבְצַלְמוֹ אָדָם, עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ בְּאֵימָה בָּלָם.
בָּחַר בְּגֶזַע עֲבָדוֹ אַבְרָהָם, לְקַדְּשׁוֹ לָעַד לְעוֹלָם.
עֲלֵיהֶם פּוֹרֵשׂ צִלּוֹ, וְהוּא עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ.
שְׁבָחָיו מִי מָנָה וּמִי יְדַמֶּה לּוֹ.
יְ-ה אֵ-לִי עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ: מוֹל אֵ-לִי וְגָדְלוֹ וְכוּ':

צָרֵי הַשְׁמֵד וְאוֹיְבֵי כַלָּה, וְעַם יְדִיד עָלָה יַעֲלֶה.
אֵ-ל נַעֲרִין שׁוֹעָתוֹ עֲנֵה, וּבְבִית מְעוֹנוֹ לְשִׁמְךָ יוֹדֶה.
פְּדֵה וְרוֹמֵם נָא, קָרְיָה נֶאֱמָנָה. יְ-ה עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ,
וּבְטוּב לֵב אָשִׁיר לוֹ,
יְ-ה אֵ-לִי עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ: מוֹל אֵ-לִי וְגָדְלוֹ וְכוּ':

לעילוי נשמת
אלברט חניאל סמסון
בן **יוכבד** ז"ל
נלב"ע ג' תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מורן אסתר סמסון ז"ל
בת **סופיה** הי"ו
נלב"ע ד' סיון ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שלמה עוגן
בן ר' **יוסף וסעידה** ז"ל
נלב"ע י"ב תשרי ה'תש"פ
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
משה סולימן
בן **מזל פורטנה** ז"ל
נלב"ע ו' בשבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לזכות עילוי נשמת
הרב יחזקאל אברהם
בן **הרב יעקב** ז"ל
נלב"ע ב' תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לזכות עילוי נשמת
הרב עובדיה הדאיה
חיבר פעלי שירה שבעל פה

לזכות עילוי נשמת
הרב משה תודג'מן
ראש ישיבה ראשל"צ מרוקו

לזכות עילוי נשמת
הרב מרדכי אליהו
הראשון לציון

לזכות עילוי נשמת
הרב יצחק הוטנר
האדמו"ר מפאפא

לזכות עילוי נשמת
הרב ישעיה אשר מרגליות
מגדולי המקובלים

לזכות עילוי נשמת
הרב יוסף עבי דשישכין
ראב"ד הקהילה הירושלמית

לזכות עילוי נשמת
הרב אברהם אהרונוביץ
מרבני קרקס ומחבריה

מתוך הספרים: שולחן ערוך, חזון עובדיה, הליכות עולם, שו"ת יביע אומר, שו"ת יחוה דעת, כי בו שבת, כי בא מועד ואליבא דהלכתא

בין הזמנים

1. בבית הכנסת שיבת ציון בבאר שבע שמע הגבאי רבי אברהם דדון הי"ו שאחד המתפללים מחזיק כרטיס חבר שנותן הנחות גדולות לכל מיני אתרי תיירות ואטרקציות, ורצה לבקש ממנו להשתמש בכרטיס שלו, ולא ידע אם מותר לעשות כן. מה כבודו היה משיב לו?
א. אין היתר לעשות כן.
ב. אם המקבל עשה פעם שירות צבאי, יש להקל, שיש הסכמה לאנשי צבא מטעמם.
ג. מותר, ואף לעשות רווחים מחמת כן.
ד. מותר בתנאי שלא יעשה מזה רווחים.

2. בעיריית תל אביב פרסמו לתושבי העיר מכירת כרטיסי מופע לזמר המפורסם יואל דיקמן הי"ו בהנחה ניכרת, והסתפק הרב ראובן יגודייב שליט"א אם יכול לרכוש כרטיסים עבור בני משפחתו מהעיר אלעד. מה כבודו היה עושה במקרה זה?
א. אין חשש בזה, כי זה כמו שזוכה בשבילו.
ב. אסור לעשות כן, כיוון שזה על חשבון תושבי עירו.
ג. אין חשש בזה כיוון שכל אחד קונה לקרובו.
ד. תשובות א' וג' נכונות.

3. בטיול לקברות צדיקים בטבריה של אנשי בית הכנסת שערי שלום בעפולה הסתפק סעדיה מה יש לברך על הכינרת, כיוון שעברו שלושים יום שבהם לא ראה אותה. מה כבודו היה משיב לו?
א. שעשה מעשה בראשית.
ב. עושה הים הגדול.
ג. עושה מעשה בראשית.
ד. שעשה את הים הגדול.

4. בני משפחת דקרקר יצאו לשבת בבין הזמנים לבית מלון שארגן ארגון חרדי עם כשרות מהודרת, והנה בכניסת שבת רצתה הגברת להדליק נרות בחדר, ולא ידעה אם מותרת לעשות כן. מה כבודו היה משיב לה?
א. זהו איסור מוחלט, והעושה כן עוברת על גזל וברכה לבטלה ולא קיימה מצוַת הדלקת נרות שבת.
ב. אם משגיחים ליד הנרות שלא תהיה סכנה, מותר.
ג. יש להדליקם בלי ברכה.
ד. כל עוד אין שלט בחדר שאסור להדליק נרות, אין חשש בזה.

5. בשעת לילה חזר נעים ממירון לירושלים דרך טבריה, והנה ראה מרחוק את הכינרת, והסתפק אם בלילה, שבו לא רואים כמו ביום, יש לברך על ראייתה. מה כבודו היה פוסק לו בזה?
א. אין לברך בחושך כיוון שאין התפעלות בחושך.
ב. אם רואה את הים באור הלבנה, מברך.
ג. אין לברך, כיוון שאי אפשר לראות את כל הים כולו.
ד. תשובות א' וג' נכונות.

6. רבי יעקב הוא אברך חשוב בעיר טבריה ששקוע בלימודו יומם וליל, וכבר יותר משלושים יום הוא לא ראה את הכנרת. בימי בין הזמנים ירד לטבילה בכינרת והסתפק אם יברך על ראייתה. מה כבודו היה מורה לו בזה?
א. אין לו לברך אם היה כל הזמן בעירו.
ב. יברך כשיראה את הים.
ג. יברך רק אם לא רואים אותו אחרים, מחשש למראית עין שיחשבו שברכתו לבטלה.
ד. יברך בלא שם ומלכות.

7. בנסיעה לקיסריה לטיול שעשו בני משפחת כהן, הגיעו לים והסתפקו מה מברכים על ראיית הים. מה כבודו היה משיב להם?
א. עושה מעשה בראשית.
ב. שעשה את הים הגדול.
ג. עושה את הים הגדול.
ד. שעשה מעשה בראשית.

8. במניין שנערך לתפילת מנחה בפארק הוורדים בירושלים הסתפק יוחנן כיצד עליו לנהוג בעמידה, שהרי הוא עומד במקום פתוח לגמרי. מה כבודו היה משיב לו?
א. אין להתפלל במקום פתוח בכל מצב.
ב. מותר להתפלל רק באקראי עד פעם אחת בחודש.
ג. תלוי במנהגי העדות.
ד. יש להשתדל לעמוד צמוד לעמוד או עץ, ואם אי אפשר - שיהיה קרוב לאנשים באותו תחום.

9. במניין מנחה שארגנו בפארק מודיעין קבוצת אנשים דתיים הסתפק הבחור יהודה חותה הי"ו מביתר עילית אם להתפלל עימהם ללא כובע וחליפה, כיוון שהשאיר אותם ברכב של אביו שחנה רחוק, או שיתפלל לאחר מכן בכובע וחליפה אבל ביחיד. מה כבודו היה מורה לו בזה?
א. לא יתפלל עימהם ויתפלל לאחר מכן אפילו ביחיד בכובע וחליפה.
ב. יש להקל רק באקראי שיתפלל עימהם.
ג. יתפלל עימהם ללא כובע וחליפה.
ד. יתפלל עימהם בצנעה, שלא יראו אותו.

10. בימי בין הזמנים שכרו בני משפחת לדרון דירה בקיבוץ לביא לכמה ימים, ובלילה רצו לעשות מנגל ונזכרו ששכחו להטביל את הרשת, ולא ידעו מה לעשות. לאחר זמן מצאו מקווה גברים פתוח השייך לבית הכנסת של היישוב, ולא ידעו אם אפשר להטביל הכלים שם. מה כבודו היה מורה להם?
א. אין להטביל שם, שבדרך כלל במקווה גברים המים שאובים, וחייב מי גשמים או מעיין או ים.
ב. יטבילו בלי ברכה.
ג. יטבילו עם ברכה.
ד. באקראי יש להקל להטביל שם עם ברכה בצנעה.

תשובות:
א.10 ג.9 ד.8 ב.7 ב.6 א.5 ג.4 ב.3 ג.2 ד.1

ישרות נשבח

יָפָה וְתַמָּה תּוֹרָה תְּמִימָה הַנְּעִימָה
מִי יוּכַל לְהַעְמִיק בְּסוֹדָךְ סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים

אוֹר זִיו הֲדָרֶךָ, בּוֹעֵר תּוֹךְ קִרְבִּי,
תָּמִיד יִדְרְשׁוּ אוֹתָךְ רַבִּים, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים,
אֶת כָּל לְבָבוֹת מְלֵהִיבִים, נֶאֱהָבִים וְגַם נִשְׂנָבִים,
וּכְפַטִּישׁ יְפוֹצֵץ, סְלָעִים וְהָרִים,
הֵן דְּבָרְךָ יָרוּוּ בְּכָל עֹז, תּוֹרַת אֱמֶת,
מִפִּיךָ אֲנִי חַיִּים מְיַיֵּן, סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

נִתְעַלְּסָה בְּגִיל, בְּאֲהָבִים, בְּסוֹד נְקֻדּוֹת עִם הַתֵּבוֹת,
כְּתָרִים עִם אוֹתִיּוֹת, פְּתוּחוֹת עִם סְתוּמוֹת,
נֶעְלָמוֹת סוֹדָם בְּרַמּוֹת, אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים,
טוּב מְזַהֵב וּפָנִינִים, מֵעֵין גָּנִים בְּשִׂבְעִים פָּנִים, בְּלֹם חוֹנִים,
הֵן אֲנִי עֶבֶד נִרְצָע לָךְ, קְנֵן בְּלֵב שָׁלֵם:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ, הָאִיתָנִים, תַּנַּאי וְאָמוֹרַאי,
גְּאוֹנֵי וְסַבּוֹרַאי, וְרַבָּנָן בְּתַרְאֵי לְחַיֵּי,
מַדְבֵּשׁ יָאֵה, גְּזֵרוֹת שָׁוְוֹת, וְהֲלָכוֹת פְּסוּקוֹת,
בְּלֹם מִפִּי גְּבוּרָה, זְקוּקִין דְּנוּרָא,
בְּקוּלוֹת וּבְרָקִים מַאֲרָקִים, וְקוֹלֹ מִשְׁמָמִים:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

שְׁמוֹת הַקֹּדֶשׁ, בָּךְ נֶעְלָמִים,
אֲשֶׁר בָּם נִבְרְאוּ עוֹלָמִים, בְּצִרּוּפִים נִפְלָאִים,
וְחָכְמָה בְּכָתוּבִים, חֲתוּמִים וְגַם סְתוּמִים,
מְאִירִים וּמַזְהִירִים, בְּסוֹד יְשָׁרִים,
כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם, וְחֵי בָהֶם,
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם וְחַי, מְזִיו צוּר עוֹלָמִים:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

לְכוּ לַחֲמוּ, תָּמִיד בְּלֶחֶמִי, בִּי"ג מִדּוֹת הַדִּר"שׁ הַתּוֹרָה,
קַל וְחֹמֶר בְּשׁוּרָה, הֶקֵּשׁ וּגְזֵרָה שָׁוָה, מִסּוּרָה מִפִּי גְּבוּרָה,
בְּלֹם עִם פְּרָטִים, תּוֹצִיא לְאוֹרָה, מִשָּׁם יוֹצְאִים אַרְבַּע נְהָרוֹת,
בְּלֹם אוֹרוֹת, פְּשָׁטִים עִם רְמָזִים נִדְרָשִׁים, וְסוֹדוֹת נֶעְלָמִים:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

מַה טּוּב דּוֹדֶיךָ, אֲחוֹתִי כַלָּה, נֶפֶת צוּף דְּבַשׁ שִׂפְתֵיךָ,
גַּן נָעוּל דְּלָתֶיךָ, רֵיחַ טוּב בְּגָדֶיךָ, דּוֹדֶיךָ יְפֵי עֵינֶיךָ, חָכְמָה וּלְבָנָה,
בְּלֹם עָמְדוּ מֵאוֹרֶךָ, כִּי אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינֶךָ, עֹשֶׁר בִּשְׂמֹאלֶךָ,
בָּרוּךְ בּוֹרְאֲךָ בְּיָפְיֶךָ וְהַדָּרֶךָ, אֵ-לִי חַי הָעוֹלָמִים:
יָפָה וְתַמָּה וכו'

להצלחת **אורון ונועה כהן** הי"ו ומשפחתו **יצחק, איריס, עידן ומעיין** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת **רחל כראדי** בת **מזל** הי"ו **ומשפחת כראדי** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחה, בריאות ופרנסה טובה נירון ואסתר אפל ובני ביתם הי"ו

טריוויה משפחתית

1. במשך כמה זמן ה' יתברך שומר את הברית והחסד?
א. 20 שנים.
ב. 200 שנים.
ג. 1,000 דורות.
ד. 500 דורות.

2. למה ה' יתברך חשק ובחר דווקא בעם ישראל?
א. בשל **אהבתו** העצומה אלינו.
ב. בגלל **השבועה** שנשבע לאבותינו.
ג. משום שאנו **הרוב** בעולם.
ד. תשובות **א'** ו**ב'** נכונות.

3. מה צריך לעשות למזבח (של בנין) **שזבחו בו לעבודה זרה?**
א. לשבור אותו.
ב. לשרוף אותו.
ג. לצבוע אותו.
ד. **תיקון** על פי הקבלה.

4. מה צריך לעשות לאילנות שעבדו בהם עבודה זרה?
א. לשבור אותם.
ב. **לגודעם** מהשורש.
ג. לשורפם.
ד. לשפוך עליהם **סיד**.

5. "אֶת יֵי אֱ־לֹהֶיךָ תִּירָא" - מה בא 'את' לרבות?
א. תלמידי חכמים.
ב. צריך עיון.
ג. בעלי **תפילה**.
ד. בעלי **חסד**.

6. כמה זמן ישן חוני המעגל ברציפות?
א. **70** שנה.
ב. יומיים.
ג. **55** שנה.
ד. **חודש** ימים.

7. מה הבטיח רבי יוחנן לריש לקיש אם יחזור בתשובה?
א. גן עדן.
ב. זרע של קיימא.
ג. לתת לו את **אחותו** לאישה.
ד. עושר.

8. מפני מה חרב בית המקדש הראשון?
א. בגלל **עבודה זרה**.
ב. בגלל **שפיכות דמים**.
ג. בגלל **גילוי עריות**.
ד. **כל** התשובות נכונות.

9. לא הביישן למד, ולא הקפדן...?
א. **אוכל** בנחת.
ב. **ישן** בנחת.
ג. מלמד.
ד. **שמח** בחלקו.

10. פתחו לי פתח כפתחו של מחט...?
א. ואני אפתח לכם כפתחו של **אולם**.
ב. **ולא כפתחה** של סיכה.
ג. ואני אשאירנו **לעולם**.
ד. ואני אפתח לכם כפתחו של **חדר**.

11. כמה אדם ילמד מחבירו ויהיה חייב לנהוג בו כבוד?
א. **מסכת** שלמה.
ב. **חצי** מסכת.
ג. אפילו **עמוד** גמרא.
ד. אפילו **אות אחת**.

12. על מי אמרו בשעת מותו "נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש"?
א. על רבי **יהודה** הנשיא.
ב. על רבי **אליעזר**.
ג. על רבן **גמליאל**.
ד. על **הלל** הזקן.

13. לא עם הארץ...?
א. בטלן.
ב. חסיד.
ג. עשיר.
ד. צדיק.

14. על מי כתוב את הדוגמה למחלוקת שהיא לשם שמיים?
א. מחלוקת **שמאי והלל**.
ב. מחלוקת **אביי ורבא**.
ג. מחלוקת **שמעיה ואבטליון**.
ד. מחלוקת **רבן גמליאל ורבי יהושע**.

15. אל תאמר לכשאפנה אשנה...?
א. שמא תתחרט.
ב. שמא אשתך לא תסכים.
ג. שמא לא תפנה.
ד. שמא תפרוץ מלחמה.

16. כיצד ביקש אברהם אבינו להסתיר את שרה מעיניהם של המצרים?
א. הכם **בסנוורים**.
ב. על ידי **שם המפורש**.
ג. שהורה לה **להתחפש** לאישה אחרת.
ד. הכניסה **בתיבה**.

תשובות:
1. ד 2. ד 3. ד 4. ב 5. ב 6. ב 7. ב 8. ד 9. ב 10. ב 11. ד 12. ב 13. ב 14. ב 15. ב 16. ב

זמירות לשבת

יוֹצֵר מְיֻדּוֹ עָשַׂר וְרֵישׁ,
אָשִׁיר לְכָבוֹדוֹ שַׁע יוֹד רֵישׁ:
צוּר מָעוֹז דָּלִים, בָּאֲמֶת שְׁמוֹ,
רוֹכֵב גַּלְגַּלִּים, מִי יְקַדְּמוֹ.
מַלְאָכִים קְלִים, רְצִים לִנְאוּמוֹ,
וְכָל זוֹלְתוֹ - שִׁין קוֹף רֵישׁ.
כִּי אֵין צוּר בְּלִתּוֹ, אֶלֶף תֵּית רֵישׁ:
יוצר מיודו וכו':

חֲסִין בָּשֵׂם הוּא, וַאֲהֵלִילוֹ,
כִּי אֵין כָּמוֹהוּ, וְאֵין כְּמַפְעָלוֹ.
תֵּימִים רְאוּהוּ, כִּי בְשֶׁעָלוֹ.
מָדַד מִימֵיהֶם - צָדִי וָאוּ רֵישׁ.
וּשְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם, שִׁין בֵּית רֵישׁ:
יוצר מיודו וכו':

קוּם עֲשֵׂה פֶּלֶא, הַעֲלֵה הַשְׁבֵּי,
מִבֵּית הַכֶּלֶא, אֶל עִיר הַצְּבִי.
שָׁם יִרְעֶה טַלֶּה, וְאָב עִם הָבִיא,
עֹז יָדְךָ הֵרָאֵה - מֵם הָא רֵישׁ.
וּבְאוֹרְךָ נִרְאֶה, אֶלֶף וָאוּ רֵישׁ:
יוצר מיודו וכו':

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים.
שׁוֹמְרֵיו וְזוֹכְרֵיו הֻמָּה מְעִידִים, כִּי לְשִׁשָּׁה כָּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים:

שָׁמַי שָׁמַיִם אֲרֵין וְיַמִּים, כָּל צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים.
תַּנִּין וְאָדָם וְחַיַּת רָאֵמִים, כִּי בְיִ-ה ה' צוּר עוֹלָמִים:

הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ, שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבְּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ.
שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת אֵ-ל מִכָּל מַלְאַכְתּוֹ:

כְּמִצְוַת שַׁבָּת אֵ-ל יַחֲלִיצֵךְ, קוּם קְרָא אֵלָיו יְחִישׁ לְאַמְּצֵךְ.
נִשְׁמַת כָּל חַי וְגַם נַעֲרִיצֵךְ, אָכֵל בְּשִׂמְחָה כִּי כְבָר רְצָךְ:

בְּמִשְׁנֶה לֶחֶם וְקִדּוּשׁ רַבָּה, בְּרוֹב מַטְעַמִּים וְרִוּחַ נְדִיבָה.
יִזְכּוּ לְרֹב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

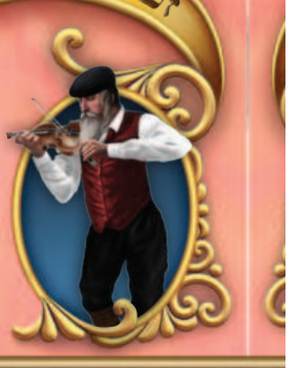

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
מאיר ואורלי רבא הי"ו
והילדים: **נדב, דנה, נטע**
עידן ורות לאה
ובתם **אריאל** הי"ו

להצלחת
תהילה ואוהד משה אלגרבלי הי"ו
והילדים: **נעמי, יהונתן, איתמר ויוסף** הי"ו

להצלחת
אילן ומיה סבג הי"ו
והילדים: **נריה יוסף ואחיה משה**

לרפואת ולהצלחת
אביעד בן **שולמית** הי"ו
בתוך שאר חולי ישראל

דין תורה

סוגיות בדיני ממונות

דרכי משפט

חובת פיצויים בהלכה

שאלה: האם יש מקור לחיוב נתינת פיצויים לפי דין תורה למי שעבד וקיבל משכורת?

תשובה: מכיוון שיש תקנות במדינה לתת פיצויים הרי זה מנהג המדינה, מנהג הסוחרים, ונקרא "סיטומתא" (בבא מציעא עד. בעניין מנהג העיר), ולכן זו תקנה מחייבת, ובפרט אם עשו חוזה הריהו מחוייב ליתן פיצויים כחלק משכר העבודה.

ובספר החינוך (מצוה תפ"ב) **כתב** על מצוַת הענקה לעבד עברי שאמרה התורה (דברים טו, יד): "הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ", שמצווה זו נוהגת בזמן הבית כשהיובֵל נוהג, ואז נוהגים דין עבד עברי ומצוַת הענקה.

והוסיף הרב וכתב: "ומכל מקום אף בזמן הזה ישמע חכם ויוסף לקח שאם שכר אחד מבני ישראל ועבדוֹ זמן מרובה או אפילו מועט, שיעניק לו בצאתו מעימו מאשר בירכוֹ ה'".

ומשמע שגם במקרים שבהם לא מגיעים לאדם פיצויים על פי החוק, אף על פי כן ייתן לו פיצויים מהטעם שכתב שם בשורשי המצווה: "למען נקנה בנפשינו מידות מעולות יקרות וחמודות", והוא

הראש"ל הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל

"שנרחם על מי שעבד אותנו וניתן לו משלנו בתורת חסד מלבד מה שהתנינו עימו לתת לו בשכרו".

ולכן גם כשנותנים פיצויים על פי החוק, טוב שאדם יוסיף תוספת על זה כדי שיקנה בנפשו את מידת החסד למי שעבד עימו, כי אם ניתן לו רק לפי החוק הרי זהו "מה שהתנינו עימו", אך אם מוסיף על כך הרי זו מצוַת הענקה, וזוכה שיתקיים בו (דברים טו, יח): "וּבֵרַכְךָ יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה".

לסיכום:

א. מנהג מוסכם במדינה ליתן פיצויים למי שעבד בשכר, ויש למנהג זה תוקף הלכתי מחייב.

ב. גם בלא המנהג, יש לתת פיצויים מטעם הדין "הַעֲנִיק תַּעֲנִיק לוֹ".

ג. ראוי ליתן פיצויים גם למי שעל פי חוק לא מגיע לו.

ד. כשנותן פיצויים יוסיף מעט יותר ממה שחייב כדי לגמול חסד.

(מאמר מרדכי ח"ג סימן ד)

האם מותר לשמור מקום לחבירו באוטובוס או ברכבת?

שאלה: אדם שעולה לאוטובוס רכבת וכדומה האם רשאי לשמור מקום לחבירו לכשיעלה ישב לידו, בו בזמן שאדם אחר חפץ לשבת שם?!

האם יכול לטעון "אני זכיתי במקום זה לחברי", או שנאמר שאי אפשר לשמור מקום לחבירו משום ש"חב לאחריני"?!

והאם יש הבדל בין אם חבירו ביקש ממנו שישמור לו מקום או לאו?!

הגאון רבי ניסים יעקב עטיה זצ"ל

ומה הדין אם חבירו שילם לו שכר על דעת שישמור לו מקום עבורו?!?

תשובה: מי שעולה לאוטובוס ותופס מקום לחבירו, **מצד הדין לא מועיל תפיסתו**. ואפילו עשאו שליח. ואפילו אם שילם לו עבור זה שיתפוס לו מקום, לא מועיל תפיסה זו. **ויכול לומר לו לקום ולפנות לו את המקום.**

אמנם לפנים משורת הדין, אדם צריך לוותר. ובפרט אם יש לו מקום אחר לשבת שם, והוא רואה שהבעל רוצה לישב ליד אשתו וכדומה, בוודאי צריך לנהוג לפנים משורת הדין ולוותר.

"עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת וְעַל הַשָּׁלוֹם"

(אבות א', י"ח)

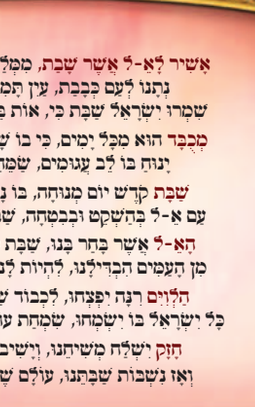

ישרות לשבת

אֲשִׁיר לְךָ־ל אֲשֶׁר שַׁבָּת, מְמַלֵּאכְתּוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת.
נְתָנוֹ לְעַם כְּבֵבַת, עֵין תָּמִיד יִנְצְרֻנֵהוּ.
שָׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שַׁבָּת כִּי, אוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם הוּא:
מְכֻבָּד הוּא מִכָּל יָמִים, כִּי בּוֹ שַׁבָּת צוּר עוֹלָמִים.
יָנוּחַ בּוֹ לֵב עֲגוּמִים, שַׁחַ יְשַׁמְּחֵנֵהוּ:
שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם מְנוּחָה, בּוֹ נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה.
עַם א־ל בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה, שַׁבָּת עֹנֶג יִקְרָאוּהוּ:
הָא־ל אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ, שַׁבָּת קָדְשׁוֹ הִנְחִילָנוּ.
מִן הָעַמִּים הִבְדִּילָנוּ, לִהְיוֹת לָנוּ לֵא־לֹהִים הוּא:
הַיָּוִים רָנָה יִפְצָחוּ, לְכָבוֹד שַׁבָּת כִּי בּוֹ נָחוּ.
כָּל יִשְׂרָאֵל בּוֹ יִשְׂמְחוּ, שִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם הוּא:
חֲזַק יְשַׁלַּח מְשִׁיחֵנוּ, וְיָשִׁיב אֶת שִׁבְיָתֵנוּ.
וְאָז נִשְׁבּוֹת שַׁבָּתֵנוּ, עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת הוּא:

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֶן עַם בַּת, דֶּרֶךְ פּוֹרֵה בְּתוֹךְ בְּצָרָה, הֲדַךְ קְמִי חַי א־ל קָנָא,
וְיִנְצְרֻכֶם כְּמוֹ בָבַת. וְגַם בְּכָל אֲשֶׁר גְּבָרָה. בְּמוֹג לְבָב וּבְמִגְנָה.
נָעִים שִׁמְכֶם וְלֹא יִשְׁבַּת, נְתִין צָרֵי בְּאַף עֶבְרָה, וְנַרְחִיב פֶּה נְמַלְּאֵנָה,
שְׁבוּ נוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת: שִׁמְעָ קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רַנָּה:
דְּרוֹשׁ נְוֵי וְאוּלָמִי, א־לֹהִים תֵּן בְּמַדְבֵּר הָר, דְּעֵה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ,
וְאוֹת יָשַׁע עָשָׂה עִמִּי. חֲרֹס שִׁטָּה בְּרֹאשׁ תִּדְהָר. וְהִיא כֶתֶר לְרֹאשֶׁךָ.
נְטַע שׁוֹרֵק בְּתוֹךְ כַּרְמִי, וְלַמְּזֻחָר וְלַנְּזֻהָר, נְצֹר מִצְוַת אֵ־לֹהֶיךָ,
שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמֵי נָהָר: שְׁמֹר שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ:

משכן שילה

לעילוי נשמת
מתתיהו לוי
בן מורי **דוד ושדרה** ז"ל
אסתר לוי
בת **רחמים וחביבה** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ניב בן **קורגי ובמוני**
סווירי ז"ל
נלב"ע י"ב אדר א' ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שלמה (מומי) **סבח**
בן **מזל** ז"ל
נלב"ע י"ד סיון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הרה"ג **שלמה כהן** שליט"א

שוד במכולת

הנידון:

גברת וייס הגיעה למכולת השכונתית כמנהגה בראשית כל חודש, על מנת לשלם את חשבונה. הקופאית נקבה בסכום - 3,000 שקלים. גברת וייס שלפה את השטרות מארנקה, ספרה אותם עד שהגיעה לסכום הדרוש, והניחה את הכסף על השולחן שלצד הקופאית.

בעוד הקופאית מושיטה את ידה לקחת את השטרות, פרץ לפתע גנב זריז, חובש כובע גרב על ראשו, עיניו מתרוצצות לכל עבר, חטף את הכסף ונמלט מהמקום. גברת וייס פרצה בצעקות: "גנב! הצילו! תפסו אותו!" ונופפה בידיים, יחד עם שאר הנוכחים, אך לשווא - הגנב הצליח להימלט בין הבניינים ונעלם כהרף עין.

הטענות:

בעל המכולת טוען כי גברת וייס עדיין לא שילמה את החשבון, שהרי הקופאית לא הספיקה לקחת את הכסף. לפיכך היא עדיין חייבת לו את הסכום.

לעומתו, גברת וייס טוענת כי ברגע שהניחה את הכסף על השולחן - נחשב הדבר לתשלום. בעת שהמזומנים נגנבו, הם כבר היו שייכים לבעל המכולת, ולכן ההפסד הוא שלו.

תשובה: בשולחן ערוך חושן משפט סימן ר', סעיף א', נפסק: "חצֵרו של אדם קונה לו אפילו שלא מדעתו - אם היא משתמרת לדעתו". כלומר כאשר אדם עושה עסקת מכר, והמוכר מניח את החפץ הנמכר בחצֵרו של הקונה, והחצר היא מקום שמור (כגון שיש בה מחיצות או שהיא נעולה), הרי הקנייה חלה, והחפץ שייך לקונה.

אולם אם המקום אינו משתמר - כגון מקום פתוח לרשות הרבים - אין חלות קניין. לכן חנות, שבה נכנסים ויוצאים אנשים רבים, אינה נחשבת "חצר המשתמרת לדעתו". מטעם זה פוסק השולחן ערוך בסימן ר"ס סעיף ה', שהמוצא מעות בחנות - הרי הם שלו. אין אנו אומרים שהם שייכים לבעל החנות מדין חצר, כי אין זו חצר המשתמרת.

אף על פי כן, בסימן ר' בהמשך מבואר שאם החצר אינה משתמרת אך היא סמוכה לבעליה, עדיין יכולה היא לקנות עבורו. במקרה שלנו - השולחן שלידו יושבת הקופאית (שליחתו של בעל המכולת) נמצא בסמוך לה, וממילא נחשב כחצר הראויה לקניין לפי שיטה זו.

מכיוון שכבר סיכמו גברת וייס ובעל המכולת על גובה התשלום, כאשר הניחה את הכסף על השולחן - נכנס הכסף לרשותו של בעל המכולת. ממילא, אף אם לא לקח אותו בפועל, חל הקניין והכסף עבר לבעלותו. הגנב שגנב - את כספו של בעל המכולת גנב. לכן ההפסד מוטל עליו.

פסק הדין: גברת וייס אכן שילמה את חשבונה, וההפסד מוטל על בעל המכולת.

הליכות בין אדם לחבירו

הרה"ג **יצחק יעקב פוקס** שליט"א

האיסור לחלוק על רבו:

א. **החולק על רבו** - כחולק על השכינה. ואסור לתלמיד להורות הלכה בנוכחות רבו אלא אם כן הורה לו להורות.

ב. **רב שפסק להקל,** אסור לתלמידו להחמיר באותה הלכה בנוכחות רבו, אפילו כוונתו לשם שמיים, אלא אם כן יש לו ראיות והוכחות שהדין עימו.

ג. **מותר לתלמיד** לומר בדרך כבוד ובלשון נקייה שנשכחו מרבו דברי הגמרא או הפוסקים, ומכל מקום אין להתווכח ולהתנצח עם רבו בפומבי בשום אופן.

ד. **מי שפגע ברבו או הקניטו** - צריך לפייסו אפילו מאה פעמים, עד שימחל לו, ודין זה בכל תלמיד חכם ובכל רב, אפילו אינו רבו מובהק אלא רק שמע ממנו דברי תורה.

הקבלת פני רבו:

א. חייב אדם להקביל פני רבו בשלושת הרגלים, ומקיימים את החיוב אף בחול המועד.

יש שכתבו שאף בשבעת הימים שלאחר חג השבועות ניתן לקיים החיוב, מדין תשלומים.

ב. יש הסובר שבזמננו אין חיוב הקבלת פני רבו. אולם רבו הדעות שאדרבה, בזמננו החיוב גדול ביותר.

ג. אישה שווה לאיש לעניין זה, ואף היא תלך להקביל פני הרב. מכל מקום נשואה לא תלך להקביל פני הרב אלא ברשות בעלה.

כיבוד לאחר מותו:

א. חייב אדם לכבד את רבו אף במותו, ולכן כשמת רבו ה' יצילנו, קורע עליו עד שמגלה ליבו, ואינו מאחה את הקרע לעולם, ונוהג עליו מקצת דיני אבֵלות.

ב. המזכיר את רבו תוך י"ב חודש לפטירתו צריך לומר: "הריני כפרת משכבו".

וְאָהַבְתָּ אֵת רֵעֲךָ כָּמוֹךָ

הרה"ג אברהם גולדמן
ראש"ד מזידיטשוב-סאטמר

הרה"ג אריה פינקל
ראש ישיבת שד' בית שמש

הרה"ג דוד שלוש
רבה של נתניה

הרה"ג דן אונגרישר
ראש ישיבת בית מדרש עליון

הרה"ג יוחנן סופר
ראב"ד סטרעלי

הרה"ג יוסף שלום אלישיב
משגיח דחדר

הרה"ג יחיא סמיץ
מרביץ תורה

זמירות לשבת

אֲעוֹפָה אֲשׁוֹנָה, וְאֶרְחִיקָה נָדֹד,
בַּמִּדְבָּר אָלִינָה, וְאוֹלֵי אֶמְצָא דּוֹד:

נָשַׁק אֲהֲבָתוֹ, בֶּלֶכִי בּוֹעֲרָה,
מְיוֹם פְּרֹדָתוֹ, נַפְשִׁי עָלַי מָרָה:

יְרִיד מִנִּי בָרֶת, הֲלֹךְ עֲנֻבָנִי,
אַיזוֹ דֶּרֶךְ אֶרֶת, וְאֵלְכָה גַּם אֲנִי:

יְצָאתִי לְבַקֵּשׁ, דּוֹדִי בֵּין חֲבֵרִים,
נָלְכְּדָתִי בְּמוֹקֵשׁ, הַכּוֹנִי הַשּׁוֹמְרִים:

צְפִיתִי לְדוֹדִי, מָתַי יָבוֹא אֵלַי,
יַלְבִּישֵׁנִי עֶדִי, וִירַחֵם עָלַי:

חֲשֹׁף זְרוֹעֲךָ, לְקֵבִין פְּזוּרִים,
גַּלֵּה קֵץ יִשְׁעֲךָ, וְדִגְלֲךָ תָּרִים:

קוּמִי יְחִידָתִי, וְשׁוּבִי בְּתָשׁוּבָה,
אֲחוֹתִי רַעְיָתִי, הִנֵּה גּוֹאֲלֵךְ בָּא:

חֲמוּדָה יְקָרָה, רַבַּת הַמַּעֲלוֹת,
גַּם מִפִּי נִבְחֲרָה, צְאִי נָא בְּמַחוֹלוֹת:

זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד, נְעוּרַיִךְ נְעוּרִים,
הֵיכָלֵךְ אֲיַסֵּד, בְּאַבְנֵי סַפִּירִים:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה בָא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים,
קוּמִי לָךְ אֲהוּבָה, כִּי בָא קֵץ דְּרוֹרִים:

יְ-ה רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא. אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מַלְכָּךְ מַלְכַיָּא.
עוֹבֵד גְּבוּרָתָךְ וְתַמְהַיָּא. שַׁפִּיר קָדָמָךְ לְהַתְנַיָּא:

שַׁבְחִין אֲסַדַּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא. לָךְ אֱ-לָהָא קַדִּישָׁא.
דִּי בָרָא כָּל נַפְשָׁא. עֵירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֱנָשָׁא.
חַיּוֹת בָּרָא וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

רַבְרְבִין עוֹבָדָךְ וְתַקִּיפִין. מִכָּךְ רָמְיָא וְזָקִיף כְּפִיפִין.
לֵו יִהְיֶה גֶּבֶר שְׁנִין אַלְפִין. לֵא יֵעוֹל גְּבוּרְתָךְ בְּחוּשְׁבַּנַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

אֱ-לָהָא דִּי לֵיהּ יְקַר וּרְבוּתָא. פְּרוֹק יַת עַנְךְ מִפּוּם אַרְיְוָתָא.
וְאַפֵּיק יַת עַמָּךְ מִגּוֹ גָּלוּתָא. עַמָּךְ דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אִמַּיָא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

לְמִקְדְּשָׁךְ תּוּב וּלְקֻדְשׁ קוּדְשִׁין. אֲתַר דִּי בֵיהּ יְתֵדוֹן רוּחִין וְנַפְשִׁין.
וְיִזְמְרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחֲשִׁין. בִּירוּשְׁלֶם קַרְתָּא דְשׁוּפְרָיָא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
נינה ויניקור
בת אסתר ובנימין ז"ל
יונה סינקה בן הנטה ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דוד בן מרדכי ז"ל
נלב"ע ד' שבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

שמירת הלשון כהלכתה

דרכי חפץ בחיים

המפתח לשמירת הלשון — הרה"ג **ראובן קרלינשטיין** זצ"ל

בלית ברירה הוא שואל את הגבאי: "מה זו פתיחת ההיכל?"

אחיי ורעיי! הגאון מווילנה כותב באיגרת: "ועד יום מותו צריך האדם להתייסר, ולא בתעניות וסיגופים, אלא ברסן פיו וברסן תאוותיו, וזהו שווה יותר מכל התעניות והסיגופים שבעולם!"

"וזו היא התשובה!"

שמעתי מעשה נפלא מרבי משה שמואל שפירא זצ"ל, והסיפור "מתלבש" כמין חומר לענייננו:

יהודי מפטרבורג בשם גינזבורג היה עשיר מופלג, צדיק וירא שמיים, והיה קונה בכל שנה את 'פתיחת ההיכל' של 'כל נדרי'. הייתה לו על כך 'חזקה' במשך שנים רבות. גם אם מישהו היה מנסה להתחרות בו ולהעלות את המחיר, היה הוא מעלה אותו עוד יותר, ולבסוף - זוכה.

והנה היה שם עשיר נוסף, עם הארץ גדול, שבמשך כל השנה כמעט לא היו רואים אותו בבית הכנסת. יום כיפור אחד הוא החליט שאם גינזבורג קונה כל שנה, בכל מחיר, את פתיחת ההיכל של 'כל נדרי', השנה הוא לא ייתן לו, הוא יקנה זאת בכל מחיר! ואכן, בהתמודדות שביניהם העלה העשיר השני את המחיר לגובה כזה שגינזבורג לא היה יכול לעמוד בו, ולבסוף זכה!

"זכה לו, זכה לו"... "מי שבירך... בבבוד" קרא הגבאי, "כבודו מכובד בפתיחת ההיכל".

והוא? עם הארץ שאין כדוגמתו... לא יודע מה זו פתיחת ההיכל... שואל את העוזר שלו, אך גם הוא לא יודע...

והגבאי קורא לעברו: "נו! נו! בבבוד! כל הקהל מחכים לכם!"

בלית ברירה הוא שואל את הגבאי: "מה זו פתיחת ההיכל?"

- "פשוט מאוד, פתיחת ההיכל".

- "דַּבֵּר עברית, לא טורקית!"

- "תעלה במדרגות, תפתח את ארון הקודש, תוציא את ספר התורה ותיתן אותו לשליח הציבור"...

הוא ניגש ועשה 'פתיחת ההיכל'.

בסיום התפילה, כשחזר לביתו, שאל אותו עוזרו: "תמהני על כבודו! השקעת סכום אדיר, עד שניצחת את גינזבורג ב'פתיחת ההיכל'. איך יכול אדם פיקח שכמוך, סוחר ממולח, להשקיע סכום כה גבוה על דבר שלא יודע בכלל מהו?"

נענה העשיר ואמר לו: "אכן, באמת לא ידעתי מהו, אבל דבר אחד כן ידעתי: אם גינזבורג מתמודד עליו - סימן מובהק הוא שהעסק משתלם וכדאי להשקיע בו! אם לגינזבורג זה טוב - גם בשבילי זה טוב!"

וגם בנדון דידן, רבותיי! אם הגאון אומר על ריסון הפה שזה נחשב ל"תשובה", זה מספיק גם לנו! אם עבורו זה "תשובה" - גם לנו זה "תשובה". אם לגאון זה טוב - גם לנו זה טוב!

ה' יהיה בעזרנו שנזכה באמת לקיים את הפסוקים (תהילים לד, יג-יד) **"מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב. נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה", ונזכה לשוב בתשובה שלֵמה.**

(יחי ראובן - ויקרא)

השו"ת המקוצר — הרה"ג **נתן צבי ירום** שליט"א

שאלה: מי שראה אדם המוחזק לתלמיד חכם וירא שמיים שעשה מעשה מסויים שנראה כעבירה חמורה באופן שקשה מאוד ללמד עליו זכות. האם חייב בכל זאת ללמד עליו זכות?

תשובה: כיָון שהאיש תלמיד חכם, **חייב מן התורה לדונו לכף זכות** אף על פי שנוטה הדבר יותר לחובה (חפץ חיים בפתיחה עשין ג).

שאלה: מי שראה את אביו מדבר לשון הרע, כיצד עליו לנהוג?

תשובה: יש להוכיחו, אך בלשון רכה **ובדרך כבוד בלבד** (חפץ חיים לשון הרע כלל ח' סעיף י"ד).

"מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב"

ישיבת לשבת

בְּזָכְרִי יָמִים יְמֵימָה,
לְעוֹלָם לֹא אִשְׁבָּח.
בְּהִיוֹתִי תּוֹךְ עִיר-מְגֻדָּל חוֹמָה.
לְעוֹלָם לֹא אִשְׁבָּח.
מִקְדָּשׁ עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ,
וְעַם יִשְׂרָאֵל וְחֵילוֹ.
וְעֲכָשָׁו מְקוֹם מִקְדָּשׁ חָפֵץ טְמָאוֹ.
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבָּח.
מַשָּׂךְ אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנִים,
יָשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל שַׁאֲנַנִּים.
חְפָשִׂים תַּחַת יַד מְעַנִּים וְשׁוֹנְאִים,
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבָּח.

יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ, חֲנוּתְךָ בְּבֵין שָׂדַי.
וְלָמָּה מְכַרְתָּנִי, צְמִיתוּת לְמַעֲבִידַי:
יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ:
הֲלֹא אָז בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה, רְדַפְתִּיךָ,
וְשַׁעִיר וְהַר פָּארָן. וְסִינַי וְסִין עֲדַי:
יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ:
וְהָיוּ לְךָ דוֹדַי וְהָיָה, רְצוֹנְךָ בַּי,
וְאֵיךְ תַּהֲלֹךְ עַתָּה. כְּבוֹדִי לְבִלְעָדַי:
יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ:

דְּחוּיָה אֲנִי שַׁעַר הַדּוּפָה, עֲדֵי קֶדֶר.
בְּחוּנָה בְּכוּר יָוָן, מְעֻנָּה בְּעֹל מָדַי:
יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ:
הֵיֵשׁ בַּלְּתֵךְ גּוֹאֵל וּבְלֹתִי, אֲסִיר תִּקְוָה? הִנֵּה עֶזְךָ
לִי כִּי, לְךָ אֶתְנָה דּוֹדַי! יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ:
יְדִידִי הֲשָׁכַחְתָּ: וְכוּ':

לעילוי נשמת
יעקב שיטרית
בן **זוהרה** ז"ל
נלב"ע כ"ד שבט ה'תש"פ
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יוסף חרילקר
בן **אשר וחיים** ז"ל
נלב"ע א' חשון ה'תשפ"א
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מישל דוד בן
אנדרי מלכה ז"ל
נלב"ע ד' סיון ה'תשע"ה
תנצב"ה

אורחות חיים

הנהגות ועובדות מגדולי ישראל

הגאון הצדיק רבי **שריה דבילצקי** זצ"ל

כן, אתה יכול!

מובא בספרים, שלפני שמכניסים אדם לניתוח, טוב שיאמר על עצמו דבר טוב שעשה, כדי שהמעשה ההוא ימליץ ויסנגר עליו, **והרב צבי יברוב** מעיד שיש בידו ספר חשוב, המביא כמה מקורות על כך מספרים קדמונים.

והנה לפני כמה שנים הכניסו את **רבי שריה דבליצקי** לניתוח, ולפני כן אמר רבי שריה לרבי צבי יברוב: "מעולם לא דיברתי לשון הרע, ולא שמעתי"! (ציטוט מדויק).

סיפרתי זאת, אמר הרב יברוב, לעשרות תלמידי חכמים גדולים, וכולם התפלאו והתפעלו, השתוממו ויצאו מגדרם, למול גדלותו של הגאון רבי שריה. **ברם, היה אדם אחד שהגיב ואמר: "מה הפלא? הרי פשוט שכך צריך להיות!"**

האחד הזה היה המנוח **הרב יחיאל ציק** זצ"ל, בעל מחבר הספר 'יקרא דאורייתא' על התורה, ותלמידו המובהק של רבי שריה זצ"ל, שנפטר באופן פתאומי בחודש תמוז תשע"א. ואכן, כל מכריו של רבי יחיאל מעידים שמעולם לא דיבר על אף אחד! לא ייאמן!

כשהלכנו בהלווייתו של **רבי יחיאל ציק**, ממשיך הרב יברוב לספר, וראינו בין המלווים גם את הגאון רבי שריה זצ"ל, שכאמור היה רבו המובהק של הנפטר, אמרנו לכמה אנשים שיביטו בצדיק הזה, כדי שיוכלו לספר לנכדיהם ולניניהם שעוד זכו לראות יהודי, **שהעיד על עצמו שמעולם לא דיבר ולא שמע לשון הרע!**

הסיפור הנ"ל צריך לזעזע כל אדם ואדם ולגרום לו להפיק את הלקחים. זאת משום שישנם שרוצים "להצדיק" את עצמם באומרם שבדור הזה קשה לשמור על הלשון, ואם היינו בדורות הראשונים היה הדבר קל. והנה רואים אנו שגם בדור שלנו ישנם צדיקים ששומרים מאוד מאוד את לשונם, **ועל כל אחד ואחד ללמוד מהם, ולהתרחק כמטחווי קשת מדיבורים אסורים, והדיבור יהיה קודש לתורה ולתפילה, והבא ליטהר מסייעין בידו.**

(חיים ללא לשון הרע)

שו"ת לחפץ בחיים

הגאון רבי **ישראל מאיר הכהן מראדין** זצ"ל

מה מותר בשמיעת לשון הרע?

מתקין מזגנים

שאלה: יונתן מעוניין לברר פרטים על מתקין מזגנים לצורך הזמנת עבודה אצלו. **יש לו אפשרות לברר אודותיו אצל אדם העוסק אף הוא בהתקנת מזגנים,** שסביר מאוד שמאחר שהוא מצוי בפרטים - יֵדַע לתת לו את המידע הנצרך לו. האם מותר לו לברר אצלו?

תשובה: מותר, אך אם ידוע לו על **שנאה מסויימת** שיש ביניהם בשל היותם מתחרים באותו ענף - אסור, כי הוא בוודאי יכוון בתשובתו מחמת שנאה, הגם שיאמר בפיו: "שתשובתו איננה מחמת שנאה, רק שלא יוכל לראות ברעה שיגיע לך על ידי זה", אבל בליבו לא יחשוב כן, **ולכן אסור.**

(חפץ חיים לשון הרע כלל ד' סעיף יא בהגהה)

עוזרת שגנבה חפצים

שאלה: אישה שמעה מחברתה שהעוזרת שבביתה גנבה ממנה חפצים. האם מותר לה על סמך זה למנוע מלשלם לה את המשכורת על עבודתה, עד שיתברר לה שלא גנבה?

תשובה: לא, רק לחוש בלבד מותר לה, אך לא להימנע מלשלם את חובותיה.

כללו של דבר: מה שאמרו שצריך לחוש ללשון הרע **היינו רק לשמור את עצמו מהנידון,** אבל חס ושלום לעשות לו שום מעשה או לגרום לו שום היזק או ביוש גדול או קטן, עבור זה.

ויותר מזה, **אפילו לשנוא אותו** בלב **אסור** גם כן מן התורה, וכל שכן שאינו יכול לפטור את עצמו על ידי הלשון הרע מהחיובים שהוא מחוייב לנידון - **כל זמן שלא נתברר הדבר בוודאות מוחלטת.**

(חפץ חיים לשון הרע כלל ו' סעיף יא)

קרן צדקה וסיוע

שאלה: לאפרים יש הוראת קבע לקרן צדקה המחלקת מזון לעניים. יום אחד שמע מחבירו **שהעניים שם אינם עניים הגונים.** האם מותר לו על סמך זאת לבטל את הוראת הקבע שנתן להם?

תשובה: אסור, ואם מפסיק הוא את הוראת הקבע **נקרא 'גוזל דל',** ועוולה רבה היא, כי על פי דין תורה לא הותר לו לקבל לשון הרע אלא רק לחוש לדברי המספֵּר ולחקור אחר הענין, **וכל זמן שלא נתברר הדבר הרי קרן זו בחזקת כשרות עומדת.**

(חפץ חיים לשון הרע כלל ו' סעיף יא בהגהה)

זמירות לשבת

שָׁלוֹם לָכֶן דּוֹדַי, הַצַּח וְהָאַדְמוֹן.
שָׁלוֹם לָךְ מֵאַת, רַקָּה כְּמוֹ רִמּוֹן:
לְקַרְאַת אֲחוֹתְךָ רִיזִן, צָא נָא לְהוֹשִׁיעָה.
וּצְלַח בְּבֶן יִשַׁי, רַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן:
מַה לָּךְ יְפַהְפִיָּה, וּתְעוֹרְרִי אַהֲבָה.
וּתְצַלְצְלִי קוֹלָךְ, כְּמַעְיל בְּקוֹל פַּעֲמוֹן:
הַעֵת אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ, אַהֲבָה אֲחִישֶׁנָּה.
עִתָּה וְעָלֶיךָ, אֵרַד כְּטַל חֶרְמוֹן:

יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה, יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה.
אֵרַצְנוּ הַנֶּחְמָדֶת, אֵרַצְנוּ הַקְּדוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

אֵ-לִי דֶּר מְרוֹמִים, בְּנֵה בֵיתְךָ בְּרָמִים.
מָתַי בּוֹ לְךָ אֵעָרִיב, קָרְבָּן רִאשִׁית תְּרוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

יָחִיד וְאֵין לָךְ שֵׁנִי, דִּלֵּנִי וְשַׁמְּרֵנִי.
בְּדָשָׁא תַּרְבִּיצֵנִי, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

יְ-ה רָצָה לְתַפְלָתִי, בְּשַׁבַּת מָנוּחָתִי.
וְהַקְשֵׁב לְשַׁוְעָתִי, בְּזִכּוּת תּוֹרָה תְּמִימָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

חִישׁ חִישׁ אֱלוֹפִי, יְשֻׁעָתְךָ אֵ-לִי יְ-ה, דֶּר מָרוֹם וְהַפְלָא,
חַסְדְּךָ אֵ-לִי יְ-ה. אֵ-לִי אֵ-לִי יְ-ה, אָנָּא אֵ-לִי יְ-ה
חַסְדְּךָ אֵ-לִי יְ-ה:

תֶּרֶם לְעַד נִסִּי, מָלֵא רַחֲמִים, מַלֵּא רַחֲמִים.
בְּךָ שַׂמְתִּי מַחְסִי, שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, שׁוֹכֵן מְרוֹמִים.
הַפְלֵא שׁוֹכֵן מַעְלָה, חַסְדְּךָ אֵ-לִי יְ-ה, חִישׁ לְעֻמַּת
סְגֻלָּה, יְשֻׁעָתְךָ אֵ-לִי יְ-ה: אֵ-לִי אֵ-לִי יְ-ה וְכוּ':

שׁוֹכֵן שְׁמֵי שְׁחָק, נוֹרָא עֲלִילוֹת, נוֹרָא עֲלִילוֹת.
מְמַנֵּי אֵל תְּרַחֵק, עוֹשֶׂה גְּדוּלוֹת, עוֹשֶׂה גְּדוּלוֹת.
קָרֵב לְעֻמַּת נִבְדָּל, חַסְדְּךָ אֵ-לִי יְ-ה, וְלֶעָד לֹא יֵחָדֵל,
יְשֻׁעָתְךָ אֵ-לִי יְ-ה: אֵ-לִי אֵ-לִי יְ-ה וְכוּ':

מֶלֶךְ עַל כָּל עֶלְיוֹן, צוּר עוֹשֶׂה אוֹרָה, צוּר עוֹשֶׂה אוֹרָה.
עֲמֹד לְעֻמַּת אֲבִיוֹן, אֵלֶיךָ אֶקְרָא, אֵלֶיךָ אֶקְרָא.
עֵינַי כְּרֵל שׁוֹאֵל, חַסְדְּךָ אֵ-לִי יְ-ה. מְקַוֶּה יוֹם וָלַיִל,
יְשֻׁעָתְךָ אֵ-לִי יְ-ה: אֵ-לִי אֵ-לִי יְ-ה וְכוּ':

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דבורה בת אסתר ז"ל
בן ציון בן דבורה ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שולמית סלאמה
בת אברהם ז"ל
יפת חסן בן יהודה ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

משכן שילה

דרכי חינוך

פרקי הכוונה והדרכה בחינוך הילדים

הרה"ג עוזיהו אלכורת שליט"א

פרקי חינוך ומוסר מתובלים בסיפורי צדיקים, פנינים ואמרות קודש

חינוך ילדים הוא מצווה – תשמח בה!

חינוך הילדים הוא מצווה, ואם כן הילדים הם 'חפצא' של מצווה!!

לפיכך, בזמן שהינך שוהה עם הילדים ועוסק בחינוכם, הינך מקיים מצווה, ואם כן עליך להתייחס אליהם באותו יקר וחשיבות שבהם הינך מתייחס לכל מצווה. באותה מידה שאתה מבין שלא ניתן לקיים מצווה מתוך רוגז וכעס, תבין שאי אפשר להתנהל עם הילדים מתוך רוגז וכעס!

מצוַת החינוך היא מצווה מדאורייתא, בדיוק כמו שמצוַת ארבעת המינים או מצוַת הנחת תפילין הן מן התורה! אדם שפוי לא כועס על אתרוגו... אדרבה, מתייחס אליו כאל מצווה יקרה וחביבה.

מן הראוי להפנים שאם ה' יתברך זיכה אותך בילדים, זכית לאתרוגים כל השנה... זה המבט וזו ההשקפה הראויה על הילדים.

וגם אם ה'אתרוג' הזה מרגיז ומכעיס לעיתים קרובות, ואין הוא מתנהג כפי שאתה סובר שראוי שיתנהג, ומבחינתך ה'אתרוג' הזה פסול... למרות זאת אסור להתנהג אליו בהתאם להרגשה זו. אי אפשר לחנך בדרך זו.

פעמים רבות הסיבה לכעס שמתעורר אצל ההורים על ילדיהם היא השתקפות בלתי מחמיאה של המידות השליליות שטבועות בנפש ההורה - בהתנהגותם של הילדים.

ואכן, ילד נוהג בטבעו לחקות את התנהגות ההורים, ובדרך כלל הוא מסתכל על הוריו, ובהתאם להתנהגותם גם הוא מתנהג... **גם שיחות מוסר לא יועילו לו, אם הוא מבחין באביו הפועל הפוך. וממילא אדם כועס מאחר שהוא מזהה את מידותיו שלו - בילד שלו, עצמו ובשרו.**

המצווה שלך היא 'להתגלגל' עם הילדים...

סיבה נוספת לכעס שקיים לפעמים בהורה כלפי הילד היא שאדם מטבעו אוהב לחלק פקודות, ואוהב שנעשה רצונו, ובפרט על ידי ילדיו. הילדים הם עם חלש, ואדם נוטה למשול בהם: 'לך לפה', 'לך לשם', 'תאסוף את המשחקים', 'עוד לא הרמת', 'למה לא הרמת?', 'אתה לא שומע', וכן על זו הדרך.

האישיות האגואיסטית של האדם ורצונו בציות ובכבוד מתערבים בתפקידו כמחנך, וכשלא נעשה רצונו, הוא עלול להגיע עד כדי כעס ורוגז.

אדם עלול לריב או להיעלב מילד בן שנה וחצי או שנתיים. הוא משתמש בשפה שלו, ומתנהג באותה דרגה שהילד נמצא בה. הוא שכח לרגע שזו בכלל מצווה...

מוטל עלינו להבין שאנחנו לא 'בעלי בית' על הילדים. לבן הארמי אמר "הבנים בניי והבנות בנותיי..." - אבל אנחנו רק שומרים על הפיקדון, ויבוא היום שבו נמסור דין וחשבון כלפי שמיא אם פשענו בשמירה.

רק כשנבין זאת, נוכל לחנך.

גדר מצוַת החינוך היא כלשון הרמב"ם: "מצווה עם הילדים להתגלגל עימם"!!!

בהיעדר מבט זה על הילדים, כל מה שנאמר בהמשך השיעורים לא יהיה 'חינוך', אלא הצגה ותו לא, משום שהעצות שנפרט בהמשך, יש לעשותן לשם שמיים!

מצוַת החינוך אינה מוטלת - כפי שהרבה סוברים וטועים - על התלמוד תורה, על הרב'ה או על המנהל. אין לילדים שלנו הורים חלופיים, רק עלינו מוטלת אחריות זו, והמצווה היא שלנו בלבד. **כל השאר הם בסך הכול שלוחים, ואף על פי ש"שלוחו של אדם כמותו", החיוב מוטל עלינו בלבד. עתיד הילדים מוטל על ההורים בלבד.**

ואם נצטווינו על כך, ודאי שבידינו הכוחות לקיים את המצווה על כל גדריה ופרטיה.

לכן אין מקום לאנחה או לרפיון שבייאוש, אלא אדרבה, יש להורים סייעתא דשמיא מרובה לעסוק בחינוך ילדיהם ולזכות להצלחה בעמלם.

(אבני דרך)

זמירות לשבת

זֶהוּ אֵ-לִי וְנוֹאֲלֵנִי, לְבִי אֵלָיו יֶחְשַׁק,
אַתָּה צוּרִי וּמוֹשִׁיעִי, אַתָּה אֵ-ל נֶאֱמָן.
אַתָּה צוּרִי, יְ-ה אֵ-ל קוֹנִי, בָּרֵךְ עַם הַנִּבְחָר,
אַתָּה הוֹמֵךְ גּוֹרָלִי, בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמָן,
אֵיךְ תַּעֲזְבֵנִי לְנַפְשִׁי, מוֹל אוֹיֵב הָאֲכָזָרִי,
טוֹבָה עֲשֵׂה לְמַעֲנִי. א-לִי אֲבִי וְנוֹאֲלֵנִי.
זֶהוּ אֵ-לִי וְנוֹאֲלֵנִי. לְבִי, לְבִי, אֵלָיו יֶחְשַׁק:
זֶהוּ א-לִי וכו':

בָּרֵךְ נָא אֵ-ל, אֶת יִשְׂרָאֵל, שָׁמוּר וְחַנֵּן עָלָיִךְ,
בָּרֵךְ אֶת כָּל חֵילָיִךְ, פְּסֵג אַרְמְנוֹתָיִךְ,
אֵיךְ לֹא תְּרַחֵם עָלַיִךְ, מוֹל עוֹמְדִים לִכְלוֹתֵיךְ,
טוֹבָה עֲשֵׂה וְכוּ':
זֶהוּ א-לִי וכו':

יָחִיד אֵ-ל דְּגוֹל מֻרְכָּבָה, יְבָרֵךְ לְגִבְרָא רַבָּא.
אֲשֶׁר אֶת נַפְשִׁי אֲהֵבָה, בְּאַהֲבָה וּבְרֹב חִבָּה:
שַׁ-דַּי הוּא יְבָרֵךְ אוֹתוֹ, וְיִשְׁמוֹר בּוֹאוֹ וְצֵאתוֹ.
כָּל הָעָם יוֹצְאִים לְקָרָאתוֹ, וְיֹאמְרוּ לוֹ בְּרוּךְ הַבָּא:
עֶלְיוֹן יְרוֹמֵם מַזָּלוֹ, וְהוּא יִהְיֶה לְעֶזְרָה לוֹ.
אוֹצָרוֹ חָטוּב יִפְתַּח לוֹ, יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹבָה:
יְ-ה יְקִים כָּל חֵילוֹ, שְׁנוֹת חַיִּים יוֹסִיף לוֹ.
וְיִשַּׂמֵּחַ שָׁלוֹם בִּגְבוּלוֹ, יִזְכֶּה לְאַחֲרִית טוֹבָה:

בִּתִּי צְאִי מִבֵּית כַּלָּא, זְמַן קָרִיב עִם קַדָּשֵׁךְ יַעֲלֶה:
אֵ-ל מְמָרוֹם חֲמֹל עָלַיִךְ, שָׂם קֵץ וְסוֹף לְצָרוֹתַיִךְ.
רַחֵם חֲמֹל אֵ-ל עוֹשֵׂךְ, וְחָשִׁיב לָךְ אֶת שִׁבּוּתַיִךְ.
חַבְּקִי אֵם נֶאֱמָנָה אֶת כָּל בָּנַיִךְ, מְרֻבָּגִים מִכָּל פִּנָּה,
שָׁבִים אֵלַיִךְ: בִּתִּי צְאִי וכו':

בּוֹאִי כַלָּה אֶל דִּבִּירֵךְ, וְשׁוּבִי לְיִמֵּי נְעוּרַיִךְ.
וְיִשָּׁמַע בְּחוּצוֹת עִירַיִךְ, קוֹל צְהֳלוֹת חֲפוֹת בַּחוּרַיִךְ.
הַבִּיטִי רַעְיָה עֲדִינָה אֶת לְוָיַיִךְ, פְּיֵהֶם מָלֵא שְׂחוֹק רִנָּה,
שָׂרִים שִׁירֵיךְ: בִּתִּי צְאִי וכו':

משכן שילה

להצלחת שלמה ורחל ניאמצ'יק הי"ו ולרפואת שרה ניאמצ'יק בת פורטונה הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת איתמר בן אלעזר הי"ו אבינועם בן אלעזר הי"ו ברוחניות ובגשמיות

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת פנחס אברהם ואבישג אזולאי ומשפחתם הי"ו

הילד שלי הוא אני?

"בילדות, הכול זרם עם הילדים. **עד שהגיע גיל ההתבגרות** ואני מגלה שהנוער שגידלתי, יש לו שביל משלו. אין לי שום אפשרות ללכת במקומם את הדרך. כל כך רציתי לסלול עבורם. להרגיש ש'הצלחתי'. ככל שהם גדלו ואיתם הפער וההתמודדות, הבנתי שאני מגדיר את עצמי ואת תחושת ההצלחה שלי כהורה, דרכם. שאם הם ממשיכים את דרכי, אני הצלחתי. אני משהו. **אני מרגיש שעליי לאפס את נקודת ההגדרה**", אמר אבא בעל תשובה אמיץ.

לאפס את נקודת ההגדרה פירושו של דבר **לשחרר אותה.** לא הילד מגדיר את החשיבות או ההצלחה, גם הרוחנית, של ההורים, אלא מה בחרו ההורים לעשות בתוך התהליך. האם בחרו להנהיג ולפלס דרך במסירות נפש? האם החליטו להיתפס לחרדה, בושה ובהלה? האם אחזו בסידור התפילה? בסופו של דבר, מה שבאמת מגדיר את ההורים, **זו ההתנהגות שלהם.**

מי שמסוגל לקבל אדם שממש שונה ממנו בתכלית ולכבד אותו, הופך **לאדם חשוב באמת. איזהו מכובד? המכבד את הבריות.**

אדם שמסוגל להכיל ולקרב אנשים רחוקים באמת לאביהם שבשמיים מתוך אהבה וחמלה, הוא **אוהב את הבריות ומקרבן לתורה** כאהרון הכהן ממש.

לא רק הוא 'בעל תשובה', אלא מפלס דרך גם עבור אחרים בעצם הנוכחות המקבלת שלו.

כשהורים פוגשים במסע שלהם "דברים שנלקחים להם", כמו כבוד, תחושת ערך, ביטחון בעוגן המשפחתי ועוד, עליהם לזכור **שהקב"ה אף פעם לא לוקח לך, אלא משחרר אותך:** מעוד שכבה ועוד אחת של אגו, של גאווה, של כֹּחי ועוצם ידי, של תפיסות עולם מקבעות, של ראייה צרה.

על מנת לראות אור צריך לפקוח עיניים, להתבונן, להאמין ולראות טוב במה שהקב"ה מזמן אל תוך החיים. לא להאמין לחושך ולכאוס שהם חווים, אלא להאמין שהקב"ה מפלס לכל אחד ואחת שביל אישי ופרטי, **מושגח עד מאוד.**

ונחתום בסיפור: רופא השיניים הוותיק מעולם לא נתקע בבקשה מוזרה כזאת. "ברצוני לקנות שבע ערכות של שיניים תותבות", אמר לו נחרצות יהודי עם זקן לבן.

"שבע?! בשביל מה שבע?" שאל הרופא בתדהמה.

השיב האיש: "אני מחמיר מאוד במצוות. ערכה אחת עבור אוכל חלבי, השנייה לבשרי והשלישית לפרווה". תמה הרופא עוד יותר ושאל: "נו, אבל למה עוד ארבע?" הסביר לו המטופל: "אני מחמיר יותר ממה שאתה חושב, וגם לפסח אני משתמש בשלוש ערכות נפרדות, חלבי, בשרי ופרווה".

"הסברת למה שש, אבל למה שבע?" הקשה הרופא. הסתיר האיש את חיוכו ואמר: "הערכה השביעית, ובכן, הערכה השביעית היא בשביל חופשות. כאשר אני יוצא לנופש בחו"ל אני ממש לא מקפיד על מה שאני מכניס לפה, ולכן אני משתמש רק בערכה המיוחדת לכך..."

ביהדות אין מקום לגישה כמו בבדיחה. אין דבר כזה להחמיר ביום רגיל וחלילה להקל בימים של נופש.

רבים נופשים במקומות שונים. חשוב לדעת שיהודי אינו נמדד רק כשהוא בבית הכנסת או בבית המדרש, אלא בעיקר כאשר הוא יוצא אל העולם הרחב. לכן כשנמצאים בטיול, בנופש, חשוב במיוחד להקפיד על אורח חיים על פי דרך התורה, לא פחות מבימי השגרה, ואולי אף יותר.

אוצרות של רוחניות

הגאון רבי **אברהם ישעיהו קרליץ** זצ"ל
(מדן החזון איש)

"מדוע שלא תאכל את כל הארוחות בפעם אחת?" – שאל החזון איש

מהקטע הבא נלמד על החיוב להתייחס בכבוד לכל תלמיד.

הגאון **רבי נטע פריינד,** מגדולי תלמידי החכמים שבירושלים, סיפר על מעשה שהיה כאשר ילד ממשפחת כוהנים בירושלים בא ואמר לו שיש דבר שהוא מתקשה בו בהלכות מעשרות. השאלה כמובן לא הייתה שאלה, אבל הוא, כילד, לא הבין את העניין.

שאלתו הייתה מדוע הגבילה התורה את ענייני תרומות ומעשרות בדינים רבים, ועל כל פרי צריך להפריש תרומות ומעשרות וכו'. למה לא להפריש על כל הפירות שיגדלו בעץ זה מכאן ולהבא, גם אם עכשיו לא קטפנו את כולם? וכמה שניסו להסביר לו לפי ההלכה, לא הבין.

לכן החליטו לקחתו אל החזון איש. כאשר שמע החזון איש את השאלה לא זלזל בשואל הרך, אלא התייחס לשאלתו בכובד ראש, והשיב לילד בשאלה: בני היקר, כמה ארוחות הינך אוכל מדי יום ביומו? וזה השיב כמובן שהוא אוכל שלוש ארוחות: בבוקר, בצהריים ובערב.

המשיך החזון איש לשאול: ומדוע שלא תאכל את כל שלוש הארוחות בבת אחת, בשעות הבוקר?

הילד צחק למשמע השאלה, והשיב: הרי ברור שאי אפשר לעשות כך, כי הגוף לא יקלוט את כל המאכלים בבת אחת, כי לכל סעודה יש זמן משלה... אם כן, אמר החזון איש, זו גם הסיבה שאי אפשר להפריש את כל המעשרות בבת אחת, כי לכל פרי ישנו הגורן שלו, כשתיגמר מלאכתו!

יש להתפעל מכך שהחזון איש הבין שאי אפשר להשיב לילד בתשובות הלכתיות, אלא חובה עלינו לרדת אל נפשו, להבין מה מציק לו ועל פי זה ליישב את ליבו.

(לחנך בשמחה)

זמירות לשבת

בָּרוּךְ א-לֹ עֶלְיוֹן, אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה, לְנַפְשֵׁנוּ פְּדִיוֹן מִשְּׁאת וַאֲנָחָה.
וְהוּא יְרֹשׁ לְצִיּוֹן, עִיר הַנַּדָּחָה, עַד אֲנָה תּוּגִיוֹן נַפְשׁ נַאֲנָחָה:
הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת הַבֵּן עִם הַבַּת, לְא-לֹ יַרְצוּ כְּמִנְחָה עַל מַחֲבַת:

רוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת מְלֹךְ עוֹלָמִים, אֶת עַמּוֹ לְשָׁבַת, אִזֵּן בַּנְּעִימִים.
בְּמַאֲכָלֵי עֲרָבוֹת כְּמִינֵי מַטְעַמִּים, כְּמַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד זָבַח מִשְׁפָּחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

וְאֶשְׁרֵי כָּל חוֹבֶה לְתַשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, מֵאֵת כָּל סוֹכֶה שׂוֹכֵן בְּעֵרְפֶּל.
נַחֲלָה לוֹ יִזְּקֶה בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה, נַחֲלָה וּמְנוּחָה, כַּשָּׁמֶשׁ לוֹ זָרְחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדַּת מַחֲלָלוֹ, חֵן הָכְשֵׁר חִבַּת קָדֵשׁ גּוֹרָלוֹ.
וְאִם יֵצֵא חוֹבַת הַיּוֹם אֲשֶׁרֵי לוֹ, אֵל א-לֹ אָדוֹן מְחוֹלָלוֹ,
מְנֻחָה הִיא שְׁלוּחָהּ: הַשּׁוֹמֵר וכו':

חֲמֻדוֹת הַיָּמִים קָרְאוֹ א-לֹי צוּר, וְאֶשְׁרֵי לְתַמִּימִים אִם יִהְיֶה נָצוּר.
בָּהֶן הַלּוּמִים עַל רֹאשָׁם יָצוּר, צוּר הָעוֹלָמִים, רוּחוֹ בָּם נָחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, קָרְנוֹ כִּי גָבְהָה נֵזֶר עַל רֹאשׁוֹ. עַל כֵּן
יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ, עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה בָּהֶם לְמַשְׁחָה: הַשּׁוֹמֵר וכו':

קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם שַׁבָּת הַמַּלְכָּה, אֶל תּוֹךְ בָּתֵּיכֶם לְהָנִיחַ בְּרָכָה. בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם לֹא תַּעֲשׂוּ מְלָאכָה, בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה:
הַשּׁוֹמֵר וכו':

ברכת השנה
להצלחת
זיו לוי בן אסתר
ומשפחתו הי"ו
ולרפואת אסתר לוי
בת ביה כלימה שתחי'

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
להצלחת
עידו ויערה חדד הי"ו
והילדים יהונתן, עלמה,
נעה ואדל הי"ו

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
להצלחת
נירה צדוק
ומשפחתה הי"ו

פרקי הכוונה והדרכה לנשים

דרכי הבית

הגאון הצדיק רבי חיים מנחם מנדל שטייגר זצ"ל
(בעל ה'חקל חיים')

גודל חיוב הצניעות, ושכרה הרב!

נשים יקרות! לפנינו קטע נבחר מדרשה נלהבת שנשא הגאון הצדיק **רבי חיים מנחם מנדל שטייגר** זצ"ל.

כה רבות מזהיר **ה'קב הישר'** בעניין איסור ההליכה בבגדים שלא בצניעות. והא לך אחד מני רבות: "ולא ילכו אחר שרירות ליבם בהליכה במלבושיהון כחוקת הערלים, כמו שראיתי עכשיו בזמן קצר חדשים מקרוב באו, רבו המתפרצים" וכו'.

אי הזהירות במלבושי נשים היא מן הדברים הגרועים ביותר. וזו רעה חולה שפשתה גם בקרב מחנינו, שיכולים למצוא אברך שיושב והוגה בתורה הקדושה ובמעשים טובים, ואינו שת ליבו לכך שבני ביתו לבושים בבגדים שאינם צנועים, ואומר שלום לנפשו, וכי מה כבר אפשר לקרות אם האישה הולכת לבושה באופן כזה. וכי אפשר לומר כן? הלוא כל עיכוב הגאולה תלוי בזה, וכבר אמרו בספרים הקדושים בדרך רמז על הפסוק (שמות יב, לד) "מִשְׁאֲרֹתָם צְרֻרֹת בְּשִׂמְלֹתָם", שכל מה שעדיין נשארנו בגלות ובצרות ה' יצילנו, הרי זה 'צרורות בשמלותם', כלומר שזה קשור לעניין השמלות.

איזה ערך יש להתמדה בתורה, כשאשתו של אותו מתמיד לבושה בבגדים שאינם עולים בקנה אחד עם הליכות בת ישראל הכשרות, הרי הוא לומד תורה בטומאה ה' ירחם, **וזה אחד העיקרים בדת יהודית שתהיינה הנשים לבושות בבגדים יהודיים** ולא ללכת אחר המוֹדָה הארורה. כמו שכתב הרב הקדוש **רבי מנחם מנדל מרימנוב** זי"ע במכתב קודש כי כל הצרות ה' ירחם באות מפני שהולכים בדרכי ההתחדשות.

הייתי פעם בשווייץ, ראיתי אחד שבא להניח תפילין ולהתפלל שם בבית הכנסת בצירך, וסיפרו לי שיש לו בן שגר עם גויה ה' יצילנו. וכששאלו אותו מה אתה עושה בנדון הזה, השיב: 'אני ניטרלי ואינני מתערב'... וכי זו תשובה הגונה? הלוא העולם אינו הפקר!

שכר הצניעות!

וממשיך ה'קב הישר' וכותב בגודל חיוב הצניעות, ושכרה הרב, "על כן צריכה כל אישה הכשרה וצנועה בישראל לראות להיות הילוכה בצניעות, ולא בפריצות, כדי שתהיה זוכה לצאת ממנה נביאים וחסידים".

ויש להוסיף כאן מה שמסופר בגמרא (יומא מז.), על קמחית שזכתה שיצאו ממנה שבעה בנים ששימשו בכהונה גדולה. ושאלוה החכמים לסיבת הדבר שזכתה לדבר כה רם ונשגב.

והשיבה שמעולם לא ראו קורות ביתה את שערות ראשה. היינו **שבזכות הצניעות שהייתה בה זכתה לבנים צדיקים**, ושימשו כולם בכהונה גדולה.

מסופר שכשהיה ה'בעל שם טוב' הקדוש זי"ע באיסטנבול [קושטא] בירת טורקיה בדרכו לעלות לארץ ישראל, הפליג מאוד בחשיבותם של אותם אברכים שפגש שם, והפטיר לעומתם שיש ביניהם בעלי נשמות קדושות של תנאים ואמוראים, וזאת מפני גודל הצניעות אצל הנשים אשר היה בטורקיה.

כשדיברו בנידון הזה עם הגאון הקדוש **מהרש"א אלפנדרי** זצ"ל (שו"ת המהרש"א אלפנדרי, סוף ח"ב בהשמטות לתולדות רבינו), נָענַע בראשו ואמר, "הן הן, לא אוכל לתאר לכם גודל צניעות הנשים, אשר אני זוכר שם באיסטנבול לפני כתשעים שנה".

עניין זה דורש התעוררות ותיקון גדול, כי כאמור אי אפשר להתהלך בשוויון נפש. ולומר שֶׁיִּשּׂוּ בני מעיי, על כל התורה והתפילות שלומדים ומתפללים. כשבני הבית דשים בעקביהם על הלכות יסודיות ביידישקייט. והזהיר עוד בעניין הצניעות ה'קב הישר' בפרק נח. **ובזכות החיזוק בדבר נשגב זה, יזכו לצאצאים ההולכים בדרך ישראל סבא וירוו מהם רוב נחת דקדושה, ויחיש ה' יתברך לגואלנו גאולת עולם במהרה.**

(חקל חיים)

ישרות נשבח

אַל גִּיל אַל גִּיל אַל גִּיל,
אַשְׁרֵךְ אֶרֶץ הַגִּיל, כְּמַהֲה נַפְשִׁי לָךְ הַגִּיל.
אַל גְּרוֹלֵךְ צַדִּיקִים, אַל קְרוֹשֵׁךְ תְּמִימִים,
מָגֵן צִנָּה הֵם עַל אַחִים. חַיִּים הֵם בְּתוֹכֵנוּ,
מְרֻיִּים אֶת צְמָאוֹנֵנוּ:

עֶרֶךְ שֻׁלְחָן לְעַמִּי, יוֹסֵף הוּא נֵזֶר תִּפְאַרְתִּי,
חֲדֵשׁ הַכִּין הֲצָפָתִי. בְּזִכּוּתוֹ עַמֵּד עוֹלָם,
מְרוֹמֵם הוּא מִכֹּלָם. נִסִּים עָשָׂה לִי
בְּזִכּוּת אֲהוּב: אַל גִּיל וכו':

שִׂמַּח לָעַם בְּשִׁירָיו, לָכָה דּוֹדִי לִירָאָיו,
תִּקֵּן שְׁלֹמֹה בְּעֶמְקֵי: בְּזִכּוּתוֹ וכו': אַל גִּיל וכו':

עָלָה אֲרִי וְגוּרָיו, מֹשֶׁה דָּרְשָׁן וְעָנָיו,
אַשְׁרֵי הַדּוֹר חָזָה פָּנָיו: בְּזִכּוּתוֹ וכו': אַל גִּיל וכו':

לְמוֹדֶדֶת שׁוּבִי רָנִי, צָהֳלִי בַּת יְפַהְפִיָּה.
בְּתוֹכֵךְ אֲתֵן מִשְׁכָּנִי, בְּנִגְיֵי עַל הַר הַמּוֹרִיָּה:

אוֹרִי נָאוָה כִּי בָא אוֹרֵךְ, וְשִׂכְחִי יְמֵי שִׁפְלוּתֵךְ.
עוּרִי יָפָה שִׁירִי שִׁירֵךְ, כִּי תָּמוּ יְמֵי גְלוּתֵךְ.
וּבָנָה אֵלַמֵּךְ וּדְבִירֵךְ, שָׂמָה עַל אֶרֶץ צְבִיָּה: לְמוֹדֶדֶת וכו':

שׁוּבִי אֶל מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ, שׁוּבִי אֶת וְאֵנִי אֲשׁוּבָה.
וְאִגְאַל אֶת שְׁבִיּוֹתַיִךְ, וְיִהְיוּ לְאַלְפֵי רְבָבָה.
אֲרַחֵם עַל אַדְמוֹתַיִךְ, וְתִהְיִי לְגַנָּן פְּרִיָּה: לְמוֹדֶדֶת וכו':

רַעְיָה חֲבִיבָה עֲדִינָה, גִּילִי שִׂמְחִי שִׁיר דְּבָרִי.
פְּרִחִי כְּצִיץ כְּשׁוֹשַׁנָּה, וּדְגִי וּרְבִי עֲשֵׂי פָּרִי.
כִּי הַגְּאֻלָּה נְכוֹנָה, וְאֻשְׁלַח יַנּוֹן וְאַלִּיָּה: לְמוֹדֶדֶת וכו':

לְדָוִד שִׁיר וּמִזְמוֹר, בְּתֹף וּבְמַצְלְתַּיִם. יְסוֹדָתוֹ עַל הֲר מוֹר, צִבְיֵי יְרוּשָׁלָיִם:
דִּירַת קֹדֶשׁ נִבְחֲרָה, מְמֻנָּה לְמַלְכָּה תֵּצֵא אוֹרָה. זוֹ תּוֹרָה מִפְּאֵרָה, הַבַּת יְרוּשָׁלָיִם:
וּבָהּ יָחַד נִמְצָאוֹת, כָּל מִדּוֹת טוֹבוֹת נֵאוֹת. כִּי אֵ-לֹהִים צְבָ-אוֹת, בָּחַר בִּירוּשָׁלָיִם:

דִּרְשׁוּ לָא-לֹ קְוֹוֹ וֹ, כָּל בֵּית יִשְׂרָא-ל כֻּלּוֹ, הִתְפַּלְּלוּ שָׁאֲוֹוֹ, שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם:
אַל תַּחֲרֵשׁ א-ל אַל תֹּדֹם, לְגוֹיִם שֹׁרְפוּ דָּמֹם. גַּם תִּזְכֹּר לִבְנֵי אֱדוֹם, אֶת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם:
נִין לְיִשֵׁי בֵּית הַלַּחְמִי, יְבַשֵּׂר צִיּוֹן עִירִי, יֹאמַר לָהּ הִתְנַעֲרִי, שְׁבִי יְרוּשָׁלָיִם:

משכן שילה

לעילוי נשמת
מזל אלימלך
בת עישה ז"ל
נלב"ע ט"ו אלול ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
החייל אלירן מזרחי ז"ל
בן יצחק וג'ני הי"ו
נלב"ע א' סיון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הכוהן ישישכר אהרוני
בן זיוה זוליכה ז"ל
נלב"ע י"ג ניסן ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

חול בשבת

שאלה: האם מותר לשחק בחול בשבת?

תשובה: חול המיועד למשחקי ילדים, כגון חול ים הנמצא בארגז משחקים וכדומה, מותר לטלטלו בשבת ואינו מוקצה. אבל מי שלוקח את ילדיו לחוף הים, אסור לתת להם לשחק בחול הים, משום שהוא מוקצה.

וכן ילד קטן המשחק בשבת בארגזי חול, אם החול הוא דליל כמו חול הים, שכאשר נוטל מעט מהחול - חוזר שאר החול מאליו ומכסה את הגומה, **מותר לתת לילד לשחק בארגז החול, ואין בזה איסור חופר.**

ואולם ילד קטן החופר גומה בארגז חול שאינו דק ודליל כחול הים, או שבונה בחולות אלו צורות שונות, אם הוא קטן שאינו בר הבנה כלל, אין צריך להפרישו. אבל אם הוא קטן בר הבנה, צריך אביו להפרישו ולמנוע ממנו לשחק בחול.

תהילים כח הישועות

בבני ברק נפטר הגאון **הרב נויבירט** זצ"ל, שבמשך שנים רבות היה מלווה 5,000 דולר ואפילו 10,000 דולר לכמה חודשים, לכל מי שזקוק לכך.

פעם הגיע אליו יהודי אב ל־17 ילדים וביקש הלוואה של 10,000 דולר. כמובן הרב הסכים בשמחה והניח אצלו מעטפה מסודרת עם הכסף.

הלה הלך שמח וטוב לב, אך לצערו **בדרך גילה שהמעטפה לא בכיסו!**

הוא רץ לביתו של הרב נויבירט ושאל אם ראה את המעטפה, והרב השיב לו שהוא לא ראה.

היהודי יצא בוכה ודואג, הוא גם זקוק לכסף וגם הכסף נאבד...

ב־1:00 בלילה מצא הרב נויבירט את המעטפה מתחת לשולחן, ומיד רץ לבית היהודי להחזיר לו את האבֵדה.

כשהגיע לביתו הוא ראה את האבא והאמא וכל המשפחה יושבים ביחד סביב השולחן בסלון וקוראים תהילים, שהקב"ה יעזור שהמעטפה תחזור.

בזכות התהילים שאמרו כל בני המשפחה, ראו ישועות.

הרבנית מרת **שמחה צדקה** ע"ה
אשת חבר לדבי שאול צדקה זצ"ל (אמו של הגאון
רבי יהודה צדקה זצ"ל)

"וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה"!

בואו וראו את סדר יומה של הרבנית ע"ה. סדר יומה הרגיל התחיל באופן קבוע באשמורת הבוקר, כשעוד נצנצו הכוכבים במרומי הרקיע. **סיפר בנה הגאון רבי יהודה צדקה** זצ"ל, שבהיותו תינוק מוטל בעריסה, נהגה אימו כשעלתה על יצועה ללחוש על אוזנו: "הלילה, יהודה, תעורר אותי בשעה פלונית..." "הלילה תעורר בשעה אלמונית..." בכל פעם בזמן המתאים לפי השתנות העונה בקיץ ובסתיו, בחורף ובאביב, בימים הארוכים ובימים הקצרים - **וראה זה פלא: בדיוק במועד הנקוב שלחשה באוזניו היה מתחיל לבכות ולהעיר אותה.** האֵם קמה לקולו בזריזות, נטלה ידיה, הרגיעה אותו בלטיפה רכה, ותיכף פנתה למלא חוקה באמירת תהילים וזוהר עד שהאיר היום. כל זאת - לא לפני שהכינה ספל קפה חם עבור בעלה **רבי שאול**, שהיה גם כן מעורר השחר בתפילות ולימודים, **והיא מכבדתו להפליא כמעשה אישה "כשֵׂרה בנשים" שעושה רצון בעלה.**

מרת שמחה ע"ה לא החסירה כמעט אף פעם תפילה בציבור, בעזרת הנשים של בית הכנסת, שלוש תפילות בכל יום. הייתה מאריכה מאוד בתפילותיה. **המילים יצאו מפיה במתינות ובכוונה כמי שמונה מרגליות.** לפי עדות נכדה, בחרה באופן מיוחד להתפלל דווקא בבית הכנסת 'בית אהרון' בשכונת בית ישראל, משום שהתקיימו בו שני מניינים בזה אחר זה, והייתה מתחילה להתפלל עם המניין הראשון ומסיימת עם המניין השני. תפילותיה הצטיינו גם בנעימות וברגש. היא התפללה ממעמקי ליבה בתחנונים, כמי שניצבה לפני השכינה - **ולכן כל אחת ואחת מה שיכולה תיקח אל ליבה להתחזק אף בתפילה אחת, וטוב לה יהיה כל הימים.**

(וזאת ליהודה)

רבי מסעוד שטרית
חבבא סידי

רבי יעקב ישראל קרויסמן
חסיד ומקובל גדול

רבי אברהם אבוחצירא
בבא חגא - רבה של ירושלים

רבי יחיא צארום
ראש מדרשת תימן בירושלים

רבי יהודה מועלם
מראשי ישיבת 'שמחת יהודה'

רבי בן ציון אבא שאול
ראש ישיבת 'שמחת יהודה'

רבי אברהם מרדכי אלתר
האדמו"ר מגור בעל 'האמרי אמת'

זמירות לשבת

רְפָא צִירֵי אֵ־ל נֶאֱמָן, כִּי אַתָּה רוֹפֵא אֱמֶת.
אֶת רֹאשִׁי, שׂוּר חָלְשִׁי, וְתַן כֹּחַ לְנַפְשִׁי:
פְּתַח שַׁעַר הָרַחֲמִים, רֶם שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים.
עַל עַבְדְּךָ, שִׂים חַסְדְּךָ, אֵין מְרַחֵם בְּלִעְדֶּךָ:
אֵ־ל חֵי רְצֵה לְתִפְלָּתִי, וְחוּשָׁה לְעֶזְרָתִי.
בְּמַהֲרָה, דְּרוֹר קְרָא, לְעַם בֶּן הַגְּבִירָה:

מַה יְּדִידוּת מְנוּחָתֶךָ, אֶת שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.
בְּכֵן נְרִיוֹן לְקָרְאתֶךָ, בּוֹאִי כַלָּה נְסוּכָה.
לְבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת, לְהַדְלִיק נֵר בְּבִרְכָה.
וַתִּכֶל כָּל הָעֲבוּדוֹת, לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה:
לְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרִבּוּרִים וּשְׂלָיו וְדָגִים:

מַעֲרָב מְזַמְּרִים, כָּל מִינֵי מַשְׂמָעִים.
מִבָּעוֹד יוֹם מוֹכְנִים תַּרְנְגוֹלִים מְפֻטָּמִים.
וְלַעֲרוֹךְ כְּמָה מִינִים, שְׁתוֹת יְנוֹת מְבֻשָּׂמִים.
וְתַפְנוּקֵי מַעֲדָנִים, בְּכָל שֵׁשׁ פְּעָמִים: לְהִתְעַנֵּג וְכוּ':

נַחֲלַת יַעֲקֹב יְרֵשׁ, כְּלִי מְצָרִים נָחֲלָה.
וַיְכַבְּדוּהוּ עֶשְׂיר וָרֵשׁ, וְתָזוּ לְנַאֲלָה.
יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמְרוּ, וְהָיִיתֶם לִי סְגֻלָּה.
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹדוּ, וּבַשִּׁבְעִי נָגִילָה: לְהִתְעַנֵּג וְכוּ':

חֲפָצֶיךָ אֲסוּרִים, וְגַם לַחֲשֹׁב חֶשְׁבּוֹנוֹת.
הָרְהוּרִים מְתָרִים, וּלְשַׂדֶּךָ הַבָּנוֹת.
וְתָנוֹק לְלַמְּדוֹ סֵפֶר, לְמַנְצֵחַ בְּנַגִּינוֹת.
וְלַחֲגוֹת בְּאַמְרֵי שֵׁפֶר, בְּכָל פִּנּוֹת וַמַּחֲנוֹת:
לְהִתְעַנֵּג וְכוּ':

הַלְּוּכְךָ תָּהֵא בְנַחַת, עוֹנֶג קְרָא לַשַּׁבָּת.
וְהַשְׁנָה מְשַׁבַּחַת, כְּדַת נֶפֶשׁ מְשִׂבַּת.
בְּכֵן נַפְשִׁי לָךְ עָרְגָה, וְלָנוּחַ בְּחִבַּת.
כְּשׁוֹשַׁנִּים סוֹגָה, בּוֹ יָנוּחוּ בֶן וּבַת: לְהִתְעַנֵּג וְכוּ':

מְעִין עוֹלָם הַבָּא, יוֹם שַׁבָּת מְנוּחָה.
כָּל הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, יִזְכּוּ לְרוֹב שִׂמְחָה.
מַחֲבָלַי מְשִׁישׁ, יָצָאוּ לְרַוְחָה.
פְּדוּתֵנוּ תַּצְמִיחַ, וְגַם יָגוֹן וַאֲנָחָה: לְהִתְעַנֵּג וְכוּ':

לעילוי נשמת
ליליאן סיבוני
בת **רבקה** ז"ל
נלב"ע ו' תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
גלית תהילה דנין ז"ל
בת **יונה** הי"ו
נלב"ע כ"ב חשון ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אבישלום ישראל רוזיליו ז"ל
בן **יצחק ורחל** הי"ו
נלב"ע כ"ו אייר ה'תש"פ
תנצב"ה

דרכי שלום

פרקי הכוונה והדרכה בשלום בית

הרה"ג זמיר כהן שליט"א

מהו הכלל הגדול בביקורת?

החכם באדם הכריז ואמר: "מָוֶת וְחַיִּים - בְּיַד לָשׁוֹן!" (משלי יח, כא). לא ביד היד האוחזת באקדח נתון המוות, ולא ביד היד האוחזת בתרופת פלא נתונים החיים. אלא שניהם - ביד הלשון.

אדם המשתמש בלשונו באופן נכון: מחמיא כראוי בזמן, מעודד, משתתף בצער הזולת ומנסח ביקורת באופן מושכל, יוצר סביבו אווירה נעימה, וממילא חייו וחיי סובביו טובים ומאושרים. ואולם המשתמש בלשונו לעוקצנות ולביקורת חסרת גבולות, **ומצד שני נמנע מלהחמיא ומלהביע דברי נחמה ועידוד, לשון זו תוביל אותו לחיים מרים כמוות.**

יסוד זה נכון לא רק בתקשורת שבין בני הזוג, אלא בכל תקשורת בין־אנושית: בין הורים לילדים, בין עובד למעביד, בין שכנים, ואפילו בין שניים שלא הכירו זה את זה עד היום. אולם בין בני זוג, משקלה של הלשון גדול מכולם.

אם נבדוק בעומק את שהתרחש בקרב הזוגות שהגיעו למצב הנורא של גירושין, מה גרם לרובם להתגרש? התשובה המפתיעה תהיה: הלשון! **אם השימוש בלשון היה נכון, ברוב המקרים לא הייתה מתפתחת ההתדרדרות במגוון המסלולים שהובילו לגט הכואב.**

ביקורת בונה?

על פי טבע הבריאה, חייבים להיות חילוקי דעות בין שני בני אדם, שהרי "כשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעתם שווה" (תנחומא, פנחס, פרשה י), אולם יש לדעת כיצד למתוח ביקורת כאשר הדעות חלוקות וצד אחד חש פגוע.

הכלל הגדול בביקורת הוא: להעביר מסר על מה שמפריע, מבלי לבזות ולהשפיל, ומבלי להצית תבערה.

באותה מידה יש לדעת כיצד לנהל ויכוח. בעת שמתעוררת מתיחות בין בני הזוג, עליהם לזכור שאפילו במלחמות בין מדינות ישנה אמנה בין־לאומית כיצד מנהלים מלחמה. קל וחומר בין שני צדדים אוהבים, ולא בין אויבים. בין בני זוג שבחרו לחיות יחד בהרמוניה זוגית, ולא באיבה הדדית. ובסך הכול מדובר בוויכוח, לא במלחמה.

התנהלותם של בני הזוג צריכה להיות מתוך כבוד גם בעת ויכוח, ולא כאותם שכלפי אחרים נראים מכובדים ומתנהגים בכבוד גם בעת חילוקי דעות עם מכריהם, ואילו בבית, בינם בין עצמם, התנהגותם ירודה ומאופיינת בטון קולני וצעקני, בדיבור בוטה ולעגני ובגישה הדדית מזלזלת.

רבותינו ז"ל למדו מהכהן הגדול שהיה נכנס אל הקודש עם 72 פעמונים, משום דרך ארץ, כדי להכריז על ביאתו קודם כניסתו, שלא ייכנס האדם לביתו בפתאומיות.

ולכאורה, איך אפשר ללמוד מהנהגת בית המקדש לביתו הפרטי של האדם? אותה שאלה עומדת בעניין השולחן שהאדם סועד עליו, וחז"ל מדמים אותו למזבח שבבית המקדש (ברכות נה.). והדבר אינו מובן לכאורה, מה פשר הדמיון ביניהם?

אולם רואים בדברי חז"ל שהתייחסותם לבית היא כאל בית המקדש, ולשולחן כאל מזבח, וזאת משום שהם, זיכרונם לברכה, ראו את העולם במבט האמיתי, וראו את המשמעות הרוחנית הקיימת בביתו של כל יהודי ובשולחנו. הבית שבו חי היהודי ועובד את ה' הוא בבחינת בית המקדש שבו עם ישראל עובד את ה', והשולחן שעליו אוכל היהודי את מזונו לעכלו בגופו למען יהיה לו כֹּח לעבודת ה', הוא בבחינת המזבח המעכל את בשר הזבח בבית המקדש.

ומעתה ישאל הבעל את עצמו והאישה תשאל את עצמה: "אילו הייתי עכשיו בבית המקדש או אפילו בבית כנסת, האם הייתי מגביה את קולי ואומר את כל ה'פנינים' העולים בדעתי בעת ויכוח? והרי ביתי - בית המקדש הוא!"

ובפרט כשיש ילדים בבית המעתיקים כל פרט בהתנהגות ההורים. על ההורה לחוש ליד ילדיו כאורח בעת סעודת החתונה, כאשר המצלמה מופנית אל עבר שולחנו. עד כמה הוא נזהר בהבעת פניו, בטון ותוכן דיבורו, ואפילו בצורת אכילתו... **ישמע חכם ויוסף לקח!**

(המדריך המלא לנישואין מאושרים)

ירידות לשבת

יוֹם שַׁבָּתוֹן אֵין לְשִׁבְתָּה, זִכְרוֹ כָּרַיְתָ הֲנִיחָתָהּ.
יוֹנָה מָצְאָה בוֹ מָנוֹחַ, וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כַחַ:

הַיּוֹם נִכְבָּד לִבְנֵי אֱמוּנִים, זְהִירִים לְשָׁמְרוֹ אֲבוֹת וּבָנִים. חָקוּק בִּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים, מֵרֹב אוֹנִים וְאֵמֵין כֹּחַ: יוֹנָה וכו'.

וּבָאוּ כֻלָּם בִּבְרִית יַחַד, נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אָמְרוּ כְּאֶחָד. וּפָתְחוּ וְעָנוּ יְיָ אֶחָד, בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ: יוֹנָה וכו'.

דְּבָר בְּקָדְשׁוֹ אֵ-ל בְּהַר הַמֹּר, יוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר. וְכָל פְּקוּדָיו יַחַד לְגָמֹר, חֲזַק מָתְנַיִם וְאֵמֵין כֹּחַ: יוֹנָה וכו'.

הָעָם אֲשֶׁר נָע כַּצֹּאן תָּעָה, יִזְכֹּר לְפָקְדוֹ בִּבְרִית וּשְׁבוּעָה. לְכָל יַעֲבֹר בָּם מַקֵּרֶה רָעָה, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע עַל כֵּן נֹחַ: יוֹנָה וכו'.

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים,
כִּי בוֹ שַׁבַּת צוּר עוֹלָמִים:

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַלַאכְתֶּךָ, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לַיְיָ-ל-לֹהֶיךָ. שַׁבָּת לֹא תַעֲשֶׂה בוֹ מְלָאכָה, כִּי כָל עָשָׂה שֵׁשֶׁת יָמִים: יוֹם זֶה וכו'.

רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ. עַל כֵּן כָּל אִישׁ בְּיֵינוֹ יְקַדֵּשׁ, עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יְבַצְּעוּ תְּמִימִים: יוֹם זֶה וכו'.

אֶכֶל מַשְׁמַנִּים שְׁהֵה מְמַתְּקִים, כִּי אֵ-ל יִתֵּן לְכָל בּוֹ דְּבָקִים. בְּגֹד לְלַבֵּשׁ לְחֶם חֻקִּים, בָּשָׂר וְדָגִים וְכָל מַטְעַמִּים: יוֹם זֶה וכו'.

לֹא תַחְסַר כָּל בּוֹ וְאַכְלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱ-לֹהֶיךָ. אֲשֶׁר אֲהֵבָתָ, כִּי בָרַכְךָ מִכָּל הָעַמִּים: יוֹם זֶה וכו'.

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ, וְגַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ. רְאוּ כִּי כָל אֵלֶּה עָשְׂתָה יָדוֹ, כִּי הוּא הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָּמִים: יוֹם זֶה וכו'.

לעילוי נשמת
סעדיה גריידי
בן שלום ז"ל
נלב"ע א' ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר דרמי
בת שלום ז"ל
נלב"ע כ"ב אב ה'תשע"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שירה רינה
בת מיסה ז"ל
נלב"ע ל' חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הגה"צ רבי איסר הכהן קוק שליט"א | הנהגת הבית

"אוהבה בגופו ומכבדה יותר מגופו"

מה גורם לאהוב אותך

אדם תמיד נוח לו שיאהבו אותו, והוא יהיה מקובל בחברה. וזה תלוי עד כמה שהוא אוהב אחרים, כי עד כמה שהוא יאהב את השני - כך יאהבו אותו. אומרת הגמרא בסוף מסכת מועד קטן שמי שהולך לשמח חתן - יְשַׂמְּחוּ אותו, וכל מה שיעשה יחזור אליו.

ולאהוב אחרים זו עבודה קשה. כי כשאני יודע שאדם סובל, אני צריך **לעשות** חסד ולעזור לו. כשאני רואה אדם עם סל קניות - צריך לעזור לו. **עשייה לבדה היא דבר יותר קל. אבל לאהוב את פלוני - זה קשה!**

ואכן יש אנשים שעושים הרבה דברים מועילים בחברה, ובכל זאת הם אינם "מקובלים בחברה", והם שואלים: למה, הרי אנו עושים כל כך הרבה??

והתשובה היא: לא די בזה שאתה עושה. אלא השאלה היא איך אתה עושה! האם אתה עושה מתוך אהבה, או סתם מתוך מעשה טוב כשלעצמו. כי לעשות בלי אהבה, לא בטוח עדיין שיאהבו אותך, כי תמיד יש משוגע אחד שיחלוק עליך. בַּחֲבָרָה יש תמיד שתי דעות אם לא יותר... אתה חושב כך וכך, והשני חושב שאפשר לעשות אחרת.

עשייה מאהבה תמיד תתקבל באהבה

כאשר אדם עושה מתוך אהבה - לעולם לא יחלקו עליו, כי "כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם" (משלי כז). אם אני אוהב אותך ועושה לך מעשה מסויים מתוך אהבה, לעולם לא תחלוק עליי, כי זה מתוך אהבה, זה מעשה מלב אוהב, ואז האהבה מתעוררת גם אצל הזולת.

"ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה", וכל אחד מצֻוה על זה באופן כללי. אבל בבן הזוג יש בזה חיוב פרטני לגבי אשתו. כשאדם מתחתן מְצַוִּים אותו על דרגה נוספת בחסד. **עכשיו הוא צריך לעשות חסד מתוך אהבה. לא די שתעשה חסד כמו שעשית אתמול לפני החתונה, אלא אתה צריך לעשות את החסד מתוך אהבה. רק כך יהיה לך שלום בית!!**

ועל זה יְדוּוּ כָּל הַדָּוִים, שלכן היום כמעט ולא מצוי שלום בית. **ואף אדם שעושה ועוזר הרבה בביתו, ויוצא להביא פרנסה, וקונה לאשתו הרבה דברים, בכל זאת אשתו חולקת עליו** - כיוון שֶׁכָּל זה לא מתוך אהבה! "אוהבה כגופו" פירושו: שהוא עושה את הכול מתוך אהבה. מי שיזכה לדבר כזה שלא מתוך אינטרס הוא בוודאי צדיק גדול מאוד! התורה מצווה אותנו ל"אוהבה כגופו", וזה דין. והדין הזה מגדיר את אשתך כמו הגוף שלך. כמו שאתה אוהב את עצמך, כך אתה חייב לאהוב את אשתך. זה הגדר של הדין "אוהבה כגופו"!

וחסד כזה שבא מחמת אהבה זהו כעין החסד של הקב"ה לאדם. וידוע שהחתן הוא כנגד הקב"ה והכלה כנגד השכינה. וכשהקב"ה נותן - זה ביטוי של אהבה. לקבל מהקב"ה תפוח זה לא כמו אדם שבא למסעדה ומקבל תפוח, ואומר תודה למלצר, אלא פירושו שהקב"ה **אוהב אותי** ונותן לי תפוח!!

(שיחות שבועות)

גדולי ישראל בביתם

עובדות והנהגות יקרות מחיים של גדולי ישראל בביתם

הגאון רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל

(הסטייפלער)

על מה צריך לחשוב לאחר לימוד הש"ס!

יהודי תלמיד חכם מופלג סיפר שלפני עשרות שנים **סיים את הש"ס בבלי וירושלמי**, בעומק ובהבנה רבה. מאחר שבשלב זה עמד בפרשת דרכים, ולא ידע בדיוק באילו חלקים של התורה כדאי שישים עכשיו את עיונו, החליט לגשת אל **הרב יעקב ישראל קנייבסקי** (הסטייפלער) זצ"ל, ולבקש ממנו הדרכה. הסטייפלער, בשומעו את השאלה, השיב לו בהרחבה ועודדו מאוד, והוא יצא ממנו עם חיזוק גדול.

"לפתע אני שומע שהסטייפלער קורא לי לבוא בחזרה", מספר התלמיד־חכם. "סבתי אל אחוריי בחרדת קודש, ואמרתי בליבי שייתכן שמרן שכח לדבר איתי על לימודי ה'קבלה', שכן הייתי אז קרוב לגיל ארבעים. נכנסתי שנית אל החדר. הסטייפלער פנה אליי ואמר: 'אני רוצה להעיר את תשומת ליבך לדבר חשוב. כאשר אדם יודע כבר את כל הש"ס, ומתקדם לידיעת חלקים נוספים בתורה, ייתכן שבמצב כזה הוא עלול לשכוח את אשתו ולהתעלם מצרכיה. **לכן עליך לקבל על עצמך, שלמרות התמסרותך ללימוד תורה, לא תזניח את העזרה שלך בבית כאשר נצרך**'".

כשחתנים הגיעו לביתו של הסטייפלער להתברך לקראת חתונתם, הוא היה מדריכם להקדיש תשומת לב מיוחדת להנהגותיהם בעניין הנ"ל, לסייע לעקרת הבית מתי שנצרך.

הסטייפלער לא היה רק נאה דורש, אלא גם נאה מקיים. פעם הגיעו שני בחורים לבני ברק כדי להתייעץ איתו. היו להם עיכובים לא צפויים בדרך, והגיעו לביתו בשעה מאוחרת מאוד בלילה. הם הסתפקו אם ניתן עוד להיכנס אליו. החליטו להסתכל דרך החלון לראות אם הוא עדיין ער. הם הציצו דרך החלון במקום שהיה בו אור דלוק, והופתעו למראה עיניהם. **הם ראו את הסטייפלער עומד במטבח על יד הכיור עם מגבת ביד, ושוטף כלים...**

(זכו שכינה ביניהם)

זכרו עניך ליאות את מוריך

רבי שלום הדאיה
ראש ישיבת המקובלים עיר אל

רבי מאיר חי דוד מויאלם
מקובל, מחכמי בגדאד

רבי רחמים מלמד הכהן
מרחכמי פרס

רבי ישעיהו משורר
אבד"ק פתח הקוק

רבי יהודה שטרית
רבה של עפלה

רבי חיים בירדוגו
ראש ישיבת קהל חדש - סלוניקי

רבי יהודה אבן־דנאן
ראש ישיבת מגדל אלפים - מלך תימן

רבי יחזקאל אבוהב
ראש ישיבת "פורת יוסף"

זמירות לשבת

אַדִּירְךָ אֵ-לֹהֵי כָל נְשָׁמָה,
וְאוּדְךָ בְּרֹב פֶּה וְאֵימָה:
בְּעַמְּדִי תּוֹךְ קְהַלְךָ צוּר לְרוֹמֵם,
לְךָ אֶעְרַב וְאָסוּף רֹאשׁ וְקוֹמָה:
רְקִיעֵי רוֹם הֲלֹא נָטָה בְּמִבְטָא,
וְהָאָרֶץ יָסַדְהָ עַל בְּלִימָה:
הֵיוּכַל אִישׁ חָקוֹר אֶת סוֹד יוֹצְרוֹ,
וּמִי הוּא זֶה בְּכָל קַדְמָה וְיֵמָה:
מְרוֹמֵם הוּא עֲלֵי כָל פֶּה וְלָשׁוֹן,
אֲשֶׁר הִפְלִיא וְעָשָׂה כֹּל בְּחָכְמָה:
וְיִתְגַּדַּל בְּגוֹי קָדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן,
וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא:

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֲמוּנֵי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ:
הַזָּן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֵנוּ אָבִינוּ, אָכַלְנוּ מִלַּחְמוֹ, וּמֵינוֹ שָׁתִינוּ.
עַל כֵּן נוֹדֶה לְשָׁמוֹ, וּנְהַלְלוֹ בְּפִינוּ, אָמַרְנוּ וְעָנִינוּ,
אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נְבָרֵךְ לָא-לֹהֵינוּ, עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה
שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ. מְזוֹן וְצִידָה הַשְׂבִּיעַ לְנַפְשֵׁנוּ, חַסְדּוֹ גָּבַר
עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

רַחֵם בְּחַסְדְּךָ עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ, עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ. וְבֶן דָּוִד עַבְדְּךָ יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ,
רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ,
וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה, הֲרַחֲמָן הַנַּקְדֵּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה,
עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

תִּשְׂבִּי צִוּרִי לִבְבִי זִכְרוֹ כְּצוּף וְמָן,
צוּרִי סְלַח לְחוֹבִי אַל יַאֲרִיךְ זְמָן:
יְלִיד אֲשֶׁר בְּתוֹךְ יַם גְּלוּת יְהוֹדֵךְ,
הוֹצִיא שֶׁטֶר מְקֻיָּם חְתוּם בְּיָדֵךְ,
שָׁרִיר מְאֹד וְקָיָם לְפְּדוּת יְחִידֵךְ,
יֹאמַר רְאֵה כְתָבַי חָזַק וְנֶאֱמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

עֲרִים מְאֹד כְּשָׁרִים חֲגֵי וְיֵרְמְיָה,
חְתָמוּ בְּתוֹךְ סְפָרִים יוֹאֵל וְיֶשַׁעְיָה,
קוּמָה רְפָא שְׁבוּרִים הַנַּקְרָאִים בְּנֵי-ה,
חַלָּיִם רְפָא כְּנֶבְיא רְפָא לְעַמְּךָ: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

הַבֵּן אֲשֶׁר מְגֹרָשׁ מֵחֲמָא יְהוֹדֵךְ,
שׁוּבָה לְאָב כִּי בָא מְשִׁיחֵךְ,
עִיר תֵּיקָר וּמְגֹרָשׁ וְתִירַשׁ בָּתֵּי מְנוּחָתֵךְ,
וְלִיוֹשְׁבִים בְּשָׁבֵי אֶחֱיֵה לְחֶם רַחֲמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

לעילוי נשמת
ישראל ג'יבלי
בן יצחק ז"ל
שאול ירון בן פסח ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שושנה בן-סימון
בת רחל ז"ל
נלב"ע כ"ט חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אופיר ניאמצ'יק ז"ל
בן שרה תחי'
נלב"ע ה' שבט ה'תשפ"ג
תנצב"ה

מי עשה חסד עם מי?

הסיפור שלנו מתחיל לפני 40 שנים, בשנת ה'תשמ"ה, 1985 למניינם. שי (שם בדוי), בחור צעיר בתחילת דרכו, החל להתחזק באמונה בה', ויחד עם רעייתו עשה את צעדיו הראשונים בעולם התשובה.

שי ורעייתו התגוררו בקריית מוצקין ועמלו קשה לפרנסתם. כשהגיע בנם הבכור לגיל המתאים, הם קיבלו מכתב מהעירייה שבו נכתב שהם נדרשים לרשום את בנם לבית הספר.

שי ורעייתו, שכבר התחזקו מאוד בעבודת ה', חיפשו עבור בנם **תלמוד תורה** בקריית מוצקין, אך למרבה הצער, באותם זמנים לא היה תלמוד תורה בקריית מוצקין, אלא רק בקריית ביאליק. אומנם הערים סמוכות זו לזו, אך בשעות הבוקר והצהריים זמן הנסיעה עשוי להתארך הרבה מעבר לרגיל.

שי אמר לרעייתו: "נכון שמקומות עבודתנו נמצאים בקריית מוצקין, אבל בשביל התלמוד־תורה של בננו נחפש דירה בקריית ביאליק".

שי פנה למתווך דירות, ואכן תוך זמן קצר הראה המתווך לשי דירה נאה במרחק הליכה מהתלמוד־תורה. שי שמח מאוד, אבל מועקה הכבידה על ליבו - **הפרש מחירי השכירות בין הדירה הזאת לבין הדירה הנוכחית שלהם היה גדול מאוד**, והוא ידע שאם הוא יחתום על החוזה - המשכורות שלו ושל רעייתו לא יספיקו להוצאותיהם השוטפות. שי אמר למתווך שאף על פי שהדירה נאה, **הוא נאלץ לוותר עליה.**

השעה הייתה שעת מנחה. שי ניגש לבית הכנסת הקרוב, והרהר בליבו: "הרי אף אחד כאן לא מכיר אותי. אני נכנס עכשיו לבית הכנסת להתפלל מנחה לפני ה'. אני אתייחס לתפילה הזאת כמו אל תפילת נעילה ביום הכיפורים. אתפלל מכל הלב ואצפה לישועה, הרי ידוע **שאין תפילה ששבה ריקם**, ושהתפילה נשמעת כל הזמן, ולא רק במועדים חשובים". שי נכנס לבית הכנסת והתיישב במקום מזדמן.

התפילה החלה - פתח אליהו, קורבנות, פיטום הקטורת ותפילת עמידה. שי לחש: "ה' שפתיי תפתח, ופי יגיד תהילתך", והחל לומר את המילים הנצחיות שכתובות בסידור התפילה. עוד לפני שסיים את הברכה הראשונה **החל שי לבכות, להתייפח ולהתרגש** מכל מילה שיוצאת מפיו. במשך כל התפילה התפלל שי בכוונה עצומה, **כשדמעות שליש** זולגות מעיניו.

מתפללי בית הכנסת הביטו בשי בהשתאות, **הרי לא בכל יום זוכים לראות יהודי שמתרגש מתפילת מנחה רגילה של חול.** אחד המתפללים, יהודי בן 68, הביט בשי והחליט שלא משנה לו מדוע הבחור הצעיר בוכה, הוא רוצה לעזור לו.

בסיום התפילה ניגש האדם המבוגר אל שי, בירך אותו לשלום ושאל אותו מדוע בכה והתייפח במשך כל התפילה.

שי, בענווה אופיינית, הרכין את ראשו ואמר שהוא רק התפלל מהלב ושהכול בסדר, אך האדם המבוגר לא ויתר, דחק בשי ואמר: "תראה, אם הבעיה היא בריאותית - יש לי קשרים טובים עם המנהלים בבית החולים רמב"ם בחיפה, ואם הבעיה היא כסף - אני אדם עמיד ואוכל לסייע לך. תאמר לי מה הבעיה".

שי החל לספר לו על צעדיו הראשונים בעולם התשובה, על רצונו לרשום את בנו ללימודים בתלמוד תורה בקריית ביאליק, ועל הפרש המחירים הגדול בין שתי הדירות.

האדם המבוגר אחז בידו של שי ואחז בה בחום. "בחור צעיר", הוא אמר, "אתה מעוניין לרכוש דירה בקריית ביאליק?"

שי הביט בו במבוכה ואמר: "אדוני, כנראה לא הבנת את מה שסיפרתי לך. הרי אין באפשרותי לשלם דמי שכירות בקריית ביאליק, אז בטח שאני לא יכול לרכוש בה דירה!"

שאל האדם המבוגר: "יש לך כסף בחיסכון כלשהו?" שי אישר שאכן יש באמתחתו 12 אלף שקלים בתוכנית חיסכון.

"אני קבלן בניין", אמר המבוגר, "אני בונה עכשיו בניין בן ארבע קומות בדיוק מול התלמוד־תורה של בנך, ובעוד שנה הוא יהיה מוכן. תביא לי עכשיו את הכסף מהחיסכון, ואת כל ההפרש תחזיר לי **מתי שתוכל, ובקצב שתוכל, בלי לקחתהלוואה מהבנק".**

וזהו עיקר ראשית אהבה מאיר

רבי שלום משאש
רבה של מרוקו ירושלים

רבי ציון צוברי
רבה של נתיבות

רבי צבי פסח פראנק
רבה של ירושלים

רבי צאלח צדוק נגאר
ראב"ד אלקלעה - תימן

רבי יוסף אזחיון
רבה של תיתית - מרוקו

רבי יהושע בודדוגו
רבה של מרוקו

רבי רפאל בניימין לוין
דיין מרבני ירושלים

ישיבת נשבת

גּוֹאֵל יָבוֹא רַב עָלֶיהָ, גּוֹאֵל יָבוֹא עִם אֵלֶיהָ,
יָבוֹא גּוֹאֵל יָבוֹא:

דִּמְעָה בְשִׂמְחָה הַיּוֹם נוֹזֶלֶת, וְנַפְשִׁי לָךְ מְיַחֶלֶת.
בְּרָאוֹת דִּגְלֵי מַרִּים, לָכֵן וְתִבָּלֶת.
יָבוֹא יְנוֹן עִם הַגּוֹאֵל:
גּוֹאֵל יָבוֹא וְכוּ':

יְ-ה אֵ-ל רָם שָׂלָח גּוֹאֲלֵנוּ, כִּימֵי קֶדֶם בְּנִיסָן נִגְאָלוּ.
כִּי שַׁעֲרֵי דִּמְעָה לֹא נִנָּעֲלוּ, בְּמְהֵרָה שָׁלַח גּוֹאֵל יָבוֹא:
גּוֹאֵל יָבוֹא וְכוּ':

וְהָשֵׁב לָנוּ עִיר תִּפְאַרְתֶּךָ, תְּזֻרֵּה וְתָאִיר עָלֶינוּ שִׁמְשֶׁךָ.
וְאָז נָגִיל וְנָשִׁיר, בְּבִית קָדְשֶׁךָ. יָבוֹא יְנוֹן עִם הַגּוֹאֵל:
גּוֹאֵל יָבוֹא וְכוּ':

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ חוֹנֵן, בְּקוֹל נָעִים שִׁיר אֲרַנֵּן.
עִיר קָדְשֶׁךָ מַהֵר כוֹנֵן, יְ-ה צוּרִי שׁוֹכֵן עֲלֵיָּה.
לְעֹשֶׂה שָׁמַיִם – עֵינִי צוֹפִיָּה, לְרוֹקַע הָאָרֶץ – עֵינִי צוֹפִיָּה:

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ אָהוּב, הִכְטַחְתָּנִי כִּי שׁוֹב תָּשׁוּב.
עַל יַד נְבִיאֶךָ כֵּן כָּתוּב, קֵץ נְבוּאוֹת יְשַׁעְיָה:
לְעֹשֶׂה שָׁמַיִם וְכוּ':

עֵינִי צוֹפִיָּה לָךְ אָבִי, אוֹרֶךְ צוּרִי בְּכָל לִבִּי.
שַׁ-דַּי אַתָּה צוּר מִשְׂגָּבִי, בְּנֵה קִרְיָה יְפַהְפִיָּה:
לְעֹשֶׂה שָׁמַיִם וְכוּ':

יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ.
וּמַה קָּרָאתָ לוֹ, עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ:
יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ,
וּמַה נָּתַתָּ לוֹ, תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ לוֹ:
יִשְׂמַח מֹשֶׁה, בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ.
וּמַה הוֹרַדְתָּ בְּיָדוֹ, שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים
הוֹרַדְתָּ בְּיָדוֹ:

לרפואה ולהצלחת **שגית** בת **אלגרה** הי"ו בתוך שאר חולי ישראל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואת **שושנה** בת **יוסף**, **ויחיאל** בן **יוסף** הי"ו ולזיווג הגון ולהצלחת **מיכל** בת **יחיאל** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחה, לפרנסה טובה ולרפואת **משפחת יוסף** הי"ו **ומשפחת שושן** הי"ו

משבר

שי התרגש מאוד, הרי זהו חלומו של כל אחד! האדם המבוגר נתן לשי את פרטיו ואמר שהוא ממתין לו.

במשך כל התפילה התפלל שי בכוונה עצומה, כשדמעות שליש זולגות מעיניו. מתפללי בית הכנסת הביטו בשי בהשתאות, הרי לא בכל יום זוכים לראות יהודי שמתרגש מתפילת מנחה רגילה של חול. אחד המתפללים, יהודי בן 68, הביט בשי והחליט שלא משנה לו מדוע הבחור הצעיר בוכה, הוא רוצה לעזור לו...

כשסיים שי לביתו וסיפר לרעייתו על האדם הנפלא שפגש בבית הכנסת, אמרה לו רעייתו שהסיפור נשמע לה מוזר וטוב מדי, ושהיא חוששת שאותו אדם רוצה לגזול את כספם. הם החליטו לחקור ולברר, וכשעשו זאת, שמעו על האדם הזה שירות ותשבחות, ושהוא אכן הקבלן של הבניין שהחל להיבנות מול התלמוד־תורה.

שי יצר קשר עם הקבלן ונפגש עימו במשרדו. הוא שילם לו 12 אלף שקלים, והקבלן נתן לו בתמורה דירה מול התלמוד־תורה. השניים לחצו ידיים והקבלן אמר: "אתה זוכר? אתה מחזיר את התשלום **בקצב שלך ולפי היכולות שלך**".

שי מחה דמעה והודה לה' ששמע את תפילתו, ושלח עבורו מלאך גואל בדמות אותו קבלן נפלא.

שנה חלפה, והבניין עמד לתפארת. שי ורעייתו הנרגשים קיבלו את המפתח לדירה החדשה והיו כחולמים.

שי ניגש למשרדו של הקבלן להודות לו על הדירה, והקבלן הביט בשי ושאל אותו: "האם אתה יודע מדוע אני טוב אליך כל כך?" שי ענה בביישנות: "כיוון שראית אותי בוכה בתפילת מנחה".

הקבלן אמר: "נכון, אבל יש עוד סיבה. לפני שנתיים עבדת בסופר בקריית מוצקין, נכון?"

שי המופתע השיב בחיוב, והקבלן המשיך ואמר: "ונכון שבאחד הימים אישה אחת לקחה בשר קפוא מאחד המקררים, **והזהרת אותה שהבשר שהיא לוקחת לא כשר** ושלא תקנה אותו?"

שי המופתע השיב בחיוב. "ונכון שכשהזהרת את אותה גברת, מנהל הסופר שמע את הזהרתך **ופיטר אותך מהעבודה?**"

שי הרכין את ראשו ואמר: "נכון, ומאז אני עובר בין עבודות מזדמנות, ולכן לא היה לי די כסף לשכור דירה בקריית ביאליק".

אמר הקבלן: "דע לך שאותה גברת שהזהרת היא **רעייתי**, והיא שמה לב שמנהל הסופר שמע אותך מזהיר אותה, והיא חששה למקור פרנסתך. שבוע לאחר מכן היא חיפשה אותך בסופר, ומשלא מצאה אותך - הבינה **שפוטרת.** היא סיפרה לי על כך בכאב, ומאותו יום אני עוקב אחריך ומחפש דרך לעזור לך.

בחסדי ה', יום אחד ראיתי אותך נכנס לבית הכנסת ובוכה בתפילה. ידעתי שזה הרגע שבו אוכל להחזיר לך טובה על שהצלת אותנו מלאכול בשר לא כשר, ולהשיב לך כגמולך. לכן מכרתי לך את הדירה בקריית ביאליק בתנאים שאף אדם לא מקבל. זהו חסד שרעייתי ואני החלטנו לעשות עימכם לאות תודה, ואתה תשלם על הדירה כפי יכולתך".

שי חיבק את הקבלן בהתרגשות, וערך חנוכת בית מפוארת וסעודת הודיה לה'.

שי ורעייתו שילמו את הכסף תמורת הדירה במשך 33 **שנה, וזמן מועט אחרי שהעבירו את התשלום האחרון, נפטר הקבלן המבוגר מהעולם בשיבה טובה, בן 101.**

מי עשה חסד עם מי? איננו מבינים בחשבונות שמיים, אבל אפשר להבין את העוצמה שיש בחסד, ושתפילה לעולם לא שבה ריקם.

(מתוך שיעור תורה של הרה"ג רפאל אביחצירא שליט"א)

זמירות לשבת

אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה לִכְבוֹד הַתּוֹרָה, מִפִּי יְקָרָה זַכָּה וּבְרָה:
נָתְנָה לָנוּ עַל יַד רוֹעֲנוּ, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
בְּחֹרֶב כָּל נִבְרָא: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וכו':

נֶאֱמָן שְׁמוֹ בָּחַר בְּעַמּוֹ, לִהְיוֹת לוֹ לְשֶׁמֶשׁ,
אֶמָּה נִבְחָרָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וכו':

אֲשֶׁרֵי הַגֶּבֶר עַל יְצֵרוֹ גּוֹבֵר, מֵישָׁרִים דּוֹבֵר,
עוֹסֵק בַּתּוֹרָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וכו':

רַבָּה נַעֲיִמָה תּוֹרָה תְּמִימָה,
פָּתַי מַחְכִּימָה עַיִן מְאִירָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וכו':

בֶּן אָדָם לְמָה תִּדְאַג עַל הַדְּמִים,
וְלֹא תִדְאַג עַל הַיְמִים.
כִּי הַדְּמִים אֵינָם עוֹזְרִים,
וְהַיְמִים אֵינָם חוֹזְרִים.
רְדֹף אַחַר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת,
אֲשֶׁר הֵם לָעַד קַיָּמִים:

בֶּן אָדָם אַל תִּדְאַג לְשָׁעָבַר כִּי הוּא אֵין, וְלֶעָתִיד כִּי הוּא עֲדַיִן.
קַוֵּה אֶל יְיָ, כִּי הוּא הַמַּמְצִיא לְךָ יֵשׁ מֵאַיִן, וְתִשּׁוּעַת יְיָ כְּהֶרֶף עַיִן:

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ, בָּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ:
יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים, נִטְעָיָה נַעֲמָנִים.
יְרֵדָה מִשְׁמֵי מְעוֹנִים, הִיא זֹאת מָצָאנוּ יָרֵשְׁנוּ.

וּמַה נַּעֲמוּ אֲמָרֶיהָ, סוֹדוֹתֶיהָ סְתָרֶיהָ.
אֵין מֵבִין הַעֲלוּמֶיהָ, לְבַד אֲשֶׁר יְצָרָנוּ.
סוֹעֶדֶת הִיא אוֹהֲבֶיהָ, גַּם עוֹדֶדֶת נְבִיאֶיהָ.
אֲשֶׁר רוֹדֵף אַחֲרֶיהָ, גַּם סָב וְגַם יָשִׁישׁ בָּנוּ.
פָּנִים שְׁבָעִים לְתוֹרַת אֵ-ל, לְמַבְחַר רוֹעִים נִתְּנָה אֵל.
סְגֻלַּת יְ-ה עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבוֹתֵינוּ גַּם אֲנַחְנוּ.
בְּקוֹלוֹת וְגַם בְּרָקִים, יָרְדָה מִשְׁמֵי שְׁחָקִים.
סְכֻּכַת דָּוִד הָא-ל יָקִים, מְהֵרָה וְאָנַחְנוּ קָמְנוּ.
חֻזְקוּ אִמְצוּ אֲמָתְנוּ, שִׁישׂוּ עָלֶיהָ קָהָלֹתֵינוּ,
קָרְבָה שָׁנַת גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי מִמְצָרִים גְּאָלָנוּ": תּוֹרַת אֱמֶת וכו'

להצלחת
יהודה ושגית נעים
ומשפחתם הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת והצלחת
סופיה סמסון הי"ו
בת **יהודית** ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
פנחס ואוראל כהן הי"ו
והילדים: **אילאי, אליה, ואורי** הי"ו

מאו ישר

אוצר סיפורים ומאמרים מג

והשבוע: הגאון רבי אריו

תורה תמימה

דרשות מיוחדות היו לרבינו, ואותן חידש בכל חמישה חומשי תורה (המצויים בשלבי עריכה בעזרת ה'), על כל סוגיה שהיה עוסק בה היה מרחיב באריכות גדולה, והיה משקיע זמן בבדיקתה.

כך היה בעניין תשובתו בדין כתיבת ספר תורה על הגוויל, שלפני שפסק הלך כמעט לכל מעבֶדי העורות וחקר אותם, וגילה הרבה בעיות, כגון שמעבדים על ידי גויים ועוד בעיות נוספות, עד שהחליט לעבד בעצמו! **רבינו הביא מתימן חומר שנקרא גרד, שהרמב"ם בתשובה כותב שהוא כמו "עֲפָצִים"**, ועשה כמה ספרי תורה ממה שעיבד בעצמו.

כל דבר היה חוקר לעומקו ביגיעה גדולה שאין לתאר. כמו כן בעניין ה"שיעורים", בזמן שחקר מהו שיעור כזית וכביצה, הביאו לו כלים עתיקים מתימן, והוא בדק וחקר אותם, עד שכתב תשובה על זה. וכן בכל נושא היה מתייגע ועמל הרבה מאוד עד שכתב את מסקנתו.

כך היה מחזק את מנהגי תימן בעניין החליטה, וכמו שאפשר לראות במה שכתב בשו"ת **מעשה אורג ח"ד.**

מעשה רב

אהבת ישראל

ביום הפורים הרב היה עסוק בלשמח את ילדיו של הקב"ה. מבית לבית היה עובר ומאיר לבבות, מחלק משלוחי מנות לכל אלו שכמעט אף אחד לא זכר להגיע אליהם - אלמנות ויתומים, יהודים בודדים וחולים, כדי שכל יהודי ירגיש את שמחת הפורים. הביקור המרגש ילווה אותם במשך השנה כולה.

קירוב רחוקים

"שבת שלום", מחייך הרב גמליאל לעברו של יהודי הרחוק משמירת מצוות. היהודי, נבוך ונרגש כאחד, ממהר להשליך את הסיגריה שבידו, כדי שיוכל להשיב אף הוא לרב בברכת "שבת שלום".

באחת מהשבתות התדפקו על דלת ביתו של הרב כמה שכנים שאינם שומרי שבת, וסיפרו בדאגה שרכבו של הרב דולק וצריך למהר ולכבותו. הרב בשלווה הסביר שכיוון שהיום שבת, הרכב יישאר במצבו הזה עד צאתה. השכנים מיהרו להציע את "עזרתם" בכיבוי הרכב, שהרי הם "לא שומרים שבת", **אך הרב סירב נחרצות. "גם אתם יהודים"**, ביאר בהחלטיות נעימה, "ומה שאסור לי אסור גם לכם, גם לכם היום הוא יום מיוחד, יום שכולו שבת". כך בעדינות ברגישות ובמאור פנים היה מקרב את עם ישראל לקיום תורה ומצוות מתוך שמחה.

הנהגות קודש

הידור בקיום ההלכה

הנהגתו של הרב הייתה להגיע לחקר האמת בקיום ההלכה, בצורה הנכונה והאמיתית ביותר.

הוא קיים את ההלכה בצורה המהודרת ביותר, והיה מחובר מאוד לפסקיו של רבינו **החזון איש**, ובהלכות רבות נהג על פיו.

זמן מה אף הקפיד בביתו להמעיט ככל הניתן בשימוש בחשמל בשבת, מחשש לחילול שבת. לא השתמשו באור החשמל כלל, **ובשל כך היו מדליקים בערב שבת נרות שעווה רבים כדי להאיר את הבית.** האורחים הרבים שהיו מגיעים מספרים בגעגוע ובהתרגשות על האווירה המיוחדת שהייתה בסלון בשבתות.

ישיבת ישראל

הרב יוסף שרביט
ראש ישיבת ישראל

הרב אהרן רוזנפלד
האדמו"ר מפוסטסקי-קרלין

הרב אהרן דנין
מחכמי תימן

הרב יוסף חיים בלוי
ראש ישיבת ישראל

הרב ירמיה אלקשמא
מחכמי תימן

הרב משה מיכאל שפירא
ראש ישיבת נאר יעקב

הרב משולם פיש לאדי
האדמו"ר מסאמט

ישיבת ישראל

אֲשֶׁרְךָ מַהֲלַךְ נִיבִי. לְא-לֹ גְּדוֹל וְנוֹרָא.
לְכְבוֹד הַקָּדוֹשׁ רִבִּי. יַעֲקֹב אֲבִיחֲצִירָא:
נְקִי טָהוֹר כַּפַּיִם. כְּבַעֲלֵי כְּנָפַיִם.
קְדֹשִׁוהוּ שָׁמַיִם. רַבְּנֵן בְּכָל אַתְרָא:
יָשָׁר הֲלָךְ בְּתָמוֹ. בְּמַעֲשָׂיו בְּמִקְוֹמוֹ.
כְּיָרֵחַ בֶּן יוֹמוֹ. זוֹ הִיא דֶּרֶךְ יְשָׁרָה:
יַעֲקֹב תֹּם אֱהָלִים. יוֹשֵׁב וְכָל פֶּה בּוֹעֵם.
מַיִם עֲמֻקִּים יְדָלִם. כִּי אִם לְבִינָה תִּקְרָא:
בְּחָכְמַת הַקַּבָּלָה. גָּבֵר לְשֵׁם וּתְהִלָּה.
הָרְחִיב הָעָטִיק שְׁאֵלָה. אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא:
נֶפֶת וּדְבַשׁ בְּפִיהוּ. זֶה א-לַי וְאַנְוֵהוּ.
אִישׁ א-לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא. וְנָגַהּ לוֹ כָּאוֹרָה:
עֵינָיו וְתָמְרוֹ. קְדֻשָּׁתוֹ יְרֵאָתוֹ.
אַף כִּי אֲחֲרֵי מוֹתוֹ. הוֹדִיעַ עֹז וּגְבוּרָה:

טֶרֶם יוֹם נִסְיעָתוֹ. צִוָּה קָהָל עֲדָתוֹ.
בְּדַמְגְּהוּר קְבוּרָתוֹ. לֹא יַשְׁנוּ אֲמִירָה:
רָצָה גֶּבֶר חֲבֵרוֹ. לְהוֹלִיכוֹ לְעִירוֹ.
שָׁמַיִם הִתְקַדְּרוּ. וַיֵּרְדוּ גִּשְׁמֵי אוֹרָה:
תַּדַּל יַ-ה מֵהוֹשִׁיעַ. כִּי רַב גֶּשֶׁם הוֹפִיעַ.
לֹא יָכְלוּ לְהַסִּיעַ. אֲרוֹן בְּרִית הַתּוֹרָה:
זֶעֶם ה' אֶת אוֹיְבָיו. בְּבוֹאָם אֶל סְבִיבָיו.
לֹא הִכִּירוּ רַב טוּבָיו. לֵא נֶהֱגוּ בּוֹ חֲמָרָא:
קָרַן הוֹדָם בְּכִסְפָּךְ. יָרַד כִּי חָלַל הַקֶּבֶר.
אִישׁ רִגְלוֹ לֹא יֶאֱסָף. לְבַד מֵהַהוּא אִתְרָא:
אֲמִירַן יוֹשֵׁב אֱלֹהִים. פָּרְיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים.
בְּנֵעִימִים מְגֻדָּלִים. שֶׁבְּבֶר זָקֵן הוֹרָה:
הֵן הֵן גְּבוּרוֹתָיו. וְרַבִּי נִפְלְאוֹתָיו.
שֶׁמַּעֲנִי מִבְּרִיוֹתָיו. אֵין דַּי לִכְתֹּב וּלְאָמְרָה:

ישיבת נשבת

יְחִיד רָם יַעֲרוֹת חוֹשֵׁף. לְבֹשׁ עֹז הֲדָר, בְּקֹדֶשׁ נֶאְדָּר, שִׁבְעֵי יִשְׂרָאֵל יֶאֱסָף, לְעִיר הֶהָדָר:
מְרוֹמֵם שֵׁכֶן שְׁחָקִים, שְׁכִינָתְא מַעֲפְרָא יְקִים, מְצָרָיו נָקָם יִנָּקֵם, אֲדוֹם וְקֶדֶר,
מַהֵם טוֹב נֶעֱדָר, יְהִיה פּוֹרֵר לְחֻלָּקִים, יְהוֹן יְבַדָּר: יְחִיד וכו'
א-לֹ גְּדוֹל מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, קִין וְצָבָא לְחֹשֶׁךְ תְּשִׁים, עֵר אֲנָה בָּנִים לְחוּצִים,
בְּשֶׁרֶם נִקְדָּר, וּמֵאוֹרַם קֶדֶר, מֶלֶךְ עֶלְיוֹנוֹ שׁוֹם תָּשִׂים, מִלְּכָא לֵן שַׁדַּר: יְחִיד וכו'
יָסַד אֶרֶץ עַל בְּלִימָה, גָּרַשׁ-נָא אֵת בֶּן הָאֲמָה, דְּגֶל יִשְׂרָאֵל הָרִימָה, דֶּן אֵיהוּ הֶדֶר,
יָפֶה מַהֲדָר, יִתְגַּדַּל שְׁמֵהּ בְּעָלְמָא, יִתְעַלֶּה יִתְהַדַּר: יְחִיד וכו'
רָעָה יִשְׂרָאֵל הֲבִימָה, בְּעֹנִי בֶּן יִרְוֵ מְטָה, וְאַף עַל פִּי אֲשֶׁר חָטָא, וּבְקִרְבּוֹ הוֹר דֶּר,
כָּל קִנְיָן וְדַרְדַּר, כְּמֹה גְּדוֹלָה חֻרְבָּה, חֹזֶר בּוֹ הֶדֶר: יְחִיד וכו'
רַחוּם מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, לְיִצְרַת חִבַּת תְּשׁוּבָתִי, שָׁרְשֵׁיהּ צִיץ תִּפְרִיחַ, גֶּפֶן סְמָדַר,
בְּאֵילָנֵי דֶר, מְהֵרָה יִתֵּן חֲרִיחַ, כְּפְרֵי עֵץ הֶדֶר: יְחִיד וכו'
חֵי זֵךְ קַיָּם בְּחָכְמָתוֹ, יִזְכֹּר לְיִעוּם בְּרִיתוֹ, וְיַתִּיר אֵת שִׁבְעָתוֹ, וְאֲשֶׁר גָּדַר,
וּבְפֶרֶק הַדַּר, בְּבֵית בְּהִבָּנוֹתוֹ, סְתָרֶת וְדַר: יְחִיד וכו'

לעילוי נשמת
שבתאי בן **ראובן** ובת **ציון** ז"ל
נלב"ע י"ב תמוז
ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דליה בת **דוד** ו**תמרה** ז"ל
רבקה (רוזית) בת **שבתאי** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מאיר דדון
בן **מסעודה** ו**מכלוף** ז"ל
נלב"ע י' טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יהודה לאון קקון בן **מרים** ז"ל
מרסל קקון בת **אסתר** ז"ל
תנצב"ה
הוקדש ע"י משפ' חביב ודוד הי"ו

איש על העדה

רבינו זצוק"ל נולד בשנת ה'תשי"א בארץ ישראל, להוריו **רבי יחיא גמליאל** ורעייתו, שעלו זמן קצר קודם לידתו מתימן בעליית 'כנפי נשרים'.

בילדותו בילה שעות רבות לצד סבו **הרב אהרון גמליאל** זצ"ל, שהיה תלמיד חכם עצום ובקיא בכל ספרי **הרמב"ם** בעל פה. שנים רבות, מדי יום ביומו, לאחר סיום לימודיו בבית הספר היה מגיע לבית סבו לחברותא משותפת, ובה רכש בקיאות בקריאת התורה בצורה נכונה ומדוייקת על פי מסורת תימן, וכן בספרי הרמב"ם ובכל מנהגי תימן.

לאחר סיום שנות לימודיו החליט ללכת ללמוד בישיבה גבוהה. אף שרבים מחבריו פנו ללימודי מקצועות חול, חשקה נפשו בתורה והוא פנה ללמוד בישיבת 'הנגב' בעיר נתיבות, בראשותו של ראש הישיבה הגאון **רבי יששכר מאיר** זצוק"ל.

בעקבות החלטתו, אחיו ואף רבים מחבריו פנו אף הם ללמוד תורה בישיבות קדושות. גם כשהיה נתקל בבחורי ישיבה שרצו לפנות למקצועות חול, כדי לעזור בפרנסת משפחתם, **היה מעודד ומחזק אותם ונותן להם כח להמשיך וללמוד ברציפות בישיבה מבלי לחזור לביתו אף בשבתות,** מאהבתו העצומה ללימוד התורה. קשר עז היה בינו לבין ראש הישיבה הגאון הרב יששכר מאיר זצ"ל.

ראש הישיבה הרב יששכר זצ"ל שאף להפיץ את אור התורה בדרום, ואכן תקופה קצרה לאחר חתונתו התבקש על ידי ראש הישיבה להקים כולל בעיר שדרות. לאחר כמה שנים, המתמודד לראשות המועצה בשדרות הגיע לבקש את ברכתו **מרבי ישראל אבוחצירא – ה'בבא סאלי'** זיע"א, שאמר לו שאם ייתן שטח כדי להקים בו מוסדות תורה יצליח בבחירות, וכך היה.

בעידודו ובתמיכתו של ראש הישיבה, נתמנה רבינו לשמש כראש הישיבה, שם מסר במשך שנים רבות שיעור כללי, יחד עם כולל אברכים, ובהמשך אף הקים מוסדות לימוד תורניים לקירוב וחיזוק התושבים, עליהם מסר את נפשו בדאגה לרישום הילדים והשגת מקורות מימון ועוד. כשבע שנים לאחר פתיחת הישיבה, בהוראת גדולי ישראל באותה תקופה, נאלץ לשמש כנציג ציבור בממשלה, שם פעל רבות למען הצלת עם ישראל, כשותף פעיל בהקמת מעיין החינוך התורני של רשת 'בני יוסף', **למענה כיתת רגליו ברחבי הארץ לרישום ילדי ישראל למוסדות תורניים,** מינה רבני ערים ושכונות, דאג למקוואות מהודרים בכל רחבי הארץ ובכל דבר שבקדושה היה מתאמץ לעזור ולסייע ככל יכולתו.

יחד עם עמל התורה, כל ימיו התעסק בקירוב יהודים לאביהם שבשמיים. באהבת ישראל אדירה שהייתה בו, היה דואג לכל יהודי ויהודי בהדרכה ובתמיכה.

רבים מתושבי שדרות חבים לו את חייהם הרוחניים.

כאשר הגיעו הרב ובני משפחתו לגור בעיר שדרות, הייתה בה שממה רוחנית, ללא מוסדות תורה, עם תושבים הרחוקים מעולמה של תורה, ובמסירותו הרבה הפך את העיר והחזיר רבים מבניה לדרך ה'.

הלימוד היה כל עולמו של רבינו. אהבתו העצומה ללימוד התורה לא ידעה גבולות. כבר בהיותו בחור צעיר, סיים לבדו את הש"ס כולו. אהב ללמוד בעיון, ואף כשעסק בצורכי ציבור, הקדיש בלילות זמן רב לעמל התורה. הרב זצ"ל היה מצד אחד ראש ישיבה ומחדש גדול בסוגיות הישיבתיות בעומק העיון, וכפי שאפשר לראות בכתביו הרבים (שאמורים לצאת לאור בעזרת ה' יתברך), וכן בשיעוריו הרבים, במשך שנים רבות. ומצד שני היה בקי גדול ופוסק בכל תחומי ההלכה, וכפי שניתן לראות **בשו"ת מעשה אורג** ד' חלקים שכתב.

גם בערוב ימיו, כשחלה וסבל ייסורים קשים, בכל עת שהיה יכול היה מתאמץ ללמוד בעיון רב במשך שעות, בעומק העיון בסוגיות הקשות ביותר, וכותב עליהן תשובות בהלכה.

רבינו התבקש לישיבה של מעלה ביום שישי כ"ח אב ה'תשפ"א.

(בני המשפחה)

ולחזו עיניך ראשת את מוריך

רבי שלמה הכהן

רבי משה לוי

רבי משה ישראל שרעבי

רבי מכלוף אלעסרי

רבי יצחק אדיזיק הרצוג

רבי יוסף שלמה כהנמן

רבי יהודה חבושיש

זמירות לשבת

אָשִׁיר שִׁירָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד רֹאשׁ וַעֲטָרָה. רַבִּי דָּוִד אֲבֵיחֲצִירָא:
נָאֶה לוֹ לְיַשֵּׁבָה. בְּשִׁיר וְלִמְנַצֵּחַ. אִשָּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ:
יָרֵד לְיָעוֹמְקֵי דָתָא. הוּא וְאֶחָיו בַּתַּלְתָּא. גִּלּוּ כָּל מַסְתַּרְיָתָא:
דָּרַשׁ כָּל הַנִּסְתָּרוֹת. רִאשׁוֹנוֹת אַחֲרוֹנוֹת. נָחֲלָה לוֹ מֵאֲבוֹת:
וְהוֹצִיא אֶת מִפְעָלָם. לְיִשְׂרָאֵל הַנִּחִילָם. יִשְׁמְחוּ בְגוֹרָלָם:
דְּבָרָיו הַנְּעִימִים. מְזַהֲבִים וּמְפַנְּנִים. גַּם הֵפָּז לֹא יַעֲרֹכֵם:
חֵי עוֹלָם נְטַע בּוֹ. חָכְמָתוֹ בְּתוֹךְ קִרְבּוֹ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֲהֵבוֹ:
זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ. בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ. קֶרֶב קֵץ פְּדוּתֵנוּ:
קְבֵץ יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְיֹאבְלוּ בַּלֶּחֶמוֹ. כָּל בְּנֵי רְחוּמֶיךָ:

נִקְרָא שְׁמוֹ תָּם, תִּפְאֶרֶת לוֹ חוֹתָם, וְכֶאֱמֶת נֶחְתָּם. רַבִּי יַעֲקֹב.
יָשָׁר נֶאֱמָן, נָטַע נֶעֱמָן, צִנְצֶנֶת הַמָּן, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
אוֹרָה זוֹ תוֹרָה, אוֹר הַמְּנוֹרָה, זֶהּ וּבְרָהּ, רַבִּי יַעֲקֹב.
הוּא רֹאשׁ הַגּוֹלָה, לְיֵשֶׁם וְלִתְהִלָּה, מֵאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
רָשׁוּם בְּנְסִים, בַּעַל מַעֲשִׂים, וּבֶן קְדוֹשִׁים, רַבִּי יַעֲקֹב.

נַפְשׁוֹ בְצַדָּקָה, דָּבְקָה וְחָשְׁקָה, שָׁם לוֹ לְחֶקֶק, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
אֲבִי יְתוֹמִים, וְגֶם אֲבִיוֹנִים, חוֹנֵן עֲנִיִּים, רַבִּי יַעֲקֹב.
חָכָם וּמְבִין, הוּא רַב וְדַיָּן, בָּקִיא בְּכָל עִנְיָן, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
צַדִּיק וְעָנָו, כָּל יְמֵי שָׁנָיו, שְׁכִינָה לְפָנָיו, רַבִּי יַעֲקֹב.
יוֹמָם וְלַיְלָה, עוֹשֶׂה פְּעֻלָּה, בְּסוֹד הַתְּפִלָּה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...

רִז לוֹ גָּלָה, לְיֵשֶׁם וְלִתְהִלָּה, כְּאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב.
אֲלֵיו רַב מוֹרָה, הָרַב הָאָרִי, תְּנָא וְקַרִּי, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...
חֲבוּרִים הוֹצִיא, עַל תּוֹרַת מֹשֶׁה, שָׁם לוֹ לְמַחֲשֶׁה, רַבִּי יַעֲקֹב.
זְכוּת תּוֹרָתוֹ, גְּזֵרַת לְעָדְתוֹ, וְלִבְנֵי בֵיתוֹ, רַבִּי יַעֲקֹב.
קָדוֹשׁ בְּקָדְשָׁה, אֲבֶן הָרִאשָׁה, וְכָל טוּב עֲשָׂה, רַבִּי יַעֲקֹב: אֲשִׁירָה נָא...

לעילוי נשמת
אריה צדוק
בן **שרה ויעיש** ז"ל
נלב"ע כ"ח תמוז ה'תשע"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דן נוי בן **פרידה** ז"ל
נלב"ע ל' תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
יעקב לוי (טויק)
בן **חזנה** ז"ל
נלב"ע י"ד בשבט ה'תשע"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
ראובן חג'ג'
בן **מחבובה** ע"ה
נלב"ע י"א ניסן ה'תש"פ
תנצב"ה

אין עוד מלבדו

אני מתרגשת שגם אני זוכה לכתוב ולהיות חלק מהמדור הנפלא **'מזמור לתודה'**, הנותן רעיונות לחיזוק בכל תחום.

שני בניי היו זקוקים לטיפולי שיניים רבים, אך הבעיה היא שיש להם רפלקס הקאה (לא עליכם), מה שאומר שאי אפשר אפילו לעשות להם צילום, אפילו כשהם בצום - האוכל עולה להם!

לכן הרופאה אמרה שרק **בהרדמה כללית** אפשר לטפל בשיניים שלהם.

אני לא רציתי, במיוחד שאחד מהם כבר גדול.

עשינו את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, ואמרתי שבלי נדר אפרסם במדור שלכם.

ברוך ה' היו ניסים של ממש, והנה - אני זוכה לקיים את הבטחתי!

תבורכו מפי עליון!

(ל"ז)

לידה קלה

כלתי שתחיה הייתה בהמתנה לחדר לידה, לידה ראשונה. כ־30 שעות חלפו, ועדיין לא התקדם כלום. עשיתי הפרשת חלה, וכמובן - תוך כדי תודה לה' על כל הטוב שגמלנו, המשפחות התפללו, קראנו תהילים, ועוד... תוך כדי תפילה - ללידה קלה כתרנגולת, בידיים מלאות.

נזכרתי בסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, עם 18 הנרות, והחלטתי לעשותה. עשיתי אותה, וברוך ה' **כלתי ילדה בלידה רגילה בת בריאה ברוך ה'**. תודה לבורא עולם על כל החסדים, ועל המתנה הנפלאה. כן ירבו בכל בית בישראל, אמן.

יהי רצון שכל הזוגות יזכו לזרע קודש בר קיימא, בקדושה ובטהרה, בקלות ובטבעיות, בקרוב, ובשורות טובות לכל המבקשים והצריכים, בכחות הגוף והנפש.

(ע"ש)

בדיקה שגרתית

עשיתי השבוע בדיקה שגרתית. לאחר מכן הרופאה זימנה אותי לבדיקה חוזרת באופן דחוף. היא ראתה שיש גוש לא מזוהה בגודל חריג וחשוד.

מאותו רגע התחלנו להעביר את שמי לקרובינו וידידינו בבקשה שיתפללו עליי, וביקשנו ברכות של רבנים ובראשם מורנו ורבינו **הרב רפאל כהן** שליט"א. הלכנו לקברי צדיקים, עשינו סגולות, נדבנו כסף לצדקה וקיבלנו קבלות טובות.

נוסף על כך עשינו את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, וברוך ה' בביקורת ובבדיקה של הביופסיה הרופאה אֶבחנה שאין שום גוש והמצב זהה למה שהיה בשנים האחרונות ללא שום חשד!

רצינו לשתף אתכם ולחזק את עם ישראל שאין עוד מלבדו, ורק בכח האמונה והתפילות ובכח של הצדיקים - אנחנו ניוושע!

(ס"ז)

רגל במתנה

הייתי באירוע, ובאמצע הריקודים הרגל שלי התעקמה והתנפחה מאוד מאוד, כמעט כפליים מהרגל המקורית. כמובן לא יכולתי לחשוב לדרוך עליה, ואפילו אם היא זזה מעט היו לי כאבי תופת.

חבר לקח אותי למיון וקיבלו אותי מיד, כי הבינו את חומרת המצב. לאחר צילומים ובדיקות אמר לי הרופא שהם לא רואים שבר, רק נקע, וייתכן שנקרעה הרצועה. הוא שם לי גבס, כי לא יכולתי לדרוך על הרגל. באותו הלילה כמעט לא ישנתי מרוב כאבים, ומיד בבוקר דיברתי עם רופא המשפחה שלי שאמר שאם כל כך כואב, צריך לבדוק את זה.

בדקו שוב ואמרו שאין שבר ואפשר להוריד את הגבס ולשים קיבוע אחר. לאחר שראו את רמת הסבל שלי נתנו לי משככי כאבים חזקים במיוחד, וקבעו לי תור למומחה כף רגל.

לא אלאה אתכם בפרטים, אבל סבלתי סבל רב במשך שלושה שבועות ולא היה צפי לשיפור. הלכתי למומחים כאלו ואחרים, למרפאות ולבתי חולים. הייתי על סף ייאוש, והרגל לא משתפרת.

קיבלתי על עצמי שאם אראה ישועה אפרסם - בלי נדר - ב'משכן שילה'.

באותו שבוע היה לי תור למומחה לכף רגל בשערי צדק. הוא ראה את הרגל שלי ואמר כי המצב לא טוב בכלל, ונראה שצריך לעשות MRI היות שאי אפשר לדרוך על הרגל, כי זה עלול לפגוע יותר.

לאחר מכן הוא קרא לראש המחלקה, והוא הסביר לי שאני חייב בדחיפות להתחיל לדרוך על הרגל כמה שאפשר, ולהתחיל פיזיותרפיה בדחיפות...

קיבלתי הפניה דחופה לפיזיותרפיה והיה שיפור מדהים במהירות. הכול התחיל מיד כשהתחייבתי לפרסם בלי נדר את הישועה.

לתודה

מנפלאות הבורא כשלמה

שוב תודה על הבמה להודות ולהלל את ה' הגדול על כל הטוב והחסד, ובפרט על הישועה עם הרגל.

(מ"פ ירושלים)

אמונה בריאה

לפני כמה חודשים, ביום שישי בצהריים, קיבלתי טלפון מהרופאה שלי. היא אמרה שאני צריכה לגשת בדחיפות למומחה לבדיקה חוזרת, עקב בדיקה שביצעתי.

לא אכחש - נלחצתי, אבל כלפי חוץ ליד המשפחה שלי לא אמרתי כלום. פשוט **המשכתי להתכונן לְשַׁבָּת כרגיל ושיננתי בלב ש"אין עוד מלבדו ואפס זולתו", ואמרתי 'מזמור לתודה'.** מרוב לחץ לקח לי זמן עד שהעזתי להרים טלפון ולקבוע בדיקה אצל רופאה מומחית, וגם שם בבדיקה לא היה משמח בכלל. הייתי צריכה לעבור ניתוחון לא נעים ומלחיץ, וגם שם הקפדתי לומר תודה לבורא עולם!

השתדלתי לשמור על שלווה והתפללתי חזק לבורא עולם, אמרתי **'מזמור לתודה'** בחזרות של 8 פעמים בכל פעם. עשיתי גם את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**. הדלקתי נרות לצדיקים ובמיוחד **ל'בבא סאלי' ולרבי מנחם מנדל מרימנוב** זצ"ל.

והנה אני שמחה לבשר על הנס, וכי בורא עולם שמע את תפילתי!

בביקורת המומחית אמרה משפט שהדהד לי הרבה אחרי זה - "מעולם לא פגשתי אישה שלא שואלת מה התוצאה בשנייה שהיא נכנסת לקליניקה, איך דבר כזה קורה?"

ואני יודעת איך זה קורה.
קוראים לזה אמונה בבורא עולם!

אז תודה לך, בורא עולם! מלך מלכי המלכים! תודה על הכול בכול מכול!

ותודה על שליחיך שמפיצים אור ואמונה - אתם, מערכת **'משכן שילה'** היקרים!

חודש טוב!

(מ"ז)

פרנסה משמיטה

שלום וברכה, אשמח לפרסם **ב'משכן שילה'**.

אני חקלאי, ואני גר באחד מיישובי הספָּר של ארצנו הקדושה. זכיתי לגדל פרדס הדרים. את הפרדס שתלתי לפני שנת השמיטה הקודמת, וציפיתי לשנת השמיטה האחרונה שהייתה, **כדי שאוכל לשמור שמיטה כאשר העצים כבר בוגרים ונושאים פרי.**

חשוב לציין שהעיסוק בחקלאות לא תמיד פשוט ומשקיעים המון בכל עונה, גם כסף וגם השקעה פיזית, בלי לדעת כמה יבול יהיה. גם כאשר היבול מבורך לא ניתן לדעת את מצב השוק. בחקלאות חשוב מאוד לצאת לשווקים כמה שיותר מוקדם, כאשר הפדיון גבוה, או בסוף העונה. לצאת עם הפרי בשיא העונה, אז זה מורכב יותר. בכל אופן, שנת השמיטה הגיעה, כמעט ולא נכנסתי לפרדס באותה השנה, רק לצורך ביקורת שההשקיה עובדת כסדרה כדי שהעצים יחזיקו מעמד בשמיטה.

לאחר שנת השמיטה, שמנו לב שהחנטה מוקדמת מאוד, מפני שהעצים היו פנויים מפירות שלא כל כך צמחו, מחוסר טיפול בשנת השמיטה. ואני הרי צפוי **לצאת מוקדם מאוד עם הפירות. שמחתי מאוד וכמובן תליתי הכול בשמירת השמיטה.**

חג שמחת תורה הגיע, המלחמה פרצה ונאלצנו להתפנות מהבית לזמן מסויים. בזמן הזה כל הפרי שהיה מיועד לצאת בגל הראשון של הפירות נפל לארץ ונרקב! לקראת הגל השני לא ידעתי איך אוכל לקטוף את הפרי שנשאר, הפועלים ברחו ועם מתנדבים קשה מאוד לקטוף באיכות. פניתי לסוחרים שיקנו את הפרי כאשר הוא על העץ, והמחירים שהציעו לי לא כיסו אפילו את עלות המים של אותה העונה!

כמעט וסגרתי עם סוחר מחוסר ברירה. נכון, ברוך ה' הייתה לי סייעתא דשמיא בעיסוקים אחרים, אבל ביקשתי מהקב"ה שיראה לי אותה גם בפרדס בעונה הזאת, שהיא הראשונה לאחר השמיטה.

סיפרתי לקרוב משפחה שאני הולך לסגור עם סוחר כי אין ברירה וכו'... הוא אמר: "מה פתאום? בוא נעשה שיווק ישיר, נעבוד עם מתנדבים, אתה דואג רק לקטיף וגם להביא לי את הפרי לירושלים, ומשם זה עליי".

ככה זה התחיל.

עבודה קשה אבל שכרה בצידה. בירושלים זה עבד כבר בכמה נקודות, ומשם עבר למבשרת, מודיעין, פתח תקווה, תל אביב, ועוד... הכול על ידי מתנדבים יקרים שעשו הכול: החל מפרסום, דרך רישום הקונים, גבייה, חלוקת הפרי ועוד. העונה נמשכה - במקום כמה ימים בזמן רגיל - כמה חודשים. **הברכה הייתה עצומה**, המחיר שהלקוחות קנו בו היה די רגיל מצידם, אבל לי נחסכו כל עלויות הקטיף, המיון והשיווק...

ולי רק נשאר להודות לריבונו של עולם מעל גבי הגיליון הקדוש הזה, על כך שהראה לי במוחש את הברכה של שנת השמיטה.

(י"ש)

זמירות לשבת

אֵלְיָא אִימְלָאלִי, אֶעֱרָךְ מַחֲלָלַי, צַדִּיק בְּבָבָא סָאלִי
הֲרֵאָה נִפְלָאוֹתַי, בְּגָלְוִי, וּמוּפְתָיו,
הֵן הֵן גְּבוּרוֹתַי, אֲצַלְּ עָלַיו א-לִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...
צוּף דְּבַשׁ בְּפִיהוּ, זֶה א-לִי וְאַנְוֵהוּ,
וְחֶכֶם, קָדוֹשׁ הוּא, צַדִּיק בְּבָבָא סָאלִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...
צַדִּיק הוּא בְּדִינוֹ, אֵ-ל שַׁ-דַּי, לְיִמִינוֹ,
לְרִוּוֹת יוֹם יוֹם נְאוֹנוֹ, מַרְעִית צוּר גּוֹאֲלִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...
בְּחֵ"ן וְכִנְגָלָה, זְרוֹעוֹ לוֹ מוֹשְׁלָה,
לְיִשְׁעַ סְגֻלָּה, קָנָה חֶלְקִי, חֶבְלִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...
בְּנָם שֶׁל קְדוֹשִׁים, אֲרָאֶלִים תַּרְשִׁישִׁים,
הֵם, קֹדֶשׁ קָדָשִׁים, עַד יִבְנֶה זְבוּלִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...
כָּל יוֹמִי וְלֵילִי, אֶעֱרָךְ מַחֲלָלַי,
לְנִסִּים, עָשָׂה לִי, צַדִּיק בְּבָבָא סָאלִי: אֵלְיָא אִימְלָאלִי...

יוֹדוּ לְךָ רֵעָיוֹנַי א-לִ מְבַטֵּן יוֹצְרִי,
עַל קְרָבָתְךָ בְּסִינַי, לְהָאִיר אֶת נֵרִי,
עַל כֵּן בְּתַחֲנוּנַי, אֲפָאֵר בְּשִׁירִי,
בְּכָל יְמֵי וְשָׁנַי, עַד לְעַד לְעוֹלָם:
אִשְׁמַח בְּךָ, אִשְׁמַח בְּךָ, א-לִ עוֹלָם.
אִשְׁמַח בְּךָ גּוֹאֵל נַפְשִׁי, אֶת נֶאְלַת עוֹלָם:

שְׁשׁוֹן לִבִּי הֲמָה, בְּזִכְרֵי חַסְדֶיךָ,
כִּי בָּחַר מִכָּל אֻמָּה, יִשְׂרָאֵל עֲבָדָיו,
נֵצַר נְטִיעָה תָּמָה, הָאֲבוֹת יְדִידָיו,
אֲבָל צֶדֶק שְׁלֵמָה, מִשְׁרֵשׁ גְּדֻלָּם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

רְצוֹנְךָ אֶשְׁאָלָה, חֵי בַּעַל הָרַצוֹן,
כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה, נָחַגְתָּ אֶת הַצֹּאן,
בְּמִדְרָשָׁה טוֹב וְנִפְלָא, וְהָיָה כְּלִ עֲלָצוֹן,
רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל סֶלָה, הַאֲזֶן אֶת קוֹלָם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

אַתָּה הוּא הָאֵ-לֹהִים, הָעֵד וְהַדַּיָּן,
קוּם נָא לְקַרְאַת גִּבְהֵי, צָאנְ נָא מְזֻיָּן,
לְנָקֵם נְקָמָתְךָ מֵהֶם, לְהַשְׁלִים כָּל עָנְיָן,
שִׁמְךָ וְכִסְאֲךָ שָׁהֵם, מְעַיֵּן כָּל חֵי נֶעְלָם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ, אֶת יְרֵיבֵי יָרִיב,
אֲקַוֶּה תָּמִיד חַסְדּוֹ, הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב.
וְלֹא יַסֵּךְ בַּעֲדוֹ, אֶת טְרִיתוֹ יַחֲרִיב.
וְאָז נָשִׁיר לְכְבוֹדוֹ, הַשִּׁירִים בְּמִשְׁלָם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

חַזֵּה צִיּוֹן מוֹעֲדֵנוּ, אֲשֶׁר מְכוֹנָה,
מוֹל זְבוּל מִקְדָּשֵׁנוּ, שֶׁהִיא הַנּוֹתֶנֶת,
כֹּחַ עֶלְיוֹן לְיָגוֹן, עֵרֶן הַמְכֹנֶנֶת,
אֲשֶׁר בָּם כָּל הַפְּצֵנוּ, הֵם מִקְדָּשׁ וְאוֹתָם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

זֹאת הָיְתָה לִּי בְּעָנְיִי, גְּדוֹלָה הַבְטָחָה.
לְאָב הַמּוֹן נַפְשִׁי, בֵּין בְּתָרִים זְרֻחָה.
לֵאמֹר מָתַי וְאֵיךְ, וּמְצֻאָנָה מְנוּחָה.
בְּךָ כָּל מְאַוַּי א-לִ תַּאֲוֹת עוֹלָם:
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

קֵץ יָמִים גָּלָה לְעַם אֲלָה עֲמוּסֵי תְלָאוֹת.
גְּדֹל צְעָרִי וַעֲמָלִי, בְּפָלְאֵי-פְלָאוֹת.
מְצָפִים אֲבוֹת וְעוֹלְלֵי, עֲשֵׂה לְטוֹבָה אוֹת.
כָּלִילוּ גְּדִילֵי, בְּנֵיךָ עַל תִּקְוָם":
אִשְׁמַח בְּךָ וכו'.

לעילוי נשמת
שמעון וודהוקר
בן אליזבט ז"ל
משה יוחנן וקולקר
בת מזל טוב ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מיכאל עסיס בן משה
וחיה עיישה ז"ל
נלב"ע ד' אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אבלין בן-שמחון
בת פורטונה ז"ל
יחזקאל חבה
בן שמחה ז"ל
תנצב"ה

הכרה משמיים

שלום רב.

הנני מתמודדת עם כמה בעיות בריאות (לא עליכם), ולצערי אני מסתובבת הרבה בין רופאים. ניסיתי במשך כמה שנים לפנות לגוף אחראי כדי שאקבל הכרה בבעיות הללו, ויחד עם זאת ארגיש את ההקלה עם התנאים שאמורים לקבל מאותו גוף אחראי. למרות כל זאת נדחיתי בוועדות, אך לא התייאשתי, הגשתי שוב ושוב מסמכים.

והנה קראתי על הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, עשיתי את הסגולה בכוונה רבה וביקשתי להצליח בוועדות שתוכננו לי. במפגש האחרון של הוועדה אף נאמר לי שכנראה שוב בקשתי תידחה!

למרות הנאמר, חשתי בליבי שמחה וביטחון שאין עוד מלבדו!!! הרגשת השמחה כלל לא תאמה את המצב, **ובאמת שאני לא יכולה להסביר את זה.**

הישועה הגיעה - לאחר כמה ימים קיבלתי הודעה והתבשרתי כי עברתי את הוועדה והוכרתי על ידי גוף זה יותר מהמצופה.

תודה לבורא עולם וגם לצדיק יסוד עולם.

(ע"ש)

טיסה משמיים

שלום למערכת **'משכן שילה'** היקרים!

תודה רבה לכם על גיליון מושקע ומלא בחיזוקים ובדברי תורה המרוממים את הנפש.

יהי רצון שתמשיכו בעבודת הקודש להפיץ את שמו של ה' יתברך בנחת ובשמחה אין־סופית!

רציתי לספר על השגחה שקרתה לי, ואמרתי שבלי נדר אשלח לכם למערכת, כדי שתפורסם אם ירצה ה'.

ביום שישי האחרון אחותי הייתה אמורה לחזור לארץ אחרי שבוע שהיא הייתה בחו"ל, אך עקב המצב הביטחוני המון חברות תעופה ביטלו את הטיסות לארץ.

הטיסה של אחותי מתשע בבוקר נדחתה לשעה שלוש בצהריים, ומשלוש בצהריים נדחתה לעשר בלילה. כששמעתי את זה, אמרתי ש'אין מצב' שאחותי תטוס בערב שבת קודש, במיוחד שהיא מתחזקת ושומרת שבת, והיא בעצמה לא רוצה לטוס וחשבה להישאר בשבת במדינה שהיא נמצאת בה.

ההורים שלנו היו בלחץ גדול, שמא חלילה היא לא תמצא טיסה חזרה כלל. עשיתי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** ואמרתי שאשלח לכם לפרסום בלי נדר.

התפללתי לה' שהיא תגיע לפני שבת קודש, וכך גם לא תחלל שבת, וגם ההורים שלי ייכנסו לשבת בשמחה ולא בלחץ. ותודה לה' יתברך - אין עוד מלבדו.

עשר דקות אחרי שעשיתי את הסגולה היא התקשרה ואמרה שיש מקום בטיסה של חברה אחרת - לא החברה שהיא הייתה אמורה לחזור איתה לארץ - וב־12:15 היא הייתה כבר בדרך חזרה לארץ הקודש.

תודה לה' יתברך הטוב והמטיב, ותודה לכם על כל פועלכם למען עם ישראל!

(פ"ג)

נס רפואי

תודה רבה **ל'משכן שילה'** שמזכים את הרבים ומגדילים את כבוד ה' בישראל ובעולם.

אנחנו **משפחה מארגנטינה**, ומבקשים מכם אם תוכלו לפרסם את הישועה שקיבלנו מבורא עולם.

בחג סוכות הקודם, ביום טוב שני של גלויות, הילד בן השנה וחצי סבל מכאבי בטן. הוא התעורר באותו בוקר והיה נראה לא טוב. אחרי כמה שניות שמנו לב - בחסדי שמיים - שהידיים והרגליים שלו **הכחילו**. לא ידעתי מה לעשות. מיהרתי להגיע איתו לבית הרפואה, כשבעלי וילדיי הגדולים מתפללים בבית הכנסת בלי לדעת מה קורה איתנו.

אני רק הודעתי שאני רצה למיון עם התינוק. כשהגעתי למיון, נבהלו מאוד מהמראה של הילד, והתחילו מיד לטפל בו. שמו לו חמצן, והעור מיד חזר להיות בצבע הרגיל שלו. אחרי כמה דקות, תוך כדי שהם עדיין מטפלים בו - כי הם רצו לדעת מה הסיבה לכל זה - הילד עוד פעם התחיל להכחיל...

כל זה קורה כשעדיין יש לו את עזרת החמצן!

נבהלתי מאוד והתחלתי לחשוש למצב שלו. החלטתי לקבל על עצמי **בלי נדר לפרסם בגיליון 'משכן שילה' החשוב, הגיליון שמשמח אותנו בכל שבת**, וגם עשיתי עוד קבלה קטנה.

ברוך ה' אחרי כמה דקות **הוא התייצב**. הרופאים אמרו שאומנם הוא יישאר שם למעקב ובדיקות, לדעת למה זה קרה לו, אבל הוא כבר לא היה בסכנה.

ברוך ה'! תודה ענקית לקב"ה **על הניסיון ועל הניסים** שחווינו, ותודה גם לכם, מזכי הרבים הגדולים, שמזכים אותנו ונותנים לנו במה לפרסם.

יהי רצון שנתבשר בבשורות טובות בסייעתא דשמיא! שנזכה לישועות גדולות ובראשן לגאולה השלֵמה! שבת שלום!

(מ"ש, בואנוס איירס, ארגנטינה)

ישיבה הוגמת

בננו שיחיה הגיע לתקופת מבחני ישיבות.

כצפוי, אצלנו היה מתח גדול. אפילו אנו, הוריו, לא ידענו איזו ישיבה תתאים לו. התפללנו,

ת לתודה

מנפלאות הבורא כשלטו

התחזקנו, עשיתי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** וציפינו לישועת ה'.

במשך התקופה היו עליות וירידות בנוגע לישיבות שרצינו, ועדיין לא הייתה שום החלטה בקבלת בננו לאחת הישיבות.

כשראינו שהישועה ממאנת להגיע, הבטחנו בעזרת ה' בלי נדר שאם נתבשר בבשורות טובות, באותו שבוע נבקש לפרסם את הישועה **ב'משכן שילה'**, והלא ייאמן קרה!

באותו שבוע נתבשרנו שבננו **התקבל לאחת הישיבות המעולות!**

הרגשנו שרק יד ה' הייתה בכל הסיפור הזה וכי שום דבר לא מובן מאליו.

(ע"ש)

הטבת הנאים

שנים רבות אני עובד במקום עבודתי, במקום טוב ובטוח (מבחינה טבעית; שהרי אין בטוח מלחסות בצל כנפי ה', שנאמר: "**טוֹב לַחֲסוֹת בַּיי, מִבְּטֹחַ בָּאָדָם... מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים...**"), וקרה משהו שבעקבותיו יכולתי להימצא בהרעת תנאים חמורה, או אפילו לאבד את מקום עבודתי, שבעבורי זו הייתה גזֵרה קשה מאוד.

עם כל המצב המייאש, לא הרמתי ידיים וקיבלתי על עצמי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, וגם עשיתי השתדלות נוספת והגעתי לציונו של **רבן גמליאל** ביבנה, וביקשתי מהם שיהיו מליצי יושר בשמיים ושלא איפגע כלל, ונהפוך הוא, שאצא בטוח ומורווח עד יומי האחרון בעבודה!

הרי אני יודע בליבי **שכולם בובות על חוט**, והקדוש ברוך הוא בכל רגע יכול **להניא** אותם ממחשבתם הרעה ואדרבה, **להניע** אותם לגדל אותי...

וברוך ה' - בניגוד לכל התחזיות, לא רק שנשארתי במקום עבודתי בטוח בעזרת ה' עד לפנסיה, אלא גם במקום הרעת תנאים, ה' נתן בליבם לעשות איתי **הטבת תנאים**, ממש כמו שהאמנתי והתפללתי...

ופה המקום להודות אין סוף לקב"ה שלא עזבנו ולא עוזבנו לרגע, גם כשהכול נראה קשה ולא פתיר, תזכרו כי לקב"ה יש את כל הדרכים ואת כל השליחים לעזור לנו... הילדים שלו!

רק תאמינו בו, ותתפללו אליו, כי באמת שאין עוד מלבדו!!!

כמו כן אני מודה לה' על מליצי היושר שלנו, התנאים רבי מתיא בן חרש ורבן גמליאל, שוודאי סִנגרו עליי מן השמיים.

ואני מודה גם לכם, כמובן, הגילוין הקדוש...

תודה על הזכות לקדש שם שמיים ברבים! עלו והצליחו.

(ל"מ)

שעון בקרקעית הכנרת

לפני כמה שבועות נסעתי מטעם הישיבה לפעילות חווייתית בפארק מתנפחים על הכינרת. כשקפצתי למים, חברי נתקל בי בשגגה, ורצועת השעון היקר שלי, זה שקיבלתי במתנה מאבי - **ועולה כמה אלפים!** - התנתקה, והשעון נפל לתוך המים.

מיד ניסיתי לחפש אותו, אך ללא הועיל, משום שהוא נפל לקרקעית, והמים שם היו בעומק של כ־7 מטרים - כך התברר לי לאחר מכן.

מיד הבטחתי בלי נדר שאם אני מוצא את השעון, **אתרום 100 שקל לצדקה, ואפרסם בלי נדר את הסיפור ב'משכן שילה'.** לאחר מכן הלכתי לאחד המצילים וסיפרתי לו מה שקרה, והוא אמר שבעזרת ה' ינסה להוציא לי את השעון מהמים בתמורה לסכום שהוא לוקח על מקרים כאלו, סכום שעומד על סך של 100 שקל, על אף העומק הרב.

ברוך ה' ובחסדי שמיים גדולים, הוא הצליח למצוא לי את השעון!

כשתכננתי להביא לו את הכסף, אמר שהוא מוותר לי, כי הוא הוציא את השעון לשם שמיים!

מי יודע, אולי ה' פדה את מאַת השקלים בצדקה שהבטחתי...

תודה רבה לקדוש ברוך הוא ששלח את שליחיו הנאמנים לעזור לי.

(ע"ד)

מעוניינים לפרסם סיפור השגחה פרטית מיוחד שחיזק אתכם? ניתן לשלוח למערכת ונפרסם בל"נ לזיכוי הרבים.

אין המערכת מתחייבת לפרסם כל סיפור שיישלח לכן עדיף לא להבטיח לפרסם במשכן שילה.

זמירות לשבת

לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר, שׁוֹמֵר לֹא יָנוּם, הוּא, לָנוּ יְבַשֵּׂר:
יְחַנֵּנִי, יְגַאֲלֵנִי, וּמְבוֹר גְּלוּיוֹת, הוּא יַעֲלֵנִי,
בְּתוֹךְ קְרֵבִי, תּוֹרָתְךָ נִשְׁמֶרֶת, שַׁחֲרֵר, עֲרֵבִי, יוֹם יוֹם נִזְכֶּרֶת,
יָגֵל לִבִּי, בְּתוֹרַת אֱמֶת, צוּר מִשְׂגַּבִּי, הַשֵּׂב הָעֲטֶרֶת,
בְּנֵה מִשְׁכָּנִי וְדוֹכְנִי, אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְמִינִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אֲנָא צוּרִי, שְׁמַע תְּפִלָּתִי, הַאֲזֶר נָרִי, קָרֵב גְּאֻלָּתִי,
אֲשִׁיר שִׁירִי, בְּנֹעַם זִמְרָתִי, עוּרִי, עוּרִי מַהֵר שָׁכִינָתִי,
שַׁמְּחֵנִי, הַשְׁמִיעֵנִי, שׁוֹפֵר מְשִׁיחֵנִי, יָבוֹא יִפָּדֵנִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

לָנוּ תִּפְתַּח, שַׁעַר הָרַחֲמִים, עִמָּךְ יְשֻׁמַּח, יְשִׁיר בְּקוֹל נְעִים,
שָׁלַח מְשִׁיחַ, לְתַחֲיַת הַמֵּתִים, עוֹלוֹת נִקְרָא, וְנַקְרִיב זְבָחִים,
זֶבַח קָרְבָּנִי, לַאדוֹנִי, אֲהַלְּלֵךְ שְׁמוֹ תָּמִיד בַּלָּשׁוֹנִי: לְאֵ-ל מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה בְּלֵב חָשׁוּק, אַתְּ, אֶרֶץ נִבְחֶרֶת.
אַתְּ, מְשׂוֹשׂ כָּל תֵּבֵל, כִּי בוֹרֵא דוֹק, אַתְּ לָנוּ תִּפְאֶרֶת:

תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה, עָפְרֵךְ, אֲנִי שׁוֹקֵק,
בְּתוֹכֵךְ, שׁוֹכֵן יְ-ה, שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק.
לָמָּה רוֹעָה נֶאֱמָן, כָּךְ חָשַׁק,
וְלִרְאוֹתֵךְ, לֹא נָתַן, רַק מֵרָחֵק,
וּבְתוֹכֵךְ, לֹא נִטְמַן, כָּךְ אֵ-ל חָקַק:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

דּוֹרֵךְ בָּךְ, אַרְבֵּע אִמּוֹת, אֶרֶץ צְבִי,
סוֹלַחַ לָךְ אֲשָׁמוֹת, צוּרִי מִשְׂגַּבִּי,
יְתַמּוּ הַמַּלְחָמוֹת, מִסְּבִיבִי,
יוֹצֵר כָּל הַנְּשָׁמוֹת, גּוֹאֵל תָּבִיא:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

זָקֵן יוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה לֹא שַׂר צָבָא,
וְעָם שׁוֹפֵי חֲרָבוֹת זִכְרוֹ לֹא בָא,
אַךְ לְהַקְהִיל קְהִלּוֹת נַפְשׁוֹ תַּאֲבָה,
וּלְלַמְּדָם אֶת לִקְחוֹ מִדֵּי עָבְרוֹ:

כּוֹכֵב צֶדֶק לְדוֹרוֹת זָרַח אוֹרוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבָנֵי דוֹרוֹ,
אֲשֶׁר בְּאָבִיב שָׁנוֹתָיו הַכִּיר יוֹצְרוֹ,
וַיִּירָא שָׁם בְּמְאוֹרוֹתָיו אֶת מַשְׁטְּרוֹ:

וְהִנֵּה הוּא כְּאַרְיֵה מִתּוֹךְ יַעַר,
וְעָם קוֹמָץ אֲנָשִׁים מֵעַט מְזֹעָר,
מוּל אַרְבַּעָה מְלָכִים קָפַץ נִסָּעָר,
וְאֶת חַרְבָּם שָׁם לְאֵ-ל כִּעֲפָרוֹ:

וּבְיוֹם בֶּן כּוֹשׁ הִשְׁלִיכוֹ אֶל בִּכְשָׁנוֹ,
יָרַד מַלְאָךְ אֶל תּוֹכוֹ וְצִנְּנוֹ,
כִּי שָׁם שָׂם לוֹ אֵ-ל שֵׁ-דַּי בִּבְטָחוֹנוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבָנֵי דוֹרוֹ:

לרפואת והצלחת
שמעון ודינה אלגרבלי
ומשפחתם הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת והצלחת
אבישי
בן מרגלית הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
נהוראי וליאור
בני שולה הי"ו
שולה בת גולייט הי"ו
משה בן חוה הי"ו

קבעתי!

יבמות פרק א' | משנה א'

פרק א' משנה א' - חלק שני

המשך מניין 15 נשים הפוטרות את צרותיהן וצרות צרותיהן מן החליצה ומן הייבום.

(10) **אֲחוֹתוֹ מֵאִמּוֹ** שנישאה לאחיו מאביו שמת בלא בנים, כשם שהיא אסורה לו, כך צרתה פטורה.

(11) וכן **וַאֲחוֹת אִמּוֹ** - דודתו שנישאה לאחיו מאביו.

(12) וכן **וַאֲחוֹת אִשְׁתּוֹ** שנישאה לאחיו ומת אחיו, כשם שהיא פטורה, כך צרותיה.

(13) וכן **וְאֵשֶׁת אָחִיו מֵאִמּוֹ.**

(14) **וְאֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ.**

(15) **וְכַלָּתוֹ** - כגון שמת בנו של ראובן, ונישאה אשתו לאחיו של ראובן, ומת האח בלא בנים ונפלה לפני חמיה לייבום יחד עם עוד נשים, כשם שהיא אסורה עליו ופטורה, כך כל שאר הצרות פטורות.

חֲרֵי נשים **אֵלּוּ פּוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן וְצָרוֹת צָרוֹתֵיהֶן מִן הַחֲלִיצָה וּמִן הַיִּבּוּם, עַד סוֹף הָעוֹלָם.**

וְכֻלָּן - כל חמש עשרה נשים אלו, שהיו נשואות לאחיו של היבם, **אִם מֵתוּ** בחיי בעליהן, כגון שמתה בתו קודם מיתת אחיו, **אוֹ מֵאֲנוּ** כגון שמיאנה בתו קודם שמת אחיו, **אוֹ נִתְגָּרְשׁוּ** מאחיו בגט, **אוֹ שֶׁנִּמְצְאוּ אֵילּוֹנִיּוֹת** שאינן יכולות ללדת מטבע בריתן, שמקחן מקח טעות, וכאילו לא הייתה אשת אחיו מעולם - **צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת** להתייבם לו, מפני שבשעה שהן נופלות לפניו לייבום, אין הן צרותיהן של ערווה.

וְאִי אַתָּה יָכוֹל לוֹמַר בְּחָמוֹתוֹ וּבְאֵם חֲמוֹתוֹ וּבְאֵם חָמִיו שֶׁנִּמְצְאוּ אֵילּוֹנִיּוֹת שהרי כבר ילדו קודם שנישאו לאחיו, ואין איילונית יולדת, **אוֹ שֶׁמֵּאנוּ** גם כן אי אפשר לומר, שהואיל וכבר ילדו הרי גדולות הן, ואין מיאון אלה בקטנה.

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי אברהם חי זצ"ל

התקרבות האדם רק על ידי התורה

דע, כי התורה היא משלמת (משלימה) את האיש הישראלי, ומכשירה אותו ברמ"ח איברים ושס"ה גידים, נפש, רוח ונשמה, ומעלה אותו אל תכלית השלימות האפשרי.

ובלעדיה לא יוכל האדם לבוא לידי כישרון הגמור, מיום שנתן ה' אותה לישראל. ומלבד שהיא מַשְׁלָמַת החיסרון ומונעת הפחיתות אשר באדם, מצד חֲמָרִיּוּתוֹ וכחות טבעו המושקעים והטמועים בהבלי הזמן ותענוגיו, עוד היא בעצמותה, הטוב והיקר והאושר האמיתי, **ובה יתקרב האדם לאלוקיו**, ובה יחזה פניו, הוא השגת אלוקות.

(מדור לדור)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם צריך מנְיַן אנשים כדי לְלַוּוֹת את ספר התורה?

תשובה: טוב שלכבוד ספר התורה יהיו עשרה בהליכתו, **ואינו אלא משום כבוד בלבד, אבל אין איסור בדבר כלל**, וכשמוליכים אותו בהצנע לכת בתוך מכונית מיוחדת, נראה שיש להקל גם בלא עשרה אנשים (יביע אומר ז, נו). **וצריך שהספר יהיה מונח במקום צנוע** ומכינים לו ארון מכובד.

שאלה: האם יש לגבאי רשות להשאיל ספרי תורה לבית האבל או למקום שמחת חתן וכלה?

תשובה: ספר תורה שהפקידו אותו בעליו בבית הכנסת, על מנת שיקראו בו בציבור, **מותר לגבאי להשאיל אותו לצורך קריאה בבית האבלים ובבית חתנים**, ואף שלא קיבל רשות מפורשת לכך. אומנם אם המפקיד התנה בפירוש שאינו מסכים שיוציאו את ספר התורה מבית הכנסת, יש לקיים את התנאי. **ובזמנינו שמקפידים לשמור את ספרי התורה במקום שיש בו סורגים, כפי שחברות הביטוח דורשות, כיון שבבית האבל אין שמירה כזו, צריך הגבאי לקבל את רשות הבעלים** (ילקוט יוסף קלה).

דבר שמטרתו לְכַפֵּר חייב להיות מושלם

אומר ה'כלי יקר': כל סוגי המידות שיש בפרשת המשכן, הכול חצאים. השולחן - חצאים, הקטורת - חצי בבוקר חצי בערב. **אבל מזבח העולה היה מושלם במידותיו - חמש אמות אורכו, חמש אמות רוחבו, שלוש אמות קומתו. וההסבר בזה הוא שדבר שמטרתו לְכַפֵּר חייב להיות מושלם!**

וכותב הרמב"ם: "כל אבן שנפגמה כדי שתחגור בה הציפורן (פגימה קלה שתרגיש בה הציפורן) כסכין של שחיטה, הרי זו פסולה לְכַפֵּר ולמזבח, שנאמר: 'אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת מִזְבַּח יְיָ'" (הלכות בית הבחירה פרק א' הלכה י"ד). "כל אבן שנגע בה ברזל אף על פי שלא נפגמה פסולה שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כ-כב) 'כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ עָלֶיהָ וַתְּחַלְּלֶהָ'" (הלכות בית הבחירה פרק א' הלכה ט"ו).

כלומר אבן שנגע בה ברזל, פסולה. אחד שָׂם בטעות את המפתחות שלו על האבן, נפסלה האבן הזאת! צריכים מיד להוציא אותה מהמזבח ולזרוק אותה החוצה! **אסור שהמזבח יְפַגֵּם אפילו כחוט הַשַּׂעֲרָה, כי הוא בא לְכַפֵּר, ומי שבא לְכַפֵּר צריך שיהיה מושלם!!**

צא ולמד מכהן גדול: כמה הכנה היה עושה לפני כניסתו ביום הכיפורים לקודש הקודשים.

אחרי הליכתו של אדם הראשון, העולם המשיך להתדרדר. אחרי דורו בא הדור של קין, דורו של אנוש, "אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְיָ" (בראשית ד, כו), דור הנפילים, "הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ" (בראשית ו), דור המבול, **"רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל הַיּוֹם"** (בראשית ו). בדור המבול חי נח. נח היה צדיק כמובן, אבל כמה שהוא ניסה להתמודד עם בני דורו - היה לו קשה מאוד, היו אנשים לא טובים. אחר כך בא דור הַפְּלָגָה, הבא בתור היה דורו של נמרוד, סך הכול שבעה דורות, אחד קשה מהשני, עד שהסתלקה השכינה. אבל אדון הכול חונן שארית ישתבח שמו לעד, הביא לעולם את אברהם אבינו.

ישרות לשבת

וְאִמְרֵהֶם כֹּה לֶחָי
רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי:
אִישׁ אֵ-לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא,
אֲשֶׁרֵי עַיִן רָאַתְהוּ, לֵב חָכָם
יְשַׂכֶּל פִּיהוּ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
בָּרוּךְ הוּא מִפִּי עֶלְיוֹן, קָדוֹשׁ
הוּא מֵהֲרְיוֹן, מְאוֹר גָּלִיל
הָעֶלְיוֹן, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
גִּבּוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה, בְּרֵת
תּוֹרָה תְּמִימָה, כֻּלָּא מַדָּע
וְחָכְמָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
דָּרַשׁ כָּל תַּעֲלוּמוֹת, בְּעֹז
וְתַעֲצוּמוֹת, עָלָה מַעֲלוֹת רָמוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
הֻחְבָּא בְּתוֹךְ מְעָרָה, מִפְּנֵי
הַגְּזֵרָה, שָׁם לָמַד סִתְרֵי תוֹרָה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

וְשָׁם נִבְרָא מַעְיָן לוֹ, וְחָרוּב
לְמַאֲכָלוֹ, מַה טּוֹב חֶלְקוֹ וְחֶבְלוֹ,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
זָכָר צַדִּיק לִבְרָכָה, דִּין רֵיקָא
וּבַר רֵיקָא, זָכָה וְרַבִּים זִכָּה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
חָדַשׁ כַּמָּה הֲלָכוֹת, הֵן בְּמִשְׁנָה
עֲרוּכוֹת, זֶה הַמְּרַגֵּיז מַמְלָכוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
טָהֵר אֶת עִיר מַבְרֵיָה, עֲשָׂה
אוֹתָהּ נְקִיָּה, הוֹדוּ לוֹ מִן שָׁמַיָּא,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
יָדַע כָּל הַנִּסְתָּרוֹת, דְּבָרָיו
עוֹשִׂים פְּרוֹת, בְּטֶל כַּמָּה גְּזֵרוֹת,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
כָּל יְמָיו אֲשֶׁר הָיָה, אוֹת
הַקֶּשֶׁת לֹא נִהְיָה, כִּי הוּא אוֹת

עוֹלָם הָיָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
לְכָל יִשְׂרָאֵל הָאִיר, בְּסוֹד
תּוֹרָה הַבְּהִיר, כְּאוֹר הַחַמָּה
מְזַהִיר, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
מָקוֹם בְּחַר בִּשְׁמְעָיָא, עִם
הַנְּבִיא אַחִיָּה, זֶה מִכְּבֵי עֲלִיָּה,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
נָחַם מֵאֵד לְמַעְלָה, זָכָה
לִיקָר וּגְדֻלָּה, כָּתֵר עֶלְיוֹן לוֹ
נִגְלָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
סִינֵי סִינֵי לוֹ נִקְרָא, אֲרִי
שֶׁבַּחֲבוּרָה, מִמֶּנּוּ תֵּצֵא
תּוֹרָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

עֲשָׂה שִׁבְעִים תִּקּוּנִים, יְקָרִים
מִפְּנִינִים, בָּם תִּקֵּן הָעֶלְיוֹנִים,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
פָּתַח פִּיהוּ בְּחָכְמָה, הוֹצִיא
אוֹר תַּעֲלוּמָה, תִּקֵּן וְתָרֵץ
חָמָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
צִדְּיק יְסוֹד עוֹלָם, גְּלָה
מַרְזֵי הַנֶּעְלָם, יְכוֹל לְפַטֵּר
הָעוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
קוֹלוֹ זִמֵּר עֲרִיצִים, וְהִכְרִית
אֶת הַקּוֹצִים, וְהִצִּיל הַלְּחוּצִים,

אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
רָאָה פָּנֵי מְאִירִים, בְּשִׂבְתּוֹ
עִם חֲבֵרִים, עֵת גָּלָה סוֹד
נִסְתָּרִים, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
שָׁלוֹם רַב עַל מְשָׁכְבּוֹ, מַה
טּוֹב חֶלְקוֹ וְטוּבוֹ, דּוֹבֵר אֱמֶת
בִּלְבָבוֹ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:
תּוֹרָתוֹ מָגֵן לָנוּ, הִיא מְאִירַת
עֵינֵינוּ, הוּא יְמַלֵּיץ טוֹב עָלֵינוּ,
אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

משכן שילה
לעילוי נשמת
יצחק וויסבורד
בן מרדכי דוד ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אליעזר אוסקר
בן רחל ז"ל
נלב"ע י"ז אייר ה'תשע"ה
תנצב"ה

קבעתי

יבמות פרק א' | משנה ב'-ג'

פרק א' משנה ב'

כיצד פוטרות הנשים את צרותיהן וצרות צרותיהן מייבום.

כֵּיצַד פּוֹטְרוֹת חמש עשרה הנשים את צָרוֹתֵיהֶן מחליצה ומייבום?

כגון שֶׁהָיְתָה רחל בְּתוֹ של ראובן אוֹ אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֵלּוּ נְשׂוּאָה לְאָחִיו שמעון, וְלוֹ - לשמעון אִשָּׁה אַחֶרֶת - לאה, וְמֵת שמעון בלא זרע, כְּשֶׁם שֶׁבִּתּוֹ רחל פְּטוּרָה מהייבום ומהחליצה, כָּךְ צָרָתָהּ - לאה פְּטוּרָה.

אם לאחר מות שמעון אח ראובן הָלְכָה צָרַת בִּתּוֹ לאה וְנִשֵּׂאת לְאָחִיו הַשֵּׁנִי - ללוי, וְלוֹ אִשָּׁה אַחֶרֶת - דינה, וְמֵת לוי בלא זרע, כְּשֵׁם שֶׁצָּרַת בִּתּוֹ לאה פְּטוּרָה מהייבום ומהחליצה, כָּךְ צָרַת צָרָתָהּ דינה פְּטוּרָה, אֲפִלּוּ הֵן מֵאָה אחים, והלכה צרת צרתה של בתו ונתייבמה לאחיו השלישי, ולו אישה אחרת ומת בלא בנים, שתיהן אסורות על זה, וכן לעולם.

כֵּיצַד אִם מֵתוּ או מיאנו הקרובות, מאותה שעה ואילך צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת להתייבם? כגון שֶׁהָיְתָה בִּתּוֹ אוֹ אַחַת מִכָּל הָעֲרָיוֹת הָאֵלּוּ נְשׂוּאָה לְאָחִיו, וְלוֹ - לאחיו אִשָּׁה אַחֶרֶת, מֵתָה בִּתּוֹ אוֹ נִתְגָּרְשָׁה מאחיו, וְאַחַר כָּךְ מֵת אָחִיו בלא זרע, צָרָתָהּ של בתו מֻתֶּרֶת להתייבם לו, מפני שבשעה שנזקקה לייבום, אין היא צרת בתו, שהרי בתו מתה קודם בחיי אחיו, או נתגרשה ממנו.

וְכָל יבמה שהיא ערווה הֵיכוֹלָה לְמָאֵן מפני שעדיין היא קטנה וְלֹא מֵאֲנָה ומת בעלה, צָרָתָהּ חוֹלָצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת - הואיל וקידושיה אינם אלא מדרבנן ואף זיקתה לייבום אינה אלא מדרבנן, אינה פוטרת את צרתה מן החליצה, ולהתייבם אסורה, לפי שנראית כצרת ערווה.

פרק א' משנה ג'

שש עריות שצרותיהן מתייבמות.

ישנן שֵׁשׁ עֲרָיוֹת המנויות להלן, שהן חֲמוּרוֹת יותר מֵאֵלּוּ - מחמש עשרה העריות שנמנו במשנה א'.

ומה היא חומרתן? מִפְּנֵי שֶׁנִּשּׂוּאוֹת לַאֲחִים כלומר שאינן יכולות להינשא לאחיו מאביו, אלא לאחים, כי הן אסורות משום ערווה על כל האחים מן האב, ומכיוון שאין דין ייבום חל עליהן, משום כך אם מתו בעליהן צָרוֹתֵיהֶן מֻתָּרוֹת להינשא לו, שאין צרת ערווה אסורה אלא בנופלת לפניו לייבום מאחיו.

ואלו הן שש העריות: אִמּוֹ - אינה יכולה להינשא לאחיו מאביו, שהרי היא לו אשת האב, וְאֵשֶׁת אָבִיו האסורה לכל האחים מן האב, וַאֲחוֹת אָבִיו, אֲחוֹתוֹ מֵאָבִיו, וְאֵשֶׁת אֲחִי אָבִיו, וְאֵשֶׁת אֲחִיו מֵאָבִיו כולן אם נשאון אחרים ולהם נשים אחרות ומתו, צרותיהן מותרות להינשא לו.

תפוס את הרגע ואל תדחה כלום בחיים

טבעו של האדם לדחות כל דבר. אומרים לאדם: "תחזור בתשובה, המעשים שלך לא טובים", אז האדם דוחה: "אחזור בתשובה בעוד כמה שנים", "אסיים את הלימודים", "אסיים את החיים", "אני עוד צעיר", "בשבוע הבא אתחיל", "בשבת הבאה אקרא ספר דברים", "את הזוהר הקדוש מחר אתחיל", "לקראת ערב אתחיל". התורה הקדושה אומרת לנו (פסחים ד.) **זריזין מקדימין.** מי שזריז בכל הדרכים שלו, בכל הדברים שלו, בין בחיי התורה ובין בתחום בחיי היום - זריזין מקדימין, **אדם שזריז הוא מקדים ומתקדם ועולה ומתעלה.**

לדחות דברים זו עצת היצר הרע. היצר הרע דוחה את האדם ומושך אותו: "תחזור בתשובה בעוד כך וכך זמן", "תלמד תורה בעוד כך וכך זמן", "תתפלל מנחה בהמשך" (עד שחם וחלילה עובר הזמן), "תניח תפילין מאוחר קצת". אבל התורה הקדושה אומרת (בראשית כב, ג): "וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרוֹ". אברהם אבינו לימד אותנו: **אתה** תקום בבוקר, **אתה** תחבוש את החמור, אל תחכה שהמועלים יעשו את זה. דברים של מצוות, דברים של מעשים טובים, דברים רוחניים, דברים טובים, **אדם צריך להזדרז בהם, שהוא יהיה מעורר את השחר.** עליו להזדרז ולעשות את הדברים ולא לדחות אותם.

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי יעקב יוסף דנא זצ"ל

מעלת כיבוד הוריו כמעלת כיבוד ה' יתברך

מעלת מצוות כיבוד אב ואם גדולה עד מאוד, לאין ערוך. ודרשו חז"ל: כתוב "כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ", וכתוב "כַּבֵּד אֶת־יְיָ מֵהוֹנֶךָ" - הוקש כבודם לכבוד המקום.

הינך רואה כמה גדולה מעלת המצווה, **עד אשר הַשְׁוָה את כבודם לכבודו יתברך, אשר אין למעלה ממנו.**

הייאמן כי יסופר? להשוות כבוד אלוקים חיים ומלך עולם לכבוד בשר ודם? ומה דמות יערוך? זהו באמת פלא גדול, **לדעת כמה גדול כֹּחה של מצווה זו**, עד שהשוו בגזֵרה שווה את כבודם!

(ברכת יד"י)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: מהו טעם התקנה שקוראים בתורה בציבור?

תשובה: משה תיקן לישראל שיהיו קורין בתורה **בשבת, ושני וחמישי** בשחרית, כדי שלא ישתהו ג' ימים בלא תורה (רמב"ם תפילה יב, א), ועזרא תיקן שיהיו שלושה עולים ועשרה פסוקים וקריאת **מנחה של שבת.** ותקנה זו היא תקנה על הציבור, ולכן יחיד שהתפלל בבית לא חייב ללכת לשמוע את הקריאה (ילקוט יוסף עמ' כב).

שאלה: מה הם הדינים המעכבים בספר תורה?

תשובה: הקריאה בתורה צריכה להיות מתוך ספר כשר שנכתב לִשְׁמָהּ (לשם קדושת ספר תורה), בדיו על קלף, ואם חָסְרָה בספר אפילו אות אחת הספר פסול ואי אפשר לקיים בו מצוַת קריאה בתורה (שולחן ערוך קמג, ג). אם יש ספק אם יש פְּסוּל בספר, ממשיכים לקרוא בו, הואיל ויש מקילים לקרוא בספר פסול, (רמב"ם בתשובה), וגם שייתכן שהספר כשר.

זמירות לשבת

בַּר יוֹחַאי, נִמְשַׁחְתָּ אַשְׁרֶיךָ, שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֶרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ,
נָשָׂאתָ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ, חָבוּשׁ עַל רֹאשְׁךָ פְּאֵרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, מוֹשַׁב טוֹב יָשַׁבְתָּ, יוֹם נִסָּתָ, יוֹם אֲשֶׁר בָּרַחְתָּ,
בְּמְעָרַת צוּרִים שֶׁעָמַדְתָּ, שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים, לְמוּדֵי יְיָ הֵם לוֹמְדִים,
אוֹר מְפֻלָּא אוֹר הַיְקוֹד הֵם יוֹקְדִים, הֲלֹא הֵמָּה יוֹרוּךָ מוֹרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, וְיִשְׂרָה תַּפּוּחִים, עֲלֵיהֶם לְיָקוֹשׁ בּוֹ מָרְקָחִים,
סוֹד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחִים, נַעֲשָׂה אָדָם נֶאֱמַר בְּעֲבוּרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, נֶאְזַרְתָּ בִּגְבוּרָה, וּבְמִלְחֶמֶת אֵשׁ דַּת הַשָּׁעָרָה,
וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעֲרָהּ, שַׁלַּפְתָּ נֶגֶד צוֹרְרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, לְמָקוֹם אֲבָנַי שַׁיִשׁ, הִגַּעְתָּ לְפָנֵי אַרְיֵה לַיִשׁ,
גַּם גִּלִּית כּוֹתֶרֶת עַל עַיִשׁ, תְּשׁוּרֵי וּמִי יְשׁוּרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים, קוֹ יְרוֹק מְחֻדָּשׁ חֲדָשִׁים,
שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד חֲמִשִּׁים, קְשָׁרְתָּ קִשְׁרֵי שִׁי"ן קִשְׁרֶיךָ:
בַּר יוֹחַאי, יו"ד חָכְמָה קְדוּמָה, הִשְׁקַפְתָּ לִכְבוֹדָהּ פָּנִימָה,
ל"ב נְתִיבוֹת רֵאשִׁית תְּרוּמָה, אַתְּ כְּרוּב מִמְּשַׁח זִיו, אוֹרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, אוֹר מְפֻלָּא רוּם מַעֲלָה, יִרְאַת מַלְהֵבִיט כִּי רַב לָהּ,
תַּעֲלוּמָה וְאֵין קוֹרֵא לָהּ, נֶאֱמַתָּ עַיִן לֹא תְשׁוּרֶךָ:
בַּר יוֹחַאי, אַשְׁרֵי יוֹלַדְתָּךְ, אַשְׁרֵי הָעָם הֵם לוֹמְדֶיךָ,
וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ, לְבוּשֵׁי חֶשֶׁן תָּמִיד וְאוּרֶיךָ:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שרה סימון
בת רחמה ז"ל
נלב"ע כ' טבת ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
רחל חזיזה
בת עישה ז"ל
נלב"ע כ"ג אייר ה'תשע"ח
תנצב"ה

קבעתי!

יבמות פרק א' | משנה ד'

שהרי נתייבמו כדין, **וּבֵית הִלֵּל פּוֹסְלִין** אותן להינשא לכהן, שהואיל ונתייבמו באיסור אשת אח שלא במקום מצווה, אסורה לכהן.

אַף עַל פִּי שֶׁאֵלּוּ - בית הלל **אוֹסְרִין** את הצרות לאחים, **וְאֵלּוּ** - בית שמאי **מַתִּירִין** את הצרות לאחים, **אֵלּוּ** - בית שמאי **פּוֹסְלִין** להינשא אם חלצו, **וְאֵלּוּ** - בית הלל **מַכְשִׁירִין** להינשא לכהונה אם חלצו, בכל זאת **לֹא נִמְנְעוּ בֵית שַׁמַּאי מִלִּשָּׂא נָשִׁים מִבֵּית הִלֵּל** ולא חששו לצרת הערווה, שבית הלל פטרוה מחליצה, ולדעתם אסורה עד שתחלוץ, **וְלֹא בֵית הִלֵּל מִבֵּית שַׁמַּאי** - אף על פי שבני הצרות שנתייבמו כדברי בית שמאי, ממזרים הם לדברי בית הלל, מכל מקום לא נמנעו בית הלל מלישא נשים מבית שמאי, לפי שהיו מודיעים אלו לאלו כיצד נהגו הלכה למעשה כדי שלא ייכשלו בדברים שמחמירים בהם.

כָּל הַטָּהֳרוֹת וְהַטֻּמְאוֹת שֶׁהָיוּ אֵלּוּ מְטַהֲרִין וְאֵלּוּ מְטַמְּאִין, לֹא נִמְנְעוּ להיות **עוֹשִׂין טָהֳרוֹת אֵלּוּ עַל גַּבֵּי אֵלּוּ** כלומר לשאול כלים אלו מאלו, להשתמש בהם בטהרה, שהיו מודיעים אלו לאלו כיצד נהגו בהם.

פרק א' משנה ד'

מחלוקת בית הלל ובית שמאי לגבי הדין שבמשנה א'.

בֵּית שַׁמַּאי מַתִּירִין את **הָצָרוֹת** של חמש עשרה העריות להתייבם **לָאַחִים**

כלומר, מה שנינו במשנה א' שחמש עשרה העריות פוטרות צרותיהן מחליצה וייבום, אין זה כדעת בית שמאי, שלדעתם אין דין צרת הערווה כערווה, **וּבֵית הִלֵּל אוֹסְרִים** כמבואר במשנה א'.

אם **חָלְצוּ** הצרות של העריות לְיָבָם, **בֵּית שַׁמַּאי פּוֹסְלִין** אותן **מִן הַכְּהֻנָּה** שלדעתם זקוקות היו הצרות לחליצה, לפיכך חליצה גמורה היא, והלכה היא שחלוצה אסורה לכהן כגרושה, **וּבֵית הִלֵּל מַכְשִׁירִים** לכהונה, שלדעתם החליצה הייתה שלא לצורך, ואין זו נקראת חליצה.

אם **נִתְיַבְּמוּ** צרות העריות לאחים, ואחר כך נתאלמנו, **בֵּית שַׁמַּאי מַכְשִׁירִים** אותן לכהן,

חיים מאושרים ממתינים לך...

שלום וברכה, מורי ורבותיי!

אומר הקדוש ברוך הוא בתחילתה של הפרשה: "רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה, אֶת הַבְּרָכָה **אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ** אֶל מִצְוֹת יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם".

אם תשמעו, **זו הברכה**, ואם לא תשמעו, **זו הקללה!** הקב"ה קורא לשמיעה בקולו **ברכה**, ולחוסר השמיעה בקולו **קללה**.

אומר לך הקדוש ברוך הוא: יקירי! אתה חושב שאם תקיים מצוות תקבל שכר, ואם תבצע עבירות תקבל עונש.

דע לך שעצם הַמִּצְוָה וקיומה הם השכר הגדול ביותר שלך. ועצם ביצוע הפשע והעבירה הוא העונש הגדול ביותר שיכול להיות לך.

כי כבר בעולם הזה, התאמתי לכם את החיים בצורה כזו **שהשבת המדהימה** תרגיע אתכם ותהפוך אתכם לשמחים ומאושרים יותר. **שחיי הקדושה** יהפכו אתכם לבעל ואישה מושלמים, **ושהנחת התפילין וכל אחת מהמצוות**, יולו חלק אחר בחייכם, ויגרמו לכם להיות **בעלי אמונה מוצלחים**, מדהימים וחזקים הרבה יותר. וזה מעבר לשכר שמובטח לכם **גם בעולם הזה וגם בעולם הבא**. המצווה היא הדבר **שמשנה את חייך לטובה**, בדיוק כפי שעבירה היא הדבר שמשנה את חייך לרעה. מקיימי המצוות חיים חיים מאושרים הרבה יותר **כבר כאן, בעולם הזה**, בטרם קיבלו את השכר, הרבה יותר מעוברי עבירה, שחייהם חיי **גיהינום** כבר כאן בעולם הזה.

מתחזקים **באמונה**, מתחזקים **בקיום המצוות**, **וזוכים לחיים שלווים ומאושרים, כבר כאן בעולם הזה.**

ברוכים תהיו!

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: פועלים משכימי קום המתפללים בביתם בלא קריאת התורה, האם רשאים להוציא ולקרוא בספר תורה במנחה בימי שני וחמישי?

תשובה: פועלים משכימי קום המתפללים כל אחד בביתו כשמגיע זמן תפילה, ואינם קוראים בתורה, אסור להם להוציא ספר תורה במנחה בשובם מעבודתם לעת ערב, אם רוצים לנהוג כן בדרך קבע, שבוודאי שאין לקרוא בספר תורה בשלושה עולים ובברכות התורה במנחה. הרי **עיקר תקנת חכמים הייתה בשני וחמישי בשחרית דווקא.** אולם אם עושים כן בדרך עראי, אין מזניחין אותם, שיש להם על מה שיסמוכו. **אך הבא לשאול אם להנהיג כן, מורים לו שלא ינהג כן אף לא בדרך אקראי, משום 'שב ואל תעשה עדיף'** (ילקוט יוסף סימן קלה).

שפתותיהם דוברות

הרה"ג יעקב אריה ניימן זצ"ל
ראש ישיבת 'אור ישראל'

שלימות הצדקה - אהבת ישראל

"פָּתֹחַ תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ" (דברים טו).

אמר הסבא מקלם זצ"ל כי המצווה של צדקה, היא לא רק בזה שנותנים צדקה לעניים, בזה לבד עוד לא תמה המצווה בשלימותה. **השלימות היא שעל ידי הצדקה יגיע האדם לאהוב את חבירו, ויגיע ל"וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ", ואי אפשר להגיע אליה אלא על ידי מצות צדקה!**

ואמר חידוש: אם אחד נותן צדקה ועדיין לא הגיע למדרגה להרגיש את צער חבירו וְסִבְלוֹ, אלא הוא נותן צדקה מפני שהוא ירא אלוקים, ורוצה לקיים את הציווי של הקב"ה, **עדיין לא קיים את מצות צדקה בשלימות!** כי התכלית והמטרה היא שיגיע למדרגה שישכח שיש מצווה, אלא נותן צדקה מפני שיודע שחבירו רעב ומרגיש כאילו הוא בעצמו רעב - "כמוך" ממש.

(דרכי מוסר)

ישיבת משכן שילה

רבי ששון גאי
מגדולי המקובלים

רבי שלום שבדרון
הגביר הירושלמי

רבי צדקה חוצין
ראש הקהל

רבי סעדיה עוזרי
מקובל מחכמי תימן

רבי אליעזר דסלר
מייסד הישיבות בארה"ב

רבי דוד גבאי
רבה של יבנה

רבי סלמאן מוצפי
מגדולי המקובלים

ישיבת משכן שילה

שירות לשבת

אֶעֱרֹךְ מַהֲלָךְ נִיבִי, לְפָנַי אֲ־לֹהֵי אָבִי,
לְכִבּוּד חֲמֻדַּת לִבִּי, אֶלְיָהוּ הַנָּבִיא:
נָטַע הָא־ל בְּיִשְׂרוֹן, חֲבִצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן,
אִישׁ מִגְזַע אַהֲרֹן, מְשֻׁרַת צוּר מִשְׁגַּבִּי: לְכִבּוּד וכו'
כֹּהֵן לְאֵ־ל עֶלְיוֹן הוּא, פִּינְחָס הוּא אֵלְיָהוּ,
הַנָּבִיא יְקַרְאוּהוּ, הַגַּלְעָדִי הַתִּשְׁבִּי: לְכִבּוּד וכו'
יוֹם קָנָא קְנָאַת הָא־ל תָּרַג בְּכֹחַ וָא־ל,
נְשִׂיא שֵׁבֶט יִשְׂרָאֵל, וּבַת צוּר שָׁמָה כְּזָבִי: לְכִבּוּד וכו'
דִּין שָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ אִישׁ אַרְמִית מִשְׁכָּבוֹ,
קְנָאִים הֵם פּוֹגְעִים בּוֹ, וַיֹּאמֶר אֲרִיךְ חֲרָבִי: לְכִבּוּד וכו'
וַיָּקָם מִתּוֹךְ עֵדָה, רֹמַח בְּיָדוֹ הָדָה,
וַיַּחֲדֹר חֲרָדָה, נִתְגַּבֵּר כְּמוֹ לְבִיא: לְכִבּוּד וכו'
דָּקַר בְּחֲרִבּוֹ אוֹתָם, כְּדֶרֶךְ שְׁכִיכָתָם,
עַל הָאָרֶץ חֲכֻמָּתָם, וּלְמִשָּׁה אוֹתָם חֲבִיא: לְכִבּוּד וכו'
בִּשְׂכַר זֹאת אֵ־ל חַי נָעֳצָם, נָתַן לוֹ שְׂכַר מִשְׁפָּט,
בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם, וְכַפֶּר עֲלֵי חוֹבִי: לְכִבּוּד וכו'

נְסִים עָשָׂר וְשָׁנִים כְּדִבְרֵיהֶם שְׁנוּיִים,
עֻשָּׂה לוֹ דֶּר שָׁמַיִם, צוּרִי נוֹאֲלִי אָבִי: לְכִבּוּד וכו'
אֻמָּה בְּפִיהוּ הָיְתָה, לְאַלְמָנָה עֲנִיָּה,
עַד אֶת בְּנָהּ הֶחֱיָה, וּלְנַפְשׁוֹ אָמַר שׁוּבִי: לְכִבּוּד וכו'
הַשְׁמֵן נָם בּוֹ שְׂרָתָה, הַכְרָכָה בּוֹ הָיְתָה,
כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה, וַתִּגְדְּלִי וַתִּרְבִּי: לְכִבּוּד וכו'
רוֹדְפִים אַחֲרֵי תַּהוּ, הֵכָּה בְּשִׁבְטוֹ פִּיהוּ,
וַיֹּאמְרוּ ה' הוּא, אֻמָּת וְאַתָּה נְבִיא: לְכִבּוּד וכו'
וְגַזּר אֹמֶר עֻשָּׂה, מִסְפַּר שָׁנִים שָׁלֹשָׁה,
מָטָר לֹא נִתַּךְ אַרְצָה, הוּא הַמּוֹצִיא הַמַּבִּיא: לְכִבּוּד וכו'
נָתַן לוֹ הָא־ל מְהֵלְכִים, בְּעוֹלָם הַמַּלְאָכִים,
וּלְעִתּוֹת הַצְּרִיכִים, הוּא נִגְלָה כְּעַרְבִי: לְכִבּוּד וכו'
בְּקֹדֶשׁ וּבְטָהֳרָה, עָלָה עֲלָה בְּסַעֲרָה,
אֱלִישָׁע אֵ־לָיו קָרָא, וַיֹּאמֶר אֲבִי אָבִי: לְכִבּוּד וכו'

נַפְשִׁי לַיְלָה אִוִּתִּיהוּ, מִי יִתֵּן אֶמְצָאֶהוּ,
פֶּתַח בֵּיתִי אֶרְאֶהוּ, יִשְׁקְקָ בְּעַד אֶשְׁנָבִי: לְכִבּוּד וכו'
חָסִין קָדוֹשׁ נִקְרָאָה, אִישׁ אֲשֶׁר פָּנָיו רָאָה,
הֵן כְּבִיר יָדוֹ מָצָאָה, תְּשׁוּרָה לוֹ לְהָבִיא: לְכִבּוּד וכו'
הֵן הֵן לוֹ אִישׁ לוֹ נִגְלָה בַּחֲלוֹם, חָזְיוֹן לַיְלָה,
וּבְבְרִית דָּם הַמִּילָה, בָּא יָבֹא רֵין בְּצִבְי: לְכִבּוּד וכו'
זְבוּר לְטוֹב יְאִיר נֵרִי, יְכַשֵּׁר צִיּוֹן עִירִי,
וְיֹאמַר הִתְנַעֲרִי, מֵעָפָר קוּמִי שְׁבִי: לְכִבּוּד וכו'
קוֹל זְמִרַת מַהֲלָלַי, יַקְשִׁיב צוּרִי גּוֹאֲלִי,
וְלֹא דוֹמִיָּה לִי, בְּכָל עוֹד נְשָׁמָתִי בִי: לְכִבּוּד וכו'

לעילוי נשמת
יצחק יוסף
בן ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ח כסלו ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יפה בת ריחנה כרמי ז"ל
שלמה בן יחיא כרמי ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
נעמי עליזה כהן ז"ל
בת ר' יהודה וזהבה הי"ו
נלב"ע ט"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

יבמות פרק ב' | משנה א'-ב'

פרק שני

פרק זה עוסק בדין אשת אח שלא היה בעולמו, בעריות החולצות ולא מתייבמות, איזה אח זוקק לייבום ואיזה בן פוטר מייבום, בדין ייבום וחליצה בשתי אחיות, מי מהאחים מייבם, והאסורים לישא משום חשד.

פרק ב' משנה א'

פרטי דין במקרה שאשת אחיו שלא היה בעולמו פוטרת צרתה.

כֵּיצַד הוא המקרה של **אִשְׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ** שפוטרת צרתה מן החליצה ומן הייבום?

שְׁנֵי אַחִים כגון ראובן ושמעון, **וּמֵת אַחַד מֵהֶם** בלא בנים, וכגון שמת ראובן, ונפלה אשתו לפני שמעון לייבום, **וְנוֹלַד לָהֶן אָח** - יהודה, לאחר מיתת ראובן, **וְאַחַר כָּךְ יִבֵּם הַשֵּׁנִי** - שמעון **אֶת אֵשֶׁת** ראובן **אָחִיו, וְאַחַר כָּךְ נוֹלַד לָהֶן** עוד **אָח** - יהודה, **וָמֵת** שמעון, ונפלו לפני יהודה שתי הנשים, אשת ראובן שייבמה שמעון, ואשת שמעון - **הָרִאשׁוֹנָה** - אשת ראובן שייבמה שמעון **יוֹצֵאת** בלא ייבום ובלא חליצה **מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְהַשֵּׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ.**

אם שמעון **עָשָׂה בָהּ מַאֲמָר** ולא הספיק לכנסה **וָמֵת - הַשֵּׁנִיָּה חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת** הואיל והמאמר קונה בה במקצת, ואין היא אלא צרת הערווה במקצת.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: במקרה זה שנולד יהודה לאחר ששמעון ייבם את אשת ראובן, נפקעה לגמרי זיקת הייבום מראובן, ולכן כשמת שמעון נופלת לפני יהודה מחמת נישואי שמעון בלבד, הלכך היא אצלו אשת אח שהיה בעולמו, ולכן יהודה **מְיַבֵּם לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה, אוֹ חוֹלִין לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה.**

קודם שבא עליה, ונמצא שלא נקנתה לו בקניין גמור, שאין היבמה נקנית ליבם לגמרי עד שיבוא עליה, **הַשֵּׁנִיָּה** - אשת שמעון היינו צרת יבמתו **חוֹלֶצֶת** ואינה נפטרת משום צרת ערווה, לפי שאין היא צרתה ממש, **וְלֹא מְיַבֶּמֶת** לפי שהמאמר קונה במקצת, ונעשית צרת הערווה במקצת.

פרק ב' משנה ב'

המשך דין "אשת אח שלא היה בעולמו" במקרה שהאח נולד לאחר שאשת אחיו כבר התייבמה.

שְׁנֵי אַחִים כגון ראובן ושמעון **וּמֵת אַחַד מֵהֶן** בלא ולד, וכגון שמת ראובן, **וְיִבֵּם הַשֵּׁנִי** - שמעון **אֶת אֵשֶׁת** ראובן **אָחִיו, וְאַחַר כָּךְ נוֹלַד לָהֶן** עוד **אָח** - יהודה, **וָמֵת** שמעון, ונפלו לפני יהודה שתי הנשים, אשת ראובן שייבמה שמעון, ואשת שמעון - **הָרִאשׁוֹנָה** - אשת ראובן שייבמה שמעון **יוֹצֵאת** בלא ייבום ובלא חליצה **מִשּׁוּם אֵשֶׁת אָחִיו שֶׁלֹּא הָיָה בְּעוֹלָמוֹ, וְהַשֵּׁנִיָּה מִשּׁוּם צָרָתָהּ.**

אם שמעון **עָשָׂה בָהּ מַאֲמָר** ולא הספיק לכנסה **וָמֵת - הַשֵּׁנִיָּה חוֹלֶצֶת וְלֹא מִתְיַבֶּמֶת** הואיל והמאמר קונה בה במקצת, ואין היא אלא צרת הערווה במקצת.

רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: במקרה זה שנולד יהודה לאחר ששמעון ייבם את אשת ראובן, נפקעה לגמרי זיקת הייבום מראובן, ולכן כשמת שמעון נופלת לפני יהודה מחמת נישואי שמעון בלבד, הלכך היא אצלו אשת אח שהיה בעולמו, ולכן יהודה **מְיַבֵּם לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה, אוֹ חוֹלִין לְאֵיזוֹ מֵהֶן שֶׁיִּרְצֶה.**

אדם צריך לדעת ולהכיל את רצון ה'

אדם למדן הגיע אל **ה'בעל שם טוב'** ואמר לו שיש לו הרבה צרות. ענה לו הרב: תדבר עם ה' והכול יסתדר. אמר לו אותו אחד: אין לי זמן, אני לומד כל היום.

יש אדם שלומד תורה כל היום, אבל יכול לשכוח שיש את ה' בשמיים, שהוא מסדר לכל אחד ואחד את חייו עד הפרטים הכי טובה בשבילו. התקשר אליי איש אחד וסיפר לי על בעיה שיש להם בחינוך של אחת הילדות. עניתי לה: שמעת פעם על ה'?! הוא לא הבין מה אני שואל אותו, והסברתי: **שמעת שה' רוצה ממך אמונה, עשית מה שאתה יכול, השתדלת, חינכת והסברת מה שצריך. הבת שלכם כבר לא בגיל חינוך, התוצאות הן של ה'.**

אדם צריך לדעת ולהכיל את רצון ה'. אנחנו עושים ומשתדלים, אבל התוצאות הן לא בידיים שלנו, את התוצאות רק ה' יתברך מחליט.

שפתותיהם דובבות

כ"ק הגאון הצדיק רבי אליעזר הגר זצ"ל האדמו"ר מוויז'ניץ

"עֹקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְיָ" (משלי כב)

"וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל מָה יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ כִּי אִם לְיִרְאָה אֶת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ" (דברים י).

שואלת הגמרא, אטו יראת שמיים מילתא זוטרתא היא?" - וכי יראת שמיים היא דבר קטן (כמשמעות הפסוק "מָה יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ שֹׁאֵל מֵעִמָּךְ")? **ומתרצת:** אין, לגבי משה מילתא זוטרתא - כן, אצל משה היא דבר קטן (ברכות לג:).

ויש לפרש ש'משה' רומז לענווה, ככתוב "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" (במדבר יב) - **מי שמחזיק עצמו בענווה, אצלו היא מילתא זוטרתא - קל לו להגיע ליראת שמיים.**

('דמשק אליעזר')

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: את מי אפשר להעלות לקרוא ראשון בתורה?

תשובה: כהן עולה לקרוא ראשון מפני דרכי שלום (גיטין נט:). ובמקום שכולם כוהנים יכולים להעלות כהן אחר כהן, ואם יש ביניהם ישראל אחד, הוא יעלה ראשון (הלכה ברורה קלה, לב).

כאשר אין כהן בבית הכנסת מעלים ישראל במקום כהן, וייקחו ישראל שהוא תלמיד חכם הגדול שבקהל. ואם ירצו להעלות לוי רשאים, וכאשר לוי עולה לקרוא ראשון, לא יעלה לוי אחריו.

שאלה: האם רשאים להעלות ישראל במקום כהן במקום צורך?

תשובה: אם יש צורך להעלות ישראל במקום כהן, כגון שיש בבית הכנסת שני חתנים, **טוב שהכהן יצא** מחוץ לבית הכנסת קודם תחילת הקריאה, **או שיכריז הגבאי:** "יעמוד ישראל במקום כהן **אף על פי שיש כהן**" (משנ"ב קלה, יח).

זמירות לשבת

יְהִי שְׁלוֹם בְּחֵילֵךְ. וְשַׁלְוָה בְּיֵשׁ-רַאֲלֵךְ!
בְּסֵיכֶם טוֹב בֵּן בָּא לָנוּ. בְּיָמָיו יָבוֹא הַגּוֹאֵל:
הַיֶּלֶד יְהִי רַעֲנָן. בְּצֵל שַׁ-דַּי יִתְלוֹנָן.
וּבַתּוֹרָה אָז יִתְבּוֹנָן. יֵאָלֵף דַּת לְכָל שׁוֹאֵל:
וּמְקוֹרוֹ יְהִי בָּרוּךְ. זֶמֶן חָיָיו יְהִי אָרוּךְ.
וְשָׁלְחָנוֹ יְהִי עָרוּךְ. וְחִבּוּרוֹ לֹא יִתְנַאֵל:

שִׁמְעוֹ יֵצֵא בְּכָל עֵבֶר. אֲשֶׁר יִגְדַּל יְהִי גָּבֶר.
וְלִירֵאֵי א-ל יְהִי חָבֵר. יְהִי בְּדוּרוֹ כְּשֶׁמּוּאֵל:
עֲרֵי זְקֵנָה וְגַם שֵׂיבָה. יְהִי דֶּשֶׁן בְּכָל טוּבָה.
וְשָׁלוֹם לוֹ וְרֹב אַהֲבָה. אָמֵן כֵּן יֹאמַר הָא-ל:
הַנְּמוּל בְּתוֹךְ עַמּוֹ. יְהִי לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ.
וְיִהְיֶה אֱ-לֹהָיו עִמּוֹ. וְגַם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

יַעֲלֶה יַעֲלֶה בּוֹאִי לְגָנִי, הֲנִין רִסּוֹן פְּרִיחָה נַפְנִי:
יָבוֹא דוֹדִי יְחִישׁ צַעֲדָיו, וְיֹאכַל אֶת פְּרִי מִגְדָּיו.
אִם יְדִידִי אֵרְכוּ נְדוּדָיו, אֵיךְ יְחִידָה אֲשֵׁב עַל כַּנִּי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
שׁוּבִי אֵלַי, אַתְּ בַּת אֲהוּבָה, שׁוּבִי אֵת, וַאֲנִי אֲשׁוּבָה.
הִנֵּה עִמִּי זֹאת אוֹת כְּתוּבָה, כִּי בְתוֹכֵךְ אֲנִי מְשֻׁכָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
רֵעִי, דּוֹדִי, נַפְשִׁי פְּדִיתָ, וּלְבָבְתַּ מַאוֹ אוֹתִי קָנִיתָ.
עַתָּה לִי בֵּין עַמִּים זַרְתָּנִי, וְאֵיךְ הֵאָמֵר כִּי אֲהַבְתָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
אֲיַפְּתִי, לְטוֹב זֵרִיתָנִי, וּלְתַהְלָה וּלְטוֹב שָׂרִיתָנִי.
כִּי אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ, עַל כֵּן אוֹשַׁכְתִּךְ עַל דּוֹכְנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
לְוֹ יְהִי כְּרֵבֶךְ, יְדִידִי, עַתָּה מְהֵר תָּאְסֹף נְדוּדִי.
וּלְתוֹךְ צִיּוֹן נַחֲה גְּדוּדִי, וְשָׁם אַקְרִיב לָךְ אֶת קָרְבָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
חֲזַק רַעְיָה חִבְּכִי בְּיֵין טוּב, כִּי צִיּוֹן יִשְׁעִי רַעֲנָן וְרֹטֶב.
וּלְסִירוּךְ אֲכִירוֹת וְאָחְטֹב, וְחִישׁ אֶשְׁלַח לָךְ אֶת סְנִנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'

א-ל מָאֹד נַעֲלֶה אֶקְדֵּם פָּנָיו, בְּשִׁירָה וּתְהִלָּה אֲבָא לְמַעֲנָיו,
כְּיֹמֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, יוֹבִילֵנִי לְמִשְׁכְּנוֹתָיו:
לוּ שָׁוְעָתִי תַּעַל וְיִשְׁמַע קוֹלִי, וְיַסְלֵחַ לִי מַעֲלֵי וַעֲוֹנִי לִי,
יַאֲזֵן לְאִמְרֵי פִי, וְאֹזֶן יַפֶּה לְמַעֲלָלָי:
יְ-ה תָּרֵם קַרְנָתָן וְכֹלָּתוֹ, בִּזְכוּת אָב הָאֵיתָן וְצִדְקָתוֹ,
וְתַמְלֵךְ הַמַּלְכָּה רָחֵל, כְּשִׁלְמָה בְּמַלְכוּתוֹ:

לעילוי נשמת
בת שבע עופרה חזה
בת יפת ושושנה ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א' ה'תש"ס
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הגרי בן לאה ז"ל
פורטונה בת הלן ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אריה סלארי ז"ל
בן טורן הי"ו
נלב"ע ד' תמוז ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
מרים אוסקר
בת ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול ה'תשע"ח
תנצב"ה

יבמות פרק ב' | משנה ג'-ד'

פרק ב' משנה ג'

ארבעה כללים הלכתיים בדיני ייבום.

כְּלָל אָמְרוּ חכמים **בְּיִבָּמָה:** **כָּל** אישה **שֶׁהִיא** אסורה על היבם ב**אִסּוּר עֶרְוָה**, כמו חמש עשרה הנשים שנמנו בפרק א' משנה א' - **לֹא חוֹלָצֶת וְלֹא מְתַיַּבֶּמֶת** לא היא ולא צרתה.

ואם היה **אִסּוּרָהּ** רק **אִסּוּר מִצְוָה, וְאִסּוּר קְדֻשָּׁה** כמבואר במשנה הבאה, כיוון שלא בטל מיסודו חיוב הייבום, הרי זו **חוֹלָצֶת** כדי להשתחרר מן הזיקה **וְלֹא מְתַיַּבֶּמֶת** בגלל האיסור.

כלל נוסף אמרו: כל שהיא **אֲחוֹתָהּ** של ערווה **שֶׁהִיא יְבִמְתָּהּ** כגון שנפלו לפניו שתי אחיות משני אחיו שמתו בלא בנים, והאחת אסורה עליו משום ערווה, כגון שהיא חמותו או כלתו, אזי האחות השנייה **חוֹלָצֶת אוֹ מְתַיַּבֶּמֶת.**

פרק ב' משנה ד'

מהו איסור מצווה ומהו איסור קדושה, שבהן חולצת ולא מתייבמת.

אִסּוּר מִצְוָה ששנינו לעיל, הכוונה ל**שְׁנִיּוֹת** לעריות, האסורות **מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים** היינו נשים שאינן עריות, ובכל זאת אסרום חכמים כדי להרחיק את האדם מאיסור ערווה. ונקראו "איסור מצווה", לפי שמצווה לשמוע דברי חכמים.

אִסּוּר קְדֻשָּׁה הוא: כגון אישה **אַלְמָנָה** שנפלה ליבום **לְכֹהֵן גָּדוֹל** כגון שמת אחיו שהיה כהן הדיוט ונפלה אשתו לפניו, והרי היא אסורה עליו משום אלמנה, דכתיב (ויקרא כא, יד): "אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה, אֶת אֵלֶּה לֹא יִקָּח", או **גְּרוּשָׁה וַחֲלוּצָה** שנפלו ליבום **לְכֹהֵן הֶדְיוֹט** כגון שנשא אחיו גרושה או חלוצה באיסור, שהרי אסורות הן לכהונה, ומת, ונפלו לפניו לייבום, או **מַמְזֶרֶת וּנְתִינָה** שנפלו לייבום **לְיִשְׂרְאֵל, וּבַת יִשְׂרְאֵל** שנפלה ליבום **לְנָתִין וּמַמְזֵר**, כל אלו אינן מתייבמות אלא חולצות. ונקראו "איסור קדושה", לפי שאיסורן הוא משום קדושת ייחוס המשפחה, ולא משום קרבת משפחה.

יהודי הוא תמיד יהודי!!

בבריאה ישנן ארבע מדרגות, שהן מְדַבֵּר, חי, צומח ודומם. אומנם היהודי אינו שייך לגדרי הבריאה, ולכן לא שייך לסווג אותו לאחת מארבע המדרגות הללו, כי ביהודי בנוסף לנפש המְדַבֵּר, יש בו נפש אלוקית, ועליה נאמר (איוב לא) שהיא ממש "חֵלֶק אֱ־לוֹהַּ מִמָּעַל", נפש שהתהוותה בפועל על ידי שם הוי"ה ברוך הוא, ופסוק מפורש הוא: (דברים לב): "כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ".

והנה, אותה הנפש האלוקית הזאת השוכנת בתוך כל יהודי, היא היא היהודי האמיתי! והיא עומדת תמיד בטהרתה ובמעלתה, ושום דבר לא יכול לפגוע בה!

וגם כאשר יהודי חלילה חוטא, אין הנפש הזאת - נקודת היהדות שבו - נפגמת! **גם אחרי החֵטא הוא נשאר יהודי, אומנם יהודי עם חטא, אבל יהודי!**

ויותר מזה: גם אם הוא חלילה חוטא במזיד, ויותר מזה, גם אם ליבו אטום וחתום, ולא נראה שהוא יחזור אי פעם בתשובה - הוא עדיין נשאר יהודי! **יהודי, הגם שחטא במזיד, הוא יהודי!** ואותה הנפש האלוקית, נקודת היהדות שבו, בוערת בכל יהודי בבעֵרה גדולה ובאש קודש...

וכשהיא תתפרץ יסתלקו וייעלמו כל הסלעים, החול והעפר, האפרוריות והחושך... מתוכו תפרוץ אש אלוקית, אש מלאה אור וחיות, אש אדומה ובוערת, מאירה וצובעת... ותאיר את כל העולם באלוקות...

ואחר כל דברי האמת הללו, מוטל עלינו לדעת: האם ישנה דרך להעיר את הר הגעש ולהפוך אותו לפעיל?...

(מסילות אל הנפש)

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי חומאני עלוש זצ"ל

גדול השלום

"יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם"
(תהילים כט).

הקב"ה נתן לעמו את התורה שנקראת "עוז", ובה כתובות כל המצוות כדי שהאדם יקיימן ויזכה בהן לחיי העולם הבא. ואם תאמר, והרי עדיין אינו זוכה לעולם הבא, כיוון שיש מצוות שאין ביכולת האדם לקיימן, ואינו זוכה אלא בקיום כולן?

לזה אמר **"יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם"** - שיהיה שלום ביניהם, ואז הם נחשבים כגוף אחד, ומה שקיים זה כאילו קיים זה.

לדאוג רוחנית לכולם

"בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס"
(תהילים קמז, ב).

אם ירצה אדם שהקב"ה יבנה את ירושלים, אז ישתדל ש"נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס" - אלו **הרשעים שנדחו לאחור, גם אותם יכניס לצד הקדושה!**

(אני חומה)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם מותר להעלות כהן אחר כהן?

תשובה: אין להעלות **כהן אחר כהן, וכן לוי אחר לוי**, וצריך שיעשו הפסק של ישראל ביניהם (חזון עובדיה ב, עמ' רצ). כמו כן אין להעלות **כהן לעליית שלישי לאחר שעלו כהן ולוי**, ואם השלישי הוא מפטיר כגון במנחה של יום כיפור, יש להתיר (הלכה ברורה קלה, כז).

כהן שאיחר לתפילה ונכנס לאחר שכבר העלו ישראל במקומו, אם הישראל רק אמר "ברכו", יעלו את הכהן תחתיו, אך אם כבר אמר "ברוך אתה ה'" - ימשיך הישראל.

שאלה: את מי אפשר לעלות לתורה לקרוא שני?

תשובה: לעלייה השנייה מעלים לוי, וכאשר אין לוי בבית הכנסת, יעלה הכהן פעם נוספת במקום הלוי (ילקוט יוסף סימן קלה).

שירות לשבת

עַת דּוֹדִים כְּלֵה בּוֹאִי יָגֵנּוּ, פְּרִחָה הַגֶּפֶן הֵנֵץ רִמּוֹנוּ:
חָלַף הַגֶּשֶׁם הָסְתָיו עָבָר, קוֹמִי רַעְיָתִי חֲשַׁק גָּבָר.
נִצָּא הַשָּׂדֶה נָלִין בְּמִדְבָּר, שָׁם אֶתֵּן דּוֹדִי לָךְ מַחֲמַד עֵינָי:
עַת דּוֹדִים וכו':

יָפִית וְנָעַמְתְּ כְּשֵׁלֶג עֵינָיִךְ, דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ.
צְאִי נָא וּרְאִי בְּעִקְבֵי צֹאנֵךְ, שָׁם אַקְרִיב קָרְבָּן נִסְכְּתִי יֵינִי:
עַת דּוֹדִים וכו':

יְרַדְתִּי חֲבֻרָה לְרֹעוֹת בַּגַּנִּים, לְרְאוֹת אֶת יָפְיֵךְ
עֵינַיִךְ יוֹנִים. שִׂפְתוֹתַיִךְ כְּלָה כְּמוֹ חוּט שָׁנִים,
בְּתוֹךְ עִיר צִיּוֹן קוֹמִי רַנִּי:
עַת דּוֹדִים וכו':

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת, אֶת אַהֲבָתֵךְ וְלֵילָה לֹא תַּשְׁבּוֹת.
מִיּוֹם נְדוּדֵךְ נָשָׂאתִי רִיבוֹת, אִם אֶשְׁכָּחֵךְ תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
עַת דּוֹדִים וכו':

מְקֻבָּלוֹת עִם בָּרְכוּ א-ל, תְּרִיעוּ קוֹל כֹּחַ וְאִמְרוּ א-ל.
יְגֵל יַעֲקֹב, יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם שִׂמְחַתְכֶם,
שִׁיר מְהֻלָּל א-ל. הַלְלוּהוּ גְּדֻלּוּהוּ כִּי בָרוּךְ הוּא נֶאְמָן,
לְכָבוֹד הַחֲתָן בְּחוּר מִשָּׁם, יַעֲקֹב אִישׁ תָּם: הַלְלוּהוּ...

רוֹמְמוּ א-ל מֵאִיר אוֹרָה, בֶּבֶר חִסְדּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא.
חֲתָן וְכַלָּה הִיא לוֹ לְעֶזְרָה,
יָשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֵז אֶת הַשִּׁירָה: הַלְלוּהוּ...

דִּרְשׁוּ א-ל חַי לְעוֹלָמִים, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים.
יוֹסֵף עֲלֵיכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, עֹשֶׂר וְכִבּוּד וְאֹרֶךְ יָמִים:
הַלְלוּהוּ...

כִּימֵי צֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, כֵּן עֹד בְּעֵדִי עֲדָיִים.
עַיִן בְּעַיִן תֵּרָאוּ פְּנֵי שָׁנִים, בִּירוּשָׁלַיִם כֻּלְּכֶם חַיִּים: הַלְלוּהוּ.

יְשַׂמַּח חֲתָנִי בִּקְהַל אֲמוּנֵי, יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:
שֹׁ-דִי יְמַלֵּא תַּאֲוֹת לִבּוֹ מָגֵן וְצִנָּה יִהְיֶה סְבִיבוֹ,
וְיָאֵר אוֹתוֹ וְיִישַׁר נְתִיבוֹ
לְגָמוֹר וְלִשְׁמוֹר דַּרְכֵי יְיָ:
יְשַׂמַּח חֲתָנִי בִּקְהַל אֲמוּנֵי, יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:

לְרֹאשׁוֹ יְצַוֶּה בְּרָכוֹת עֲצוּמוֹת
וְיִשָּׂא בְּכָל עֵת מְנָחָר שְׁלוּמוֹת,
בֹּא יָבֹא בְּרָנָה נוֹשֵׂא אֲלוּמוֹת
יִזְכֶּה וְיִרְאֶה יְשׁוּעַת יְיָ:
יְשַׂמַּח חֲתָנִי בִּקְהַל אֲמוּנֵי, יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:

משכן שילה

לרפואת והצלחת משה ברוקס בן לילי הי"ו בתוך שאר חולי ישראל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת מיקי מקיקס בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

בריאות, הצלחה וכל טוב ללוי הודיה נתנאל והילה וכל משפחתם הי"ו

יבמות פרק ב' | משנה ה'-ו'

פרק ב' משנה ה'

מיהו הנקרא אח לעניין זיקת ייבום ולשאר דברים, ומיהו הנקרא בן לפטור מן הייבום ולשאר דברים.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָח מִכָּל מָקוֹם ואפילו ממזר, **זוֹקֵק** האח הפסול **אֶת אֵשֶׁת אָחִיו** שמת בלא בנים **לַיִּבּוּם** - שאינה מותרת לשוק עד שייבם או יחלוץ לה, **וְאָחִיו** הוא **לְכָל דָּבָר** - ליורשו וליטמא לו, שאם הוא כהן ולו אח ממזר ומת, מיטמא לו, **חוּץ מִמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ** אח **מִן הַשִּׁפְחָה וּמִן הַנְּכְרִית** שאז אינו נחשב כאחיו כלל.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן מִכָּל מָקוֹם אפילו ממזר, אותו בן **פּוֹטֵר** את **אֵשֶׁת אָבִיו מִן הַיִּבּוּם** שאם אביו מת, אין אֲחִי אביו מייבם את אשת אביו, הואיל והוא נחשב כזרע שלו, **וְחַיָּב** הבן מיתה **עַל מַכָּתוֹ וְעַל קְלָלָתוֹ** של אביו, בתנאי שאביו עשה תשובה, **וּבְנוֹ הוּא לְכָל דָּבָר, חוּץ מִמִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ** בן שנולד **מִן הַשִּׁפְחָה וּמִן הַנְּכְרִית** שאינו נחשב בנו.

פרק ב' משנה ו'

דין הַמְקֻדָּשׁ אחת משתי אחיות ואינו יודע איזו מהן קידש.

מִי שֶׁקִּדֵּשׁ אַחַת מִשְּׁתֵּי אֲחָיוֹת וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ מֵהֶן קִדֵּשׁ הרי הוא אסור בשתיהן, משום שכל אחת מהן היא ספק אחות אשתו, לפיכך **נוֹתֵן גֵּט לָזוֹ וְגֵט לָזוֹ.**

מֵת בלא בנים קודם שנתן להן גט, **וְלוֹ אָח אֶחָד** ונפלו לפניו לייבום, שתיהן אסורות להינשא, שמא היא אשת המת וטעונה ייבום או חליצה, והואיל ואח זה אינו רשאי לייבם אף אחת מהן, הרי הוא **חוֹלֵץ לִשְׁתֵּיהֶן** להתירן לעולם.

הָיוּ לוֹ למת **שְׁנַיִם** - שני אחים, **אֶחָד** מהם **חוֹלֵץ** תחילה לאחת האחיות, **וְאֶחָד** - האח השני **מְיַבֵּם** את האחות השנייה אם ירצה.

קָדְמוּ וְכָנְסוּ כלומר, אם כל אחד מהאחים ייבם אחת מהן, **אֵין מוֹצִיאִין** אותן **מִיָּדָם.**

שורשי מצוות איסור חמדה

נאמר בתורה: "**לֹא תַחְמֹד** בֵּית רֵעֶךָ, **לֹא תַחְמֹד** אֵשֶׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ" (שמות כ, יד). ועוד נאמר בתורה: "**וְלֹא תַחְמֹד** אֵשֶׁת רֵעֶךָ, וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ" (דברים ה, יח).

וכתב בספר החינוך (מצוה לח): שלא להעלות במחשבתנו לעשות תחבולה לקחת לנו מה שהוא לזולתנו מאחינו, שנאמר: "לֹא תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ" (שמות כ, יג). וכבר הוכיחו חכמינו ממה שכתוב: "לֹא תַחְמֹד... וְלָקַחְתָּ לָךְ", שלאו זה אינו נגמר **עד שיעשה בו מעשה**. ואפילו נתן הדמים לחבירו על החפץ, עובר גם כן על לאו של לא תחמוד, שאין לאו של לא תחמוד נִתָּקן בנתינת הדמים, כל זמן שדרך הכרח לָקְחוֹ ממנו. משורשי מצווה זו, לפי שמחשבה רעה היא זו, וגורמת לו לאדם תקלות הרבה, שאחר שיקבע במחשבתו, לקחת ממנו אותו הדבר שחמד אותו מתוך תאווה רעה, לא ישגיח בשום דבר, ואם לא ירצה חבירו למוכרו יאנוס אותו ממנו, ואם יעמדו כנגדו אפשר שיהרגנו, כאשר מצינו בנבות שנהרג על כרמו שחמד ממנו אחאב.

ונמנענו לקבוע במחשבתנו להתאוות מה שביד אחד מאחינו בני ישראל, **לפי שקביעות המחשבה בתאווה על אותו דבר - יהיה סיבה לעשות תחבולה לקחת אותו ממנו, ואף על פי שאין רצונו למוכרו**, או על ידי מקח או חליפין או בחזקה, אם לא נוכל בעניין אחר, ועל זה נאמר (דברים ה, יז): **"וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ".**

(אוצרות האגדה)

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק זצ"ל - בעל 'אור שמח'

מיהו "למדן"?

מי שיש לו את ההסברה של **ה'נודע ביהודה'**, השכל של **ה'תומים'**, ההיקף של **הגאון מווילנה**, ההעמקה של **ה'נתיבות'**, דרך החשיבה של **רבי עקיבא איגר**, הינו למדן!

שם ה' נקרא עליך

"וַיֹּאמֶר אֱ־לֹהִים אֶל מֹשֶׁה **אֶהְיֶה** אֲשֶׁר **אֶהְיֶה** וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל **אֶהְיֶה** שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם" (שמות ג, יד). יעויין מה שכתבתי בפרשת 'וזאת הברכה', ששם 'אהיה' שתי פעמים כ"א, **כנגד ב"א שמות שבתפילין של יד, וכן הם בתפילין של ראש, ובצירופן יש מ"ב, הוא השם הנורא**, שתהיה אימתו מוטלת על הבריות.

וכן תפילין דמארי עלמא (של בורא עולם) שכתוב בהן אהבת ישראל ומעלתו, גם כבוד ה' יתברך הוא בגלוי, וּמְקֹרֵי "וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יְיָ נִקְרָא עָלֶיךָ וְיָרְאוּ מִמֶּךָּ", וזה התפילין שבראש, שאז שם מ"ב בשלימות.

(משך חכמה פרשת שמות)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם יש עניין לעלות לתורה כל חודש?

תשובה: טוב ונכון להדר לעלות לספר תורה לפחות פעם בחודש, כדי לדבק נשמתו בשורשי התורה (החיד"א, כף החיים). ולכתחילה אין להעלות לתורה מחלל שבת בפרהסיה, ואם יש חשש איבה מעלים אותו, **ויוסיפו עולה אחר כנגדו. ויותר טוב לחזור על הקריאה** שקראו לו (חזון עובדיה ב, עמ' רמ).

שאלה: האם אפשר להעלות אב ובן, או שני אחים, זה אחר זה?

תשובה: אין להעלות אב ובן או שני אחים זה אחרי זה משום עין הרע, וסב ונכדו יכולים לעלות בזה אחר זה, אלא אם כן הנכד נקרא בשם סבו (חזון עובדיה ב, עמ' חצר, הלכה ברורה קמא, י). מנהג הספרדים שלא לקרוא לעולה בשמו אלא אומר "כהן בכבוד" "לוי בכבוד" וכו', שיש לחוש שאם יקרא בשם העולה ולא יעלה, יחשבו שהוא פגום.

זמירות לשבת

וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תּוֹרָה חֻקְּרוּשָׁה, הַתְּחַנֵּנִי בְּבַקְּשָׁה, פְּנֵי הַצּוּר נַעֲרֹץ בְּקְּרוּשָׁה: צַמְּאָה לְךָ נַפְשִׁי, כָּמָה לְךָ בְּשָׂרִי, בְּאֶרֶץ גִּיָּה וְעָיֵף בְּלִי מָיִם. כֵּן בְּקְּרוּשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וְכְבוֹדֶךָ:

אֲבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בְּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ: בְּשָׁעָה שֶׁמַּלְאָךְ הַמְּשִׁיחַ בָּא עוֹמֵד עַל גַּג בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמַשְׁמִיעַ לְיִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר: עֲנָוִים הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם וְאִם אֵין אַתֶּם מַאֲמִינִים רְאוּ בְּאוֹרֵי שֶׁזּוֹרַחַת:

יִשְׂמַח אֱ־לֹהִים כְּאַפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה. יְבָרֵךְ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ, יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ, יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֱ־לֹהִים צְ־בָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת, וְכַנָּה אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים. וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבוֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק. וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

קוֹל בְּרָכָה נִשְׁמָע, נְהִי בְּכִי תַּמְרוּרִים רָחֵל, מְבַכָּה עַל-בָּנֶיהָ, מֵאֲנָה לְהִתְנַחֵם עַל-בָּנֶיהָ, כִּי אֵינֶנּוּ. כֹּה אָמַר ה', מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי, וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה: כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם ה', וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב. וְיֵשׁ-תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ, נְאֻם ה', וְשָׁבוּ בָנִים, לִגְבוּלָם:

תְּפִלָּה, לֶעָנִי כִּי יַעֲטֹף, וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ. ה', שִׁמְעָה תְפִלָּתִי, וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ, מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי:

מִכְּנִיסֵי רַחֲמִים הַכְּנִיסוֹ רַחֲמֵינוּ לִפְנֵי בַּעַל הָרַחֲמִים מַשְׁמִיעֵי תְּפִלָּה הַשְׁמִיעוּ תְּפִלָּתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מַשְׁמִיעֵי צְעָקָה הַשְׁמִיעוּ צַעֲקָתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ צְעָקָה. מַכְנִיסֵי דִּמְעָה הַכְנִיסוֹ דִּמְעוֹתֵינוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ מְתֻרְצֶה בְּרַחֲמוֹת. הַשְׁתַּדְּלוּ וְחִרְבּוּ תְּחִנָּה וּכְקֻשָּׁה לִפְנֵי מֶלֶךְ א-ל רַם וְנִשָּׂא:

מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ. וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחֻכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן. בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תַּשְׁכֵּן. תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ לְדוֹר וְדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִּרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ. עַל יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

לרפואת
שילה (שוקי) סעידי
בן ר' שלום הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת נתנאל יעקב
וגליה בלוקה הי"ו
והבנות אוריה ויסכה הי"ו
ולע"נ אליהו בלוקה
בן חנה ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

הצלחה ברוחניות
ובגשמיות
לבתאל וגבריאל יושיע
ומשפחתם הי"ו

משכן שילה

קבעתי!

יבמות פרק ב' | משנה ז'

פרק ב' משנה ז'

שניים שקידשו שתי אחיות, ואין ידוע מי התקדשה למי.

שְׁנַיִם שאינם קרובים, כגון ראובן ושמעון, שֶׁקִּדְּשׁוּ שְׁתֵּי אֲחָיוֹת כגון לאה ורחל, זֶה - ראובן אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזוֹ מהן קִדֵּשׁ, וְזֶה - שמעון יוֹדֵעַ אֵיזוֹ מהן קִדֵּשׁ, כדי להתיר את הספק זֶה - ראובן נוֹתֵן שְׁנֵי גִּטִּין אחד ללאה ואחד לרחל, וְזֶה - שמעון נוֹתֵן שְׁנֵי גִּטִּין אחד ללאה ואחד לרחל.

מֵתוֹ ראובן ושמעון בלא בנים, לפני שגירשו. אם היה לָזֶה - לראובן אָח משה, וְלָזֶה - לשמעון אָח אהרון ונפלו לאה ורחל לפניהם לייבום, זֶה - משה חוֹלֵץ לְשְׁתֵּיהֶן - ללאה ולרחל, וְזֶה - אהרון חוֹלֵץ לְשְׁתֵּיהֶן ללאה ולרחל, הואיל ואין אחד מהם יודע איזו מהן יבמתו. וכל אחד מהם אסור לייבם, שמא יפגע באחות זקוקתו.

אם לָזֶה - לראובן יש אח אֶחָד - משה, וְלָזֶה - לשמעון יש שְׁנַיִם - אהרון ואלעזר, הַיָּחִיד - משה חוֹלֵץ לְשְׁתֵּיהֶן - ללאה ולרחל, וְהַשְּׁנַיִם - אהרון ואלעזר, אֶחָד חוֹלֵץ תחילה לאחת מהן, וְאֶחָד מֵיָּבֵם אחר כך את האחרת אם ירצה, שאם זו יבמתו - טוב, ואם אינה יבמתו אלא אחותה, הרי כבר נחלצה על ידי אחי בעלה והותרה לכל העולם, וגם אינה אחות זקוקתו שהרי אחיו חלץ לאחותה ופקעה זיקתה ממנו. קָדְמוּ אחי שמעון וְכָנְסוּ את לאה ורחל, אֵין מוֹצִיאִין מֵיָּדָם כמבואר במשנה הקודמת.

שאם זו יבמתו - הרי טוב, ואם זו אחות יבמתו אינה אחות זקוקתו, שהרי פקעה זיקתה ממנו בחליצת אחיו. אם אהרון ואלעזר קָדְמוּ וְכָנְסוּ - אֵין מוֹצִיאִין אותן מֵיָּדָם כמבואר הטעם במשנה הקודמת.

אם לָזֶה - לראובן שְׁנַיִם - שני אחים: משה ולוי, וְלָזֶה - לשמעון שְׁנַיִם - שני אחים: אהרון ואלעזה, ומתו ראובן ושמעון בלא בנים, אֲחָיו שֶׁל זֶה - של ראובן כגון משה חוֹלֵץ לְאַחַת כגון ללאה, וְאֲחָיו שֶׁל זֶה - של שמעון כגון אהרון חוֹלֵץ לְאַחַת לרחל, ואחר כך אֲחָיו שֶׁל זֶה - של משה היינו לוי מְיַבֵּם חֲלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה - של אהרון, היינו את רחל, וְאֲחָיו שֶׁל זֶה - של אהרון היינו אלעזר מְיַבֵּם חֲלוּצָתוֹ שֶׁל זֶה - של שמעון, היינו את לאה.

קָדְמוּ שְׁנַיִם - שני אחים של אחד, כגון אחי ראובן, וְחָלְצוּ לשתיהן, לֹא יָיְבְמוּ הַשְּׁנַיִם - שני האחים של שמעון, שמא יפגע הראשון באחות זקוקתו, אֶלָּא אֶחָד חוֹלֵץ תחילה לאחת, וְאֶחָד מְיַבֵּם אחר כך את האחרת אם ירצה, שאם זו יבמתו - טוב, ואם אינה יבמתו אלא אחותה, הרי כבר נחלצה על ידי אחי בעלה והותרה לכל העולם, וגם אינה אחות זקוקתו שהרי אחיו חלץ לאחותה ופקעה זיקתה ממנו. קָדְמוּ אחי שמעון וְכָנְסוּ את לאה ורחל, אֵין מוֹצִיאִין מֵיָּדָם כמבואר במשנה הקודמת.

ייסורים כסימן לאהבת ה'

ההסתכלות שלנו על הנהגת ה' כאשר הוא מיסרנו, צריכה חיזוק מתמיד לראות ולהתבונן, **שמבחינת הקדוש ברוך הוא הייסורים הם דווקא סימן לאהבתו כלפינו**. נתן הנביא בא אל דוד המלך ומבטיח לו בדבר ה' הבטחה גדולה שייוולד לו בן, שלמה המלך - "וַהֲקִימֹתִי אֶת זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ... אֲנִי אֶהְיֶה לוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה לִי לְבֵן" (שמואל ב' ז, יב-יד). הבטחה נפלאה, אבל איך הוא ממשיך? "וְהוֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם, וְחַסְדִּי לֹא יָסוּר מִמֶּנּוּ".

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי משה אהרון פינטו זצ"ל

אין מקרה בעולם

אין דבר בעולם שהוא מקרה, חס ושלום. ואף בדברים שנראים לנו חולין, יש בהם השגחה פרטית נוראה ונפלאה!

הגע בנפשך, הלוא אמרו חז"ל הקדושים "אפילו שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה תלמוד" (עבודה זרה יט.). היינו שצריכים לעיין בדבריהם הנראים כפשוטים, אך יש בהם מלא חוכמה ובינה, קל וחומר בן בנו של קל וחומר במקור בחוכמה העליונה - שאין הוא יתברך עושה מעשה חולין.

ומכל מה שמתרחש בכל יום, אסור להתעלם ולחשוב כי דבר ריק הוא, אלא בכול יש רמז מן השמיים. **וכאשר יעשה אדם חשבון עם נפשו, יכול לרדת לעומקם של סודות נוראים שמגלה ה' יתברך לחסידיו שלא על פי דרך הטבע**, ורק המוכשרים לכך יכולים להבינם, ולהם מגלה דברים נסתרים, בדרך העלם והסתר, שלא יוכלו לשלוט בהם כחות של קטרוג, ה' יצילנו.

(שנות משה)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם מותר להעלות קטן לתורה?

תשובה: מותר להעלות קטן לספר תורה בשבתות ובימים טובים, והקטן **מצטרף לחובת שבעה** עולים בשבת, ובתנאי שהקטן **הגיע לגיל חינוך ויודע למי מברכים**, שהוא מבן שש שנים ומעלה. וצריך שיֵדע לקרוא בלחש עם שליח הציבור. אומנם **אין להתיר לקטן להיות שליח ציבור הקורא בתורה את כל הפרשה כולה.** ובמקום שיש מנהג ברור שאין מעלין קטן לספר תורה כלל, יעשו כמנהגם, ולא ישנו מפני המחלוקת. ואין להעלות קטן לכתחילה למניין שלושה, אלא אם כן יש צורך כגון שבאו לבית הכנסת במעמד חגיגי (יחוה דעת ב, טו).

אם אין שם כהן שהוא גדול, ויש רק כהן קטן שהגיע לחינוך, יעלה תלמיד חכם, ואם אין תלמיד חכם, יעלה הכהן הקטן ראשון (חזון עובדיה ב, עמ' רנ).

ישיבת נשבת

אַדִּרַבָּה, תֵּן בְּלִבֵּנוּ שֶׁנִּרְאֶה כָּל אֶחָד מַעֲלַת חֲבֵרֵינוּ וְלֹא חֶסְרוֹנָם, וְשֶׁנְּדַבֵּר כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בְּדֶרֶךְ הַיֹּשֶׁר וְהָרָצוּי לְפָנֶיךָ, וְאַל יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ שׁוּם שִׂנְאָה מֵאֶחָד עַל חֲבֵרוֹ חָלִילָה... וּתְחַזֵּק אוֹתָנוּ בְּאַהֲבָה אֵלֶיךָ כַּאֲשֶׁר גִּלּוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁזֶּהוּ הָכָל נָתַת רוּחַ אֵלֶיךָ... אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

הַתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי, לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי, עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאָלָהּ. בֹּאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ, גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה, בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה:

אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדוּלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: נָא גִבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גְּמָלֵם: חֲסֶן קְדוּשֶׁיךָ, בָּרֵךְ טוּבֶךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:

שִׂבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם, אֶת-ה',
הַלֵּלִי אֱ-לֹהַיִךְ צִיּוֹן.
כִּי-חִזַּק, בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ,
בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ:

וְזַכֵּנִי לְגַדֵּל בָּנִים וּבְנֵי בָנִים חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. אוֹהֲבֵי ה'.
יִרְאֵי אֱ-לֹהִים. אַנְשֵׁי אֱמֶת.
זֶרַע קֹדֶשׁ בָּהּ דְּבֵקִים.
וּמְאִירִים אֶת הָעוֹלָם
בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים
וּבְכָל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא:

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבַד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם:

ה' לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינָי וְלֹא הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עָלֵי אִמּוֹ כְּגָמֻל עָלַי נַפְשִׁי:

שִׁמְעִי בְנִי מוּסַר אָבִיךְ, וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ, תְּהִנֶּה תָמִיד לְדָבָר כָּל דְּבָרֵיךְ בְּנַחַת, לְכָל אָדָם וּבְכָל עֵת, וּבְזֶה תִּנָּצֵל מִן הַמַּעַט, שֶׁהִיא מִדָּה רָעָה לְהַחֲטִיא בְּנֵי אָדָם:

וְכַאֲשֶׁר תִּנָּצֵל מִן הַמַּעַט, תַּעֲלֶה עַל לִבֵּךְ מִדַּת הָעֲנָוָה, שֶׁהִיא מִדָּה טוֹבָה מִכָּל הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת לְמַעַן תַּצְלִיחִי בְּכָל דְּרָכַיִךְ וְתִזְכִּי לְעוֹלָם הַבָּא:

משכן שילה

לעילוי נשמת מארי שלמה בן מארי סעיד שאער זצ"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת אורה שאער בת ניסים מלמד ע"ה תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת דוד אברג'יל ז"ל בן עזיזה ז"ל חנה בת שרה ז"ל תנצב"ה

דְּבַר הַתּוֹרָה שֶׁלִּי
לְשֻׁלְחָן הַשַּׁבָּת

לְשָׁאֵב יִרְאַת שָׁמַיִם מֵרְאִיָּה

"וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים" (דברים יד, כג).

בְּסֵפֶר **'לֵב אֲלִיָּהוּ'** מְבָאֵר אֶת עִנְיַן מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אוֹכֵל מַעֲשְׂרוֹת בִּירוּשָׁלַיִם לִפְנִים מִן הַחוֹמָה. וַהֲרֵי זֶה פֶּלֶא, מָה טַעַם בַּאֲכִילַת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי בִּירוּשָׁלַיִם? הֲרֵי זוֹ כְּמוּת עֲצוּמָה, **שֶׁאֲכִילָתָהּ דּוֹרֶשֶׁת זְמַן רַב, וַהֲרֵי כָּל יְהוּדִי בֵּין כָּךְ מַגִּיעַ לִירוּשָׁלַיִם בִּשְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים?!**

בְּרַם, כָּאן הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ לְמַעַן **"תִּלְמַד לְיִרְאָה"**. יִרְאַת שָׁמַיִם צְרִיכָה לִמּוּד. אֵין דָּבָר כָּזֶה שֶׁאָדָם יִהְיֶה יְרֵא שָׁמַיִם בְּלִי לִלְמֹד, וְהִנֵּה כְּשֶׁאֵין לָנוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חַיָּבִים לִלְמֹד יִרְאַת שָׁמַיִם עַל יְדֵי לִמּוּד בְּסִפְרֵי מוּסָר, וְעַל יְדֵי שְׁמִיעַת דִּבְרֵי מוּסָר, אַךְ בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, זָכוּ לִלְמֹד יִרְאַת ה' עַל יְדֵי רְאִיָּה מַמָּשׁ וְאֵינָהּ דּוֹמָה שְׁמִיעָה לִרְאִיָּה.

מוּבָא בַּסִּפְרִי: גָּדוֹל מַעֲשֶׂר שֶׁנִּי שֶׁמַּבִיא לִידֵי תַּלְמוּד. כֵּיצַד? יִשְׂרָאֵל בָּאִים לָרֶגֶל, בְּחַג הַמַּצּוֹת טְרוּדִים בַּקְּצִיר, וְכֵן בְּשָׁבוּעוֹת, וְכֵן בְּסֻכּוֹת עֲסוּקִים בְּמִצְווֹת, כֵּיצַד יִלְמְדוּ לְיִרְאָה?

לָכֵן נִצְטַוּוּ לֶאֱכֹל מַעֲשֵׂר שֶׁנִּי בִּירוּשָׁלַיִם וְיִתְעַכְּבוּ שָׁם, וְשָׁם רוֹאִים אֶת הַמַּחֲזֶה הַנּוֹרָא שֶׁל כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם בְּזְרִיזוּת כְּמַרְאֵה הַבָּזָק, לְוִיִּים בְּשִׁירָם וְאֶת הָאִשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּמִין אַרְיֵה הַיּוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, אֶת הַקָּרְבָּנוֹת וְהַקִּטֹּרֶת, רוֹאִים אֶת סַנְהֶדְרִין הַגְּדוֹלָה בְּלִשְׁכַּת הַגָּזִית. וְכָל הַחֲזָיוֹן הַנּוֹרָא וְצוּרַת עֲבוֹדַת ה' מְלַמְּדִים יִרְאַת שָׁמַיִם, וְנוֹתְנִים כֹּחַ לְמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה כֻּלָּהּ.

(פְּנִינֵי הַפָּרָשָׁה)

שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

דברים
ואתחנן
עקב
ראה
שופטים
כי תצא
כי תבוא
ניצבים
וילך
האזינו
וזאת הברכה

שילה מספר ספורי צדיקים 44

הידד אני לומד גמרא לבד! 46

דיון משפחתי 50

השר מקוצי 56

משגיות מבארות מסכת ביצה 59

זמירות לשבת

אָבִינוּ אַב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבִּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי אֵינוֹ בָּנוּי מַאֲבָנִים – הוּא בָּנוּי מִדְּקָעוֹת. וְאִם כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ רַק עוֹד דִּמְעָה אַחַת – בְּבַקָּשָׁה, קַח אֶת שֶׁלִּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, קַח אֶת שֶׁלִּי:

מָה אָשִׁיב לַה', כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא: נְדָרַי לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי ה' הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה ה' כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ, פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא: נְדָרַי לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית ה' בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ:

יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן. מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ. יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל. יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ. יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶךָ. מְנוֹפֶת צוּף וְכָל טַעַם:

הָדוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם. נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ. אָנָּא אֵ־ל נָא רְפָא נָא לָהּ. בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ. אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא. וְהָיְתָה לָהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:

וְתִיק יֵהָמוּ נָא רַחֲמֶיךָ. וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ. כִּי זֶה כַּמָּה נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי. לְרָאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. אָנָּא אֵ־ל חֶמְדַּת לִבִּי. חוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:

הַגִּילָה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי. אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ. מַהֵר אָהוּב כִּי בָא מוֹעֵד. וְחָנֵנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

תְּנָיָא:

אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע, פַּעַם אַחַת נִכְנַסְתִּי לְהִקָּטֵר קְטֹרֶת לִפְנֵי וְלִפְנִים, וְרָאִיתִי אֲכַתְרִיאֵ־ל יְ־ה ה' צְ־בָאוֹת, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא, וְאָמַר לִי: יִשְׁמָעֵאל בְּנִי, בָּרְכֵנִי! אָמַרְתִּי לוֹ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעְסֶךָ, וְיִגְּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, וְתִתְנַהֵג עִם בְּנֶיךָ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים, וְתִכְבְּנֵם לָהֶם לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וְנַעֲנָה לִי בְּרֹאשׁוֹ:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת גבריאל אוזן בן שרה ז"ל נלב"ע ד' אדר א' ה'תשפ"ד תנצב"ה

שְׁאֵלָה מְסַפֶּרֶת

סִיפּוּרֵי צַדִּיקִים

הרב אביהוא שאנער

נִיקָנוֹר וְהַדֶּלֶת הָאֲבוּדָה

(עַל פִּי יוֹמָא לח.)

כְּשֶׁבָּנוּ אֶת ,
הַכֹּל הָיָה נוֹצֵץ וְחָדָשׁ.

עָלָה לַ וְשִׁלֵּם לַמַּלָּחִים,
בְּמִצְרַיִם יֵשׁ פּוֹעֲלִים מֻמְחִים.

נִיקָנוֹר הַצַּדִּיק שָׂמַח עַל הָעִנְיָן,
וְרָצָה שֶׁיִּהְיֶה לוֹ חֵלֶק בַּ

קָנָה נִיקָנוֹר נְחֹשֶׁת וְכֵלִים,
וְ רַב נָתַן לַפּוֹעֲלִים.

חָשַׁב נִיקָנוֹר יָמִים וְלֵילוֹת,
וְהֶחְלִיט לַעֲשׂוֹת 2 .

עָבְדוּ הַפּוֹעֲלִים
מִ וְעַד חֲצוֹת,
וְהִנֵּה הַ יָפוֹת וְנוֹצְצוֹת.

הַ יִהְיוּ מִנְחֹשֶׁת יְקָרָה,
יִקְבְּעוּ אוֹתָן בְּ 1 מִשַּׁעֲרֵי
הָעֲזָרָה.

אֶת הַ הֶעֱמִיסוּ עַל ,
כְּשֶׁנִּיקָנוֹר מַשְׁגִּיחַ מֵהַצַּד, מֵהַפִּנָּה.

עָלָיו לִנְסֹעַ לְמִצְרַיִם זוֹ חוֹבָה,
כִּי אֵין בְּ נְחֹשֶׁת טוֹבָה.

"חוֹזְרִים לִ אֲנִי מְאֻשָּׁר"
הוֹדָה נִיקָנוֹר לָהּ' רָקַד וְשָׁר.

בְּ הַ סְעָרָה הִתְחוֹלְלָה,
פָּנוּ הַמַּלָּחִים לְנִיקָנוֹר בְּבֶהָלָה:

"הַ עוֹד מְעַט תִּשְׁקַע,
נַשְׁלִיךְ 1 שֶׁלֹּא נִטְבַּע.

נִיקָנוֹר בָּכָה וּמְאוֹד הִצְטַעֵר,
כְּשֶׁהֶשְׁלִיכָה הַ לַ הַסּוֹעֵר.

צָעֲקוּ הַמַּלָּחִים
כְּשֶׁהַ לֹא נִרְגַּע:
"נַשְׁלִיךְ אֶת הַשְּׁנַיָּה שֶׁלֹּא נִטְבַּע"

חִבֵּק נִיקָנוֹר הַ בְּשִׁתֵּי יָדָיו:
"תְּצְטָרְכוּ לְהַשְׁלִיךְ גַּם אוֹתִי לַמַּיִם"

וּפִתְאוֹם נֵס גָּדוֹל קָרָה,
הַ נִרְגַּע שֶׁקְּטָה הַסְּעָרָה.
כְּשֶׁהִגִּיעָה הַ לְאֶרֶץ חֶמְדָּה,
הִצְטַעֵר נִיקָנוֹר עַל הַ שֶׁאָבְדָה.

וְהִנֵּה, מַשֶּׁהוּ מְנַצְנֵץ בֵּין הַ ,
הַ צָּפָה בַּמַּיִם הַכְּחֻלִּים.
הוֹדָה נִיקָנוֹר לָה' עַל הַנִּסִּים
וְהַ נִקְבְּעוּ מוּל קְדֻשַּׁת הַקָּדָשִׁים.

תַּרְגִּילוֹן

בִּנְיָן בֹּקֶר הַיָּם
סְפִינָה יְרוּשָׁלַיִם גַּלִּים

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כְּרָאוּי לוֹ, כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּדָת מֵחִלְּלוֹ, שָׁכְרוּ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי פָּעֳלוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל דִּגְלוֹ:

אוֹהֲבֵי ה' הַמְחַכִּים בְּבִנְיַן אֲרִיאֵ"ל, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁישׂוּ וְשִׂמְחוּ כְּמַקְבְּלֵי מַתַּן נַחֲלִיאֵ"ל, גַּם שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְאִמְרוּ לָא-ל, בָּרוּךְ ה' אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵ"ל:

דּוֹרְשֵׁי ה' זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ, הַמְאֻחָרִים לָצֵאת מִן הַשַּׁבָּת וּמְמַהֲרִים לָבֹא, וּשְׁמָחִים לְשָׁמְרוֹ וְלָעֲרֹב עֲרוּבוֹ, זֶה הַיּוֹם עֲשָׂה ה' נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ:

זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שַׁבָּת גְּרוּסָה, חֲרוּתָה לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכָלָּה בֵּין רַעוּתֶיהָ מְשֻׁבָּצָה, טְהוֹרִים יְרֵשׁוּתָהּ וְיִקְדּוּשׁוֹתֶיהָ כְּמֵאָמַר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיְכֻלּוּ אֵ-לֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

יוֹם קְדוּשׁ הוּא מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ, כָּל זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ, לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׁמוֹחַ בְּתַעֲנוּג אֲכוֹל וְשָׁתוֹ, כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵ"ל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ:

מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ א-ל קַנָּא וְנוֹקֵם, נוֹטְרֵי לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְהַקְדִּים, שַׁמְּחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יְרֻוַּן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם:

עֲזוֹר לְשׁוֹכְתִים בְּשַׁבְּיֵי בְּחֻרְיֵשׁ וּבְקָצִיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שֵׁשׁ פְּעָמִים, צִדְקָתָם תַּבְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים,

ה' אֵ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל אַהֲבַת תְּמִים,
ה' אֵ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

לָמָּה נִקְרָא מוֹרִיָּה עַל שֵׁם הַמֹּר הַטּוֹב שֶׁיָּשְׁנוּ שָׁם. מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וְיִשְׁמַע קוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה:

עַל הַר גְּבֹהַ עָלַי לָךְ, מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן, הָרִימִי בְכֹחַ קוֹלֵךְ, מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַם. הָרִימִי, אַל תִּירָאִי, אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה, הִנֵּה אֱ-לֹהֵיכֶם:

בֶּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעְלָה עָלָיו:
כִּי כֹה עָן לְךָ יַ"י לְךָ בְּנִפֵּי רוּחַ,
כְּנִפֵּי נְשָׁרִים אֲבִירִים:
אַל תִּכְחַשׁ בָּם פֶּן יִכְחַשׁוּ לָךְ:
דְּרֹשׁ אוֹתָם דְּרֹשׁ
בֶּן אָדָם – וְיִמְצְאוּ לָךְ מִיָּד:

לעילוי נשמת
איבט מתתיהו
בת **מזל** ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מאור מאיר ז"ל
בן **גדי ורעיה כהן** הי"ו
נלב"ע ח' כסליו ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מנג'ור בן **מברט** ז"ל
סיסאי בן **וואלו** ז"ל
אזוונט בת **אלמצ'ה** ז"ל
תנצב"ה

הֵיכָן הָאִסּוּר לִקְרֹא בְּסִפְרֵי מִינִים

הַגִּלְיוֹנִים וְסִפְרֵי מִינִין אֵין מַצִּילִין אוֹתָם מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה.

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בַּחוֹל קוֹרֵעַ אֶת הָאַזְכָּרוֹת שֶׁבָּהֶן וְגוֹנְזָן, וְהַשְּׁאָר — שׂוֹרְפָן.

אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן: אֲקַפַּח אֶת בָּנַי, שֶׁאִם יָבוֹא לְיָדִי שֶׁאֲנִי אֶשְׂרוֹף אוֹתָם וְאֶת הָאַזְכָּרוֹת שֶׁבָּהֶן.

שֶׁאֲפִילּוּ אָדָם רוֹדֵף אַחֲרַיי לְהוֹרְגוֹ, וְנָחָשׁ רָץ לְהַכִּישׁוֹ, נִכְנָם לְבֵית עֲבוֹדָה זָרָה וְאֵין נִכְנָם לְהָתִיהֶן שֶׁל אֵלּוּ, שֶׁהֲלָלּוּ מַבִּירִין וְכוֹפְרִין, וְהֲלָלּוּ אֵין מַבִּירִין וְכוֹפְרִין.

וַעֲלֵיהֶן הַכָּתוּב אוֹמֵר: "אַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתָּ זִכְרוֹנֵךְ".

אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, קַל וָחוֹמֶר: וּמָה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אָמְרָה תּוֹרָה: שְׁמִי שֶׁנִּכְתַּב בִּקְדוּשָּׁה יִמָּחֶה עַל הַמַּיִם, הֲלָלּוּ שֶׁמִּטִּילִין קִנְאָה וְאֵיבָה וְתַחֲרוּת בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם — עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. וְעֲלֵיהֶם אָמַר דָּוִד: "הֲלֹא מְשַׂנְאֶיךָ ה' אֶשְׂנָא וּבְתַקּוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי".

וְכֵיצַד שֶׁאֵין מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה, כָּךְ אֵין מַצִּילִין אוֹתָן לֹא מִן הַמַּפּוֹלֶת וְלֹא מִן הַמַּיִם וְלֹא מִדָּבָר הַמְאַבְּדָן.

בְּעֵי מִינֵיהּ יוֹסֵף בַּר חָנִין מֵרַבִּי אַבָּהוּ: הָנֵי סִפְרֵי דְּרַבִּי אַבְיָדָן, מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה אוֹ אֵין מַצִּילִין? אִין וְלָאו וְרַפְיָא בִּידֵיהּ.

רַב לָא אָזֵיל לְבֵי אַבְיָדָן, וְכָל שֶׁכֵּן לְבֵי נְצִרְפֵי. שְׁמוּאֵל לְבֵי נְצִרְפֵי לָא אָזֵיל, לְבֵי אַבְיָדָן אָזֵיל. אָמְרוּ לֵיהּ לְרָבָא: מַאי מַעְמָא לָא אָתֵית לְבֵי אַבְיָדָן?

אָמַר לָהֶם: דִּיקְלָא פְּלָגְיָא אִיכָּא בְּאוֹרְחָא, וְקָשֵׁי לִי. נִיעְקְרֵיהּ. דּוּבְתֵּיהּ קָשֵׁי לִי.

מָר בַּר יוֹסֵף אָמַר: אֲנָא מִינַיְיהוּ אֲנָא, וְלָא מִסְתַּפֵּינָא מִינַיְיהוּ. וְיָמְנָא חֲדָא אַוָּל, בְּעוּ לְסַכּוּיֵיהּ.

רַבִּי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹזֵג
מחנכי מחוקן

רַבִּי יְחִזְקֵאל חַיְיאשִׁיצְקִי
רבה של אזור - נרדיחה

רַבִּי שַׁבְתַּאי אַשְׁכֵּנַז
אחד ראשוני המחנכי

רַבִּי בֶּן צִיּוֹן אַפְּיימאשיצְקִי
מחנכי נרדיחה

רַבִּי שְׁאוּל טַנְגִ'
מחנכי מרוקן

רַבִּי יַעֲקֹב גַּמְטְשִׁיצְקִי
מחנכי נרדיחה

רַבִּי מִיכָאֵל אַלְיאשִׁיצְקִי
בעל ספר "בת ומגדור"

הֵיכָן אֲנִי לוֹמֵד

אַגַּדוֹת חַז"ל מ

שַׁבָּת שָׁלוֹם, יְלָדִים יְקָרִים!

הַשָּׁבוּעַ נִלְמַד עַד כַּמָּה חָמוּר לִלְמֹד בְּסִפְרֵי מִינִים.

הָבָה נַתְחִיל!

שָׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה **הַגִּלְיוֹנִים** - חֲלָקִים רֵיקִים בְּסִפְרֵי קֹדֶשׁ שֶׁכָּתְבוּ עֲלֵיהֶם דְּבָרִים שֶׁאֵינָם רְאוּיִים. **וְסִפְרֵי מִינִין** - אֵלּוּ הֵם סִפְרֵי תּוֹרָה הַכְּתוּבִים בִּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ וּבְדִיּוֹ כָּשֵׁר שֶׁכָּתְבוּ יִשְׂרְאֵלִים הַמַּאֲמִינִים בַּעֲבוֹדָה זָרָה. **אֵין מַצִּילִין אוֹתָם מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה** - אִם פָּרְצָה שְׂרֵפָה בְּשַׁבָּת, חָס וְשָׁלוֹם, אָסוּר לְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה.

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: בַּחוֹל, כְּלוֹמַר בְּיוֹם חֹל וְלֹא בְּשַׁבָּת, **קוֹרֵעַ אֶת הָאַזְכָּרוֹת שֶׁבָּהֶן**, הוּא גּוֹזֵר בְּזְהִירוּת אֶת הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבָּהֶם כָּתוּב שֵׁם ה' (אַזְכָּרָה = שֵׁם ה'), **וְגוֹנְזָן**, וְאֶת הַחֲלָקִים עִם שְׁמוֹת ה' הוּא מַטְמִין בְּמָקוֹם כָּבוֹד (גְּנִיזָה), **וְהַשְּׁאָר - שׂוֹרְפָן.** וְאֶת שְׁאָר הַסֵּפֶר, שֶׁאֵין בּוֹ שְׁמוֹת ה', הוּא שׂוֹרֵף.

וְהַטַּעַם לְכָךְ הוּא שֶׁשְּׂרֵפַת אַזְכָּרוֹת הִיא אִסּוּר מִן הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁמְּבֹאָר בְּמַסֶּכֶת מַכּוֹת (כב, א), וּשְׂרֵפַת כִּתְבֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁאֵין בָּהֶם אַזְכָּרוֹת אֵינָהּ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן (שו"ת תַּשְׁבֵּ"ץ א, ב).

אֲבָל הַתַּנָּא קָמָא חוֹלֵק עַל דִּין זֶה, וּלְדַעְתּוֹ אֵין שׂוֹרְפִים אֶת הַסֵּפֶר אֶלָּא גּוֹנְזוֹ כֻּלּוֹ (חִסְדֵי דָּוִד עַל הַתּוֹסֶפְתָּא).

אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן: אֲקַפַּח אֶת בָּנַי, זֶהוּ בְּטוּי חָרִיף שֶׁל שְׁבוּעָה כְּלוֹמַר: אֶקְבֹּר אֶת בָּנַי, כְּאִלּוּ אָמַר: "אֲנִי מוּכָן שֶׁיִּקָּרֶה דָּבָר לֹא טוֹב לִבָּנַי", וְזֹאת כְּדֵי לְהַדְגִּישׁ כַּמָּה הוּא נָחוּשׁ בְּדַעְתּוֹ, **שֶׁאִם יָבוֹא לְיָדִי,** אִם סְפָרִים כָּאֵלֶּה יַגִּיעוּ אֵלַי, **שֶׁאֲנִי אֶשְׂרוֹף אוֹתָם וְאֶת הָאַזְכָּרוֹת שֶׁבָּהֶן.** שֶׁהוּא יִשְׂרֹף אֶת כָּל הַסֵּפֶר, אֲפִלּוּ אֶת שְׁמוֹת ה' הַכְּתוּבִים בָּהֶם, מִפְּנֵי חֲמִרַת הַדָּבָר שֶׁכֵּן כַּאֲשֶׁר הַמִּינִים כּוֹתְבִים שְׁמוֹת שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הֵם מִתְכַּוְּנִים לַעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶם. **שֶׁאֲפִילּוּ אָדָם רוֹדֵף אַחֲרַיי לְהוֹרְגוֹ,** אֲפִלּוּ אִם אָדָם נִמְצָא בְּסַכָּנַת חַיִּים גְּדוֹלָה, שֶׁמִּישֶׁהוּ רוֹדֵף אַחֲרָיו כְּדֵי לַהֲרֹג אוֹתוֹ, **וְנָחָשׁ רָץ לְהַכִּישׁוֹ,** אוֹ שֶׁנָּחָשׁ אֲרְסִי רוֹדֵף אַחֲרָיו, **נִכְנָס לְבֵית עֲבוֹדָה זָרָה** מוּטָב לוֹ לְהִכָּנֵס לְמָקוֹם שֶׁעוֹבְדִים בּוֹ עֲבוֹדָה זָרָה כְּדֵי לְהִנָּצֵל, **וְאֵין נִכְנָס לְבָתֵּיהֶן שֶׁל אֵלּוּ,** אֲבָל שֶׁלֹּא יִכָּנֵס לְבָתֵּיהֶם שֶׁל הַמִּינִים הָאֲלֶה (לְמָשָׁל, בְּתֵי תְּפִלָּה שֶׁלָּהֶם). וְלָמָּה **שֶׁהֲלָלּוּ** הַמִּינִים, **מַבִּירִין וְכוֹפְרִין,** הֵם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת עַל ה' וְעַל הַתּוֹרָה, וּבְכָל זֹאת בּוֹחֲרִים לִכְפֹּר בָּהּ. **וְהֲלָלּוּ,** עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, **אֵין מַבִּירִין וְכוֹפְרִין.** הֵם כּוֹפְרִים מִתּוֹךְ חִסָּרוֹן יְדִיעָה וְטָעוּת, וְלֹא מִתּוֹךְ הַכָּרָה שֶׁל הָאֱמֶת. לָכֵן הַמִּינִים חֲמוּרִים יוֹתֵר.

בַּסֵּפֶר **מִשְׁנַת אַבְרָהָם** כָּתַב שֶׁאֵין כַּוָּנַת הַגְּמָרָא שֶׁצָּרִיךְ לְהָרֵג וְלֹא לְהִכָּנֵס לְבָתֵּיהֶן שֶׁל אֵלּוּ, שֶׁהֲרֵי אֵין דִּין יְהָרֵג וְאַל יַעֲבֹר בַּכְּנִיסָה לְבֵיתָם שֶׁל כּוֹפְרִים. וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְמִתְרַפֵּא בְּעַצֵּי אֲשֵׁרָה שֶׁמִּתְרַפֵּא מֵהֶם מִשּׁוּם שֶׁהֵם שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁכֵּן כָּאן אֵין הַהַצָּלָה מֵחֲמַת שֶׁהוּא בַּיִת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, שֶׁהֲרֵי כָּל בַּיִת הָיָה מַצִּילוֹ, אֶלָּא שֶׁכָּאן הַמְּקֻלָּט הוּא בַּיִת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה. אֶלָּא כַּוָּנַת רַבִּי טַרְפוֹן הִיא שֶׁכְּשֶׁיֵּשׁ לְפָנָיו בְּרֵרָה - אוֹ לְהִכָּנֵס לְבַיִת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה אוֹ לְהִכָּנֵס לְבָתֵּיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים - מוּטָב שֶׁיִּכָּנֵס לְבַיִת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה וְלֹא לְבָתֵּיהֶם שֶׁל אֵלּוּ. אֲבָל אִם אֵין לוֹ בַּיִת אַחֵר, וַדַּאי מֻתָּר לְהִכָּנֵס לְבָתֵּיהֶם וּלְהַצִּיל נַפְשׁוֹ.

י-ה אֲכַסֵּף נַעַם שַׁבָּת הַמַּתְאִמַּת וּמִתְאַחֶדֶת בְּסִגְלָתֶךָ. מְשׁךְ נַעַם יִרְאָתְךָ לְעַם מְכַקְשֵׁי רְצוֹנֶךָ. קַדֵּשׁ בְּקָדְשַׁת הַשַּׁבָּת הַמִּתְאַחֶדֶת בְּתוֹרָתֶךָ. פְּתַח לָהֶם נַעַם וְרָצוֹן לְפִתּוּחַ שַׁעֲרֵי רְצוֹנֶךָ:

הָיָה הוּא שָׁמוֹר שׁוֹמְרֵי וּמְצַפִּים שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשָׁם תַּעֲרֹג לְקַבֵּל נַעַם שַׁבָּת הַמִּתְאַחֶדֶת בְּשֵׁם קָדְשֶׁךָ. הַצֵּל מְאַחֲרֵי לְפָרֵשׁ מִן הַשַּׁבָּת לִבְלִתִּי תִּהְיֶה סָגוּר מֵהֶם. שִׁשָּׁה יָמִים תֵּיכָלִים קְדֻשָּׁה מִשִּׁבְעַת קָדְשֶׁךָ. וְשַׁחֵר לְכֻם בָּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה לְעָבְדֶךָ:

וִיהִי רַחֲמֶיךָ מִתְגּוֹלְלִים עַל עַם קָדְשֶׁךָ. לְהַשְׁקוֹת צְמַאֵי חַסְדֶּךָ מִנַּהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן. לְעַטֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאֶרֶת הַמְפָאֲרִים אוֹתָךְ (בְּיוֹם שַׁבָּת) עַל יְדֵי שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. כָּל שִׁשָּׁה יָמִים לְהִנָּחֲלֵם נַחֲלַת יַעֲקֹב בְּחִירֶךָ:

הַשַּׁבָּת נַעַם הַנְּשָׁמוֹת. וְהַשְׁבִּיעֵי עֹנֶג הָרִוחוֹת. וְעֵדֶן הַנְּפָשׁוֹת. לְהִתְעַדֵּן בְּאַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסִיוּן. יְרַוְּיֵן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ:

חָטוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ, בְּצִדְקָךְ עֲמוֹסֶיךָ. תְּקַדֵּשׁ אֲדוֹן, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, כִּי מְקַדִּישֶׁיךָ, בְּקִדּוּשָׁתְךָ קְדֻשָּׁתָ, נָאֶה לְקָדוֹשׁ, פְּאֵר מְקַדְּשִׁים:

אֵין עֲרוֹךְ לָךְ ה' אֱ-לֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אֶפֶס לְבַדְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

רַחֵם, נָא ה' אֱ-לֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ:

כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג, אֵלֶיךָ אֱ-לֹהִים. צָמְאָה נַפְשִׁי, לֵאלֹהִים לְאֵ-ל חָי, מָתַי אָבוֹא, וְאֵרָאֶה, פְּנֵי אֱ-לֹהִים:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
ג'קי ושמרית סורג'ון
וילדיהם הי"ו
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
אהרון קלנדרוב בן שרה הי"ו
בפרנסה, רפואה שלמה,
וחינוך ילדים

ד גְּמָרָא לְבַד!

ע"ל מַבָּארוֹת

וַעֲלֵיהֶן הַפָּתוּב אוֹמֵר: וְעַל אֲנָשִׁים כָּאֵלֶּה נֶאֱמַר הַפָּסוּק בִּישַׁעְיָהוּ: **"אַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתָּ זִכְרוֹנֶךָ".** כְּלוֹמַר, אַף שֶׁדִּבֵּר ה' זָכוּר לָהֶם, הֵם מִתְיַחֲסִים אֵלָיו בְּכָל זֹאת בִּזְלִזּוּל וּכְאִלּוּ אַחֲרֵי הַדֶּלֶת.

אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, הַטַּעַם שֶׁיֵּשׁ לִשְׂרֹף אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה, וַאֲפִלּוּ אֶת שְׁמוֹת ה' שֶׁבָּהֶם, בְּדֶרֶךְ שֶׁל **קַל וָחוֹמֶר** (כְּלוֹמַר, אִם דָּבָר קַל הוּא כָּךְ, אֵז דָּבָר חָמוּר - עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה): **וּמָה לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ אָמְרָה תּוֹרָה שְׁמִי שֶׁנִּכְתַּב בִּקְדֻשָּׁה יִמָּחֶה עַל הַמַּיִם,** הֲרֵי בְּפָרָשַׁת סוֹטָה הִתִּירָה הַתּוֹרָה לִמְחֹק אֶת שֵׁם ה' הַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּכְתַּב עַל קְלָף בְּתוֹךְ מַיִם, כְּדֵי לְהָשִׁיב שָׁלוֹם בֵּין בַּעַל לְאִשְׁתּוֹ, **הַלְּוֹאי,** הַמִּינִים וְסִפְרֵיהֶם, **שֶׁמִּטִּילִין קִנְאָה וְאֵיבָה וְתַחֲרוּת בֵּין יִשְׂרָאֵל לַאֲבִיהֶן שֶׁבַּשָּׁמַיִם** - שֶׁגּוֹרְמִים לְמַחְלֶקֶת, שִׂנְאָה וּמְרִיבוֹת בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל לְבֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּמָה שֶׁמַּתְעִים אֶת יִשְׂרָאֵל מֵאֱמוּנָתָם - **עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.** בְּוַדַּאי וּבְוַדַּאי שֶׁיֵּשׁ לְהַשְׁמִידָם, אֲפִלּוּ אִם כְּרוּכָה בְּכָךְ מְחִיקַת שְׁמוֹת ה'.

וַעֲלֵיהֶם וְעַל אֲנָשִׁים כָּאֵלֶּה, הַמִּתְקוֹמְמִים נֶגֶד ה', **אָמַר דָּוִד** הַמֶּלֶךְ בִּתְהִלִּים: **"הֲלֹא מְשַׂנְאֶיךָ ה' אֶשְׂנָא וּבְתַקּוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט. תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי".** כְּלוֹמַר, אֲנִי שׂוֹנֵא אֶת אֵלּוּ שֶׁמְּשַׂנְּיאִים אֶת ה' עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִלְחָם בְּאֵלּוּ שֶׁקָּמִים נֶגְדּךָ. אֲנִי שׂוֹנֵא אוֹתָם שִׂנְאָה מְחֻלֶּטֶת, הֵם נֶחְשָׁבִים לִי כְּאוֹיְבִים.

וּכְשֵׁם וּכְמוֹ שֶׁלָּמַדְנוּ **שֶׁאֵין מַצִּילִין אוֹתָן** אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֲפִילּוּ בִּימוֹת הַחֹל **מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה** מִשֻּׁרָפָה בְּשַׁבָּת, **כָּךְ אֵין מַצִּילִין אוֹתָן** אִם הֵם נִמְצָאִים בְּסַכָּנָה מִגֶּזֶל אַחֵר, **לֹא מִן הַמְּפוֹלֶת** מִבְּנִין שֶׁהִתְמוֹטֵט **וְלֹא מִן הַמַּיִם** אוֹ מִשִּׁטָּפוֹן **וְלֹא מִדָּבָר הַמְאַבְּדָן.** אוֹ מִכָּל דָּבָר אַחֵר שֶׁעָלוּל לְהַשְׁחִית אוֹתָם.

בָּעֵי מִינַּיהּ שְׁאַל **יוֹסֵף בַּר חָנִין מֵרַבִּי אֲבָהוּ: הָנֵי סִפְרֵי דְּרַבִּי אֲבִידָן,** מָה דִּינָם שֶׁל סְפָרִים הַנִּמְצָאִים בְּ"בֵּית אֲבִידָן", זֶהוּ שֵׁם שֶׁל מָקוֹם שֶׁהָיוּ בּוֹ הַמִּינִים מִתְוַכְּחִים עִם יִשְׂרָאֵל בְּעִנְיְנֵי אֱמוּנָה, וְכָתְבוּ הַמִּינִים סִפְרֵי קֹדֶשׁ לְצָרְכָּךְ הַוִּכּוּחִים, **הַאִם מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה** בְּשַׁבָּת **אוֹ אֵין מַצִּילִין? אִין וְלָאו וָרְפָיָא בִּידֵיהּ.** רַבִּי אֲבָהוּ הֵשִׁיב לִפְעָמִים "כֵּן" וְלִפְעָמִים הֵשִׁיב "לֹא", וְהָיְתָה הַתְּשׁוּבָה רְפוּיָה (רוֹפֶפֶת) בְּיָדוֹ, כְּלוֹמַר לֹא יָדַע בְּבֵרוּר אִם מֻתָּר אוֹ אָסוּר. **רַב לָא אָזֵיל** - לֹא הָיָה הוֹלֵךְ **לְבֵי אֲבִידָן** לְוַכּוּחִים שֶׁבְּבֵית עֲבוֹדָה זָרָה הַנִּקְרָא אֲבִידָן, **וְכָל שֶׁכֵּן** וּבְוַדַּאי שֶׁלֹּא הָיָה הוֹלֵךְ **לְבֵי נִצְרְפֵי** לְוַכּוּחִים שֶׁבְּבֵית עֲבוֹדָה זָרָה הַנִּקְרָא נִצְרְפֵי. **שְׁמוּאֵל לְבֵי נִצְרְפֵי לָא אָזֵיל** לֹא הָיָה הוֹלֵךְ, **לְבֵי אֲבִידָן אָזֵיל.** אֲבָל לְבֵית אֲבִידָן הוּא כֵּן הָיָה הוֹלֵךְ. **אָמְרוּ לֵיהּ לְרָבָא:** שְׁאֲלוּ אֶת רָבָא, **מַאי טַעְמָא לָא אָתֵית לְבֵי אֲבִידָן?** מְדוּעַ אֵינְךָ בָּא לְבֵית אֲבִידָן? **אָמַר לְהוּ:** עָנָה לָהֶם רָבָא: **דִּיקְלָא פְּלָנְיָא אֵיבָא בְּאוֹרְחָא, וְקָשֵׁי לִי.** יֵשׁ עֵץ דֶּקֶל מְסֻיָּם בַּדֶּרֶךְ לְשָׁם, וְהוּא מְקַשֶּׁה עָלַי אֶת הַהֲלִיכָה בְּשֵׁל הַשֻּׁרָשִׁים הַמַּגְבִּיהִים אֶת הַדֶּרֶךְ סְבִיבוֹ. אָמְרוּ לוֹ: **נֵיעְקְרֵיהּ.** אִם כָּךְ, נַעֲקֹר אֶת עֵץ הַדֶּקֶל הַזֶּה! עָנָה לָהֶם רָבָא: **דּוֹכְתֵּיהּ קָשֵׁי לִי.** גַּם בַּמָּקוֹם עַצְמוֹ שֶׁל עֵץ הַדֶּקֶל (אַחֲרֵי שֶׁיֵּעָקֵר) עֲדַיִן יִהְיֶה קָשֶׁה לִי לַעֲבֹר, מִשּׁוּם הַגּוּמָא - הַבּוֹר שֶׁבַּקַּרְקַע לְאַחַר עֲקִירַת הָעֵץ. רָבָא רָצָה לְהִתְרַחֵק מִכָּל דָּבָר שֶׁקָּשׁוּר לְמָקוֹם כָּזֶה. **מָר בַּר יוֹסֵף אָמַר: אֲנָא מִינַּיְיהוּ אֲנָא,** אֲנִי מֵהֶם וַאֲנִי בְּקֶשָׁרִים טוֹבִים אִתָּם, **וְלָא מִסְתַּפְיָא מִינַּיְיהוּ.** וַאֲנִי לֹא מִפַּחֵד מֵהֶם. **זִימְנָא חָדָא אֲזַל,** פַּעַם אַחַת הוּא הָלַךְ לְמָקוֹם כָּזֶה לְהִתְוַכֵּחַ אִתָּם, **בָּעוּ לְסַפּוֹנֵיהּ.** רָצוּ לְסַכֵּן אוֹתוֹ - לְפַגֵּעַ בּוֹ. מִכָּאן אָנוּ לְמֵדִים שֶׁהָיָה מָקוֹם מְסֻכָּן, וְהֵם נִסּוּ לְסַכֵּן אֶת חַיָּיו וְלָכֵן רָבָא לֹא רָצָה לָלֶכֶת לְשָׁם.

מִינִין - כּוֹפְרִים, אֲנָשִׁים שֶׁסָּטוּ מִדֶּרֶךְ הַתּוֹרָה	אָמַר לְהוּ - אָמַר לָהֶם
קוֹרֵר - חוֹתֵךְ	דִּיקְלָא - עֵץ דֶּקֶל
פְּעֵי מִינַּיהּ - שָׁאַל מִמֶּנּוּ	פְּלָנְיָא - פְּלוֹנִי, מְסֻיָּם
הָנֵי - אֵלּוּ	אֵיבָא - יֵשׁ
דְּרַבִּי - שֶׁל בֵּית	בְּאוֹרְחָא - בַּדֶּרֶךְ
אִין וְלָאו - כֵּן וְלֹא	קָשֵׁי לִי - קָשֶׁה לִי
רַפְיָא בִּידֵיהּ - רָפוּי בְּיָדוֹ	נֵיעְקְרֵיהּ - נַעֲקֹר אוֹתוֹ
לָא אָזֵיל - לֹא הוֹלֵךְ	דּוֹכְתֵּיהּ - מְקוֹמוֹ
מַאי טַעְמָא - מַהוּ הַטַּעַם?	אֲנָא - אֲנִי
לָא אָתֵית - לֹא אַתְּ	מִינַּיְיהוּ - מֵהֶם
זִימְנָא חָדָא - פַּעַם אַחַת	לָא מִסְתַּפְיָא - אֵינֶנִּי מִפַּחֵד
בָּעוּ לְסַכּוֹנֵיהּ - רָצוּ לְסַכֵּן אוֹתוֹ	

זְמִירוֹת לְשֻׁלְחָן

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים יְדַעְתִּי כִּי הִנְנִי בְּיָדְךָ כְּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר. וְאִם גַּם אֶתְאַמֵּץ בְּעֲצוֹת וְתַחְבּוּלוֹת וְכָל יוֹשְׁבֵי תֵּבֵל יַעֲמְדוּ לִימִינִי לְהוֹשִׁיעֵנִי וְלִתְמֹךְ נַפְשִׁי, מִבִּלְעָדֶיךָ עֶזְרָתְךָ וְעֶזְרָתְךָ אֵין עֵזְרָה וִישׁוּעָה:

אֲבָא שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אוֹמֵר לָנוּ אָבִי אַסְתִּיר פָּנַי בְּיוֹם ההוּא.
אֲבָל רַבִּי נָתָן אוֹמֵר: וַאֲפִלּוּ בְּהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה בְּוַדַּאי גַּם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. גַּם מֵאֲחוֹרֵי הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עָלֶיךָ אֲנִי עוֹמֵד:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם ה' עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישַׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה' שֹׁמְרֶךָ ה' צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: ה' יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: ה' יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אַדִּיר עוֹלָם אֲשֶׁר מָלָךְ. בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא.
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁילוֹ וּלְהַחְבִּירָה:

בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דִּמְיוֹן. בְּלִי שִׁנּוּי וּתְמוּרָה.
בְּלִי חָבוּר בְּלִי פֵּרוּד. גְּדוֹל כֹּחַ וְגִבּוֹרָה:
וְהוּא אֵ-לִי וְחַי גּוֹאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה:
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס. מָנַת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:

וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא. וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עֵדָה:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי. אַ-דֹנָי לִי וְלֹא אִירָא:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחה וזיווג הגון
שירלי נועה
בת יפה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואה והצלחת
דותן וחופית נווה
והילדות:
טליה, שירה, הודיה
הי"ו

בְּשִׁבְלֵי מַגִּידִים

הַגְּבִיר שֶׁל הָעֲיָרָה

וחדו עינינו
רואות את מחיר

רבי שלום עראקי
מחכמי תימן

רבי שלום אהרון לוּפּס
רבה של עכו

רבי עבדאללה סומך
ראש חכמי נבלוס

רבי משה פיינשטיין
מגדולי הפוסקים

רבי יצחק בן וואליד
רבה של טירואל - מרוקו

רבי יצחק אוחנה
רבה של קרית שמונה

רבי יואל טייטלבוים
האדמו"ר מסאטמר

שִׁירִים חַסִידִיִּים

א

אֲבִינוּ מַלְכֵּנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

אֲחַלָּה אֵלַי וְאַשְׁמָחָה בּוֹ, וְאֶשִׁישָׂה תַּקְוָתִי בּוֹ. אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ, אֵלַי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ.

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה.

אַחַת שָׁאִלְתִּי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ.

אֵיזֶה טוֹב ה'.

אֵין כֵּאלֹקֵינוּ אֵין כַּאדוֹנֵנוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ.

אֵין שׁוּם יְאוּשׁ.

אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזַק, חֲזַק וְנִתְחַזֵּק.

אַל תִּירָא יִשְׂרָאֵל.

אֵלֶּה חָמְדָה לִבִּי, חוּסָה נָּא וְאַל תִּתְעַלָּם.

אֵ-לִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹקַי אֲרוֹמְמֶךָּ.

אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי. וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי, מָה אֲנִי. וְאִם לֹא עַכְשָׁיו, אֵימָתַי.

אֲמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטַּהֲרִין וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר "מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל ה'", מָה מִקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים, אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל.

אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אֵרֶץ אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱ-לֹהֶיךָ בָּהּ, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

אַשְׁרֵי בָּרָא שֶׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה חֶתֶן וְכַלָּה. גִּילָה רָנָה דִיצָה וְחֶדְוָה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת.

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁה' אֱלֹקָיו.

אַשְׁרֵי מִי שֶׁגָּדַל בַּתּוֹרָה וַעֲמָלוֹ בַּתּוֹרָה, וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ.

אַשְׁרֵיכֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁדִּבְרֵי תוֹרָה חֲבִיבִים עֲלֵיכֶם בְּיוֹתֵר, מַה אֲהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד.

לעילוי נשמת
צמריר מגידיש ז"ל
בן עליה הי"ו
נלב"ע י"ד ניסן ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר סטמקר
בת כרמלה ז"ל
ששון סטמקר
בן אליזבת ז"ל
תנצב"ה

תַּקְצִיר: זְעֵליג, בַּעַל דּוּכַן הַהַגְרָלוֹת פּוֹנֶה לְחַיֵּ"ל הֶעָנִי בְּנָסָיוֹן לְשַׁכְנְעוֹ לִרְכֹּשׁ כַּרְטִיס הַגְרָלָה שֶׁאוּלַי יַעֲזֹר לוֹ, אִם יִזְכֶּה, לְשַׁפֵּר אֶת מַצָּבוֹ הַכַּלְכָּלִי פְּלָאוֹת. חַיֵּ"ל מַעֲדִיף לִקְנוֹת אֹכֶל לִילָדָיו מֵאֲשֶׁר כַּרְטִיס הַגְרָלָה.

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

ב

בְּיוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר הַזֶּה
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה, עִיר עֹז לָנוּ
יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל.
פְּתְחוּ שַׁעַר וְיָבֹא גּוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמוּנִים.
יֵצֶר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ.
בִּטְחוּ בַה' עֲדֵי עַד כִּי בְיָהּ ה' צוּר עוֹלָמִים.
כִּי הִשְׁפִּיל יוֹשְׁבֵי לָמוֹ קִרְיָה שְׁחָקָהּ שְׁחָקָהּ עַד אֶרֶץ הִגִּיעַ עַד עָפָר תַּגְבִּיהֶנָּה.
תִּדְרְכֶנָּה רֶגֶל רַגְלֵי עָנִי כִּפְעָמִים לְאֻמְלָלִים.
מַעְגְּלוֹת לַצַּדִּיק מִישׁוֹר תְּפַלֵּס אֹרַח לְצַדִּיקִים.
בְּאֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ ה' קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת נָפֶשׁ.
בְּנֶפֶשׁ אִוִּיתִיךָ לָיְלָה אַף רוּחִי בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ.
כִּי כַאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יוֹשְׁבֵי תֵבֵל.
חָנַּנְתָּ רָשָׁע לֹא לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ נְכֹחוֹת יְעַוֵּל וְלֹא יִרְאֶה גַּאְוַת ה'.
ה' רָמָה יָדְךָ בַּל יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת עָם אֵשׁ צָרֶיךָ תֹּאכְלֵם.
ה' תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם כָּל מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ לָנוּ.
ה' אֱלֹקֵינוּ שָׂרְרוּנוּ בְּעָלוּנוּ זוּלָתֶךָ לְבַד בְּךָ נַזְכִּיר שְׁמֶךָ.
מֵתִים בַּל יֶחְיוּ רְפָאִים בַּל יָקוּמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל זֵכֶר לָמוֹ.
יָסַפְתָּ לְגוֹי ה' יָסַפְתָּ לְגוֹי נִכְבָּדְתָּ רָחַקְתָּ כָּל קַצְוֵי אָרֶץ.
ה' בַּצָּר פָּקְדוּךָ צָקוֹן לָחַשׁ לְמוֹ לָכֵן לֹא יִרְאוּ כִּי אִם בְּךָ לְבַד.
בְּרוּךְ (הוּא) אֱלֹקֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה.
בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּה' וְהָיָה ה' מִבְטַחוֹ.

ג

גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי

ד

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם.
הַ"ע לְפָנַי מִי אַתָּה עוֹמֵד לְפָנַי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. אֶחָד יָחִיד וּמְיֻחָד הָיָה הוֹוֶה וְיִהְיֶה.
דַּעַת קָנִיתָ לֹא חָסַרְתָּ, דַּעַת לֹא קָנִיתָ מַה קָּנִיתָ, זֶה מַה שֶּׁאָמַר בְּמַעֲרָבָא. דָּבָא בְּיֵה כּוּלָּא בְּיֵה דְּלָא דָּה מַה בְּיֵה זֶה מַה שֶּׁאָמַר בְּמַעֲרָבָא.

ה

ה' מֶלֶךְ ה' מָלָךְ ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.

הַגִּיעַ זְמַן הַגְּאוּלָה.
הַדּוּ לַה' כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב וִיקַבֵּץ נִדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ
חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן.
הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ.
הוֹשִׁיעָה אֶת עַמְּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם.
הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּה'.
הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא לְפָנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם.

הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד.
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אוֹתָךְ.
תַּרְחֵמְן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.
תַּרְחֵמְן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וִיבַשֵּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת.
הַשִּׁיבֵנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
טוביאס טוביה ברמן
בן **לייקה** ז"ל
סופיה בכלמן ברמן
בת **ריקלה** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מרקוס קיטו ברמן
בן **סופיה** ז"ל
אלברטו אברהם ברמן
בן **סופיה** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אשר אנג'ל קרופינסקי
בן **חנה** ז"ל
לואיסה פולאקוב קרופינסקי
בת **חוה** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הקטור ג'ורג' ברמן
בן **טוביאס וסופיה** ז"ל
ריקלה דרייקופ צ'יטריק
בת **חוה** ז"ל
תנצב"ה

"נְתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ" (טו, י).

"בְּצִדֶק תִּשְׁפֹּט עֲמִיתֶךָ".

מַעֲשֶׂה מֵאֵלֶּף אֵרַע בְּרֹאשׁ יְשִׁיבָה מְסֻיֶּמֶת שֶׁיְּשִׁיבָתוֹ נִקְלְעָה לְקֹשָׁיִים כַּסְּפִיִּים, עַד שֶׁבְּשֶׁלֶב מְסֻיָּם הֶחְלִיט לְנַדֵּד לְאַנְגְּלִיָּה כְּדֵי לְגַיֵּס כְּסָפִים לְקִפַּת הַיְשִׁיבָה. הוּא הִגִּיעַ לְמִעוֹנוֹ שֶׁל גְּבִיר נִכְבָּד, הִצִּיג אֶת עַצְמוֹ וְסִפֵּר אוֹדוֹת הַיְשִׁיבָה, וְאַף הִצִּיג בִּפְנֵי הַגְּבִיר אַלְבּוֹם מֵחַיֵּי הַיְשִׁיבָה וְתַלְמִידֶיהָ הַשַּׁקְדָנִים.

הַגְּבִיר הִתְפַּעֵל מְאֹד מֵהַדְּבָרִים שֶׁהִשְׁמִיעוּ בְּאָזְנָיו וּמֵהַתְּמוּנוֹת שֶׁהֻצְּגוּ בְּפָנָיו. "יִמְתִּין כְּבוֹדוֹ כַּמָּה רְגָעִים עַד שֶׁאֵלֵךְ לְהָבִיא אֶת פִּנְקַס הַצֶּ'קִים שֶׁלִּי", אָמַר. בְּטֶרֶם יָצָא מֵהַחֶדֶר, בִּקֵּשׁ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה רְשׁוּת לְעַיֵּן בְּכֶרֶךְ הַגְּמָרָא שֶׁהָיָה מֻנָּח עַל הַשֻּׁלְחָן, וְהַגְּבִיר הִשִּׁיב: "לְעֹנֶג וְכָבוֹד יִהְיֶה לִי שֶׁכְּבוֹד הָרַב יְעַיֵּן בַּגְּמָרָא שֶׁלִּי".

הַגְּבִיר שָׁב כְּשֶׁבְּיָדוֹ הָאַחַת פִּנְקַס הַצֶּ'קִים וּבַשֵּׁנִיָּה עֹט. כְּשֶׁנָּפַל מַבָּטוֹ עַל הָרַב, שֶׁנִּרְאָה כְּמֵעֲמִיק בְּסֶגְנִית הַגְּמָרָא, לְפֶתַע אָמַר בְּנִימָה מִתְנַצֶּלֶת: "יִסְלַח לִי כְּבוֹדוֹ, אֲבָל הִנְנִי חוֹזֵר בִּי. הֶחְלַטְתִּי שֶׁאֵינִי תּוֹרֵם לָכֶם מְאוּמָה".

רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה הִתְפַּלֵּא: "מַדּוּעַ? אֵיזֶה פֶּגֶם מָצָאתָ אֶצְלֵנוּ?" "אֵינִי יָכוֹל לְפָרֵט", הֵשִׁיב. כְּשֶׁבִּקֵּשׁ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שֶׁבְּכָל זֹאת יְסַפֵּר לוֹ מָה אֵרַע פִּתְאֹם, הֵמְשִׁיךְ בְּסֵרוּבוֹ וְנִמְנַע: "אֵינִי רוֹצֶה לְפַגֵּעַ בָּכֶם".

הָרַב הִתְקַדֵּם לְעֵבֶר הַדֶּלֶת, וְלִפְנֵי שֶׁנִּפְרַד פָּנָה אֶל הַגְּבִיר: "תִּרְאֶה, **אֵינִי דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ מְאוּמָה, אֵינְךָ חַיָּב לִי כְּלוּם. אֲבָל הוֹאֵל בְּטוּבְךָ לְסַפֵּר לִי מָה עוֹמֵד מֵאֲחוֹרֵי סֵרוּבְךָ הַחַד-מַשְׁמָעִי לִתְרֹם; אֲנִי חָשׁ שֶׁקָּרְתָה כָּאן טָעוּת".**

הַגְּבִיר נֶעֱנָה לַבַּקָּשָׁה וְאָמַר: "אֲנִי מִצְטַעֵר מְאֹד, אַךְ אֵינִי מוּכָן לִתְרֹם לְאֶחָד שֶׁמַּצִּיג עַצְמוֹ כְּרֹאשׁ יְשִׁיבָה, וַאֲפִילּוּ לִקְרֹא אֵינוֹ יוֹדֵעַ...".

"מַדּוּעַ תֹּאמַר כָּךְ?!" הִשְׁתּוֹמֵם הָרַב, "מִי סִפֵּר לְךָ שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ לִקְרֹא?!..."

"כְּשֶׁשָּׁבְתִּי לַחֶדֶר", הִסְבִּיר הַגְּבִיר, "רָאִיתִי אוֹתְךָ מִתְבּוֹנֵן בַּגְּמָרָא שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן, אַךְ הַגְּמָרָא הָיְתָה הָפוּכָה. רֹאשׁ הָיָה כְּלָפֶיךָ. **הֲבַנְתִּי שֶׁאֲפִילּוּ אֶת צוּרַת הָאוֹתִיּוֹת אֵינְךָ מַכִּיר...**" (הַגְּבִיר חָשַׁב בְּלִבּוֹ שֶׁבְּוַדַּאי הָאִישׁ שֶׁלְּפָנָיו אֵינוֹ רֹאשׁ יְשִׁיבָה, אֶלָּא נוֹכֵל הַמְבַקֵּשׁ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ צְדָקָה בְּמִרְמָה).

רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה בִּקֵּשׁ רְשׁוּת לוֹמַר מִשְׁפָּט אֶחָד לִפְנֵי שֶׁהוּא עוֹזֵב, וְהָרְשׁוּת נִתְּנָה. "רְאֵה נָא, אֲנִי יֶלֶד צָנוּעַ שֶׁבְּתֵימָן. בְּכָל מְשֶׁךְ יַלְדוּתִי לָמַדְנוּ לִפְנֵי ה'מָארִי', כָּל הַתַּלְמִידִים סְבִיב סֵפֶר אֶחָד בְּלִבַּד. מְקוֹמִי הָיָה תָּמִיד מוּל ה'מָארִי', בְּצַד רֹאשׁוֹ שֶׁל הַסֵּפֶר, כָּךְ שֶׁהִרְגַּלְתִּי לִקְרֹא בְּצוּרָה הָפוּכָה... אָמְנָם כַּיּוֹם מוּבָן שֶׁאֲנִי קוֹרֵא גַּם בְּאֹפֶן רָגִיל, אַךְ כְּשֶׁמְּזַדְּמֵן לִי סֵפֶר הָפוּךְ, כְּפִי שֶׁאֵרַע זֶה עַתָּה, אֲנִי פּוֹתֵחַ אוֹתוֹ מִיָּד וְקוֹרֵא בּוֹ בְּאֹפֶן רָהוּט. תָּבִיא נָא שְׁנֵי סְפָרִים זֶהִים, בְּאֶחָד תִּקְרָא אַתָּה וּבַשֵּׁנִי אֶקְרָא אֲנִי, וְתִנָּכַח הֵיאַךְ אֲנִי קוֹרֵא הָפוּךְ...".

בַּעַל הַבַּיִת מֵהֵר לַעֲשׂוֹת כִּדְבָרָיו, וְאָכֵן הָרַב הֵחֵל לִקְרֹא בְּמְהִירוּת וּבְאֹפֶן בָּרוּר. דֹּק שֶׁל דְּמָעוֹת הִצְעִיף אֶת עֵינֵי הַגְּבִיר. בְּקוֹל נִרְגָּשׁ פָּנָה לִרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה: "אֲנִי מִתְנַצֵּל וּמְבַקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתְךָ עַל שֶׁלֹּא דַּנְתִּי אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת. תְּכָנֵס נָא בַּחֲזָרָה, וְכָעֵת אַרְשֵׁם עֲבוּרְכֶם צ'ק מְכֻבָּד מְאֹד..."

מִסִּפּוּר זֶה אֶפְשָׁר לִלְמֹד אֶת הַחוֹבָה הַגְּדוֹלָה הַמֻּטֶּלֶת עָלֵינוּ לָדוּן לְכַף זְכוּת. גַּם בִּמְקָרֶה שֶׁבּוֹ אֲנַחְנוּ בְּטוּחִים, לְכְאוֹרָה, שֶׁפְּלוֹנִי לֹא נָהֵג כַּשּׁוּרָה, לֹא כְּדַאי לְקַבֵּל הַחְלָטוֹת פְּזִיזוֹת, אֶלָּא יֵשׁ לְנַסּוֹת לְדַבֵּר עִמּוֹ, לְלַבֵּן אֶת הָעִנְיָן וּלְגַלּוֹת מָה עוֹמֵד מֵאֲחוֹרֵי מַעֲשָׂיו.

שירים חסידיים

וְאֶטְהַר וְאֶתְקַדַּשׁ בִּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעְלָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׁפַּע שֶׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְיִתְקַן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגָם. וְיִטַּהֲרֵנוּ וְיִקַּדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתְךָ הָעֶלְיוֹנָה, אָמֵן סֶלָה.

וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹקֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.

וְאַנְחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.

וְאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ, מַה טֹּבוּ אָהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אֶחָד עַל אַחֶיךָ אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם ה'.

וּבֹאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד לְעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לְמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לְבָבֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לָעַד וָעֶד.

וְהֻבְיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים.

וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וְהָיָה כְּעַיִן שְׁתוּלָה עַל פַּלְגֵי מַיִם אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ.

וְהָיוּ לְמִשְׁסָּה שֹׁאסֶיךָ וְרֹחֲקוּ כָּל מְבַקְּעֶיךָ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹקֵיךְ כְּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

לעילוי נשמת
דוד לוי
בן נוריה ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שלום ציון כהן
בן שרה ז"ל
נלב"ע י"א טבת ה'תשע"ט
תנצב"ה

מִבּוֹךְ אֲיוּרִים

יְלָדִים מְתוּקִים, הֲתוּכְלוּ לַעֲבֹר אֶת הַמָּבוֹךְ בְּזֶרִיזוּת? שִׂימוּ לֵב לְסֵדֶר הָאֲיוּרִים (הַמּוֹפִיעַ לְמַעְלָה) בָּהֶם צְרִיכִים לַעֲבֹר בְּמָבוֹךְ. בְּהַצְלָחָה!

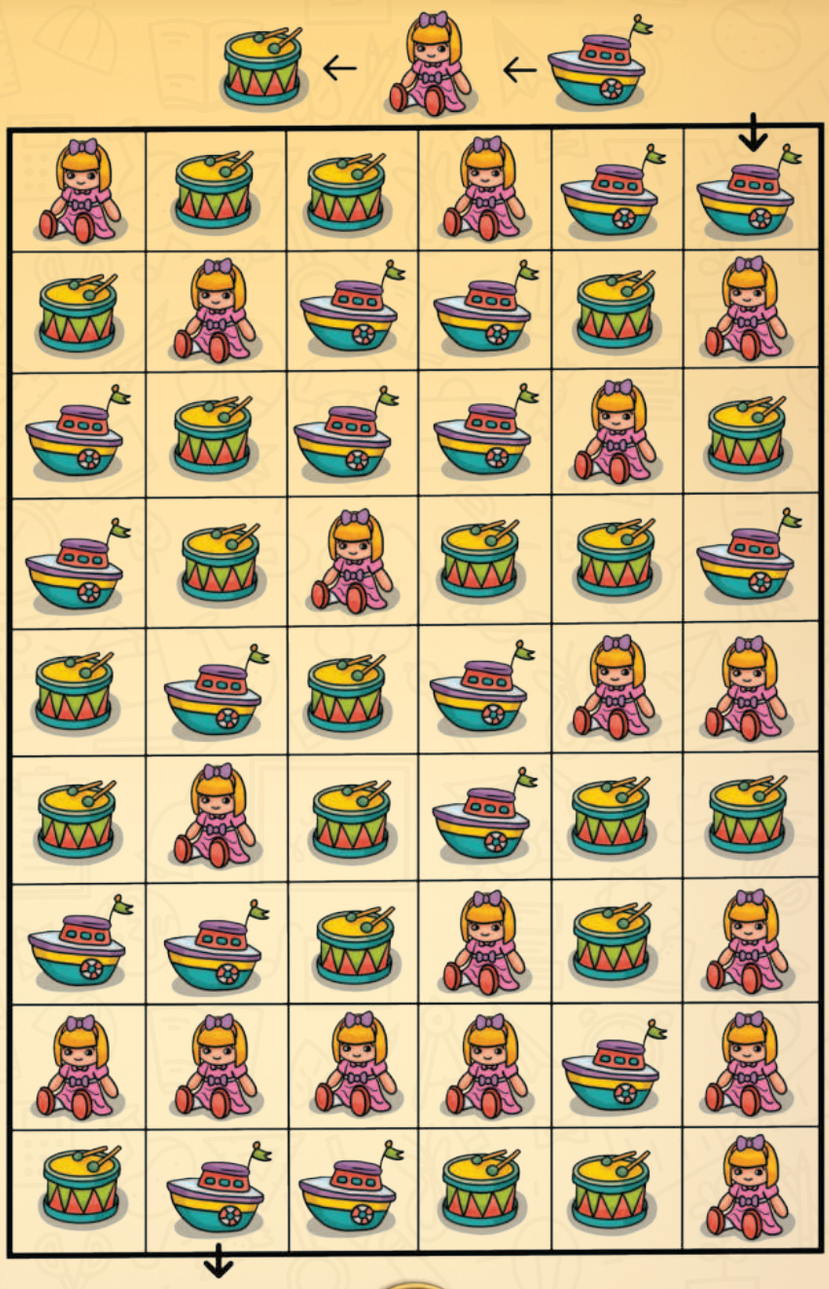

גם אני רוצה להיות:

פוסק הדור

דוד אלזמי נ"י

תלמוד תורה בית א"ל, הרצליה

האם מים שיש להם מראה צבע לבן, פסולים לנטילת ידיים?

תשובה: במקומות מסויימים מצוי שיש למים צבע לבן, כמו ענן ערפל, ודבר זה נגרם על ידי בועות אוויר שנמצאות במים מחמת הלחץ שקיים בצינורות המים, ולאחר זמן משתחרר האוויר מן המים, וחוזרים המים להיות צלולים, **ויש לדון אם מצב זה נחשב לשינוי מראה במים או לא.**

ולכאורה יש לחלק ולומר שכיוון שאחר זמן מה המים חוזרים להיות צלולים, לא נחשב הדבר לשינוי מראה במים, ובפרט שהרי אנו יודעים שהמים מצד הרכבם הם נקיים וצלולים, אלא שהם מונחים עם בועות אוויר שמשוות להם מראה לבן.

ומרן השולחן ערוך (סי' קס) **פסק** שמים שנתערב בהם טיט, אם הכלב יכול לשתותם, כשרים לנטילת ידיים, **והסביר בספר משנה ברורה** (להגאון רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ספר 'חפץ חיים') שכשיש עפר וטיט בתוך המים, לא חשוב שינוי מראה, משום שדרך גידול המים הוא כן, וגם משום שלבסוף אחר שיַשהו אותם כך, יחזרו להיות צלולים.

ומכאן נדון גם לענייננו, שכיוון שאחר זמן המראה הלבן שבמים חולף לו, **מים אלו כשרים לנטילת ידיים אף בזמן שנראים לבנים.** וכן דעת מרן **הרב עובדיה יוסף** זצ"ל.

שבת שלום!

להצטרפות למדור זה פנו למייל:
v0732224999@gmail.com

לזכר עילוי נשמת ראשת אבי מורינו

רבי משה הלברשטאם
חבר בד"ץ העדה החרדית

רבי יצחק יעקב וייס
בעל שו"ת מנחת יצחק

רבי יחיא עבאדי
אב"ד ועדה הספרדית - ירושלים

רבי יחיא יצחק הלוי
רבה של תימן

רבי יהושע שהרבני
רב שכונת מקור - ירושלים

רבי חיים שמואלביץ
ראש ישיבת סיח

רבי בן ציון קוראנקה
ראב"ד ירושלים

שירים חסידיים

וְהֵרַמְתִּי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דָי.

וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאַפּוֹ ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. מַלְכּוּתוֹ בְּכָל מָשָׁלָה.

וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה שִׁמְךָ ה' לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ.

וְיָרוּשְׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וְתִשְׁכֹּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.

וְנִשְׂגַּב ה' לְבַדּוֹ בְּיוֹם הַהוּא. וְיִוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וְיֵאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

וּפְרוּיֵי ה' יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה.

וְקוֹל ה' יְחַלֵּיפוּ כֹּחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים. יָרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ.

וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ.

וְשָׂמַחְתָּ בְּחָגֶךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ.

וְשִׂנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ.

וְתֵן בְּנוּ יֵצֶר טוֹב, לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וּבִירְאָה וּבְאַהֲבָה.

ז

זָכְרֵנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָא-לֹהִים, וְאִנָּקְמָה נְקָם אַחַת מִשְּׁתֵי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים.

ח

חֲזַק יְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ. אָמֵן יַעֲשֶׂה בַּקָּשָׁתֵנוּ. וְהוּא יִשְׁלַח בִּמְעֻשָּׂה יָדֵינוּ. בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

חֲמֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְיִשְׁמְרוּ לְךָ חוֹסֶךְ, בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶךְ, בְּצִדְקָךְ עֲמוֹסֶךְ, תַּקְדִּישׁ אֵדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מִקְדִּישֶׁיךָ בְּקִדְשָׁתְךָ קְדָשָׁתָ, נָאֶה לְקָרוֹשׁ פְּאֵר מִקְדּוֹשִׁים.

ט

טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף.

חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם, פּוֹעֵל אֱמֶת שִׁפְעָלְתּוֹ אֱמֶת, וְלִפְלֻבְנָה אֱמֶר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ.

לעילוי נשמת
ישראל ציון ז"ל
בן **עליזה** הי"ו
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שרה ציון
בת **חנה** ז"ל
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה אוריאל יצחקי ז"ל
בן **אסנת** הי"ו
נלב"ע ט"ו ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שמחה בת **אברהם**
עוזד הלוי גמליאל ז"ל
ראובן בן **סאלם גמליאל** ז"ל
ליאת בת **מנשה מהצרי** ז"ל
תנצב"ה

גְּבוּרָה בְּאֶרֶץ הַזָּהָב

שירים חסידיים

א

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן
תְּמַלָּא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ,
וּבְרִנָּנָה נַעֲלֶה.

יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן, וְרְאֵה בְּטוּב
יְרוּשָׁלִָם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וּרְאֵה
בָּנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

יְהִא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאי
בְּאוֹרַיְיתָךְ וְתֵיהַב לִי בְּנִין
דִּכְרִין דְּעַבְדִין רְעוּתָךְ.
וְתִשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי,
וְלִבָּא דְּכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל
לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן.

יְהָא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. בִּנְבוּאַת אֵבֶר
חוֹזֶה. וְיִשְׁמַע בְּבִרְיַת זֶה.
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה.
יוֹדוּ לַה' חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי
אָדָם. כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְּקָה,
וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב.

יַחַד יָחַד, בּוֹלֵם קְדוּשָׁה
לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ.

יָמִים עַל יְמֵי מֶלֶךְ תּוֹסִיף
שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דֹר וָדֹר.

עֲרֹב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ,
כִּי נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלֶיךָ.

ב

כְּאָהֳלֵי הַנְּמַתָּה בְּרָרִי
מַעְלֵה: מְרֹאה כֹּהֵן.
כִּבְרָקִים הַיּוֹצְאִים מִזִּיו
הַחַיּוֹת: מְרֹאה כֹּהֵן.
כְּגַדְלֵי גְּדִילִים בְּאַרְבַּע
קְצָווֹת: מְרֹאה כֹּהֵן.
כְּרִמּוֹת הַקְּשֻׁשָׁה בְּתוֹךְ
הָעֲנָנִן: מְרֹאה כֹּהֵן.
אֱמֶת מַה נֶּהְדָּר הָיָה כֹּהֵן
גָּדוֹל, בְּצֵאתוֹ מִבֵּית קָדְשׁוֹ
הַקְּדֻשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶּגַע.

יְרוּשָׁלַיִם אוֹרוֹ שֶׁל עוֹלָם ...
וּמִי הוּא אוֹרָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם?
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱ-לֹהַיִךְ,
כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ,
יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ.

יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּה', עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא.

אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים,
וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן,
אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים
וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ.

כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד
עוֹלָם. לְךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת.
וּבְךָ כָּל מִינֵי תְּבוּאָתָהּ לְטוֹבָה
וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

כִּי אַתָּה הוּא מַלְכִּי מַלְכֵי
הַמְּלָכִים, מַלְכוּתוֹ נְצַח, נוֹרָאוֹתָיו
שִׁיחוּ, סִפְרֵי עֻזּוֹ, פְּאֵרוּהוּ צִבְאֵי,
קְדוּשׁוֹהוּ, רוֹמְמוּהוּ, רֹזֵן שִׁיר
וְשֶׁבַח, תּוֹקֵף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ.

משכן שילה

לרפואת והצלחת
פולט אביטל
בת חביבה הי"ו

להצלחת
שירה
בת אסתר הי"ו

לרפואת והצלחת
סימי (שמחה) בן שטרית
בת חסיבה הי"ו

להצלחת
נדב
בן אסתר הי"ו

לרפואת והצלחת
יהודה בן חנינה הי"ו
לורט בת חביבה הי"ו
למשפחת מלול הי"ו

תַּקְצִיר: מֹשֶׁה, בַּעַל הַמַּאֲפִיָּה, מַסְפִּים לְאָרֵחַ אֶת הַנְּעָרִים בְּבֵיתוֹ בְּשַׁבָּת עַל אַף מַצָּבוֹ הַכַּלְכָּלִי הַדָּחוּק. בְּסִיּוּם הַשַּׁבָּת הַנְּעָרִים מוֹדִים לוֹ מְקֻרָּב לִבָּם וּפוֹנִים לְחַפֵּשׂ עֲבוֹדָה חֲדָשָׁה, אַךְ נִדְחִים שׁוּב וָשׁוּב. הַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹקַעַת וְהֵם מוֹצְאִים עַצְמָם מְשׁוֹטְטִים בָּרְחוֹב, מְיֻאָשִׁים.

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

כִּי הַרְבִּית טוֹבוֹת אֵלַי,
כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלָי.
וּמָה אָשִׁיב לָךְ וְהַבֹּל שֶׁלָּךְ,
לָךְ שָׁמַיִם אַף אָרֶץ לָךְ.
וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ,
וַחֲפָצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.
כִּי לֹא יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב.
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה
וּדְבַר ה' מִירוּשָׁלָם.

כִּי מֹרֵאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ
וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֵן עָם
לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא
יִתְחַשָּׁב.
כִּי נִחַם ה' צִיּוֹן, נִחַם כָּל
חָרְבֹתֶיהָ, וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן,
וְעַרְבָתָהּ כְּגַן ה'.
שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ,
תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה.
כִּיצַד מְרַקְּדִין לִפְנֵי הַכַּלָּה,
כַּלָּה נָאָה וַחֲסוּדָה.

כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ נֶעְשָׂר צַר מְאֹד,
וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא יִפָּחֵד כָּלָל.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם
הַבָּא.
כָּל מָה שֶׁעָשָׂה ה' הַכֹּל לְטוֹבָה.
כָּל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר
בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם.
כֻּלָּם אֲהוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּרִים,
כֻּלָּם גִּבּוֹרִים, כֻּלָּם קְדוֹשִׁים.
כְּשֶׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ וְאֵינִי
יָכוֹל לְנַגֵּעַ בָּךְ, כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל
אוֹיְבֵי לְנַגֵּעַ בִּי לְרָעָה.

לְדָוִד

לֹא תַבּוּשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי,
מַה תָּשִׁיחִי וּמַה תֶּהֱמִי,
כִּי בָךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי, וְנִבְנְתָה
עִיר עַל תִּלָּהּ.
לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים
וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי.
לְבִנְיָמִין אָמַר יְדִיד ה'
יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו.

לְמֹשֶׁה

מָה אָהֲבְתִּי תוֹרָתֶךָ, כָּל
הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.
מֵהֲרָה ה' אֱלֹקֵינוּ יִשָּׁמַע
בְּהָרֵי יְהוּדָה.

מִי יִתֶּן לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה
אָעוּפָה וְאֶשְׁכְּנָה.
מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב ה' שְׁבוּת
עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח
יִשְׂרָאֵל.
מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ.
מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.
מִקִּימִי מֵעָפָר דָּל
מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן.
מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ
אֱמֶת.

להצלחת
יעקב בן יפה הי"ו
שולמית בת יפה הי"ו

לרפואת והצלחת
ר' עמרם בן זוהרה
זוהרה פרלה בת סוליקה
למשפחת אלול הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת והצלחת
מזל אביטן
בת עליה הי"ו

לרפואת והצלחת
ר' יצחק בן זוהרה הי"ו
אסתר בת עליזה
למשפחת וזאנה הי"ו

מִצְאוּ אֶת הַפְּרִיטִים

יְלָדִים יְקָרִים הֲתוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַפְּרִיטִים הַמְּאִירִים הַבָּאִים?

מַחְבּוֹאִים!

חַפְּשׂוּ אֶת חֲמֶשֶׁת יְלָדֵי מִשְׁפַּחַת 'מִשְׁכָּן שִׁילֹה' בְּכָל עַמּוּדֵי פִּנּוֹת הַיְלָדִים!

מָה בַּתְּמוּנָה?

הוֹרָאוֹת הַמִּשְׂחָק:

שַׂחְקָן אֶחָד

הִתְבּוֹנֵן בְּעַמּוּד הַבָּא בְּ'מְצָאוּ 10 הֶבְדָּלִים' בְּתְמוּנָה הָעֶלְיוֹנָה - כְּעֶשֶׂר שְׁנִיּוֹת. הָפוֹךְ אֶת הַדַּף חֲזָרָה וְעָנֵה עַל הַשְּׁאֵלוֹת הַמּוֹפִיעוֹת מָטָּה.

שְׁנֵי שַׂחְקָנִים וָמָעְלָה

קוֹבְעִים סֶבֶב בֵּין הַמִּשְׁתַּתְּפִים, מַתְחִילִים בַּתְּמוּנָה הַמְּצֻיֶּנֶת לְעֵיל, וּמַמְשִׁיכִים לְצִיּוּרִים אֲחֵרִים בַּגִּלָּיוֹן תּוֹךְ חִבּוּר שְׁאֵלוֹת כְּרָצוֹנְכֶם.

הַמְּנַצֵּחַ הוּא מִי שֶׁזּוֹכֵר אֶת מַרְב הַפְּרָטִים!

- לְאֵיזֶה צַד עָפִים הַבְּגָדִים הַתְּלוּיִים?
- אֵיזֶה צֶבַע הַבֶּגֶד שֶׁסּוֹחֵט הָאָדָם בְּאִיּוּר?
- בְּאֵיזֶה צֶבַע הַדְּלִי בְּאִיּוּר?
- בְּאֵיזֶה צֶבַע הַסֵּל שֶׁבְּאִיּוּר?
- כַּמָּה מִלִּים יֵשׁ בַּמִּשְׁפָּט שֶׁבְּאִיּוּר?

רוֹצִים לִהְיוֹת צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ?

צַבְעוּ אֶת הַצִּיּוּר וְשִׁלְחוּ אֵלֵינוּ!

וְזֹאת עִיר רְאֻוַּת מֹחִי

הרב ישראל אבידע
רמ"ש של אשדוד

הרב יעקב שריקי
מחנכי מרזוק

הרב יוסף פתיחי
מחנכי תימן

הרב יהושע מאמן
מחנכי מרזוק

הרב נבי קלנשטיין
ראש ישיבת עתניאל - אשדוד

הרב יפה
מחנכי ישיבת שפר חדשים

הרב אהרון לייב שטיינמן
נשיא מוסיעת גדולי התורה

שִׁירֵי חֲסִידִים

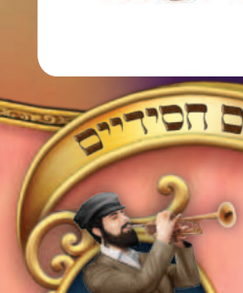

א

עֹד אֲבִינוּ חַי.
עוֹד יִשְׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מְצָהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם.
עִירָה כְּבוֹדִי עִירָה הֲנָבֵל וְכִנּוֹר אֲעִירָה שָׁחַר.
עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וְתִשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.
עַל יְדֵי נְגוּנִים וּמְחִיאַת כַּף מִתְמַתְּקִין כָּל הַדִּינִים.
עִם יִשְׂרָאֵל חַי.

ב

עֲנִי הַנָּפֶן בְּעִנְבֵי הַנָּפֶן, דִּבֵּר נָאֶה וּמִתְקַבֵּל.
עֲצוּ עֵצָה וְתֻפַּר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵ-ל.
עֲשֵׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

ג

עֲלֵה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּרִנָּה, נַעֲלֶה, בְּרִנָּה, נִשְׁתַּחֲוֶה. בְּרִנָּה, נַעֲלֶה, בְּרִנָּה, נִשְׁתַּחֲוֶה.
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּאוֹת הַתּוֹרָה.

ד

פִּתְחוּ שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָּתֵנוּ.
פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גּוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמוּנִים.

ה

סִיָּעֵם טוֹב וּמָגֵן טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

ו

עִבְרוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּנָה.

ז

צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאֲלִי לְשָׁלוֹם אַסִּירָיִךְ.
צְמָאָה נַפְשִׁי לֵאלֹקִים לָאֵ-ל חַי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹקִים.

ח

קוֹל עֲנָיָה וְרִנָּה. שְׁפָתֵינוּ אָז תְּרַנֵּנָה. אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא. אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָא.

ט

קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מְקַדִּישֵׁי שִׁמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרִים וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ לְמַעֲלָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שְׁמֶךָ.
קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

משכן שילה

לעילוי נשמת
רוזט שושן
בת **חביבה** ז"ל
נלב"ע י"ד טבת
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דניאל אביטל
בן **חסיבה** ז"ל
נלב"ע כ"א סיון
ה'תשס"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יצחק גולן
בן **שרה** ז"ל
נלב"ע י"ד אב
ה'תשפ"ג
תנצב"ה

זֶהוּ 10 הֶבְדֵּלִים!

רוצים להיות "צדיקי השבוע"?
שילחו אלינו פתרונות של אחד התחידות בגיליון.
פתרונות יש לשלוח לפקס: 077-444-8-666
או למייל: a0732224999 @ gmail.com
(פקס או מייל שיגיע ללא פרטים מלאים וברורים לא ייכנסו)

צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ

נריה, דניאל, נויה ואיילה ערוסי (קרית אונו)
רפאל יוסף ומיאל עליזה פטיטו (קרית מלאכי)
נעמה ואליהו טויטו (אשדוד)
פורת, לביא וקהת טל (חריש)
ידידיה מימון ורות טרוזמן (נתיבות)
תהל אביטבול (בית שאן)
יאיר, תמר ועדי סרוסי (חצור הגלילית)
שרה, הראל ומרים שרם (חולון)
שירה צפדיה (מושב נווה)
שלמה שטרנברג (דימונה)
אוריאל, איתי ואפרת בן שטרית (ירושלים)
דניאל, יעל וישי דאנא (סאו פאולו, ברזיל)
רבקה וינשטיין (פתח תקווה)
נהוראי טייב (נתיבות)
תמר נמירובסקי (רכסים)

הרב שלמה הלברשטאם
האדמו"ר מסאטמר

הרב שמחה זוסל בונים
ראש ישיבת חברון

הרב שלום יצחק הלוי
דיין מהמבשר תימן

הרב סעדיה שריאן
דיין וראש ישיבת "אור שלום"

הרב יעקב בירדוגו
מהמבשרי מדוקו

הרב יחיא אדאדן
מהמבשרי מדוקו

הרב יוסף ביטון
מהמבשרי מדוקו

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

ר

רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנִינָא.
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי אוֹמֵר:
חָס וְשָׁלוֹם שֶׁתִּשְׁתַּכַּח תּוֹרָה
מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי לֹא תִשָּׁכַח
מִפִּי זַרְעוֹ.

ש

שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.
שַׂבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת ה'
הַלְלִי אֱלֹקַיִךְ צִיּוֹן.
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לַזְּמַן הַזֶּה.
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שָׁמוֹר
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל.

שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל
הַיּוֹם וְכָל הַלָּיְלָה.
שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי
אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא
עֶזְרִי.
שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת
תּוֹרָה, וְתֵנוּ כָּבוֹד לַתּוֹרָה
כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכֶּסֶף
סְחוֹרָה מִפְּנִינִים
יְקָרָה נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת
הַתּוֹרָה כִּי הִיא לָנוּ עֹז
וְאוֹרָה.

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים
הָאֲהוּבִים כְּשַׂמֶּחָךְ יְצִירֶךָ
בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם.
שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם
וְגִילוּ בָהּ כָּל אֹהֲבֶיהָ
שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל
הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ.
שְׂמַח חָתָן בְּגַן שָׁלֵם בְּאוֹר
פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יְרֻוֵּן
מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ
תַּשְׁקֵם.
שַׂמְּחֵנוּ ה' אֱ-לֹהֵינוּ
בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ,

וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה יָבוֹא
וְיָגֵל לִבֵּנוּ.
שֶׁמַּעְתִּי שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים
אַשְׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן
וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ.

ת

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ,
בָּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ.
תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת
נֶפֶשׁ, עֵדוּת ה' נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת פֶּתִי.
תַּחְשֹׁב טוֹב יִהְיֶה טוֹב.

לעילוי נשמת
לאה טויטו ז"ל
בת אדל הי"ו
נלב"ע י"ז ניסן ה'תשפ"ב
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' אליעזר טויטו
בן רחל מסעודה ז"ל
נלב"ע ל' שבט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' עמרם בן שטרית
בן תמו ז"ל
נלב"ע ח' טבת ה'תש"פ
תנצב"ה

הַשַּׂר מִקּוּצִי

שִׁירֵי רְחִימָה

אֲדוֹן הַכֹּל מְחֻיֶּה כָּל נְשָׁמָה, זְמִירוֹת מִבְּנֵה אֲרִין שְׁמַעְנוּם,
יָצוּ חִסְדּוֹ לְבֵית נָדִיב חָכְמָה: צְבִי צְדִיק כְּמִזְרָחָה וְרָמָה:
לְבוּשָׁה מַעֲנֵן תֹּאַר יִקְרוֹ, יְשָׁרִים הוֹלְכִים תָּמִיד בְּיֹשֶׁר,
וּמִשְׁפַּעַת עָלַי כָּל הָאַדְמָה: נְקִיִּים הֵם בְּלִי עָוֹן וְאַשְׁמָה:
שָׁאוֹן גַּלֵּי גְבוּל יָמִים תְּעוֹרֵר, שְׁמוּעָתָם לְטוֹב בָּלַם בְּרוּרִים,
וְעִם דּוֹדָהּ בְּצִלּוֹ נַעֲלָמָה: וְלֶחֶם נַכְסָפָה נַפְשִׁי בְּתֵימָה:
כְּחַן בַּעֲלָה שָׁבְטֵינוּ תְּנַהֵל, צָרֵי גִלְעָד שָׁלַח לָנוּ יְדִידִי,
וּמַעֲלָתָהּ מְהֻדֶּרֶת וְרָמָה: בְּצִיּוֹן נִשְׂמְחָה גָּבֵר וְעַלְמָה:

שְׁמַע הָא-ל עֲנִנִי בְּתַפְלָּה, סָעִי יוֹנָה וְשַׁמְעִינִי, עֲמוּדִי מְהֵרִי יוֹנָה,
בְּעֵת אֶקְרָא בְּשִׁיר דָּוִד בְּכָנוֹר נְגִנִי. וְהַתְקִינִי כֻּלִּי.
תְּהִלָּה: וּפִצְחִי זַמְּרִי רָנִי, וְנִכְנַס לְתוֹךְ גִּנָּה, בְּתֹמֶר תַּעֲלִי.
לְפָנֶיךָ אֲנִי נֶחְשָׁב כְּאַיִן, בְּשִׁיר הַתְבּוֹנָנִי. וְנֹאחֲזָה בְּסַנְסִנָיו,
יְהוֹשׁ קֶטֶן קַדְמֵנִי תְּחִלָּה: וּמִהֲרִי וְאַל תְּפַנִּי, וּפְרִיוֹ תֹּאכְלִי:
מֹאד חָרֵד לְבָבִי גַּם וְחִלָּה, לְדַרְכֵךְ שׁוּטָנִי: וּמַהֲרִי עֲדֵי עָדֶךְ,
בְּגָלוּתִי אֲנִי אֻמָּה שָׁפָלָה: קְחִי צֵידָה וְנִסְעָה, שְׁנֵי תּוֹרִים עָלַי חָחֵךְ.
הֲלֹא בְּכִי"ן אֲשֶׁר שִׁירוֹ וְנִתְעַדֵּן וְנִשְׂבְּעָה. וַיְנַאֲךְ בָּם כְּלִיל יָפְיֵךְ,
מְשֻׁלָּים, יְלוּד חֻזְמֵ"ק אֲנִי קַל וְנִשְׂרָה עָלַי נֵבֶל. וְזֶמֶר תִּתְנִי. תְּנִי נְזֵמֵךְ עָלַי אַפֵּךְ.
מִנְּמָלָה: וְעָנִיל תִּתְנִי:

לעילוי נשמת
ניתאי עמאר ז"ל הי"ד
בן רויטל ומיכאל שלום
שיבלחט"א
נפל בקרב בשמחת תורה
ה'תשפ"ד

לעילוי נשמת
יוסף כבתי
בן חיים ז"ל
נלב"ע - כ"ח כסליו
ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
פנחס גלברג
בן חיה שרה ז"ל
נלב"ע
כ"ז סיון ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
מישל מרים
בת רינה סולטנה ז"ל
נלב"ע
י"ד באייר ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
טל מובשוביץ ז"ל
בן עשהאל וחוה הי"ו
נלב"ע כ"א סיון תשפ"ה
תנצב"ה

תַּקְצִיר: רֹאשׁ קְהִלַּת מוּגְדוֹר אֵינֶנּוּ מַצְלִיחַ לֶאֱסֹף אֶת הַסְּכוּם הַנִּדְרָשׁ לְפִדְיוֹן שְׁנֵי הָאַחִים. חַיִּים מְנַסֶּה לְשַׁכְנֵעַ אֶת אָחִיו, רַבִּי שִׁמְשׁוֹן, כִּי עָלָיו לְוַתֵּר עַל פִּדְיוֹנוֹ לְטוֹבָתוֹ - אָחִיו הַבָּכוֹר, שֶׁתַּמָּךְ בּוֹ כַּלְכָּלִית שָׁנִים אֲרֻכּוֹת.

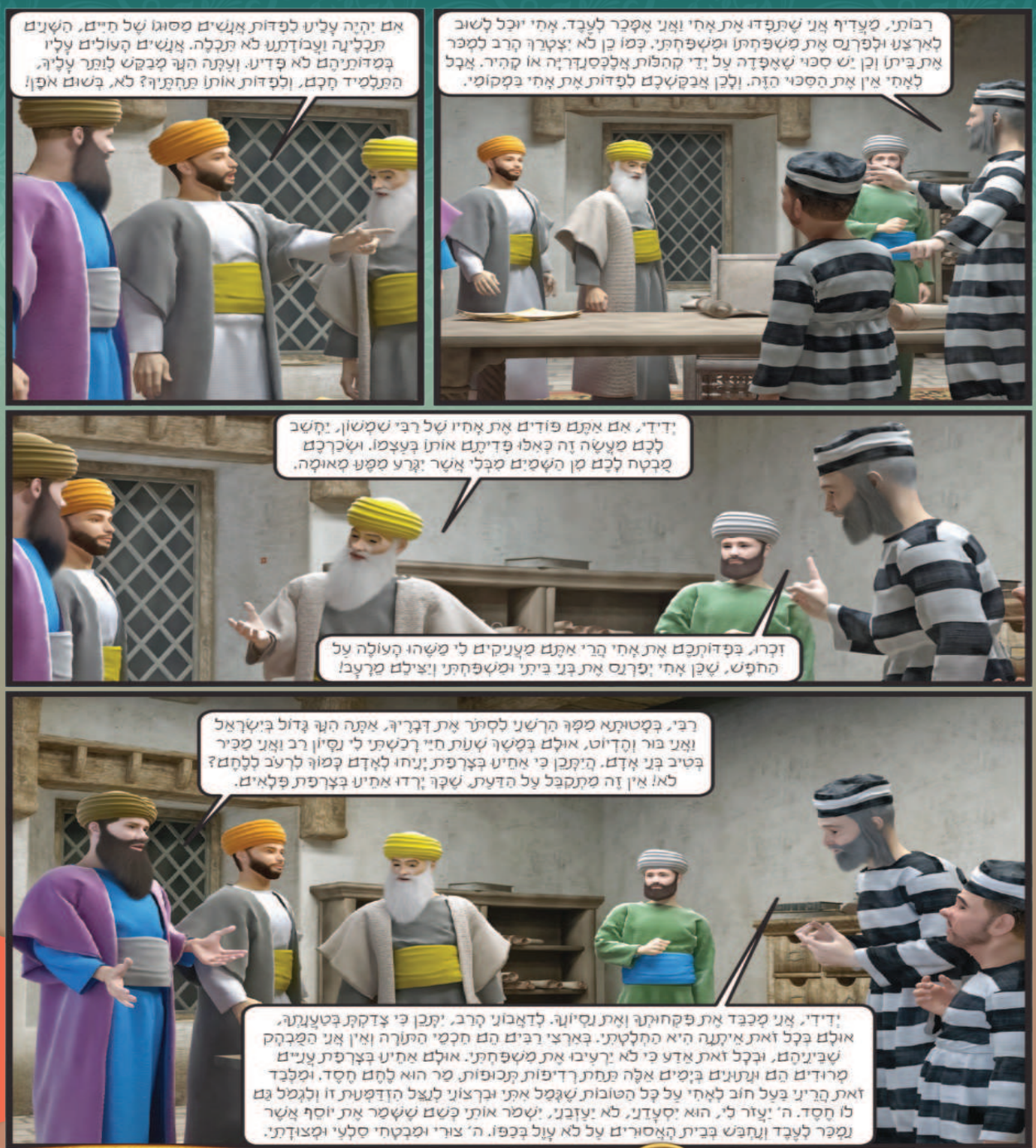
רַבּוֹתַי, מֵעֲדִיף אֲנִי שֶׁתִּפְדּוּ אֶת אָחִי וְאֲנִי אֶמָּכֵר לְעֶבֶד. אָחִי יוּכַל לָשׁוּב לְאַרְצֵנוּ וּלְפַרְנֵס אֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ וּמִשְׁפַּחְתִּי. כְּמוֹ כֵן לֹא יִצְטָרֵךְ הָרֵב לְמַכֵּר אֶת בֵּיתוֹ וְכֵן יֵשׁ סִכּוּי שֶׁאֶפְדֶּה עַל יְדֵי קְהִלּוֹת אֶלְכְּסַנְדְּרִיָּה אוֹ קָהִיר. אֲבָל לְאָחִי אֵין אֶת הַסִּכּוּי הַזֶּה. וְלָכֵן אֲבַקֵּשְׁכֶם לִפְדּוֹת אֶת אָחִי בְּמְקוֹמִי.
אִם יִהְיֶה עָלַיִךְ לִפְדּוֹת אֲנָשִׁים מִסּוּגוֹ שֶׁל חַיִּים, הַשְּׁנַיִם תִּכָּלֵיָה וַעֲבוֹדָתֵנוּ לֹא תִּכָּלֶה. אֲנָשִׁים הָעוֹלִים עָלָיו כְּמִדּוֹתֵיהֶם לֹא פְּדִיוֹן. וְעִתָּה הֵעָז מְבַקֵּשׁ לְוַתֵּר עָלָיִךְ. הַתַּלְמִיד חָכָם, וְלִפְדּוֹת אוֹתוֹ תַּתַּחֲזִיק? לֹא, בְּשׁוּם אֹפֶן!
יְדִידִי, אִם אַתֶּם פּוֹדִים אֶת אָחִיו שֶׁל רַבִּי שִׁמְשׁוֹן, יַחְשֹׁב לָכֶם מַעֲשֶׂה זֶה כְּאִלּוּ פְּדִיתֶם אוֹתוֹ בְּעַצְמוֹ. וּשְׂכָרְכֶם מֻבְטָח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִבְּלִי אֲשֶׁר יִגָּרַע מִמַּשּׂוֹ מְאוּמָה.
זִכְרוּ, בְּפִדּוֹתְכֶם אֶת אָחִי הֲרֵי אַתֶּם מַצִּילִים לִי מִשֶּׁהוּ הָעוֹלֶה עַל הַחִפּוּשׂ, שֶׁכֵּן אָחִי יְפַרְנֵס אֶת בְּנֵי בֵּיתִי וּמִשְׁפַּחְתִּי וְיַצִּילֵם מֵרָעָב!
רַבִּי, בְּמָטוּתָא מִמְּךָ הַרְשֵׁנִי לְסַיֵּם אֶת דְּבָרָיו. אַתָּה הֵעֵז גָּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל וַאֲנִי בּוּר וְהָדְיוֹט, אוּלָם בְּמָשָׁךְ שְׁעוֹת חַיַּי רָכַשְׁתִּי לִי נְסָיוֹן רַב וַאֲנִי מֵכִיר בְּטִיב בְּנֵי אָדָם. הֵיכָן כִּי אָחִיךָ בְּצָרָתוֹ יָנִיחוּ לְאָדָם כָּמוֹךָ לִרְעֹב לַלֶּחֶם? לֹא! אֵין זֶה מִתְקַבֵּל עַל הַדַּעַת, שֶׁכֵּן יָרְדוּ אָחֶיךָ בְּצָרָתוֹ פְּלָאִים.
יְדִידַי, אֲנִי מְכַבֵּד אֶת פִּקְחוּתְכֶם וְאֶת עֵסוּקֶם. לְדַאֲבוֹנִי הָרַב, יִתָּכֵן כִּי צֶדְקָתְכֶם בְּטַעֲנָתְכֶם. אוּלָם בְּכָל זֹאת אֵירְעָה הִיא הַהֶחְלָטָתִי. בְּאֵרְצִי רַבִּים הֵם חַכְמֵי הַתּוֹרָה וְאֵין אֲנִי הַמַּבְקִיעַ שְׁבִיבֵיהֶם, וּבְכָל זֹאת אַדַּע כִּי לֹא יַרְעִיבוּ אֶת מִשְׁפַּחְתִּי. אוּלָם אָחִיךָ בְּצָרְפַת עֲנִיִּים מְרוּדִים הֵם וְעִתּוֹנִים בָּיְמִים אֵלֶּה תַּחַת רְדִיפוֹת קְהִילּוֹת. מִי הוּא לָהֶם חֶסֶד, וּמִכָּבֵד זֹאת הַרַּיִּנִי בְּעַל חוֹב לְאָחִי עַל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁגָּמַל אִתִּי וּבִרְצוֹנִי לְעֻצַּל הַדַּפְּסוּת זוֹ וְלִגְמֹל גַּם לוֹ חֶסֶד. ה' יַעְזֹר לִי, הוּא יִסְעָדֵנִי, לֹא יַעַזְבֵנִי, יִשְׁמֹר אוֹתִי כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַר אֶת יוֹסֵף אֲשֶׁר נִמְכַּר לְעֶבֶד וְנֶחְבַּשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים עַל לֹא עָוֶל בְּכַפָּיו. ה' צוּרִי וּמִבְטָחִי סֶלְעִי וּמְצוּדָתִי.

ר' משה בונם סיפר
בעל ה'שבט מוסר'

ר' ישראל יעקב פישר
ראב"ד הוועדה הרבנית

ר' יעקב סודרי
מרביץ תורה בספר סבא

ר' יצחק טובים וויס
גאב"ד הוועדה החרדית

ר' מרדכי הגר
ראש"ישיבת פוניבז' מלובלין

ר' נסים חכין
רבה של שושיצה

ר' יוסף אברהם וולף
מחבר ספרי הרב וולף

שירי רינה

רַשְׁקֵף אֱלֹקִים מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ וְיִדְּ,
כָּל שׁוֹנְאַי עִמּוֹ כְּהֵרֶף עַיִן:
הִנֵּה יְיָ קָם וְנֹעַם עַל אֲנָךְ,
יִשְׁקֹם לְכוֹס רַעַל, אֲבָל לֹא יַיִן:
וְיִמַּהֲרוּ כֻּם מְלָאֲכֵי מַשְׁחִית לְהַךְ,
אוֹתָם בְּחַצֵּי יַ-ה, וּבִכְלֵי זַיִן:
סוּרִי רָאִי צִיּוֹן בְּנַחֲמַת בָּנָךְ,
עַת כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה לְבָעֵר קַיִן:
פָּלְטִי קֹרֵא יוֹם אֲשֶׁלְּפָה חַרְבִּי וְאָךְ,
כֻּם כָּל יְפַת מַרְאֶה וְחֶמְדַּת עַיִן:

אִם נִגְעֲלוּ דַּלְתֵי נְדִיבִים,
דַּלְתֵי מְרוֹם לֹא נִגְעֲלוּ:
אַ-ל חֵי מְרוֹמָם עַל
כְּרוּבִים, כֻּלָּם בְּרוּחוֹ יַעֲלוּ:
כִּי הֵם אֱלֵי כִסְאוֹ קְרוֹבִים,
יוֹדוּ שְׁמוֹ וְיַהֲלֵלוּ:
חֲיוֹת שֶׁהֵם רָצוֹא וְשׁוֹבִים,
מִיּוֹם בְּרִיאָה נִבְלָלוּ:
גַּלְגַּל וְאוֹפָן רוֹעֲשִׁים,
מוֹרִים שְׁמוֹ וּמְקַדְּשִׁים,
מִזִּיו כְּבוֹדוֹ לוֹבְשִׁים:

וְכֻשָּׁשׁ כְּנָפַיִם סְבִיבִים,
עֲפִים בְּעֵת יִתְגַּלְגְּלוּ:
יַעֲנוּ בְקוֹלוֹ שִׁירִים עֲרֵבִים,
יָחַד בְּאוֹתוֹת נִדְגְּלוּ:
שִׁמְרֵי יְחִידָתִי לְדָתוֹ,
זַכֵּי לְגוֹפִי יִשְׁמָחָה:
קְשָׁרֵי בְלִבִּי אַהֲבָתוֹ,
בְּשִׁמּוֹ לְבַדּוֹ יִבְטָחָה:
מַהֵן גְּבֶרֶת רַעְיָתוֹ,
אוֹר לְיָשִׁידִים יִזְרָחָה:
וְיִמָּלְאָה בּוֹרוֹת נְגוּבִים
גְּשָׁמֵי בְּרָכָה יְזֹלוּ:

אַשְׁאֵל אֱלֹקֵי יְגֵאָלָה שְׁבוּיִים, יֶאֱסֹף זְרוּיִים:
בִּזְכוּת מְכֻנָּה אַב הֲמוֹן לְגוֹיִים, יִזְכּוּ לְחַיִּים:
עֵת יִקָּרְאוּ בְּשִׁמּוֹ יְהוּ עֲנָוִים, כִּי הֵם רְצוּיִים:
בִּזְכוּת אֲשֶׁר גָּלָה לְנֶהֱרִים, הוֹלִיד נְקִיִּים:
אַרְבַּע דְּגָלִים הָלְכוּ גְאוּלִים, תָּנוּ בְאֵלִים:
אַל תַּמְסֵרֵהּ אוֹתָם בְּיַד בְּזוּיִים, יִהְיוּ קָנְיוּיִים:
אַתָּה אֲשֶׁר תָּבִיט אֱלֵי עֲנִיִּים, שׁוֹמֵר פְּתָאִים:
נַעֲלֶה לְאַרְצֵנוּ בְּשִׁיר וְזִמְרָה, וּבְרִנָּה וְהַדְרָה:
בִּזְכוּת אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמָהּ גְּבִירָה, יִסְכָּה וְשָׂרָה:
וּבְנָהּ אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקוֹלוֹ גְּבוּרָה, נֶעְקַד כְּפָרָה:
וּכְלָלָ בְּנֵי יַעֲקֹב שֶׁהֵם דְּיוּיִים, כֻּלָּם דְּחוּיִים:

לעילוי נשמת
ר' **מרדכי נאמן**
בן **חנה נורו** ז"ל
נלב"ע ט"ו כסליו
ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
יוסף חיים בן בתיה ז"ל
למשפחת זרדאב הי"ו
נלב"ע י"א אייר

לעילוי נשמת
הגה"צ ר' **שלמה**
אסולין זצ"ל
בן שמחה טימיטה ומאיר הי"ו
נלב"ע ד' תשון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רחמים כדורי ז"ל בן נורית הי"ו
נלב"ע כ"ב בסיון ה'תשפ"ד
הוקדש ע"י
משפחת כדורי הי"ו

לעילוי נשמת
משה יוחנגוב
בן **מרים** ז"ל
נלב"ע ו' אדר ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הרב
פרי יצחק בנדר
ראש ישיבת משכנות דוד קדומים

הרב
יעקב קצין
רב הקהילות ומנהל רוחני בני דוד

הרב
יעקב אריה נייטן
ראש ישיבת אור שמאי

הרב
יוסף שלמה טרילי
מחנכי מרוקו

הרב
יוסף רוט
ראש מתיבתא שמע ישראל - ב"ב

הרב
יוסף חטאב
מרביץ תורה בדרום

הרב
מאיר יחיאל אלישיב שאב
תושב מודיעין

גם אני רוצה להיות: גדול הדור

יהונתן אלמושנינו נ"י
ת"ת 'עץ חיים' באר שבע

לראות את הברכה!

פרשת השבוע "ראה" נקראת על שם המילה הפותחת אותה: **"רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה"** (דברים יא, כו). מדוע לא כתבה התורה באופן פשוט: "אנוכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה"? מדוע חשוב לתורה להדגיש ולהוסיף "ראה"?

לא תמיד אנחנו שמחים ומודים לה' אף שיש סביבנו הרבה טוב, משפחה שדואגת לנו, אוכל מזין, בגדים, בית חם ועוד. מהי הסיבה?

שאנחנו לא רואים את כל הטוב הזה.

התורה הקדושה באה ללמדנו כלל חשוב לחיים טובים ומאושרים - **ראה!** תראה כמה ברכה יש סביבך. תראה כמה טוב יש לך בחיים, תראה כמה הדברים הללו אינם מובנים מאליהם.

יהי רצון שנזכה בעזרת ה' לראות את הברכה הגדולה שיש סביבנו: בריאות, משפחה, בית, חיים בארץ ישראל ועוד דברים רבים שאינם ברורים מאליהם.

שבת שלום!

עֶרְמַת חֲפָצִים

נַסּוּ לִמְצֹא בְּתוֹךְ עֶרְמַת הַחֲפָצִים אֶת הַחֲפָצִים הַמּוֹפִיעִים מֵעָלֶיהָ (שִׂימוּ לֵב, כַּמֻּיּוֹת רַק הַתְּאָמָה אַחַת מְדֻיֶּקֶת לְכָל חֵפֶץ) **בְּהַצְלָחָה!**

שירי רינון

אוֹרֶה לְךָ א-לֹ חַי,
וְאַגִּיד גְּדֻלָּתְךָ, נוֹרָא
וְנַשְׂגָּב, אֵין עֵרוֹךְ
אֵלֶיךָ.

נַפְשׁוֹת בְּרוּאָךְ,
חֲצוּבִים אַנְלָךְ, כּוּלָּם
יְהוֹדוּן וִיבָרְכוּ, לְשִׁמְךָ:
יוֹשֵׁב בְּרוּם עוֹלָם,
א-לֹוהַּ נֶעְלָם, אֵין א-לֹ
אֶמֶת בְּלִתֶּךָ, וּבִלְעָדֶיךָ.
דּוֹבֵר צְדָקוֹת אֶת, וְכָל
מִפְעָלֶיךָ, מְשֻׁתָּחִוִים
נֶגֶד, הֲדוֹם, רַגְלֶיךָ:

וּבֶכֶן שִׂמְךָ יְגַדְּלוּ,
בְּקֶרֶב עַמֶּךָ,
הַמְשֻׁלָּשִׁים תָּמִיד,
קְדוּשָׁתֶךָ.

דֹּר הֲבֵרוּבִים, נָא שְׁעֵה,
שִׂיחַ אֲנוּשׁ, קוֹרֵא
וּמִתְחַנֵּן, לְמוּל, קָדְשֶׁךָ:
הֵנָּה לְךָ מוּל, זֵרֶךָ,
יָאוֹת שָׁבָה, וּמֵהֲלָלִים
אֲנוּ, לְתִפְאַרְתֶּךָ:

אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה'
הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה'
הַצְלִיחָה נָּא

לְפָלֵּח הַרְמוֹן, אֲדֻמָּה רַקָּתֵךְ, כְּגֹבַהּ הָאַרְמוֹן, גְּבוֹהָה קוֹמָתֵךְ.
וּמֹר עִם קִנָּמוֹן, יְפֵיחוֹן מְבִיאֵךְ, צְבִיָּה עֵינַיִךְ, לְמִבֵּי אַסְרוּ:

לְעֵינֵי הַיְוָנִים, אֲדֻמָּה עֵינַיִךְ, כְּמוֹ חוּט הַשָּׁנִים, דְּמוּת שִׁפְתוֹתַיִךְ.
לְמִיפְיָה עִם עוֹנִים, יְבוֹרַךְ צוּרַיִךְ, לְמִבֵּי וּלְבָבָה, בְּאַהֲבָה נִקְשָׁרוּ:

דְּבָרָה שֶׁמֵּעְתִּי, וְקוֹלָהּ הֶעֱרִב, עֲדֵי עָפָר שָׁחְתִּי, וּכְלֵב אֵשׁ צוֹרֵב.
וְכִסַּת נִרְדָּמְתִּי, וְהִנֵּה קוֹל עָרֵב, יְדִידִי הִתְאַפֵּק, וְרַחֲמֵי נִכְמְרוּ:

לְבָנָה כַּסַּהַר, מְאוּדֶרֶת כַּחַמָּה, מְרֻנֶּנֶת מֵהַר, אֲלֵי גִּבְעָה רְמָה.
אֲנִי אַרְכָּה מֵהַר, תְּנוּ לִי הַעֲלָמָה, לְבָבִי עִם רוּחִי, בְּיָדָהּ נָחְבְּרוּ:

חֲבַצֶּלֶת שָׁרוֹן, וְשׁוֹשַׁנַּת עֲמָקִים, נִטּוּרֵי הַגְּרוֹן, וְעָלֵי תְּתַחֲמֵק.
וְתַבִּיא הָהָרוֹן, לְמִבֵּי הַנָּמֵק, רְטִיַּת הַבְּרִיאוּ, לְמַכְאֹבַי זֵרוּ:

קְרִיָּה יְפַהְפִיָּה מָשׁוֹשׁ לְעֵרֶיךְ, עִיר נֶאֱמָנָה, אַתְּ, לְמִלְּכֵךְ וְשָׁרֶיךְ:
יוֹם אֶזְכְּרֶה יִפְעַת רִבַּת צְבָאֵךְ, לָךְ כָּלְתָה נַפְשִׁי לְשָׁכֵן חֲצֵרֶיךְ:
וּמִי יִתְּנֵנִי נָא אָעוּף כְּמוֹ יוֹנִים, אֶשְׁקֹ אֲבָנֵךְ, אֶחֱזֹן עֲפָרֶיךְ:
לֹא שָׁקְטָה נַפְשִׁי, מִיּוֹם נְדוֹד רֵעָה, מִיּוֹם גָּלוֹת בָּנִים, מִבֵּית מְגוּרֶיךְ:
נֶרְאֶה בְּשִׂמְחָתֵךְ, כִּימֵי שְׁנוֹת עוֹלָם, עֵת בּוֹא יְשׁוּעָתֵךְ, לִבְנוֹת גְּדֵרֶיךְ:
אֲפִיקִי תְּחַנְּתִי לְפָנֵי אֲדוֹן עוֹלָם, יְקִים שְׁעָרֵיךְ, יִבְנֶה דְּבִירֶיךְ:
אָז תִּשְׂמְחִי לָעַד וּבְטַח תִּשְׁבִּי, יֵרֵב שָׁלוֹם בָּנַיִךְ, מִכָּל עֲבָרֶיךְ:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
ליטל
בת אילנה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
שרה וסינה מגידיש
ומשפחתה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּהֵמָה שֶׁמֵּתָה, לֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ. וּמַעֲשֶׂה וְשָׁאֲלוּ אֶת רַבִּי טַרְפוֹן עָלֶיהָ וְעַל הַחַלָּה שֶׁנִּטְמְאָה, וְנִכְנַס לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׁאַל, וְאָמְרוּ לוֹ, לֹא יְזִיזֵם מִמְּקוֹמָם:

הקדמה: במשנתנו יתבאר דין איסור טלטול בהמת קודשים שמתה ביום טוב, ואיסור זה נוהג אף בחלה שנטמאה.

בְּהֵמָה של קודשים **שֶׁמֵּתָה** ביום טוב, **לֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ** מפני שהיא מוקצה שהרי אינה ראויה לכלום (שמחמת קדושתה, אסורה היא בהנאה וטעונה קבורה). **וּמַעֲשֶׂה וְשָׁאֲלוּ אֶת רַבִּי טַרְפוֹן עָלֶיהָ** [-על בהמת קודשים שמתה ביום טוב] **וְעַל הַחַלָּה שֶׁנִּטְמְאָה** שאסורה באכילה ובהנאה ביום טוב, אם מותרים הם בטלטול, **וְנִכְנַס** רבי טרפון **לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְשָׁאַל** את חכמים לגבי בירורו של דין זה, **וְאָמְרוּ לוֹ, לֹא יְזִיזֵם מִמְּקוֹמָם** מפני שמוקצים הם.

בְּהֵמָה שֶׁמֵּתָה, לֹא יְזִיזֶנָּה מִמְּקוֹמָהּ.

שירי חינוך

אַהֲבַת הַדֹּסָה עַל לְבָבִי — נִקְשָׁרָה, וַאֲנִי בְּתוֹךְ גּוֹלָה — פְּעָמַי צוֹלְלִים:
לוּ יֵשׁ רְשׁוּת לִי אֶעֱלֶה — אֶתְחַבְּרָה, תּוֹךְ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן — אֲשֶׁר הֵם נֶהֱלָלִים:
שַׁחֲרִית וְעַרְבִית בַּת נְדִיבִים — אֶזְכְּרָה, לְבִי וְרֵעָיוֹנִי בְּחֶשֶׁק — נִבְהָלִים:

בַּגְּעָים זְמִירוֹת מְנַדֵּד — אֶתְעוֹרְרָה, וַאֲנִי וְרֵעֶיתִי — בְּרִנָּה צוֹהֲלִים:
בֵּינוֹ עֲדַת קֹדֶשׁ בְּשִׁירָה — חֲבָרָה, חֶתֶן וְהַכַּלָּה בְּחֻפָּה — נִבְלָלִים:
זֶה יוֹם שָׂמְחוֹת לְאָמָּה יִקָּרָה, — כִּי הִיא וְדוֹדָהּ חֶן וְחֶסֶד — גּוֹמְלִים:

יַחְדָּו עָלַי שָׁלְחָן וְכוֹס דּוֹדִי — קָרָא, זְמַן שְׁרִידֵינוּ וְכָלָּה — הַנִּסְגָּלִים:
מָכוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא בָּהּ — וְאֶזְעֲקָה, אוֹצִיא לְכָל סוֹדִי — וְאָשִׂיחַ שׁוּאָלִים:
שָׁם טוֹב לְמַשְׂכִּילִים בְּרֵעָת — יִשְׂרָה, כִּי הֵם עָלַי יִצְרֵם — בְּוַדְאֵי מוּשָׂלִים:

תַּאֲוַת לְבָבָם לְעֲשׂוֹת טוֹב — נִבְרָה, יַעֲלוּ לְגַן עֵדֶן וְחַיִּים — נוֹחֲלִים:
אַהֲבַת יְחִידָתִי לְטוֹב אֵ-לִי — נֶחֱרָה, בָּרוּךְ שֶׁהוּא נוֹתֵן — שָׂכָר כָּל פּוֹעֲלִים:
שָׁלוֹם בְּנָחַר לְעֶדְתִּי יִנָּהֵרָה, — וְקֶן וְגַם כָּחוּר וְכָל הָעוֹלְלִים:

אֲיֶלֶת חֵן בְּגָלוּת תִּסָּמְכֵנִי, וּבַיְלֶדֶת בְּתוֹךְ חֵיקָהּ טְלוֹנִי:
לְכוֹס יֵינָהּ אֲנִי תָּמִיד מְזוּמָן, וְנִתְעָרֵב חֲמַר יֵינָהּ בְּיֵינִי:
שְׁתוּ דּוֹדִים לְעוֹמָתִי וְשִׁכְרוּ, וְהַעִירוּ לְיִשְׁכָּל רַעְיוֹנִי:
בְּהֵיכָל בַּת מְלָכִים הֻכְנְסָה, וְשׁוֹחֲנָה מְזוּמָן לְהָמוֹנִי:
זְמַן הַפְרֵיד לְכָל רֵעִים וְדוֹדִים, אֲבָל דּוֹדִי בְּאַהֲבָה יִזְכְּרֵנִי:
יְקָשֵׁר חֶן וְחֶסֶד עַל גְּבָרֵת, בְּמַעֲגַל חֶן וְחֶסֶד יְמַשְׁכֵנִי:
מְפֹרָשׁ בְּעֵגֶן עִבְרֵי שְׁחָקִים, לְרַעְיָתִי וְהִיא תְּפִיק רְצוֹנִי:
שְׁעָרֶיהָ חֲמִשִּׁים הֵם קְבוּעִים, זְכוּת לָאֶה בְּבִינָה תִּסְעָדֵנִי:
תְּעוֹרֵר אַהֲבַת רָחֵל לְבָנִים, בְּסוֹד מַלְכוּת עֶשְׂרִית תְּעַלֵּנִי:
א-לֹהִים חַיִּים לְעֶמֶק יְשׁוּעָה, בְּעֵת רָצוֹן תְּצַחֲצֵחַ אֶת גְּרוֹנִי:
שָׁלוֹמִי לַב בְּרִיב שָׁלוֹם תְּסוֹבֵב, בְּנֵי אִישׁ תָּם, סְגֻלַּת אַב הֲטוֹנִי:

לרפאה שלימה מהרה
אליאור
בן רחל הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפאה שלימה מהרה
לסעדיה
בן נדרה ה"ו

הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹמַאי נם להתנוסס

שירי רחמים

שִׁי-דַי אֲמַר נָא דִּי לְגָלּוּתָנוּ
חוּסָה וְקַבֵּץ אֶת פְּלֵיטָתֵנוּ
מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְאַל וְאֶת מִי נִשְׁאָלָה
וּלְמִי יִהְיֶה מִשְׁפָּט גְּאֻלָּתֵנוּ
יְ-ה, כִּי לְךָ נוֹחִיל לְבַד, וּלְיִשְׁעֲךָ
אַתָּה גְּאוֹנֵנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
הוֹדִי שֶׁלֹּה גּוֹאֵל לְקַבֵּץ עַמֶּךָ
וּתְקַע בְּשׁוֹפָר רָב לְחֵרוּתֵנוּ
וּבְנֵה בְּקָרוֹב קָדְשֶׁךָ הַנֶּחֱרָב
חַדֵּשׁ שִׁשּׂוֹנֵנוּ וְשַׂמְּחֵנוּ
יוֹדוּ לְךָ עַמִּים וְגַם יִשְׁתַּחֲווּ
וְשִׁבַח וְרֹב כָּבוֹד לְךָ יִתְּנוּ
דַּלְתֵי רְצוֹנְךָ תִּפְתְּחָה לָנוּ, וְגַם
תָּאִיר בְּרֹב חַסְדְּךָ אֲפֵלָתֵנוּ

קוּמָה אֲדוֹן עוֹלָם וְאַל יָעוּ אֱנוֹשׁ
קַבֵּל בְּרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
טוֹב יוֹם לְחַסְתּוֹפֵף בְּחֵיכַל קָדְשֶׁךָ
לְיִשְׁפּוֹךְ לְפָנֶיךָ זְמִירוֹתֵינוּ
נוֹדֶה לְךָ שִׁירִים עַל כִּנּוֹר וְנֵבֶל
וְנֹאמְרָה לְךָ עַל נִאְלָתֵנוּ
אַתָּה אֲדוֹן עוֹלָם וְאֵין עוֹד בִּלְתֶּךָ
אֲשֶׁאַלְךָ תִּרְפָּא לְמַכְאוֹבֵנוּ
נַעֲלֶה לְהַר צִיּוֹן מָקוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ
נִזְכֶּה לְפָנֶיךָ זְבִיחוֹתֵינוּ
יְחִיד, חֲשִׁיבֵנוּ וְנִשּׁוּבָה לְךָ
אַל יֵחֵרַה אַפְּךָ, חֲמוֹל עָלֵינוּ

יְדַעְתָּנִי בְּטֶרֶם תִּצְּרֵנִי וְכָל עוֹד רוּחֵךְ בִּי תְּצַרְנִי
הָיֵשׁ לִי מַעֲמָד אִם תֶּהֱדְפֵנִי וְאִם לִי מַהֲלָךְ אִם תַּעַצְרֵנִי
וּמָה אֹמַר וּמַחְשְׁבֵי בְיָדֶךָ וּמָה אוֹכַל עֲשׂוֹת עַד תַּעֲזְרֵנִי
דְּרָשְׁתִּיךָ בְּעֵת רָצוֹן עָנֵנִי וְכִבְּנָה רָצוֹנְךָ תַּעֲטְרֵנִי
הָקִימֵנִי לְשַׁחֵר אֶת דְּבִירְךָ וְאֶת שִׁמְךָ לְבָרֵךְ עוֹרְרֵנִי

מִי נִשְׁקַנִי מִנְּשִׁיקוֹת אַהֲבָה בְּנָוֶה חֲדַר מֶלֶךְ גְּבוּלִי נִסְבָּה
שַׁחַר וְהִנֵּה בָא יְדִיד נַפְשִׁי בְּתֹן וְתַחֲמָה נַפְשִׁי לְמוּלוֹ קְרֵבָה
לְוֻלַי הֶעֱרִינִי בְּחֶמְלָה לְעֶמֶד נִתְפָּרְדָה מֵנִי וְגוּפִי עֻזְבָה
מַה זֶּה יְחִידְתִּי מְזֻגִי תְּרַכְּסִי וַאֲנִי גְּוִיָּתִי בְּחַסְדְּךָ נִצְבָה
בֵּינוֹ שְׁרִירֵי חֲזֶקְנִי תִּתְחַבְּרוּת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ בְּיוֹם שֶׁשִּׂגְבָה

נָחֵת בְּסוֹד תּוֹרָה וּמְצוֹת קָנָתָה שַׁלְמוּת וְגַם שֵׂם טוֹב לְשִׂכְלִי הִרְהֲבָה:
יוֹם תִּכְסְפָה לְחָזוֹר תְּסוֹבֵב גִּלְגְּלֵי בֵּין מַלְאֲכֵי דֶגֶל מַטְּרוֹן שַׂר צְבָא
וּדְוִי דְּבָרִים קִבָּלָה יְ-ה יוֹצְרִי עִבְרְךָ בְּעֵת רָצוֹן לְחַיִּים תְּכַתְּבָה:
סָפַק לְגוֹזָלַי תְּזוֹן לִי בְּטוֹב גַּם תָּאֻפַּן יְהֵא כִּי וְשׁוּעַי תַּקְשֶׁבָה
פּוֹדֶה וּמַצִּיל לַעֲנִיִּים כּוֹאֲבִים חֹן עַל יְלוּד מַשְׂתָּא בְּפִתְחָךְ יִסְבָּבָה:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

תַּקְצִיר: בְּחָסוּת הַחֲשֵׁכָה, הַיְלָדִים וַאֲבִיעֶזֶר מַבְחִינִים בְּאוֹר מְגַדֵּלוֹר מֵרָחֹק וּמְחַפְּשִׂים דְּרָכִים לַחֲצוֹת אֶת הָאֲגַם וּלְהִתְקָרֵב אֵלָיו.

דִּגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה

דִּגְלוֹ אַחְדוּת אֶת מְאִירֵךְ

הרב אברהם יהודה פרנקשטין
ראש ישיבת "חברון"

הרב אליהו דוד מזוז
מרכזי דעזר חיפה

הרב אלישע אפריאט
מרכזי עפרה - מדינה

הרב בן ציון לייפסקר
רבה של עפרה

הרב חיים פלאג'י
מגדולי רבותינו האחרונים

הרב יחזקאל חיים כהן
רבה של רחובות

הרב ישראל לייפשיץ
מנהל הישיבות ישראל

שִׁירֵי תִּימָנִי

סַפְּרִי תָּמָה תְּמִימָה סַפְּרִי נָעִיל בַּתִּימָא
בַּת מְלָכִים הַחֲכָמָה אֵן מְקוֹמֵךְ סַפְּרִי לִי.
עֲנָתָה יוֹנָה סְעָרְיָה לִי בְּפִלְטְרִין עֲלִיָּה
וַאֲנִי תּוֹךְ לֵב אֲנִיָּה בֵּינֵי עוֹטָה מְעִילִי.
דִּלְנִי יֹא צַאח הִיא דִּלְנִי פַּאנָא גְּבִיא
וְאִפְּהֶם אִפְּהֶם לָא תַּעְיָא אֵין טַרִיק אִסְלָם בְּלִילִי.
יֹא מְסַמָּא לְכָּ אִלְאַבָּאב וְאִפְּתְחִי יֹא עַנָּה אִלְבָּאב
אֵן פִּי אִלְבִּסְתַאן אִטְיָאב דָּא כְּרִים דָּא שֵׁהַד חָאלִי.
הַרְשׁוּת בְּאֻמַּת נְתוּנָה לָךְ שְׁלוֹמַת הַחֲתֻנָּה
אַל יִסְתֹּךְ צַר מְמֻנָּה בַּת וְאַל יַשִּׂיג גְּבוּלִי.

בַּחֲרִי מִבְּחַר מִקְוֹוֹת הֵיכָלֵי שֵׁן הַפְּנִימוֹת
וַעֲלֵי מִתּוֹךְ תְּהוֹמוֹת וִשְׁמְעִי תָּמָה לְקוֹלִי.
נַעֲלָה הַר הָעֲבָרִים נִשְׁבְּעָה יַחַד חֲבֵרִים
מִבְּלִי מַגָּע בְּשָׂרִים שָׁם וַיֵּיטַב לָךְ וְגַם לִי.
עֵין פְּרִי הֶדֶר בְּגִנִּי וַעֲסִיסִי שָׁם וַיֵּינִי
קָבְלִי מִתּוֹךְ יְמִינִי כּוֹס אֲשֶׁר נִמְזַג בָּחַר לִי.
מִבְּאֵר שֶׁבַע צְאִי לָךְ וּזְחִי יְנִשּׁוּק וְשָׁלָךְ
וְחִכְמִי בֵּינִי בְּשָׂלָךְ מִימִין אַל תַּשְׂמְאִילִי.
רַחֲצִי מִנּוֹף הַסְּרִי עַת עֲלוֹת שַׁעַר חֲצֵרִי
קָדְשִׁי אֶת הָעֲשִׂירִי גַּם תְּנִי חַלָּה וְאִבְלִי.
מַעֲרָנִים הַמְּתוּקִים נָחֲלְקוּ שָׁלֹשׁ חֲלָקִים
זֶה בְּזֶה הַמָּה אֲדוּקִים סוֹד מְכַסֶּה הוּא וּפָלִי.

חוּס אָ-לְהַי מִמְּעוֹנְךָ עַל חֲבַצֶּלֶת שָׁרוֹנֶךָ
יַעֲבֹר עָלַי רְצוֹנְךָ כַּאֲשֶׁר עָבַר חָרוֹנֶךָ.
שִׁגְבֵנִי מִזְּדוֹנִי כִּי לְךָ לִבִּי וְעֵינִי
הַלְעוֹלָמִים עֲוֹנִי יַעֲמֹד בֵּינִי וּבֵינֶךָ.
דּוֹד מְחַה אוֹיֵב מְעַקֵּשׁ כִּי לְנֶגְדִּי הוּא לְמוֹקֵשׁ
וְעַדֵּי מָתַי אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ עִמִּי וְאִינְךָ.
אֶת קְרוֹבֵי מְקָרוֹבִים גַּם סְבִיבֶיךָ שְׁבִיבִים
דַּר בְּכַנְפֵי הַכְּרוּבִים הַפְּרוּשִׂים עַל אֲרוֹנֶךָ.
יְדֵךְ תְּנָחֵה פְּזוּרִים בַּעֲבוּר חֶסֶד נְעוּרִים
הָעֲבַדְתָּנִי לְזָרִים וְאֲנִי כְּנַת יְמִינֶךָ.
גְּדֵעָה קֶרֶן מְעָנֵי בַּעֲבוּר שִׁמְךָ יְיָ
גּוֹאֲלִי לְגֹאֵל הֲמוֹנֵי רוֹם וְהַשְׁקֵה מִמַּעֲנָגֶךָ.

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
משה אשטוקר
בן מרים ז"ל
נלב"ע - ה' טבת
ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

חדוו עיניך ראשית את מחיר

הרב אהרן עזריאל
ראש ישיבת חסידים ויזניץ אלי

הרב בן ציון פלמן
ראש כולל ״שילה משכיל״ בר-כוכבא

הרב ברוך אברהמי
מרביץ תורה אטלנטה

הרב דוד עידאן
מרביץ תורה בר-כוכבא

הרב ינון צדוק
מחזה דרכים

הרב יצחק קוליץ
רבה של ירושלים

הרב ישראל בעל שם טוב
מייסד תנועת החסידות

מעקב הפרקים

ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט

אִיזֶבֶל אֵשֶׁת אַחְאָב זוֹמֶמֶת לַהֲרֹג אֶת נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי

לָמָּדְנוּ שֶׁנָּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי סֵרַב לְבַקָּשָׁתוֹ שֶׁל אַחְאָב לִמְכֹּר לוֹ אֶת כַּרְמוֹ שֶׁהָיָה סָמוּךְ לְבֵית אַחְאָב שֶׁבְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל, מִפְּנֵי שֶׁהַכֶּרֶם הָיָה נַחֲלַת אֲבוֹתָיו שֶׁל נָבוֹת, וְאַחְאָב רָצָה לְהַשְׁחִית אֶת הַכֶּרֶם וְלַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְגַן יָרָק וּלְהַעֲמִיד שָׁם פֶּסֶל לַבַּעַל. נָבוֹת אַף הוֹכִיחַ אֶת אַחְאָב עַל שֶׁהוּא עוֹזֵב אֶת נַחֲלַת אֲבוֹתָיו לְגַן יָרָק וּלְהַעֲמִיד שָׁם פֶּסֶל לַבַּעַל. נָבוֹת אַף הוֹכִיחַ אֶת אַחְאָב עַל שֶׁהוּא עוֹזֵב אֶת נַחֲלַת אֲבוֹתָיו הָרוּחָנִית וּמוֹרֵד בַּקָּבָּ"ה. אַחְאָב חָזַר לְבֵיתוֹ סַר וְזָעֵף, וְכַאֲשֶׁר שְׁאָלָה אוֹתוֹ אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ לְפֶשֶׁר הָעִנְיָן, הוּא סִפֵּר לָהּ שֶׁנָּבוֹת סֵרַב לָתֵת לוֹ אֶת כַּרְמוֹ.

כְּשֶׁשָּׁמְעָה אִיזֶבֶל אֶת הַסִּבָּה שֶׁבִּגְלָלָהּ אַחְאָב מִצְטַעֵר, שָׁאֲלָה אוֹתוֹ בְּתְמִיהָה: "כָּכָה אַתָּה מַנְהִיג אֶת הַמְּלוּכָה? הֲרֵי רָאוּי לְמֶלֶךְ לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַכֵּם שֶׁיִּמְלָא רְצוֹנוֹ וְלֹא לִהְיוֹת סַר וְזָעֵף, וְכִי רַק עַתָּה אַתָּה מַתְחִיל אֶת הַמְּלוּכָה?"

וְעוֹד אָמְרָה לוֹ שֶׁיֵּשׁ הֶבְדֵּל בֵּין מֶלֶךְ חָדָשׁ לְמֶלֶךְ וָתִיק שֶׁמַּלְכוּתוֹ מְבֻסֶּסֶת. כַּאֲשֶׁר מְיַסְּדִים בֵּית מְלוּכָה וְקוֹבְעִים אֶת חֻקֵּי הַמְּלוּכָה – מָה מֻתָּר לַמֶּלֶךְ וּמָה אָסוּר, אֲזַי הַמֶּלֶךְ מְחֻיָּב לְהִתְנַהֵג עַל פִּי חֻקִּים אֵלּוּ, כִּי הַמַּלְכוּת עֲדַיִן אֵינָהּ יַצִּיבָה. אַךְ מַלְכוּת שֶׁכְּבָר קַיֶּמֶת וּמְבֻסֶּסֶת כַּמָּה דוֹרוֹת, אַף אֶחָד מֵהֶם לֹא יָעֵז לְבַקֵּר אֶת הַמֶּלֶךְ, וְהַמֶּלֶךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּפִי רְצוֹנוֹ וְיִכְלְתּוֹ בְּמִסְגֶּרֶת הַמְּלוּכָה וְאַף מֵעֵבֶר לְכָךְ.

אֲמָנָם עַתָּה אַחְאָב אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֵּיצַד לִפְעֹל כְּדֵי שֶׁרְצוֹנוֹ יִמָּלֵא מִבְּלִי שֶׁיִּמָּרְדוּ בּוֹ הָעָם עַל שֶׁגָּזַל אֶת כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי בְּחָזְקָה.

וְלָכֵן אָמְרָה אִיזֶבֶל לְאַחְאָב, שֶׁהִיא תִּדְאַג לְכָךְ בְּעַרְמָה, וְעַל יְדֵי כָּךְ יִהְיֶה אַחְאָב הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן "שֶׁיִּזְכֶּה" לְקַיֵּם אֶת הַבְטָחַת שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא לָעָם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַמֶּלֶךְ יִקַּח אֶת כַּרְמֵיהֶם וְזֵיתֵיהֶם לְעַצְמוֹ (שְׁמוּאֵל א׳ פֶּרֶק ח). אַךְ יֵשׁ לִזְכֹּר שֶׁבֶּאֱמֶת דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל בָּאוּ כְּתוֹכָחָה לָעָם יִשְׂרָאֵל שֶׁבִּקְּשׁוּ מֶלֶךְ לִפְנֵי שֶׁהִגִּיעַ הַזְּמַן לְכָךְ, וְלֹא שֶׁזֶּה מֻתָּר לַמֶּלֶךְ עַל פִּי הַדִּין.

אִיזֶבֶל פָּנְתָה לְמִזְמָתָהּ הַשְּׁפָלָה. מֻטָּרָתָהּ הָיְתָה שֶׁנְּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי יֻרְגַּז עַל יְדֵי בֵּית הַדִּין שֶׁבְּעִירוֹ בְּעַקְבוֹת עֲלִילָה שֶׁהִיא תַּעֲלִיל עָלָיו. הִיא כָּתְבָה מִכְתָּבִים לִזְקֵנִים וְלִשָּׂרִים שֶׁיִּשְׁכְּרוּ עֵדִים שֶׁיָּעִידוּ עֲדוּת שֶׁקֶר עַל נָבוֹת, כִּפְי שֶׁנִּפְרַט.

הַמַּלְבִּי"ם שׁוֹאֵל, כֵּיצַד יִתָּכֵן שֶׁאִיזֶבֶל לֹא חָשְׁשָׁה לַעֲשׂוֹת כָּזֹאת נְבָלָה – לִכְתֹּב בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ מִכְתָּבִים, וְלִשְׁלֹחַ אֶל הַזְּקֵנִים וְהַשָּׂרִים, לְשֹׁכֵר עֵדִים שֶׁיָּעִידוּ עֲדוּת שֶׁקֶר וְיִגְרְמוּ לְהָרֵג אָדָם עַל לֹא עָוֶל בְּכַפּוֹ? אֵיךְ לֹא חָשְׁשָׁה אִיזֶבֶל שֶׁהַזְּקֵנִים יִגְלוּ אֶת מִזְמָתָהּ לָעָם, וְהַדָּבָר יִגֹּרם מֶרֶד בְּמַלְכוּת אַחְאָב? הֲרֵי אֲפִלּוּ בְּמַלְכוּיוֹת שְׁפָלוֹת לֹא יִתָּכֵן דָּבָר שֶׁכָּזֶה, כִּי אַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְהַבְטִיחַ לְעַצְמוֹ שֶׁהוּא לֹא יִהְיֶה הַבָּא בַּתּוֹר לִמְזֹמָה שֶׁכָּזוֹ.

עוֹנָה הַמַּלְבִּי"ם שֶׁאִיזֶבֶל הֵבִינָה שֶׁנְּבוֹת הוֹכִיחַ אֶת אַחְאָב עַל שֶׁהוּא עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה, וְאוּלַי אַחְאָב עַצְמוֹ אַף סִפֵּר לָהּ עַל כָּךְ בְּעִנְיָן שׁוּלַי (כְּפִי שֶׁהִסְבַּרְנוּ, הוּא לֹא רָצָה לְהַסֵּךְ אֶת הַתּוֹכָחָה לְעִנְיַן הַמַּרְכָּזִי, כִּי הִתְבַּיֵּשׁ מֵאִשְׁתּוֹ, אַךְ אוּלַי סִפֵּר לָהּ עַל כָּךְ כִּבְדֶרֶךְ אַגַּב, אוֹ שֶׁהִיא הֵבִינָה זֹאת מֵעַצְמָהּ).

יוֹצֵא מִכָּאן, שֶׁנְּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי "עֹבֵר" בַּתּוֹכְחָה שָׁרְמַז לְאַחְאָב שְׁתֵּי "עֲבֵרוֹת": הוּא בִּזָּה אֶת הָעֲבוֹדָה הַזָּרָה, שֶׁהִיא הָאֱלֹהִים שֶׁל אַחְאָב, וְאַף בִּזָּה אֶת הַמֶּלֶךְ כְּשֶׁסֵּרַב לְבַקָּשָׁתוֹ וְאַף הוֹכִיחַ אוֹתוֹ.

לָכֵן, אִיזֶבֶל נָהֲגָה בְּחָכְמָה וּבְעָרְמָה. הִיא כָּתְבָה שְׁנֵי סְפָרִים (מִכְתָּבִים) – לַזְּקֵנִים וְלַשָּׂרִים.

הַזְּקֵנִים יִשְׁפְּטוּ אֶת נָבוֹת עַל שֶׁבִּזָּה אֶת אֱלֹהֵי אַחְאָב, וְהָעֲבֵרָה הִיא שֶׁהוּא "בֵּרַךְ אֱלֹהִים", וְהַשָּׂרִים יִשְׁפְּטוּ אוֹתוֹ עַל שֶׁבִּזָּה אֶת הַמֶּלֶךְ.

הִיא כָּתְבָה אֶת הַסְּפָרִים בְּשֵׁם אַחְאָב הַמֶּלֶךְ, וְאַף חָתְמָה בִּשְׁמוֹ שֶׁנְּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי "בֵּרַךְ" אֶת הַמֶּלֶךְ וְאֶת אֱלֹהָיו.

אִיזֶבֶל הִתְכַּוְּנָה לְעוֹרֵר אֶת רִגְשׁוֹת הָעָם עַל מִי שֶׁ"מְּבָרֵךְ" אֶת שֵׁם ה' (הַכַּוָּנָה הִיא מִקַּלֵּל, אַךְ נוֹקְטִים לְשׁוֹן נְקִיָּה). הִיא הִתְכַּוְּנָה לֵאלֹהֵי אַחְאָב שֶׁהֵם אֱלֹהֵי הָעֲבוֹדָה הַזָּרָה, אַךְ הִצִּיגָה אֶת הָעִנְיָן כְּאִלּוּ נְבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי הִתְכַּוֵּן חָלִילָה לֵאלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, וְהֵרֵי הָעֹנֶשׁ עַל כָּךְ הוּא מִיתָה.

וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא הָיוּ עֵדִים חוּץ מֵאַחְאָב, יָדְעָה אִיזֶבֶל שֶׁאַחְאָב אָמְנָם לֹא יוּכַל לְהָעִיד שֶׁנְּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי בִּזָּה אוֹתוֹ, כִּי הוּא נוֹגֵעַ בַּדָּבָר, אֲבָל הוּא יוּכַל לְהָעִיד שֶׁנְּבוֹת בִּזָּה אֶת אֱלֹהָיו, וְעַל זֶה הוּא יִהְיֶה נֶאֱמָן בִּפְנֵי הָעָם. וְלָכֵן זֶה מָה שֶׁהִיא כָּתְבָה בַּסְּפָרִים, שֶׁאַחְאָב מֵעִיד בְּעַצְמוֹ שֶׁנְּבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי בִּזָּה אוֹתוֹ וְאֶת אֱלֹהָיו.

הַאִם מִזְמָתָהּ הִתְגַּלְתָה? כֵּיצַד הִתְנַהֲלוּ הָעִנְיָנִים? זֹאת נֵדַע בְּעֶזְרַת ה' בַּפַּעַם הַבָּאָה.

לְקָרְאת שַׁבָּת אֲצָא בְּחִבָּה
מִיּוֹם שִׁשִּׁי זָקֵן וְשָׂיבָה
שִׁשּׁוֹנִי קֶרֶב יְגוֹנִי נָחֻבָּא
וְאָעֹן וְאוֹמַר בָּרוּךְ הַבָּא

דָּא אַגַּדְתָּא עָנִי סְפָרְיָא
בְּמַעֲלֵי שַׁבָּא מְתַגְּלָן מַלְאָכַיָּא
לַמְנַּגֵּן בְּנָיָא יָהֲבִין כְּלִילָיָא
מְהַדְּרִין מִשְׁבְּחִין הָא שְׁכִיחָא רַבָּא

וּמְרוֹב חִבָּה לַיּוֹם הַהוּא
נַפְשִׁי אֲמַהֵר יְ-ה, אֲבָרְכֵהוּ

אַפֵּזַּ אֲבָרְכָה זֶהוּ זֶהוּ
דּוּגְמָא מַעֲיַן עוֹלָם הַבָּא

יִתְבֵּן בְּמִדְרָשָׁא מְבָרְכִין לְקַדְּשָׁא
בְּצִפְרָא וְרַמְשָׁא וְיִיהוֹן בְּאֶשָּׁא
בְּרִישׁ כָּל אֲנָשָׁא כְּלִילָא דְּקַדְּשָׁא
רְעוּתְהוֹן לְמִנְדַּע רָזָא רַבָּה

דִּבְרֵי נְבִיאִים אֵ-לֹהַי, תְּבִיא
תַּמְהֵר בְּמֶלֶךְ כֹּהֵן וְנָבִיא
וְנַעֲלֶה לְצִיּוֹן כְּאַרְיֵה וְלָבִיא
וְנִבְנֶה לְמִקְדָּשׁ בְּחֶדְוָה רַבָּה

יוֹשֵׁב בְּכִסֵּא הוֹד בְּרוֹם מְכֻשְׂלָת
בְּאַתְרֵי לְפָנֶיךָ כְּרֹ' עַל דָּלָת
שְׁמַע תְּפִלָּתִי וְשַׁוְּעִי הַאֲזֵן
שַׁעַר עֲתִירָה אֵ' תְּהִי נִגְעֶלֶת

רַחֵם יְחִידָתִי אֲשֶׁר הִיא נִגְרָךְ
יוֹם יוֹם בְּשִׂישׂ הוֹגָה וּמִתְפַּלֶּלֶת
אֵל הוֹד דְּבִירְךָ נִכְסְפָה גַּם כָּלְתָה
נַפְשִׁי לְךָ תַּעֲרֹג כְּמוֹ אַיָּלֶת

בְּאַתְרֵי לְקַדְּשְׁךָ בְּבֵית מִקְדָּשׁ מְעַט
לְשִׁפְּךָ תְּחִנָּה לְךָ בְּשִׁיר נִכְלֶלֶת
רִיבָה יְרִיבִי גַּם יְחַם אֶת לוֹחֲמַי
שְׁמוֹ צְבִי חַשְׁקִי לְצִיּוֹן נוֹכְלֶת

מַהֵר מְצָא חֹפֶשׁ לְעֵדָה סוֹעֲרָה
רַגְלָה בְּכַבְלֵי הַשְׁבִי נִכְבֶּלֶת
שׁוּבָה פְּקֹד גֶּפֶן אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִינְךָ
עֵקֶב אֲשֶׁר הִיא מְזַמֶּנֶת גְּעֻלָּת

הוֹאֵל וְשַׁבְּרָה הַחֻבַּשׁ הָאֵ-לֹ אֲשֶׁר
יוֹשֵׁב בְּכִסֵּא הוֹד בְּרוֹם מְכֻשְׂלָת

לעילוי נשמת
עמליה הירש
בת מאיר יהודה ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
הרב יצחק הלל
בן משה ושולמית ז"ל
נלב"ע
כ"ו אדר ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מוסא
בן צאלח ז"ל

וַאֲפִלּוּ בַּהַסְתָּרָה

יְלָדִים מְתוּקִים! הַמְצִיאוּ חִידָה
אַתֶּם לְמְצֹא אֶת הָעֵץ בֵּין
שְׁלַל מְנוֹרוֹת הַלַּיְלָה?

שִׁירֵי תִּימָן

עַיִן לֵב יַחַד מְרִיבִים בֵּין הַבְּרוּבִים סוֹבְבִים
מִתְעַלְּסִים שָׁם בְּאַהֲבִים חָכְמָה וְדַעַת עוֹזְבִים:

עַיִן לֵב תֵּעָן וְתִקָּרֵא גַּשׁ נָא וְקוּם תִּתְעוֹרָרָה
אַתָּה מְכֻלָּא חֵטְא וְעָבְרָה תַּחְמוֹד וְגַם תִּתְחַבָּרָה
לֹא תַדְרָעָה כָּל סוֹד וּמִשְׂרָה רַק בַּהֲבָלִים תִּבְחָרָה
וְתִשְׂבְּרָה מִיַּיִן עֲנָבִים כָּל מַעֲשֶׂיךָ נִבְחָבִים:

לֵב יַעֲנֶה הַחֵטְא גָּרְמָךְ מָה לְךָ לְהִתְרַבּוֹת נֶאֱמָךְ
תֵּרָאֵי בְּכָל שִׁבְחֵךְ וְקוֹמֵךְ אֵיזֶה בְּמַרְאַיִן יְרֻחֲמֵךְ
אִז תִּתְפַּשִׂי אוֹתוֹ בְּאַשְׁמָתֵךְ חָטְאֵי מְכֻתָּב עַל שִׁמֵּךְ
תִּתְחַמְּדִי יָפִים וְטוֹבִים תָּמִיד בְּרֹע מִתְאַהֲבִים:

עַיִן תְּדַבֵּר שֵׁב מִכֹּעֶךָ לֹא אִירָאֶה מִמַּעֲנֶךָ
בַּתַּאֲוֹת תַּמְשִׁיךְ רְצוֹנֶךָ לֹא תִירָאֶה בֵּית דִּין אֲנֶךָ

עַת כִּי יִגְיוּ אֶת קְלוֹנֶךָ דּוֹמָה וְרִדְיָה יִצְפְּנֶךָ
כִּי נֶהֱלָכְתָּ בְּכִזְבִים וּבְמַעֲשִׂים מִתְעָרִבִים:

לֵב יַעֲנֶה שָׁמְעִי וְצִפִּי מָה לָּךְ בְּרִיכֵךְ תִּשְׁאֲפִי
תֵּרָאִי לְכָל תּוֹאַר וְיוֹפִי לְפָנַי עֶלְמוֹת תִּכְסְפִי
וַאֲנִי בְּרוֹךְ חֲדָרַי בְּשׁוּפִי עָלַי בְּוֹאת אַל תִּסְעָפִי
אֶתְבְּיְשָׁה בֵּין הַקְּרוֹבִים עָלַי חֲסוֹדֵךְ חוֹשְׂבִים:

עַיִן הֶשִׁיבָתְהוּ בְּחִיכָּה לִי מַחֲשַׁבְתֵּךְ גָּרְמָה
תַּמְשִׁיךְ לְאִישׁ בָּחוּר וְעֶלְמָה בֵּין הַחֲשׁוּקִים תִּרְדְּמָה
וּבְיוֹם פְּקֻדַּת הַנְּשָׁמָה תָּשׁוּב גְּוִיָּה נִצְמָה
תַּרְדִּיכֵךְ בֵּין הַלְּחָבִים שָׁמָּה מְדוֹר הָאוֹיְבִים:

לֵב יַעֲנֶה זֶהוּ דִּבְרֵךְ שִׁטְיָה וְתַרְתִּי אֲחַרֵךְ
נַפְתָּה בְּחוֹכֵךְ מִנְעוּרֵךְ וְאַנִי צָעִיר יוֹפִי וְרָךְ
וַתִּדְבְּקִי אוֹתִי בְּסוֹרֵךְ אוֹי לִיךְ בְּיוֹם דִּין יוֹצְרֵךְ
תִּתְבַּיְשִׁי בֵּין הַנִּרְיבִים וּבְנֵי אֱ-לֹהִים נִצָּבִים:

עַיִן בְּקוֹלָהּ תַּעֲנֶנּוּ בֵּינִי וּבֵינֵךְ יִבָּחֲנוּ

סוֹד אֵ-ל בְּתוֹרָה אֶמְצָאֲנוּ בֵּין הַחֲכָמִים יֵחָנוּ
אֵרְאֵךְ בְּסוֹד לֹא נֶעֱשָׂנוּ עֲדֵי חֲכָמִים יַעֲנוּ
אֲהָה תְּהַרְהֵר בַּאֲהוּבִים תָּמִיד בְּחֵיקֵךְ שׁוֹכְבִים:

לֵב רֵין וְדַבֵּר לָהּ וְאִמַּר לָמָּה תְּרִיבִינִי בְּמַר
תִּטְעֵי בְּרַע גַּלָּם וְחֹמֶר עֵת תִּשְׁקְדִי לְשָׁתוֹת חֲמַר
עִם לוֹט אֲשֶׁר זוּה וְנִשְׁמַר יַדְעוּ בְּמִי רַע יֵאָמַר
שָׁם יֶהֱמוּ אֵלָיו כְּלָבִים קְפוֹד וּמִינֵי עוֹרְבִים:

עַיִן הֲשִׁיבָה אַל תְּבוּזֶה תַּחְשׁוֹר לְכָת מוֹבִים בָּזֶה
כִּי זֶה גָּרְמֵךְ הַנִּמְבָּזֶה וְאָנִי בְּלֵכְתֵךְ אֶחֱזֶה
תֶּחְטָא בְּלִי כֹחַן וּמַזֶּה הָכֵּל גָּרְמֵךְ זֶה וְזֶה
תַּמְתִּיק בְּמַיִם הַגְּנוּבִים תָּרִיץ בְּחֻכְרַת גּוֹנְבִים:

וְאוֹמְרָה שִׁמְעוּ סְכוּפִים כָּמָּה תְּרִיבוּן חוֹרְפִים
הֵן כֻּלְּכֶם רָעִים חֲצוּפִים דִּבְרֵי עֲבֵרָה רוֹדְפִים
יוֹם דִּין תָּהוּ יַחַד דְּחוּפִים עֵת יִגְּשׁוּ הַצּוֹרְפִים
אִז תִּרְאֻנוּ שָׁמָּה עֲצֻבִים בֵּין הָעֲפָרִים נִרְקָבִים:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

אבות ובנים במשכן שילה

פָּרָשַׁת
רְאֵה

מִסִּפְרֵי הַפְּסוּקִים: 126

אָבוֹת וּבָנִים יְקָרִים וְנִכְבָּדִים!

אִם יֵשׁ לָכֶם הָעָרוֹת אוֹ הָאָרוֹת, אוֹ הוֹסָפוֹת חֲשׁוּבוֹת שֶׁתּוּכְלָנָה לְהָבִיא תּוֹעֶלֶת לָרַבִּים, אָנָּא הוֹדִיעוּ לָנוּ עֲלֵיהֶם, וְאִם יִרְצֶה ה' נְתַקֵּן הַדָּבָר בַּפַּעַם הַבָּאָה, וְזִכּוּת הָרַבִּים תַּעֲמֹד לָכֶם.

חֲשׁוּב! 'אָבוֹת וּבָנִים' מְבֻסָּס בְּרֹבּוֹ עַל **פְּרוּשׁ רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ**, אֲלָא אִם כֵּן צִיֵּן אַחֶרֶת.

הַבְהָרָה: הַצִּיּוּרִים נוֹעֲדוּ לְהַמְחָשַׁת הַדְּבָרִים בִּלְבַד! וְאֵין לְהַסִּיק מֵהֶם שֶׁכָּךְ נִרְאוּ אֲבוֹתֵינוּ, אוֹ שֶׁכָּךְ מַמָּשׁ הָיָה הָעִנְיָן.

שַׁבַּת שָׁלוֹם לְכָל הַיְלָדִים!

הַקְדָּמָה: מַתְחִלַּת סֵפֶר דְּבָרִים עַד פָּרָשָׁתֵנוּ פָּרַשׁ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם בַּמִּדְבָּר, הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל מַעֲשֵׂיהֶם, וְהִזְהִירָם עַל קִיּוּם הַתּוֹרָה וּמִצְוֹותֶיהָ. תּוֹךְ כְּדֵי דְּבָרָיו הִזְכִּיר מֹשֶׁה מִצְוֹות שׁוֹנוֹת עֲלֵיהֶם לְמִדְנוּ בַּחֲמִשִּׁים הַקּוֹדְמִים, אֲלָא שֶׁכָּאן בָּאַר מֹשֶׁה יוֹתֵר פְּרָטִים וְדִינִים.

סֵפֶר **'הַחִנּוּךְ'** מוֹנֶה בְּפָרָשָׁתֵנוּ שֶׁבַע עֶשְׂרֵה מִצְוֹות עֲשֵׂה, וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה מִצְוֹות לֹא תַּעֲשֶׂה. הַמִּצְוֹות הַמּוּבָאוֹת בַּפָּרָשָׁה כּוֹלְלוֹת תְּחוּמִים רַבִּים, הֵחֵל בְּמִצְוַת הִשְׁתַּדֵּל עֲבוֹדָה זָרָה וְכַלֵּה בְּמִצְוַת עֲלִיָּה לָרֶגֶל בַּמּוֹעֲדִים.

בְּתַחִלַּת הַפָּרָשָׁה נִלְמַד עַל מַעֲמָד נִשְׂגָּב מְאֹד, אוֹתוֹ צִוָּה מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיְּקַיְּמוּ מִיַּד בִּכְנִיסָתָם לָאָרֶץ עַל הָהָרִים 'גְּרִזִים' וְ'עֵיבָל', מַעֲמָד הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה.

פֶּרֶק יא (הֶמְשֵׁךְ)

מַעֲמָד הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נִמְצָאִים בְּעַרְבוֹת מוֹאָב - סָמוּךְ לַגְּבוּל עִם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ מְצַוֶּה אוֹתָם שֶׁמִּיָּד לְאַחַר כְּנִיסָתָם לָאָרֶץ יַעַרְכוּ מַעֲמָד מְיֻחָד שֶׁל בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת, מַעֲמָד שָׁבּוֹ יְקַבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל עַצְמָם אֶת הַבְּרָכוֹת שֶׁיְּחוּלּוּ עַל מְקַיְּמֵי הַתּוֹרָה, וְאֶת הַקְּלָלוֹת שֶׁיְּחוּלּוּ עַל מִי שֶׁיַּעֲבֹר עַל הַתּוֹרָה.

מֹשֶׁה אָמַר לָהֶם שְׁיֵּשׁ לְפָנֵיהֶם שְׁתֵּי דְּרָכִים: אַחַת דֶּרֶךְ בְּרָכָה - אִם נִשְׁמַע לְמִצְוֹות ה', וְהַשְּׁנִיָּה קְלָלָה חַס וְשָׁלוֹם - אִם לֹא נִשְׁמַע לְמִצְוֹות ה' וְנֵלֵךְ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים, כְּךָ **שֶׁהַכֹּל תָּלוּי בָּנוּ וּבְמַעֲשֵׂינוּ.**

אֶת הַבְּרָכוֹת יֹאמְרוּ עַל הַר גְּרִזִים, וְאֶת הַקְּלָלוֹת יֹאמְרוּ עַל הַר עֵיבָל.

כֵּיצַד נֶאֶמְרוּ הַבְּרָכוֹת וְהַקְּלָלוֹת?

שִׁשָּׁה שְׁבָטִים עָמְדוּ עַל הַר גְּרִזִים וְשִׁשָּׁה שְׁבָטִים עָמְדוּ עַל הַר עֵיבָל, וַאֲרוֹן הַבְּרִית בָּאֶמְצַע מֻקָּף בַּכֹּהֲנִים וּמְסֻבִּיבָם הַלְוִיִּים.

הַלְוִיִּים הִפְנוּ אֶת פְּנֵיהֶם כְּלַפֵּי הַר גְּרִזִים וּפָתְחוּ בִּבְרָכָה וְכָל הָעָם עָנוּ "אָמֵן", אַחַר כָּךְ הָפְכוּ אֶת פְּנֵיהֶם לְכִוּוּן הַר עֵיבָל וּפָתְחוּ בִּקְלָלָה וְכָל הָעָם עָנוּ "אָמֵן". [בְּעֶזְרַת ה' בְּפָרָשַׁת "כִּי תָבוֹא" נִלְמַד בְּצוּרָה מְפֹרֶטֶת עַל מַעֲמַד הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה בְּהַר גְּרִזִים וְהַר עֵיבָל].

מַעֲמַד הַבְּרָכוֹת וְהַקְּלָלוֹת יִהְיֶה כְּשֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִבָּנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בֵּין שְׁנֵי הֶהָרִים - הַר גְּרִזִים וְהַר עֵיבָל. וּמִכַּיָּון שֶׁהַשָּׁטַח שֶׁל שְׁנֵי הֶהָרִים הָאֵלּוּ גָּדוֹל, נָתַן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל סִימָן לַמָּקוֹם הַמְּדֻיָּק שֶׁבּוֹ יִקְרְאוּ הַבְּרָכוֹת וְהַקְּלָלוֹת: בְּמָרְחַק גָּדוֹל מֵהַיַּרְדֵּן, לְכִיוּוּן מַעֲרָב יוֹתֵר בִּפְנִים הָאָרֶץ, כְּנֶגֶד הַגִּלְגָּל (אֲבָל רָחוֹק מִמְּנוּ) סָמוּךְ לְאֵלוֹנֵי מֹרֶה.

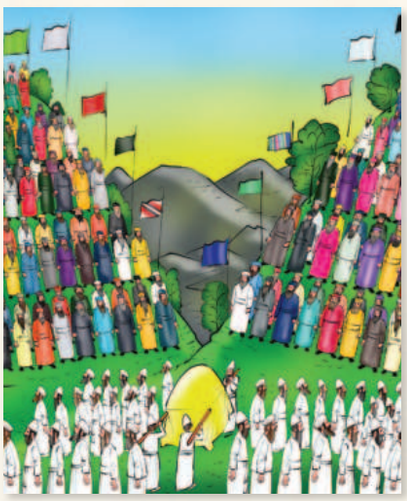

הַרְחָבָה: "אֵלוֹנֵי מוֹרֶה" זוֹ הָעִיר שְׁכֶם. בְּתַחִלַּת פָּרָשַׁת לֶךְ לְךָ נֶאֱמַר: **"עַד מְקוֹם שְׁכֶם, עַד אֵלוֹן מוֹרֶה".** שָׁם הֵרָאָה ה' לְאַבְרָהָם אֶת הַר גְּרִזִים וְהַר עֵיבָל שֶׁעֲלֵיהֶם יְקַבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁבוּעַת הַתּוֹרָה.

פֶּרֶק יב

אַזְהָרָה לְאַבֵּד אֶת הָעֲבוֹדָה הַזָּרָה מֵהָאָרֶץ

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִזְהִיר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיַּעַקְרוּ אֶת הָעֲבוֹדָה הַזָּרָה בְּכָל מָקוֹם שֶׁיִּמְצְאוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִשְׁבְּרוּ אֶת הַמַּזְּבְּחוֹת וְאֶת הַמַּצֵּבוֹת, יִשְׂרְפוּ בָּאֵשׁ אֶת עֲצֵי הָאֲשֵׁרָה (עֵץ שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה), יַחְתְּכוּ אֶת הַפְּסִלִים, וְכֵן יַחֲלִיפוּ אֶת שְׁמוֹת הָעֲבוֹדָה זָרָה לִשְׁמוֹת גְּנַאי, עַד שֶׁלֹּא תִּשָּׁאֵר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוּם עֲבוֹדָה זָרָה.

הַרְחָבָה: רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ מֵבִיא דְּגָמָה: עֲבוֹדָה זָרָה שִׁשְׁמָהּ 'בֵּית גַּלְיָא' - מָקוֹם גָּבוֹהַּ, יְכַנּוּ אוֹתָהּ **'בֵּית כַּרְיָא' - מִלְּשׁוֹן מָקוֹם שׁוּחָה** (גְּמוּל), וַעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁשְּׁמָהּ 'עֵין כֹּל' שֶׁמַּשְׁמָעוּתָהּ - כְּעֵינַיִם לַכֹּל, יְכַנּוּ אוֹתָהּ **'עֵין קוֹץ' - קְטוֹנִים בְּעֵינַיִם.**

מְקוֹם הַקְּרֻבָּנוֹת לַ-ה'

הֵיכָן יֵשׁ לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת לַ-ה'?

אַצַּל עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה כָּל אֶחָד מַקְרִיב מִזְבֵּחַ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא רוֹצֶה. אַךְ אֶת הַקְּרֻבָּנוֹת לַ-ה' **מַקְרִיבִים רַק בַּמָּקוֹם בּוֹ יִבְחַר ה'!**

הַרְחָבָה: בַּמִּדְבָּר הָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת 'אֹהֶל מוֹעֵד', וּלְאַחַר כְּנִיסָתָם לָאָרֶץ בָּנוּ מִשְׁכָּן **בַּגִּלְגָּל** וְהוּא שָׁכַן שָׁם 14 שָׁנָה עַד לְסוֹף חֲלֻקַּת הָאָרֶץ לִשְׁבָטִים, לְאַחַר מִכֵּן עָבַר הַמִּשְׁכָּן **לְשִׁילֹה** וְשָׁכַן שָׁם בְּמֶשֶׁךְ 369 שָׁנָה, עַד לִפְטִירַת עֵלִי הַכֹּהֵן. לְאַחַר מִכֵּן בָּנוּ מִשְׁכָּן בָּעִיר **נֹב** - עִיר הַכֹּהֲנִים, וְהוּא עָמַד בַּמָּקוֹם 13 שָׁנָה עַד שֶׁחָרַב. אַחַר כָּךְ בָּנוּ מִקְדָּשׁ **בְּגִבְעוֹן** וְהוּא הָיָה קַיָּם 44 שָׁנָה, עַד שֶׁבָּנָה שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אֶת **בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם.**

אָנוּ מְצֻוִּים לְהָבִיא אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֶת כָּל הַקָּרְבָּנוֹת: עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים, חוֹבָה וּרְשׁוּת, מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וּבְכוֹרוֹת הַנִּתָּנִים לְכֹהֵן לְהַקְרִיבָם, בְּכוּרִים, נְדָרִים וּנְדָבוֹת, וְכֵן מַעֲשֵׂר שֵׁנִי. הַכֹּל יֵאָכֵל שָׁם, וְנִשְׂמַח בְּכָל הַבְּרָכָה שֶׁ-ה' נָתַן לָנוּ.

הַהַקְרָבָה בַּבָּמוֹת בִּשְׁנוֹת הַכִּבּוּשׁ וְהַחֲלוּקָה

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מִצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כְּשֶׁתַּעַבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן, תִּכְבְּשׁוּ אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּתְחַלְּקוּ אוֹתָהּ לִשְׁבָטִים. לִפְנֵי שֶׁתִּסְתַּמּוּ אֶת כִּבּוּשׁ כָּל הָאָרֶץ וַחֲלֻקָּתָהּ - יִהְיֶה מֻתָּר לָכֶם לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת **שֶׁל נֶדֶר וּנְדָבָה** (וְלֹא קָרְבָּנוֹת חוֹבָה) גַּם מִחוּץ לַמִּשְׁכָּן עַל יְדֵי עֲשִׂיַּת בָּמוֹת (מִזְבְּחוֹת).

בְּמֶשֶׁךְ כַּמָּה זְמַן הָיָה מֻתָּר לְהַקְרִיב בַּבָּמוֹת?

כִּבּוּשׁ הָאָרֶץ אָרַךְ שֶׁבַע שָׁנִים, אַחַר כָּךְ בְּמֶשֶׁךְ שֶׁבַע שָׁנִים נוֹסָפוֹת חֻלְּקָה הָאָרֶץ לַשְּׁבָטִים, **בְּכָל 14 הַשָּׁנִים הָאֵלּוּ הָיָה מֻתָּר לְהַקְרִיב בַּבָּמוֹת.**

הַהַקְרָבָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לְאַחַר חֲלוּקַת הָאָרֶץ

מָה הֵם הַתְּנָאִים שֶׁהָיוּ צְרִיכִים לְהִתְקַיֵּם כְּדֵי שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוּכְלוּ לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַקָּבוּעַ?

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִמְשִׁיךְ וְצִוָּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לְאַחַר שֶׁיִּתְקַיְּמוּ שְׁנֵי תְּנָאִים

תּוּכְלוּ לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַקָּבוּעַ:

1. שֶׁתִּסְמְכוּ לִכְבֹּשׁ אֶת הָאָרֶץ וּלְחַלֵּק אוֹתָהּ וְכָל אֶחָד יַכִּיר אֶת חֶלְקוֹ וְאֶת שִׁבְטוֹ.
2. שֶׁתִּהְיֶה לָכֶם מְנוּחָה גְּמוּרָה וּמֻחְלָטֶת מֵאוֹיְבֵיכֶם.

רַק אָז נוּכַל לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם בַּמָּקוֹם שֶׁ-ה' בָּחַר לְהַשְׁרוֹת אֶת שְׁכִינָתוֹ.

לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם תָּבִיאוּ אֶת כָּל הַקָּרְבָּנוֹת: עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים, מַעֲשְׂרוֹת וּבְכוֹרִים, נְדָרִים וּנְדָבוֹת, **"וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם"** - מִצְוָה לְהָבִיא הַכֹּל מֵהַמֻּבְחָר.

בְּנוֹסָף לְמִצְוַת עֲשֵׂה לְהָבִיא אֶת כָּל הַקָּרְבָּנוֹת לַמִּקְדָּשׁ, יֶשְׁנוֹ אִסּוּר (מִצְוַת לֹא תַּעֲשֶׂה) לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת מִחוּץ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

הַרְחָבָה: רַשִׁ"י הַקָּדוֹשׁ כּוֹתֵב שֶׁשְּׁנֵי הַתָּנָאִים הַלָּלוּ **הִתְקַיְּמוּ בִּימֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ**. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִשְׁמִידוּ אֶת כָּל הַגּוֹיִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח. וְאָכֵן דָּוִד הַמֶּלֶךְ הֵכִין אֶת הַתַּשְׁתִּית, וּבְנוֹ שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ בָּנָה אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ (כְּמוּסָּכָר בְּסֵפֶר מְלָכִים).

פִּדְיוֹן קָדָשִׁים בַּעֲלֵי מוּמִים, וְאִסּוּר אֲכִילַת דָּם

אֶת הַקָּרְבָּנוֹת יֵשׁ לֶאֱכֹל בְּטָהֳרָה בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ שֶׁ-ה' יִבְחַר. אִסּוּר לִטְמֹא אֶת הַקָּרְבָּן, וְכֵן אִסּוּר לִגְזֹז אֶת הַצֶּמֶר אוֹ לִשְׁתּוֹת אֶת הֶחָלָב שֶׁל הַבְּהֵמָה שֶׁהֻקְדְּשָׁה לְקָרְבָּן. אִם אָדָם הִקְדִּישׁ קָרְבָּן לַ-ה' וְאַחַר כָּךְ נִהְיָה בַּקָּרְבָּן מוּם שֶׁאֵינוֹ מִתְרַפֵּא, אִי אֶפְשָׁר לְהַקְרִיב אוֹתוֹ.

מָה יַּעֲשֶׂה בַּעַל הַקָּרְבָּן, הֲרֵי אִי אֶפְשָׁר לְהַקְרִיב אֶת הַקָּרְבָּן עִם הַמּוּם?

בַּעַל הַקָּרְבָּן צָרִיךְ לְפַדּוֹת אֶת הַבְּהֵמָה (- לִיחֵד סְכוּם כֶּסֶף בְּמִקּוֹמָהּ), כֶּסֶף הַפִּדְיוֹן נִהְיָה קָדוֹשׁ וְהַבְּהֵמָה חוֹזֶרֶת לִהְיוֹת בְּהֵמַת חֻלִּין, וּמֻתָּר לִשְׁוֹחֲטָהּ בְּכָל מָקוֹם וְלֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרָהּ, בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁנּוֹהֲגִים בִּצְבִי וְאַיָּל שֶׁלֹּא מַקְרִיבִים מֵהֶם קָרְבָּנוֹת.

אֶת דַּם הַבְּהֵמָה מֻתָּר לִזְרֹק וְאֵין בּוֹ מִצְוַת 'כִּסּוּי הַדָּם', כִּי זֶה בְּהֵמָה, וּמִצְוַת כִּסּוּי הַדָּם נוֹהֶגֶת רַק בְּחַיּוֹת וְעוֹפוֹת שֶׁלְּאַחַר שְׁחִיטָתָם מְכַסִּים אֶת דָּמָם בֶּעָפָר. אַךְ בְּכָל אֹפֶן **אָסוּר לֶאֱכֹל אוֹ לִשְׁתּוֹת אֶת הַדָּם.**

הַרְחָבָה: הָיִינוּ יְכוֹלִים לִטְעוֹת וְלַחְשֹׁב שֶׁאִסּוּר אֲכִילַת דָּם הוּא דַּוְקָא בְּקָרְבָּנוֹת מִפְּנֵי שֶׁדָּמָם נִזְרָק עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְכָאן שֶׁהַקָּרְבָּן נִפְסַל וְהַדָּם אֵינוֹ נִזְרָק עַל הַמִּזְבֵּחַ יִהְיֶה מֻתָּר לֶאֱכֹל אֶת הַדָּם, לָכֵן חוֹזֶרֶת כָּאן הַתּוֹרָה שׁוּב עַל אִסּוּר אֲכִילַת דָּם וּמַדְגִּישָׁה שֶׁגַּם בְּמִקְרֶה זֶה **אָסוּר לֶאֱכֹל דָּם.**

הַפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת

אַחַת מֵהַמִּצְוֹוֹת הַתְּלוּיוֹת בָּאָרֶץ הִיא **הַפְרָשַׁת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת.**

מָה הֵם סוּגֵי הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁצָּרִיךְ לָתֵת מֵהַיְּבוּל?

יֶשְׁנָם כַּמָּה סוּגִים שֶׁל תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת שֶׁאָנוּ צְרִיכִים לָתֵת מֵהַיְּבוּל שֶׁגָּדַל בַּשָּׂדֶה מִדֵּי שָׁנָה:

1. **תְּרוּמָה גְּדוֹלָה.** 2. **מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן.** 3. **תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר.** 4. **מַעֲשֵׂר שֵׁנִי.** 5. **מַעֲשַׂר עָנִי.**

מַהִי הַכַּמּוּת שֶׁיֵּשׁ לָתֵת לְכָל אֶחָד מִסּוּגֵי הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשְׂרוֹת?

תְּרוּמָה גְּדוֹלָה - מֵהַתּוֹרָה יָכוֹל לָתֵת כַּמָּה שֶׁלִּבּוֹ חָפֵץ, וּמִדְּרַבָּנָן יֵשׁ לָתֵת כַּמּוּת שֶׁל אֶחָד מֵחֲמִשִּׁים ('מִדָּה בֵּינוֹנִית'). **הַתְּרוּמָה הַגְּדוֹלָה נִתֶּנֶת לַכֹּהֵן.**

מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן - עֲשִׂירִית מִכָּל הַתְּבוּאָה. **הַמַּעֲשֵׂר הָרִאשׁוֹן נִתָּן לַלֵּוִי.**

תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר - **הַלֵּוִי נוֹתֵן לַכֹּהֵן** עֲשִׂירִית מִמָּה שֶׁקִּבֵּל (אֶחָד מֵמֵאָה מִכָּל הַתְּבוּאָה).

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי - בַּשָּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה, הַשְּׁנִיָּה, הָרְבִיעִית וְהַחֲמִישִׁית (א,ב,ד,ה) לַשְּׁמִטָּה, מַפְרִישִׁים בְּנוֹסָף לְכָל אֵלֶּה עֲשִׂירִית מִמָּה שֶׁנִּשְׁאַר (אַחֲרֵי שֶׁהִפְרִישׁוּ תְּרוּמָה לְכֹהֵן וּמַעֲשֵׂר לַלֵּוִי), וּמַעֲשֵׂר זֶה נִקְרָא **מַעֲשֵׂר שֵׁנִי**, וְהוּא נִשְׁאַר שֶׁיָּךְ לַבְּעָלִים **אֶלָּא שֶׁצָּרִיךְ לֶאֱכֹלוֹ רַק בִּירוּשָׁלַיִם**, וְאָסוּר לֶאֱכֹלוֹ מִחוּץ לְחוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם.

הַרְחָבָה: גַּם לַכֹּהֲנִים אָסוּר לֶאֱכֹל מֵחוּץ לַחוֹמָה אֶת הַבְּכוֹרוֹת שֶׁקִּבְּלוּ מֵהַבָּקָר וּמֵהַצֹּאן, כָּךְ גַּם אֶת הַנְּדָרִים, הַנְּדָבוֹת וְהַבְּכוּרִים, כֻּלָּם נֶאֱכָלִים רַק בַּמָּקוֹם שֶׁ-ה' בָּחַר - **בְּתוֹךְ חוֹמַת יְרוּשָׁלַיִם** וְלֹא מְחוּצָה לָהּ.

מַעֲשַׂר עָנִי - בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית וּבַשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית (ג,ו) לַשְּׁמִטָּה, מַפְרִישִׁים עֲשִׂירִית מִמָּה שֶׁנִּשְׁאַר **וְנוֹתְנִים אוֹתוֹ לָעֲנִיִּים.**

הַתּוֹרָה מוֹסִיפָה צִוּוּי מְיֻחָד לְדֹאֵג לַלֵּוִי שֶׁגָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - **"הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן תַּעֲזֹב אֶת הַלֵּוִי כָּל יָמֶיךָ עַל אַדְמָתֶךָ".**

אִם אֵין לְאָדָם מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן לָתֵת לַלֵּוִי - עָלָיו לָתֵת לוֹ מַעֲשַׂר עָנִי, וְאִם גַּם מַעֲשַׂר עָנִי אֵין לוֹ - יִתֵּן לוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁמֹחַ בִּבְשַׂר הַשְּׁלָמִים שֶׁהוּא מֵבִיא מֵהַנְּדָרִים וּמֵהַנְּדָבוֹת שֶׁלּוֹ.

אֲכִילַת בָּשָׂר עַל יְדֵי שְׁחִיטָה

כְּשֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה הָיָה אָסוּר לָהֶם לֶאֱכֹל בָּשָׂר חֻלִּין. אִם מִישֶׁהוּ רָצָה לֶאֱכֹל בָּשָׂר, הָיָה עָלָיו לְהַקְדִּישׁ אֶת בְּהֶמְתּוֹ לְקָרְבַּן שְׁלָמִים, לְהָבִיאָהּ אֶל מִשְׁכַּן ה' וּלְהַקְרִיבָהּ כְּמִצְוָתָהּ, וְאָז לֶאֱכֹל בְּטָהֳרָה אֶת הַבָּשָׂר הַשַּׁיָּךְ לַבְּעָלִים.

אַךְ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁה' מַרְחִיב אֶת גְּבוּלֵינוּ וּמַרְבֶּה אֶת נְכָסֵינוּ, אָדָם שֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל בָּשָׂר, וּמְקוֹם הַמִּקְדָּשׁ רָחוֹק, יָכוֹל לֶאֱכֹל בְּשַׂר חֻלִּין. בְּמִקְרֶה כָּזֶה מֻתָּר לֶאֱכֹל אוֹתוֹ גַּם בְּטֻמְאָה, כְּמוֹ בָּשָׂר שֶׁל צְבִי וְאַיָּל שֶׁלֹּא מַקְרִיבִים מֵהֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְלָכֵן מֻתָּר לֶאֱכֹל אוֹתָם גַּם בְּטֻמְאָה. כַּמּוּבָן שֶׁיֵּשׁ לִשְׁחֹט אֶת הַבָּקָר אוֹ הַצֹּאן לְפִי כָּל דִּינֵי הַשְּׁחִיטָה.

כָּל זֶה נָכוֹן בְּיַחַס לְבָשָׂר חֻלִּין, אַךְ קָרְבְּנוֹת חוֹבָה אוֹ נְדָרִים וּנְדָבוֹת יֵשׁ לְהָבִיאָם לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּלְבַד וְצָרִיךְ לֶאֱכֹל אוֹתָם שָׁם.

אִסּוּר אֲכִילַת דָּם וְאֵבֶר מִן הַחַי

הַאִם חוֹבָה לְכַסּוֹת אֶת הַדָּם?

אֶת הַדָּם אָסוּר לֶאֱכֹל, כֵּיוָן שֶׁהַדָּם הוּא קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ, אֶלָּא **"עַל הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם".** מִצְוַת כִּסּוּי הַדָּם נֶאֱמְרָה בְּחַיָּה וּבְעוֹף בִּלְבַד, וְאֵין צָרָךְ לְכַסּוֹת אֶת הַדָּם שֶׁל בָּקָר וְצֹאן.

כְּמוֹ דָּם, אָסוּר לֶאֱכֹל גַּם אֵבֶר מִן הַחַי. נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה: **"וְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר"**, וְדָרְשׁוּ חֲכָמִים, אֵיזֶהוּ בָּשָׂר שֶׁהוּא

דַּם הַנֶּפֶשׁ? זֶה אֵבֶר מִן הַחַי; כְּלוֹמַר, אַל תֹּאכַל אֶת הַבָּשָׂר כְּשֶׁהַנֶּפֶשׁ נִמְצֵאת בְּתוֹכוֹ, אֶלָּא קֹדֶם כֹּל תִּשְׁחַט אוֹתוֹ וְרַק אַחַר כָּךְ מֻתָּר לְאָכְלוֹ.

מִצְוָה לִלְמֹד תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה

אָנוּ מְצֻוִּים לִלְמֹד אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה - הַמִּשְׁנָיוֹת וְהַגְּמָרָא, הַמְּבָאֲרוֹת אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב, כֵּיוָן שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹות הַתּוֹרָה אִם לֹא יוֹדְעִים אֶת פֵּרוּט הַמִּצְוֹות. יֶשְׁנָהּ מִצְוָה גַּם לַחְזֹר וּלְשַׁנֵּן הֵיטֵב אֶת הַמִּשְׁנָיוֹת (הַהֲלָכוֹת) כְּדֵי שֶׁנּוּכַל לְקַיֵּם אֶת הַמִּצְוֹות בִּשְׁלֵמוּת, וְהַשָּׂכָר - **"לְמַעַן יִיטַב לָךְ..."**.

אַזְהָרָה מִלֶּלֶכֶת אַחֲרֵי הָאֱמוּנוֹת וְדַרְכֵיהֶן הָרָעוֹת

הַתּוֹרָה מַזְהִירָה שֶׁלֹּא לַעֲבֹד אֶת עֲבוֹדַת הַקַּרְבָּנוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּדַרְכָּהּ שֶׁהַגּוֹיִים עוֹבְדִים אֶת אֱלֹהֵיהֶם.

מַדּוּעַ הקב"ה מְשַׁמִּיד אֶת הַגּוֹיִים מִפָּנֵינוּ?

זֶה רַק מִשּׁוּם שֶׁהַגּוֹיִים קִלְקְלוּ מַעֲשֵׂיהֶם, לָכֵן הֵם נֶעֱנָשׁוּ! וְהַתּוֹרָה מַזְהִירָה אוֹתָנוּ שֶׁגַּם אָנוּ לֹא נַעֲשֶׂה כֵּן, שֶׁלֹּא נְקַבֵּל אֶת עָנְשָׁם.

הַתּוֹרָה מַמְשִׁיכָה וּמַזְהִירָה שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂי הָאֱכְזָרִיּוּת שֶׁל הַגּוֹיִים הַמְּאוֹסִים בְּעֵינֵי ה' - הֵם הָיוּ לוֹקְחִים אֶת בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְשׂוֹרְפִים אוֹתָם בָּאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם.

פֶּרֶק יג

אַזְהָרָה לִשְׁמֹר עַל הַמִּצְוֹות, לֹא לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן וְלֹא לִגְרֹעַ מֵהֶן

הַתּוֹרָה מַזְהִירָה שׁוּב אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּשְׁמְרוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹות, מִצְוָה קְלָה כְּבַחֲמוּרָה. אָסוּר לִגְרֹעַ מִמָּה שֶׁהקב"ה מִצְוָּה, וְכֵן אָסוּר לְהוֹסִיף עַל מִצְוֹות ה', כְּגוֹן מִי שָׂם **חֲמֵשׁ פָּרָשִׁיוֹת** קְלָף בַּתְּפִלִּין בִּמְקוֹם **אַרְבַּע**, אוֹ **חֲמִשָּׁה מִינִים** בַּלּוּלָב בִּמְקוֹם **אַרְבָּעָה** אוֹ **אַרְבַּע בְּרָכוֹת** בִּבְרַכַּת כֹּהֲנִים בִּמְקוֹם **שָׁלוֹשׁ**.

הַתּוֹרָה מַמְשִׁיכָה לְצַוּוֹת לְהַרְחִיק אֶת כָּל הַמְנַסִּים לְהַטְעוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִלַּעֲבֹד אֶת ה' לְבַדּוֹ.

דִּין נָבִיא שֶׁקֶר

כַּאֲשֶׁר הִגַּעְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עָמַדְנוּ בִּפְנֵי נִסָּיוֹנוֹת רַבִּים וְקָשִׁים מְאוֹד, אַךְ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִזְהִיר אוֹתָנוּ מֵרֹאשׁ בַּתּוֹרָה מֵהַנִּסָּיוֹנוֹת הַלָּלוּ.

אִם יָבוֹא אָדָם וְיַטְעֶן שֶׁהוּא נָבִיא אוֹ פּוֹתֵר חֲלוֹמוֹת, אֲפִלּוּ אִם יַעֲשֶׂה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים נֶגֶד הַטֶּבַע מַמָּשׁ, וְאַחַר כָּךְ יֹאמַר לָנוּ: בּוֹאוּ וְנַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים - מִיָּד נֵדַע שֶׁהוּא **נָבִיא שֶׁקֶר!** הַקָּבָ"ה לְעוֹלָם לֹא יֹאמַר לָנָבִיא לְצַוּוֹת אוֹתָנוּ לַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה אֲפִלּוּ לִזְמַן קָצָר.

לָמָּה הַקָּבָ"ה מְאַפְשֵׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שֶׁגּוֹרְאִים מַמָּשׁ מְשַׁכְנְעִים?

הַקָּבָ"ה מְנַסֶּה אוֹתָנוּ לִרְאוֹת אִם אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אוֹתוֹ. וְאִם מִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָנוּ לִמְרֹד בַּקָּבָ"ה, זֶה מַמָּשׁ לֹא מְשַׁנֶּה מָה הוּא יוֹדֵעַ אוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת - **אֲנַחְנוּ פָּשׁוּט לֹא מַקְשִׁיבִים לוֹ!**

הַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ שֶׁנִּלְוֶה אַחֲרֵי ה', נִשְׁמַע רַק בְּקוֹלוֹ וְנִדְבַּק בּוֹ.

כֵּיצַד אֶפְשָׁר לְדְבֹק בָּהּ'?

עַל יְדֵי שֶׁנִּלְמַד מִדְּרָכָיו אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, כְּמוֹ שֶׁהוּא רַחוּם וְגוֹמֵל חֲסָדִים כָּךְ נִהְיֶה גַּם אֲנַחְנוּ רַחֲמָנִים וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים.

מָה עָנְשׁוֹ שֶׁל נָבִיא שֶׁקֶר?

אֶת נְבִיא הַשֶּׁקֶר ה' מְצַוֶּה לַהֲרֹג, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַחְטִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמְנַתֵּק אוֹתָם מִמְּקוֹר הַחַיִּים - מֵהקב"ה וּמֵהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!

דִּין מֵסִית וּמַדִּיחַ לַעֲבוֹדָה זָרָה

אִם חָלִילָה בָּא מִישֶׁהוּ מִקְּרוֹבֵי הַמִּשְׁפָּחָה אוֹ חָבֵר קָרוֹב לְהָסִית אוֹתָנוּ וּלְשַׁכְנֵעַ אוֹתָנוּ בַּסֵּתֶר לַעֲזֹב אֶת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹות וְלַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, אָסוּר לִשְׁמֹעַ לוֹ!

מִצְוָה עָלֵינוּ לָקַחַת אוֹתוֹ לְבֵית הַדִּין וּלְהוֹרִגוֹ בְּסִקִילָה וְלֹא לְהִתְחַשֵּׁב בַּקִּרְבָה הַמִּשְׁפַּחְתִּית, לִפְנֵי שֶׁהוּא 'יַהֲרֹג' אֶת נִשְׁמוֹתֵינוּ וְאֶת נִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָאֲחֵרִים.

כְּשֶׁבָּאִים לִסְקֹל אֶת הַמֵּסִית, הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת שֶׁעַל הַמּוֹסֶת לְהָטִיל עָלָיו אֶת הָאֶבֶן הָרִאשׁוֹנָה כְּדֵי לְהָרְגוֹ, וְאִם הוּא לֹא מֵת - כָּל הָעָם יַמְשִׁיכוּ לְסָקְלוֹ בַּאֲבָנִים עַד שֶׁיָּמוּת. כָּךְ יִלְמְדוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֹא לִמְרֹד בַּה' אֶלָּא לְדְבֹק בַּחַיִּים וּבַטּוֹב.

עִיר הַנִּדַּחַת

מַהי עִיר הַנִּדַּחַת?

כַּיָּדוּעַ, אָדָם הָעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה חַיָּב מִיתָה, אַךְ אִם יָצְאוּ אֲנָשִׁים וְהִדִּיחוּ אֶת שְׁאָר יוֹשְׁבֵי עִירָם לַעֲזֹב אֶת דֶּרֶךְ ה' וְלַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, וְרוֹב אַנְשֵׁי הָעִיר הִסְכִּימוּ אִתָּם וְעָבְדוּ עֲבוֹדָה זָרָה. עִיר זוֹ נִקְרֵאת **עִיר הַנִּדַּחַת**.

הַרְחָבָה: דִּין עִיר נִדַּחַת נוֹהֵג רַק בְּעִיר שֶׁנִּתַּן לָשֶׁבֶת בָּהּ, וְלָכֵן אֵין דִּין עִיר הַנִּדַּחַת נוֹהֵג בִּירוּשָׁלַיִם, כֵּיוָן שֶׁיְּרוּשָׁלַיִם לֹא הִתְחַלְּקָה לְשִׁבְטִים אֶלָּא הִיא מְקוֹם חֲנִיָּה לְכָל יִשְׂרָאֵל עוֹלֵי הָרְגָלִים.

קֹדֶם כֹּל, בֵּית הַדִּין צְרִיכִים לְבָרֵר וְלִבְדֹּק הֵיטֵב, וְלַחְקֹר **בְּשֶׁבַע חֲקִירוֹת** שֶׁאָכֵן נֶעֶשְׂתָה הָעֲבֵרָה הַנּוֹרָאָה הַזֹּאת, **וְרֹב אַנְשֵׁי הָעִיר עָבְדוּ עֲבוֹדָה זָרָה**. אִם חַס וְחָלִילָה מִתְבָּרֵר שֶׁזֶּה נָכוֹן, הוֹרְגִים בַּחֶרֶב אֶת כָּל מִי שֶׁעָבַד עֲבוֹדָה זָרָה, וְהוֹרְגִים בִּסְקִילָה (שֶׁהִיא עִנּוּי חָמוּר יוֹתֵר) אֶת הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵדִיחוּ (שִׁכְנְעוּ) אוֹתָם לַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, גַּם אִם הֵם לֹא עָבְדוּ עֲבוֹדָה זָרָה בְּעַצְמָם.

אַךְ בִּגְלַל שֶׁמְּדֻבָּר בְּעִיר שְׁלֵמָה שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, יֵשׁ לְהַשְׁמִיד גַּם אֶת כָּל הָרְכוּשׁ שֶׁבָּעִיר; אֶת כָּל הַבְּהֵמוֹת הוֹרְגִים בַּחֶרֶב, וְאֶת יֶתֶר הָרְכוּשׁ אוֹסְפִים אֶל הָרְחוֹב הָרָאשִׁי שֶׁל הָעִיר, וְשׂוֹרְפִים לַחֲלוּטִין אֶת כָּל הָעִיר עִם הָרְכוּשׁ שֶׁבָּהּ. אָסוּר לִקְחַת שׁוּם דָּבָר מֵעִיר הַנִּדַּחַת **וְכֵן אָסוּר לְעוֹלָם לִבְנוֹת אוֹתָהּ שׁוּב.**

עֲבוֹדָה זָרָה זֶה חֵטְא כָּל כָּךְ חָמוּר, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהִיא בָּעוֹלָם יֵשׁ חָרוֹן-אַף (אֲסוֹנוֹת, צָרוֹת) בָּעוֹלָם. וְלָכֵן אָנוּ מְצֻוִּים לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ לְגַמְרֵי.

פֶּרֶק יד

בָּנִים שֶׁל מֶלֶךְ הָעוֹלָם

הַתּוֹרָה מַזְהִירָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּתְרַחֲקוּ מֵהַגּוֹיִים וּמֵהַנְהָגוֹתֵיהֶם. יֶשְׁנָם גּוֹיִים שֶׁכְּשֶׁמַּת לָהֶם אָדָם קָרוֹב הֵם שׁוֹרְטִים אֶת בְּשָׂרָם וְתוֹלְשִׁים אֶת שַׂעֲרוֹתֵיהֶם (עוֹשִׂים קָרְחַת בֵּראשׁ כְּנֶגֶד עֵינֵיהֶם) מֵרֹב צַעַר, אֲבָל אֲנַחְנוּ הַבָּנִים שֶׁל הַקָּבָ"ה - **בָּנִים שֶׁל מֶלֶךְ רָאוּי שֶׁנִּהְיֶה נְאִים!** וְגַם כַּאֲשֶׁר אָנוּ מִתְאַבְּלִים עָלֵינוּ לִזְכֹּר זֹאת וְלָכֵן אָסוּר לָנוּ לַעֲשׂוֹת כָּךְ. **"כִּי עַם קָדוֹשׁ** (-מְבֻדָּל) **אַתָּה לַה' אֱלֹקֶיךָ וּבְךָ בָּחַר ה' לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה** (- חָבִיב וְיָקָר) **מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה".**

בַּעֲלֵי הַחַיִּים הַמֻּתָּרִים וְהָאֲסוּרִים וְסִימָנֵיהֶם

מִכֻּיָּון שֶׁהַקָּבָ"ה בָּחַר בְּעַם יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת **עַם קָדוֹשׁ - מֻבְדָּל וְשׁוֹנֶה מִשְּׁאָר הָעַמִּים**, וְאָנוּ בָּנִים שֶׁל ה', עָלֵינוּ לְהִתְנַהֵג כִּבְנֵי מְלָכִים הֵן בְּעִנְיְנֵי הַנֶּפֶשׁ וְהֵן בְּעִנְיְנֵי הַגּוּף - לְהִזָּהֵר לֹא לְטַמֵּא עַצְמֵנוּ בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, וּלְהַבְדִּיל בֵּין מָה שֶׁמֻּתָּר לָאֲכֹל וּמָה שֶׁאָסוּר לָאֲכֹל. הַתּוֹרָה מְפָרֶטֶת אֶת בַּעֲלֵי הַחַיִּים הַמֻּתָּרִים וְהָאֲסוּרִים בַּאֲכִילָה וְסִימָנֵיהֶם.

עַל דִּינֵי כַּשְׁרוּתָם שֶׁל בַּעֲלֵי הַחַיִּים לָמַדְנוּ כְּבָר בְּסֵפֶר וַיִּקְרָא בְּפָרָשַׁת שְׁמִינִי, אֶלָּא שֶׁבְּפָרָשָׁתֵנוּ חוֹזֶרֶת עֲלֵיהֶם הַתּוֹרָה בְּתוֹסֶפֶת מְסֹרוֹת.

הַקְדָּמָה לְעִנְיְנֵי טָמְאָה וְטָהֳרָה:

בַּעֲלֵי חַיִּים 'טְהוֹרִים' וּבַעֲלֵי חַיִּים 'טְמֵאִים'

כֵּיצַד יֵדַע אָדָם לְהַבְחִין בְּבַעַל חַיִּים אִם הוּא טָהוֹר אוֹ טָמֵא?

בַּעֲלֵי הַחַיִּים הַמְּתָרִים בַּאֲכִילָה נִקְרָאִים: **'בַּעֲלֵי חַיִּים טְהוֹרִים'**, וּבַעֲלֵי הַחַיִּים הָאֲסוּרִים בַּאֲכִילָה נִקְרָאִים: **'בַּעֲלֵי חַיִּים טְמֵאִים'**. לְהַלָּן הַפֵּרוּט:

בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת

הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת וְהַטְּמֵאוֹת

'בְּהֵמָה טְהוֹרָה' הִיא כָּאמוּר בְּהֵמָה הַמְּתָּרֶת בַּאֲכִילָה. **הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת הֵן כָּל מִשְׁפְּחוֹת הַ'בָּקָר'** - עֵגֶל, עֶגְלָה, פַּר, פָּרָה. **וְה'צֹּאן'** - כֶּבֶשׂ, כִּבְשָׂה, אַיִל, רָחֵל, שָׂעִיר, שְׂעִירָה.

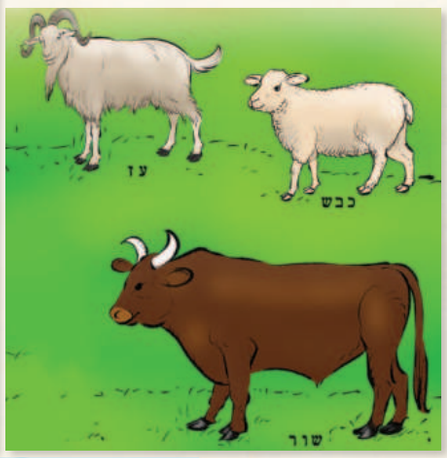

'בְּהֵמָה טְמֵאָה' הִיא בְּהֵמָה הָאֲסוּרָה בַּאֲכִילָה. הַבְּהֵמוֹת הַטְּמֵאוֹת הֵן כָּל שְׁאַר הַבְּהֵמוֹת, כְּגוֹן: **הַחֲמוֹר וְהַסּוּס, הַגָּמָל וְהַחֲזִיר.**

הַחַיּוֹת הַטְּהוֹרוֹת וְהַטְּמֵאוֹת

'חַיָּה טְהוֹרָה' הִיא חַיָּה הַמְּתָּרֶת בַּאֲכִילָה. הַחַיּוֹת הַטְּהוֹרוֹת הֵן שֶׁבַע: **אַיָּל, צְבִי, יַחְמוּר, אַקּוֹ** (יַעֵל), **דִּישׁוֹן, תְּאוֹ וְזֶמֶר** (גִּירָפָה).

'חַיָּה טְמֵאָה' הִיא חַיָּה הָאֲסוּרָה בַּאֲכִילָה. הַחַיּוֹת הַטְּמֵאוֹת הֵן **כָּל שְׁאַר הַחַיּוֹת**, כְּגוֹן: הַכֶּלֶב, הֶחָתוּל וְהָאַרְיֵה.

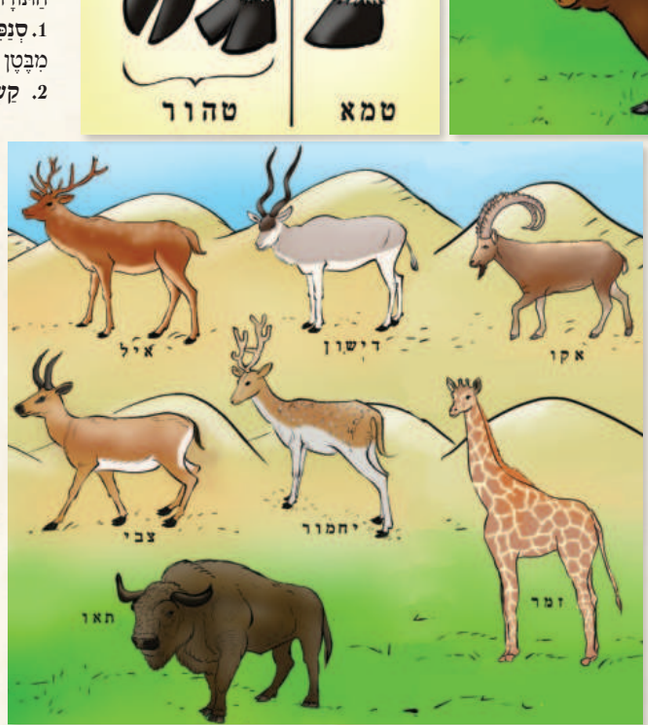

סִימָנֵי הַטָּהֳרָה בִּבְהֵמוֹת וְחַיּוֹת

מָה הֵם סִימָנֵי הַטָּהֳרָה בִּבְהֵמוֹת וְחַיּוֹת?

הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת הַמְּתָּרוֹת הֵן אֵלֶּה שֶׁיֵּשׁ לָהֶן אֶת כָּל שְׁלֹשֶׁת הַסִּימָנִים:

1. **מַפְרִיסוֹת פַּרְסָה** - הַפַּרְסָה הִיא הַחֵלֶק הַתַּחְתּוֹן בָּרֶגֶל שֶׁל בַּעַל הַחַיִּים. חֵלֶק זֶה עָשׂוּי מֵעֶצֶם עָבָה וְקָשֶׁה. כַּף רֶגֶל בַּעַל הַחַיִּים צְרִיכָה לִהְיוֹת סְדוּקָה.
2. **שׁוֹסְעוֹת שֶׁסַע** - אֵצֶל בַּעֲלֵי הַחַיִּים הַטְּהוֹרִים הָעֶצֶם שְׁסוּעָה לִשְׁנַיִם גַּם מִלְּפָנִים.
3. **מַעֲלוֹת גֵּרָה** - הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת הַטְּהוֹרוֹת לֹא בּוֹלְעוֹת אֶת הַמָּזוֹן בְּפַעַם אַחַת, אֶלָּא בּוֹלְעוֹת וְחוֹזְרוֹת וּמַעֲלוֹת אוֹתוֹ לְפִיהֶן וְלוֹעֲסוֹת אוֹתוֹ שׁוּב וְשׁוּב, וְאָז שׁוּב בּוֹלְעוֹת עַד שֶׁהַמָּזוֹן מִתְרַכֵּךְ לְגַמְרֵי.

מָה דִּין הַבְּהֵמוֹת וְהַחַיּוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן רַק חֵלֶק מֵהַסִּימָנִים לְעֵיל?

בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת שֶׁחָסֵר לָהֶן אֶחָד מֵהַסִּימָנִים שֶׁמָּנִינוּ - אֲסוּרוֹת בַּאֲכִילָה, גַּם אִם יֵשׁ לָהֶן חֵלֶק מֵהַסִּימָנִים.

הַתּוֹרָה מוֹנָה אוֹתָן: **גָּמָל, אַרְנֶבֶת, שָׁפָן** - מַעֲלוֹת גֵּרָה וְלֹא מַפְרִיסוֹת פַּרְסָה, **וְהַחֲזִיר** - מַפְרִיס פַּרְסָה וְלֹא מַעֲלֶה גֵּרָה.

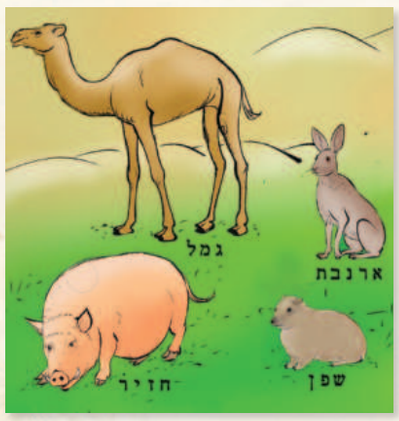

דָּגִים

מָה הֵם סִימָנֵי הַטָּהֳרָה בַּדָּגִים?

סִימָנֵי הַטָּהֳרָה בַּדָּגִים

הַתּוֹרָה מוֹנָה שְׁנֵי סִימָנֵי טָהֳרָה בַּדָּגִים:

1. **סְנַפִּיר** - אֵלּוּ הֵם חֲלָקִים דְּמוּיֵי כְּנָפַיִם הַבּוֹלְטִים מִבֶּטֶן הַדָּג שְׁבָּעֲזָרְתָּם הַדָּג שׁוֹחֶה.
2. **קַשְׂקֶשֶׂת** - אֵלּוּ הֵן כְּמִין צְפָרְנַיִם עֲגֻלּוֹת הַמְּכַסּוֹת אֶת כָּל עוֹר הַדָּג. כָּל דָּג שֶׁאֵין לוֹ שְׁנֵי סִימָנִים אֵלּוּ - אָסוּר בַּאֲכִילָה.

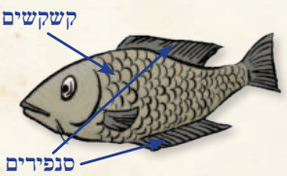

שְׁרָצִים

בְּפָרָשָׁתֵנוּ מְזֻכָּרִים לְאִסּוּר **'שֶׁרֶץ הָעוֹף' הַטָּמֵא**, כְּגוֹן: **זְבוּבִים, צְרָעוֹת וַחֲגָבִים טְמֵאִים.** יֶשְׁנָם דִּינִים נוֹסָפִים בְּשֶׁרָצִים, נָבִיא אוֹתָם כָּאן בַּהַרְחָבָה.

הַרְחָבָה: 'שָׂרָצִים' הוּא שֵׁם כּוֹלֵל לְכָל בַּעֲלֵי חַיִּים הַקְּטַנִּים שֶׁגּוּפָם אֵינוֹ גָּבוֹהַּ מִן הָאָרֶץ [וְנִקְרָאִים גַּם בְּשֵׁם: **'רֶמֶשׂ'**].

הַשָּׂרָצִים כּוֹלְלִים שְׁלוֹשָׁה סוּגִים: א. חַיּוֹת קְטַנּוֹת - זוֹחֲלִים - כְּגוֹן **עַכְבָּרִים וּלְטָאוֹת. ב. חֲרָקִים** - כְּגוֹן נְמָלִים וְתוֹלָעִים. וְהֵם הַנִּקְרָאִים: **'שְׁקָצִים'. ג. מְעוֹפְפִים קְטַנִּים** - כְּגוֹן זְבוּבִים, וְהֵם הַנִּקְרָאִים: **'שֶׁרֶץ הָעוֹף'.**

אֵיזֶה שֶׁרֶץ מֻתָּר לְאָכְלוֹ?

'שֶׁרֶץ טָהוֹר' הוּא שֶׁרֶץ הַמֻּתָּר בַּאֲכִילָה, וְהֵם אַרְבָּעָה (שֶׁהֵם שְׁמוֹנָה): **חָגָב, רִבְנִית** (מִין חָגָב), **חַרְגּוֹל, עַרְצוּבִיָּא** (מִין חַרְגּוֹל), **אַרְבֶּה, צִפְרַת כָּרְמִים** (מִין אַרְבֶּה), **סְלְעָם, וְיוֹחֲנָא יְרוּשַׁלְמִית** (מִין סְלְעָם). כָּלָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם כְּלָלִי: **'חֲגָבִים'**. כַּיּוֹם אֵינֵנוּ בְּקִיאִים בְּסִימָנֵי הַטָּהֳרָה שֶׁל שֶׁרֶץ הָעוֹף, וְלָכֵן בְּיָמֵינוּ מִנְהָג רַב עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא אוֹכְלִים מֵהֶם.

'שֶׁרֶץ טָמֵא' הוּא שֶׁרֶץ הָאָסוּר בַּאֲכִילָה, וְהֵם כָּל שְׁאָר הַשָּׂרָצִים, כְּגוֹן: **לְטָאָה, נָחָשׁ וּשְׁאָר הַחֲרָקִים וְהַזּוֹחֲלִים.**

עוֹפוֹת

הָעוֹפוֹת הַטְּהוֹרִים וְהַטְּמֵאִים

מֵהֶם הָעוֹפוֹת הַטְּהוֹרִים?

'עוֹף טָהוֹר' הוּא עוֹף הַמֻּתָּר בַּאֲכִילָה, כְּגוֹן: **תַּרְנְגוֹל, תּוֹר, יוֹנָה, אֲוָז וְשָׁלָו**, וְהֵם לְמַעֲשֶׂה כָּל הָעוֹפוֹת הַקַּיָּמִים -

חוּץ מֵהָעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים הַמּוֹנֶה שֶׁהֵם אֲסוּרִים בַּאֲכִילָה, וְהֵם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה עוֹפוֹת: **נֶשֶׁר, פֶּרֶס, עָזְנִיָּה, דָּאָה** (הַנִּקְרֵאת גַּם רָאָה), **אַיָּה** (הַנִּקְרֵאת גַּם דָּיָה), **מִין נוֹסָף שֶׁל אַיָּה, עוֹרֵב, זַרְזִיר, בַּת יַעֲנָה, תַּחְמָס, שַׁחַף, נֵץ, שַׁרְנִיקָא** (מִין נוֹסָף שֶׁל נֵץ), **כּוֹס, שָׁלָךְ, יַנְשׁוּף, תִּנְשֶׁמֶת, קָאַת, רָחָמָה, חֲסִידָה, אֲנָפָה, מִין נוֹסָף שֶׁל אֲנָפָה, דּוּכִיפַת וַעֲטַלֵּף.**

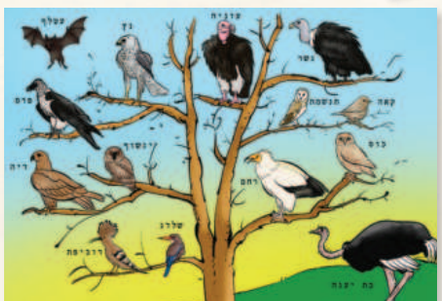

אִסּוּר אֲכִילַת נְבֵלָה

אֶת הַבְּהֵמוֹת, הַחַיּוֹת וְהָעוֹפוֹת הַטְּהוֹרִים, מֻתָּר לֶאֱכֹל **רַק לְאַחַר שְׁחִיטָה.**

מַהִי נְבֵלָה?

בַּעַל חַיִּים שֶׁמֵּת שֶׁלֹּא עַל יְדֵי שְׁחִיטָה כְּהִלְכָתָהּ, נִקְרָא **'נְבֵלָה'**, וְאָסוּר בַּאֲכִילָה.

מָה צָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת בִּנְבֵלָה?

"לֹא תֹאכַל כָּל נְבֵלָה תִּתְּנֶנָּה וַאֲכָלָהּ", הַכַּוָּנָה כָּאן הִיא לְגֵר תּוֹשָׁב - גּוֹי שֶׁגָּר אִתָּנוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמֵר עַל שֶׁבַע מִצְווֹת בְּנֵי נֹחַ שֶׁהֵן הַמִּצְווֹת שֶׁכָּל גּוֹי חַיָּב בָּהֶן, אַךְ אֵינוֹ מְחֻיָּב בְּמִצְווֹת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן מֻתָּר לוֹ לֶאֱכֹל אֶת הַנְּבֵלָה. **"אוֹ מָכֹר לָנָכְרִי"**, גּוֹי שֶׁגָּר בְּחוּץ לָאָרֶץ וְאֵפִילוּ אִם הוּא עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה.

"לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ"

הַתּוֹרָה חוֹזֶרֶת עַל פְּסוּק זֶה בְּאֹפֶן הַשְּׁלִישִׁית, לְאַחַר שֶׁהוּא נִכְתָּב כְּבָר בְּפָרָשַׁת מִשְׁפָּטִים וּבְפָרָשַׁת כִּי תִּשָּׂא.

מָה אָנוּ לוֹמְדִים מִכָּךְ שֶׁפְּסוּק זֶה חוֹזֵר שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּתּוֹרָה?

מֵחֲזָרָה זוֹ אָנוּ לוֹמְדִים שֶׁאִסּוּר בָּשָׂר בְּחָלָב כּוֹלֵל שְׁלוֹשָׁה אִסּוּרִים: אִסּוּר **אֲכִילָה**, אִסּוּר **בִּשּׁוּל** וְאִסּוּר **הֲנָאָה**. בְּנֹגֶד לְנִבֵלָה, שֶׁאֲסוּרָה בַּאֲכִילָה אַךְ מֻתֶּרֶת בַּהֲנָאָה כְּגוֹן לְמִכֹּר אוֹתָהּ לְגוֹי, בָּשָׂר בְּחֵלֶב הָיָה שֶׁהִתְבַּשֵּׁל עִם חֶלֶב אָסוּר לֹא רַק בַּאֲכִילָה אֶלָּא גַּם בַּהֲנָאָה. מִלְּבַד זֹאת, בִּשּׁוּל בָּשָׂר בְּחָלָב גַּם אָסוּר בִּפְנֵי עַצְמוֹ, גַּם אִם אֵין כַּוָּנָה לֶאֱכֹל אֶת הַתַּבְשִׁיל.

מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וּמַעֲשֵׂר עָנִי

כְּפִי שֶׁלָּמַדְנוּ, מַעֲשֵׂר שֵׁנִי הוּא עֲשִׂירִית מִמָּה שֶׁנִּשְׁאַר לָנוּ אַחֲרֵי שֶׁהִפְרַשְׁנוּ תְּרוּמָה לַכֹּהֵן וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן לַלֵּוִי. אֶת הַמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי צָרִיךְ לֶאֱכֹל בִּירוּשָׁלַיִם בְּתוֹךְ הַחוֹמוֹת. אֲבָל, אִם הַדֶּרֶךְ לִירוּשָׁלַיִם רְחוֹקָה לָנוּ, וְאֵיננוּ יְכוֹלִים לִקְחַת אֶת הַכַּמּוּת הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי לִירוּשָׁלַיִם - אֶפְשָׁר לִפְדּוֹת אוֹתוֹ בְּכֶסֶף.

הַפֵּרוֹת עַצְמָם נִהְיִים חִלִּין וּמֻתָּרִים בַּאֲכִילָה בְּכָל מָקוֹם, וְהַכֶּסֶף הוֹפֵךְ לִהְיוֹת קָדוֹשׁ. אַחַר כָּךְ לוֹקְחִים אֶת הַכֶּסֶף לִירוּשָׁלַיִם, וְשָׁם אֶפְשָׁר לִקְנוֹת בּוֹ דְּבָרֵי מַאֲכָל וּשְׁתִיָּה (וְגַם קַרְקָעוֹת שְׁלֵמִים), וְלֶאֱכֹל אוֹתָם בְּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּתוֹךְ חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּדִיּוּק כְּמוֹ פֵּרוֹת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי, וּלְהוֹדוֹת לַה' עַל כָּל הַטּוֹב שֶׁנָּתַן לָנוּ.

הַתּוֹרָה מְזַכִּירָה לָנוּ שׁוּב שֶׁכַּאֲשֶׁר אָנוּ שְׂמֵחִים בְּכָל מָה שֶׁ-ה' נָתַן לָנוּ, לֹא נִשְׁכַּח אֶת הַלֵּוִי וְנִזְכֹּר לָתֵת לוֹ אֶת הַמַּעֲשֵׂר-רִאשׁוֹן כִּי לוֹ אֵין חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן **אָנוּ** מְצוּוִּים עַל פַּרְנָסָתוֹ.

"בְּעוֹר מַעֲשְׂרוֹת"

מַהֵי מִצְוַת בְּעוֹר מַעֲשְׂרוֹת?

אַחַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים צָרִיךְ כָּל אָדָם לְבַעֵר (לְהוֹצִיא) מֵרְשׁוּתוֹ אֶת כָּל הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ עַד אָז. כְּלוֹמַר, כָּל אָדָם צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת בְּסוֹף כָּל שָׁנָה עַל הַשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה. אָדָם שֶׁלֹּא הִפְרִישׁ אֶת מַעֲשְׂרוֹתָיו בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִיָּה וְהַשְּׁלִישִׁית (שֶׁהֵם הַמַּעֲשְׂרוֹת עַל הַשָּׁנִים הָרִאשׁוֹנָה וְהַשְּׁנִיָּה) שֶׁל שְׁנוֹת הַשְּׁמִטָּה אוֹ שֶׁהִפְרִישׁ אַךְ לֹא נָתַן אוֹתָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּים, הוּא חַיָּב עַד עֶרֶב פֶּסַח שֶׁל הַשָּׁנָה הָרְבִיעִית לְהַפְרִישׁ אֶת כָּל הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשְׂרוֹת, וְלָתֵת כָּל אֶחָד מֵהֶם לְמִי שֶׁצָּרִיךְ - לַכֹּהֲנִים, לַלְוִיִּים וְלָעֲנִיִּים.

אֶת הַמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי צָרִיךְ לַעֲלוֹת וְלֶאֱכֹל בִּירוּשָׁלַיִם. לְאַחַר מִכֵּן צָרִיךְ לְהִתְוַדּוֹת וּדְוִי מַעֲשֵׂר כְּפִי שֶׁנִּלְמַד בְּפָרָשַׁת כִּי תָבוֹא.

זְמַן הַבְּעוּר הוּא בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח, וְיֵשׁ אוֹמְרִים בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. בִּזְמַן הַזֶּה אָנוּ נוֹהֲגִים לְחַלֵּל אֶת הַמַּעֲשֵׂר הַשֵּׁנִי עַל פְּרוּטָה, וְלָכֵן בִּזְמַן בְּעוּר מַעֲשְׂרוֹת (בְּפֶסַח שֶׁל הַשָּׁנָה הָרְבִיעִית וְהַשְּׁבִיעִית) אָנוּ מַפְרִישִׁים תְּרוּמוֹת וּמַעֲשְׂרוֹת עַל כָּל הַפֵּרוֹת שֶׁעוֹד לֹא הִפְרַשְׁנוּ, וְאַחַר כָּךְ אָנוּ מְאַבְּדִים אֶת הַפְּרוּטָה שֶׁעָלֶיהָ חִלַּלְנוּ אֶת הַמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי, וְכָךְ אָנוּ מְקַיְּמִים אֶת מִצְוַת הַבְּעוּר.

לְסִכּוּם:

בְּכָל הַשָּׁנִים (חוּץ מִשְּׁנַת הַשְּׁמִיטָה) צָרִיךְ לָתֵת: **תְּרוּמָה גְּדוֹלָה - לַכֹּהֵן, מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן - לַלֵּוִי, תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר - הַלֵּוִי מַפְרִישׁ לַכֹּהֵן.** בְּנוֹסָף לָכָךְ מְבִיאִים **מַעֲשֵׂר שֵׁנִי** אוֹ **מַעֲשֵׂר עָנִי** לְפִי הַטַּבְלָה הַבָּאָה:

שָׁנָה	סוּג הַמַּעֲשֵׂר
א	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי
ב	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי
ג	מַעֲשֵׂר עָנִי
ד	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי + **בְּעוּר מַעְשְׂרוֹת**
ה	מַעֲשֵׂר שֵׁנִי
ו	מַעֲשֵׂר עָנִי
ז	שְׁמִטָּה - אֵין תְּרוּמוֹת וּמַעְשְׂרוֹת יֵשׁ **בְּעוּר מַעְשְׂרוֹת**

פֶּרֶק טו

שְׁמִטַּת כְּסָפִים - נְסָיוֹן בֶּאֱמוּנָה

חוּץ מֵהַמִּצְוָה שֶׁל שְׁבִיעִית הָאָרֶץ יֶשְׁנָהּ מִצְוָה נוֹסֶפֶת שֶׁל שְׁמִטַּת הַחוֹבוֹת. לְדֻגְמָה, רְאוּבֵן הִלְוָה לִשְׁמְעוֹן סְכוּם כֶּסֶף. הַתּוֹרָה מְצַוָּה עַל רְאוּבֵן שֶׁבְּסוֹף שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה **יוֹתֵר לִשְׁמְעוֹן עַל הַחוֹב.** מִצְוַת שְׁמִטָּה נוֹהֶגֶת בִּיהוּדִים בְּלִבַּד, וְלָכֵן יְהוּדִי שֶׁהִלְוָה כֶּסֶף לְגוֹי רַשַּׁאי לְגְבּוֹת מִמֶּנּוּ אֶת חוֹבוֹ.

כְּמוֹ שֶׁמִּצְוַת שְׁמִטַּת קַרְקָעוֹת מַזְכִּירָה לָנוּ שֶׁהַקָּבָ"ה הוּא בַּעַל הַבַּיִת גַּם עַל הַכֶּסֶף שֶׁלָּנוּ וְשֶׁמְּמֻנּוּ כָּל פַּרְנָסָתֵנוּ.

מָה מְבַטָּח לָנוּ אִם נְקַיֵּם אֶת מִצְוֹוֹת הַשְּׁמִטָּה?

הַתּוֹרָה מַבְטִיחָה שֶׁאִם נְקַיֵּם אֶת מִצְוֹוֹת הַשְּׁמִטָּה, נִזְכֶּה שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּנוּ אֶבְיוֹן וְכָל אֶחָד יְקַבֵּל אֶת פַּרְנָסָתוֹ בָּרְוַח מֵאֵת ה'. אֲנוּ לֹא נִזְדַּקֵּק לְהַלְוָאוֹת מֵהַגּוֹיִים אֶלָּא הֵם יִצְטָרְכוּ לְלְוֹוֹת מֵאִתָּנוּ, וְהַקָּבָ"ה יִשְׁלַח בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.

מִצְוַת צְדָקָה וְהַלְוָאָה לָעָנִי

מִצְוַת הַצְּדָקָה הִנָּהּ מִצְוָה חֲשׁוּבָה מְאוֹד. צָרִיךְ לָתֵת בְּשִׂמְחָה לָאֶבְיוֹן כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ בִּשְׁבִיל לִחְיוֹת (אַךְ לֹא צָרִיךְ לְהַפֵּךְ אוֹתוֹ לְעָשִׁיר). אִם הוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְקַבֵּל צְדָקָה, מִצְוָה לְהַלְוֹוֹת לוֹ מִכַּסְפֵּנוּ.

מָה יִקְרֶה כַּאֲשֶׁר יָבוֹא אֶבְיוֹן לְבַקֵּשׁ הַלְוָאָה מִמֶּשׁ לִפְנֵי שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה?

אוּלַי נַחְשֹׁשׁ שֶׁתַּגִּיעַ שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְלֹא נוּכַל לְגְבּוֹת אֶת כַּסְפֵּנוּ בַּחֲזָרָה. לַמְרוֹת זֹאת, הַקָּבָ"ה מַזְהִיר אוֹתָנוּ שֶׁלֹּא נִמָּנַע מִלְּהַלְווֹת לוֹ וּמַבְטִיחַ לָנוּ: **"כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ".**

מִצְוַת 'הַעֲנָקָה' לְעֶבֶד עִבְרִי

מֵיהוּ עֶבֶד עִבְרִי?

אָדָם שֶׁגָּנַב וְאֵין לוֹ בְּמָה לְהַחְזִיר אֶת הַגְּנֵבָה, בֵּית דִּין מוֹכְרִים אוֹתוֹ לְעֶבֶד, וְאֶת הַכֶּסֶף שֶׁהָאָדוֹן שִׁלֵּם עָלָיו הֵם מְשַׁלְּמִים אֶת הַגְּנֵבָה.

הַרְחָבָה: יֶשְׁנָהּ אַפְשָׁרוּת נוֹסֶפֶת שֶׁל 'עֶבֶד עִבְרִי' - אָדָם שֶׁמּוֹכֵר אֶת עַצְמוֹ כְּדֵי לְהִתְפַּרְנֵס, אֲבָל כָּאן הַתּוֹרָה מְדַבֶּרֶת עַל עֶבֶד שֶׁמּוֹכְרִים אוֹתוֹ בֵּית-דִּין.

מִי הִיא אִמָּה עִבְרִיָּה?

אָמָה עִבְרִיָּה הִיא נַעֲרָה שֶׁאָבִיהָ לֹא יָכַל לְפַרְנְסָהּ וְלָכֵן מָכַר אוֹתָהּ לְעֶבְדוּת אֵצֶל אָדָם אַחֵר. גַּם הָעֶבֶד הָעִבְרִי וְגַם הָאָמָה הָעִבְרִיָּה הֵם עֲבָדִים בְּמֶשֶׁךְ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית יוֹצְאִים לְחֵרוּת, כְּפִי שֶׁלָּמַדְנוּ בְּתְחִלַּת פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים.

הַרְחָבָה: דִּין עֶבֶד שֶׁנִּמְכַּר בְּגְנֵבָתוֹ לֹא שַׁיָּךְ בְּאָמָה, שֶׁדִּיקּוּ חֲכָמֵנוּ **"בְּגְנֵבָתוֹ"** וְלֹא בִּגְנֵבָתָהּ.

כָּאן מוֹסִיפָה הַתּוֹרָה מִצְוָה עַל הַמַּעֲבִיד לְהַעֲנִיק לָהֶם בְּצֵאתָם לְחֵרוּת מַתָּנוֹת מֵהַצֹּאן, מֵהַגֹּרֶן וּמֵהַיֶּקֶב וּמִכָּל מָה שֶׁבֵּרַכוֹ ה'.

מָה הַדִּין אִם הָעֶבֶד אֵינוֹ רוֹצֶה לָצֵאת בְּסוֹף הַשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית?

אִם הָעֶבֶד אֵינוֹ רוֹצֶה לָצֵאת בְּסוֹף שֵׁשׁ הַשָּׁנִים, לוֹקֵחַ הָאָדוֹן אֶת הַמַּרְצֵעַ וְרוֹצֵעַ אֶת אָזְנוֹ שֶׁל הָעֶבֶד בַּדֶּלֶת. אַחַר כָּךְ נִשְׁאָר הָעֶבֶד אֵצֶל הָאָדוֹן עַד הַיּוֹבֵל.

הַתּוֹרָה מַדְגִּישָׁה שֶׁגַּם אֵצֶל אָמָה עִבְרִיָּה יֵשׁ מִצְוַת הַעֲנָקָה, אֲבָל רְצִיעַת הָאֹזֶן שַׁיֶּכֶת רַק אֵצֶל עֶבֶד, כִּי לְאָמָה עִבְרִיָּה אֵין אַפְשָׁרוּת לְהִשָּׁאֵר אֵצֶל הָאָדוֹן יוֹתֵר מִשֵּׁשׁ שָׁנִים.

בְּכוֹרוֹת בָּקָר וְצֹאן

כָּל בְּכוֹרוֹת הַצֹּאן וְהַבָּקָר הַנָּם קֹדֶשׁ לַ-ה'. אָסוּר לְאָדָם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּבֶהֱמַת הַבְּכוֹר לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה אוֹ לִגְזֹז אֶת הַצֶּמֶר שֶׁלָּהּ, וְכֵן אָסוּר לְשָׁחֳטָם אֶלָּא צָרִיךְ לְהָבִיאָם לַכֹּהֵן. הַכֹּהֵן אוֹכֵל אֶת הַבְּכוֹרוֹת בְּתוֹךְ חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם בְּטָהֳרָה.

הַרְחָבָה: מַדּוּעַ הַבְּכוֹרוֹת קְדוֹשִׁים? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּסָמוּךְ, בְּעִנְיַן עֶבֶד עִבְרִי: **"וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ ה' אֱ-לֹהֶיךָ"**, כָּךְ גַּם בְּמִצְוַת בְּכוֹר - הַקָּבָ"ה עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה נִסִּים, הָרַג אֶת בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וְהִצִּיל אֶת בְּכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אֲנוּ מְצֻוִּים לְהַקְדִּישׁ כָּל בְּכוֹר שֶׁנּוֹלַד.

מָה הַדִּין אִם לַבְּכוֹר יֵשׁ מוּם?

אִם יֵשׁ לַבְּכוֹר מוּם (כְּמוֹ מוּמִים שֶׁפּוֹסְלִים אֶת הַקָּרְבָּנוֹת) שֶׁהוּא גָּלוּי מִבַּחוּץ, וְגַם הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְרַפְּאוֹת מֵעַצְמוֹ, כְּגוֹן חִגֵּר אוֹ עִוֵּר, **מָתַר לְכֹהֵן לְאָכְלוֹ בְּכָל מָקוֹם וְגַם בְּטָמְאָה.** הַתּוֹרָה מַדְגִּישָׁה שׁוּב שֶׁגַּם בַּמִּקְרֶה הַזֶּה (כְּמוֹ בְּכָל הַמִּקְרִים) **אָסוּר לֶאֱכֹל אֶת דַּם הַבְּהֵמָה**, וְכֵן אֵין צָרִיךְ לְכַסּוֹת אֶת דַּם הַבְּהֵמָה כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ בְּחַיָּה וּבְעוֹף.

פֶּרֶק טז

שְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים - עֲלִיָּה לָרֶגֶל

הַרְחָבָה: מַדּוּעַ דִּינֵי שְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים מְזֻכָּרִים בְּפָרָשָׁתֵנוּ? הַתּוֹרָה בְּפָרָשָׁתֵנוּ לִמְּדָה אֶת דִּינֵי מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וּקְדֻשַּׁת הַבְּכוֹר, שֶׁיֵּשׁ לְהַעֲלוֹתָם לִירוּשָׁלַיִם, וְלָכֵן הַתּוֹרָה הִמְשִׁיכָה וְלִמְּדָה עַל הַזְּמַנִּים הַקְּבוּעִים שֶׁבָּהֶם צָרִיךְ לַעֲלוֹת לִירוּשָׁלַיִם, לְהֶרָאוֹת לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ - בְּשִׁלֹּשֶׁת הָרְגָלִים.

וּמִכָּאן מוּבָן לָמָּה רַק דִּינֵי שְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים מוּבָאִים כָּאן, וְלֹא יֶתֶר הַחַגִּים כְּגוֹן רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעוֹד.

וּמָה הֵן שְׁלוֹשׁ הַמִּצְוֹוֹת בָּרְגָלִים?

1. **מִצְוַת רְאִיָּה** - לְהֵרָאוֹת אֶת פָּנָיו בָּעֲזָרָה בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן, וּלְהַקְרִיב קָרְבַּן עוֹלָה. 2. **מִצְוַת חֲגִיגָה** - לְהַקְרִיב קָרְבַּן חֲגִיגָה בְּיוֹם טוֹב הָרִאשׁוֹן. 3. **מִצְוַת שִׂמְחָה** - לְהוֹסִיף וּלְהַקְרִיב קָרְבַּן שְׁלָמִים וְלִשְׂמֹחַ בַּאֲכִילַת הַבָּשָׂר.

מֵיהוּ ה'בְּכוּר' שֶׁל הֶחָדָשִׁים?

חֹדֶשׁ נִיסָן הוּא הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן לִמְנְיַן הֶחָדָשִׁים, וְהַתּוֹרָה מַתְחִילָה לִמְנוֹת מִנִּיסָן אֶת שִׁלֹּשֶׁת הָרְגָלִים וּמִצְוֹוֹתֵיהֶם:

חַג הַמַּצּוֹת, אִסּוּר חָמֵץ, וְקָרְבַּן פֶּסַח

הַרְחָבָה: מַדּוּעַ נֶאֱמְרוּ דִּינֵי פֶּסַח לְאַחַר דִּינֵי קְדֻשַּׁת הַבְּכוֹר? הַתּוֹרָה בָּאָה לְלַמְּדֵנוּ שֶׁקְּדֻשָּׁה שֶׁיֵּשׁ קְדֻשָּׁה בְּרֵאשִׁית הַלֵּדָה וְהַצְמָחָה - קְדֻשַּׁת בְּכוֹר וּקְדֻשַּׁת הַבְּכוּרִים, כָּךְ יֵשׁ קְדֻשָּׁה בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהוּא חֹדֶשׁ הָאָבִיב.

בְּאֵיזוֹ עוֹנָה חָל פֶּסַח?

בַּפְּסוּק: **"שָׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב"** הַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לִדְאֹג לְכָךְ שֶׁפֶּסַח תָּמִיד יָחוּל בְּעוֹנַת הָאָבִיב, וְאִם צָרִיךְ - נְעַבֵּר אֶת הַשָּׁנָה (נוֹסִיף חֹדֶשׁ) לְצֹרֶךְ כָּךְ. כְּלוֹמַר, אִם רוֹאִים שֶׁכַּאֲשֶׁר יִסְתַּיֵּם חֹדֶשׁ אֲדָר עוֹד לֹא יַגִּיעַ זְמַן הָאָבִיב, אָזַי מְעַבְּרִים אֶת חֹדֶשׁ אֲדָר, כְּלוֹמַר, עוֹשִׂים פַּעֲמַיִם אֲדָר - אֲדָר א' וַאֲדָר ב', וְאַחֲרֵי שְׁנֵי חָדְשֵׁי אֲדָר יַגִּיעַ חֹדֶשׁ נִיסָן בִּזְמַן הָאָבִיב.

הַרְחָבָה: זֶה קוֹרֶה כִּי שְׁנַת הַחַמָּה עוֹדֶפֶת בְּכַאֲחַד עֶשֶׂר יָמִים עַל מִנְיַן הַיָּמִים בִּשְׁנַיִם עָשָׂר חָדְשֵׁי הַלְּבָנָה, וְלָכֵן פַּעַם בִּשְׁנָתַיִם אוֹ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים מוֹסִיפִים חֹדֶשׁ - אֲדָר ב'.

הַתּוֹרָה מַמְשִׁיכָה וּמוֹנָה אֶת דִּינֵי קָרְבַּן הַפֶּסַח. יֵשׁ לְהָבִיא אֶת קָרְבַּן הַפֶּסַח מֵהַצֹּאן, וְלִשְׁחֹט אוֹתוֹ רַק

בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. בְּנוֹסָף לְכָךְ יֵשׁ לְהָבִיא קָרְבַּן חֲגִיגָה מִן הַבָּקָר. אָסוּר לֶאֱכֹל חָמֵץ עִם קָרְבַּן פֶּסַח, וּבְכָל שִׁבְעַת יְמֵי הַפֶּסַח אֵין לֶאֱכֹל חָמֵץ כְּלָל, וְלָכֵן אוֹכְלִים מַצּוֹת, שֶׁהֵן מַזְכִּירוֹת לָנוּ **"לֶחֶם עֹנִי"** - שֶׁהוּא הָעֹנִי שֶׁמִּמֶּנּוּ סָבְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, וְכֵן הַמַּצּוֹת הֵן זִכָּרוֹן לִיצִיאָה הַחֲפוּזָה מִמִּצְרַיִם כַּאֲשֶׁר הַבָּצֵק טֶרֶם הִסְפִּיק לְתַפֵּחַ.

חִיּוּב אֲכִילַת מַצָּה הוּא רַק בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבְשִׁשֶּׁת הַיָּמִים הַנּוֹתָרִים אֲכִילַת הַמַּצָּה הִיא רְשׁוּת וְלֹא חוֹבָה. בְּמֶשֶׁךְ כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים אָסוּר שֶׁיִּמָּצֵא בִּרְשׁוּתֵנוּ שְׂאוֹר (תַּעֲרֹבֶת חָמֵץ מִיְּחִדַּת הַמִּסְגֶּרֶת לְעֵסֶת הַבָּצֵק לִתְפִּיחָה).

אֶת קָרְבַּן הַפֶּסַח לֹא מְבַשְּׁלִים וְלֹא אוֹפִים אֶלָּא עוֹשִׂים אוֹתוֹ **"צְלִי אֵשׁ"**. אֶת בְּשָׂרוֹ צָרִיךְ לְסַיֵּם לֶאֱכֹל בְּאוֹתוֹ לַיְלָה, וְלֹא לְהַשְׁאִיר מִמֶּנּוּ כְּלוּם עַד הַבֹּקֶר (יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח), אִם בְּכָל זֹאת נִשְׁאַר מִמֶּנּוּ לְאַחַר עֲלוֹת הַשַּׁחַר שׂוֹרְפִים אֶת הַנּוֹתָר.

סְפִירַת הָעֹמֶר וְחַג הַשָּׁבוּעוֹת

מָתַי מַתְחִילִים לִסְפֹּר סְפִירַת הָעֹמֶר?

כַּיָּדוּעַ, מִמּוֹצָאֵי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח מַתְחִילִים לִסְפֹּר סְפִירַת הָעֹמֶר בְּמֶשֶׁךְ שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת, עַד עֶרֶב חַג הַשָּׁבוּעוֹת. כְּשֶׁבַּיִת הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם הָיוּ קוֹצְרִים אֶת הַשְּׂעוֹרִים לְקָרְבַּן הָעֹמֶר בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּמַקְרִיבִים אוֹתוֹ לְמָחֳרָת, בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל חֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח. לָכֵן אָנוּ סוֹפְרִים מִיּוֹם זֶה, שֶׁהוּא רֵאשִׁית הַקָּצִיר שֶׁל הָעֹמֶר, עַד לְחַג הַשָּׁבוּעוֹת.

בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת וְגַם בְּיֶתֶר הָרְגָלִים אָנוּ מְצֻוִּים לַעֲלוֹת לָרֶגֶל וְלִשְׂמֹחַ עִם כָּל הַמִּשְׁפָּחָה לִפְנֵי ה' בִּירוּשָׁלַיִם, בְּמִיְחָד בַּאֲכִילַת בְּשַׂר שְׁלָמִים הַנִּקְרָאִים 'שַׁלְמֵי שִׂמְחָה'. כָּל אֶחָד מֵבִיא אִתּוֹ קָרְבַּן שַׁלְמֵי שִׂמְחָה לְפִי מִדַּת הַבְּרָכָה שֶׁה' בֵּרַךְ אוֹתוֹ. יֵשׁ לִכְלֹל בְּשִׂמְחַת הַחַג גַּם אֶת הַלֵּוִי, וְאֶת גֵּרֵי הַצֶּדֶק, אֶת הַיְתוֹמִים וְהָאַלְמָנוֹת.

חַג הַסֻּכּוֹת וּמִצְוַת הַשִּׂמְחָה בַּחַג

בְּזֶמֶן הָאָסִיף, שֶׁבּוֹ מַכְנִיסִים (אוֹסְפִים) הַבַּיְתָה אֶת הַתְּבוּאָה מֵהַגֶּרֶן וְאֶת הַיַּיִן מֵהַיֶּקֶב, שֶׁקִּצַּרְנוּ וְקִטַּפְנוּ בְּמַהֲלַךְ הַקַּיִץ, הַתּוֹרָה מְצַוָּה אוֹתָנוּ לַחְגֹּג אֶת חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעָה יָמִים וּלְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בְּחַג הַסֻּכּוֹת יֶשְׁנָהּ מִצְוָה מְיֻחֶדֶת לִשְׂמֹחַ בְּכָל מָה שֶׁה' בֵּרַךְ אוֹתָנוּ, בְּיַחַד עִם כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, וְכַמּוּבָן גַּם עִם הַלְוִיִּים, גֵּרֵי הַצֶּדֶק, הַיְתוֹמִים וְהָאַלְמָנוֹת. הַתּוֹרָה כּוֹתֶבֶת שֶׁבַּעֲבוּר זֶה ה' יְתַבְּרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת הַתְּבוּאָה שֶׁלָּנוּ וְאֶת מַעֲשֵׂי יָדֵינוּ וְנִהְיֶה שְׂמֵחִים תָּמִיד.

חִיּוּב רְאִיָּה לִפְנֵי ה' בַּמִּקְדָּשׁ בִּשְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים

מַהוּ חִיּוּב רְאִיָּה? וּמָתַי חוֹבָה זוֹ חָלָה?

בִּשְׁלֹשֶׁת הָרְגָלִים - **בְּחַג הַמַּצּוֹת, בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת** יֶשְׁנָהּ מִצְוָה עַל כָּל הַזְּכָרִים לַעֲלוֹת לָרֶגֶל לִפְנֵי ה' לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. כְּשֶׁאָנוּ עוֹלִים לָרֶגֶל אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהָבִיא אִתָּנוּ קָרְבְּנוֹת עוֹלָה וּשְׁלָמִים, כָּל אֶחָד כְּפִי מָה שֶׁבֵּרְכוֹ ה'.

יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה בְּקֹרוֹב לְגָאֳלֵת עוֹלָמִים, וְנִפָּגֵשׁ כֻּלָּנוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם. אָמֵן.

שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

לָמַדְתִּי - הֵבַנְתִּי - יָדַעְתִּי!

שְׁאֵלוֹת בְּקִיאוּת עַל הַפָּרָשָׁה.

פֶּרֶק יא (הֶמְשֵׁךְ)

1. הֵיכָן צִוָּה מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲרֹךְ אֶת מַעֲמַד הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה?
2. כַּמָּה שְׁבָטִים יַעַמְדוּ עַל כָּל הַר וְהֵיכָן יַעַמְדוּ הַלְוִיִּים?

פֶּרֶק יב

3. מָה יַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִמְקוֹמוֹת בָּאָרֶץ שֶׁיֵּשׁ לָהֶם שֵׁמוֹת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה?
4. הֵיכָן יַקְרִיבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָרְבְּנוֹת לַה'?
5. הֵיכָן הָיָה מִשְׁכַּן ה' הָרִאשׁוֹן בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?
6. כַּמָּה שָׁנִים לְאַחַר כְּנִיסַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ הוּקַם מִשְׁכַּן שִׁילֹה?
7. בְּשָׁנוֹת כִּבּוּשׁ הָאָרֶץ וַחֲלֻקָּתָהּ לִשְׁבָטִים הֵיכָן הִקְרִיבוּ קָרְבָּנוֹת נְדָבָה?
8. אֵלּוּ שְׁנֵי תִּנָּאִים צְרִיכִים לְהִתְקַיֵּם בִּכְדֵי לִבְנוֹת אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ?
9. בְּהֵמָה שֶׁהִקְדִּישָׁה לְקָרְבָּן וְעַדַיִן לֹא הֻקְרְבָה הַאִם מֻתָּר לִגְזֹז אֶת הַצֶּמֶר שֶׁלָּהּ?
10. מָה יַּעֲשֶׂה אָדָם שֶׁנָּפַל מוּם בַּבְּהֵמָה שֶׁהִקְדִּישׁ לְקָרְבָּן?
11. מָה הֵם סוּגֵי הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁיֵּשׁ לָתֵת מֵהַיְבוּל?
12. בְּאֵלּוּ שָׁנִים מַפְרִישִׁים מַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֵיכָן צָרִיךְ לְאָכְלוֹ?
13. מַהֵי "מִצְוַת כִּסּוּי הַדָּם"?

פֶּרֶק יג

14. מַהוּ נְבִיא שֶׁקֶר?
15. מַהוּ עָנְשׁוֹ שֶׁל נְבִיא הַשֶּׁקֶר?
16. מָה עָנְשׁוֹ שֶׁל מֵסִית וּמַדִּיחַ לַעֲבֹד עֲבוֹדָה זָרָה?
17. מַהֵי עִיר הַנִּדַּחַת?
18. הַאִם לְאַחַר שֶׁהֶחֱרִיבוּ אֶת הָעִיר הַנִּדַּחַת מֻתָּר לִבְנוֹת בִּמְקוֹמָהּ עִיר חֲדָשָׁה?

פֶּרֶק יד

19. מַדּוּעַ אָנוּ מְצֻוִּים לֶאֱכֹל רַק מַאֲכָלוֹת מֻתָּרוֹת - בַּעֲלֵי חַיִּים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם סִימָנֵי טָהֳרָה?
20. כֵּיצַד יֵדַע אָדָם לְהַבְחִין בְּבַעַל חַיִּים אִם הוּא טָהוֹר אוֹ טָמֵא?
21. כַּמָּה חַיּוֹת טְהוֹרוֹת מוֹנָה הַתּוֹרָה?
22. כַּמָּה סִימָנֵי טָהֳרָה יֶשְׁנָם בַּבְּהֵמוֹת וּבַחַיּוֹת?
23. מַהוּ הַסִּימָן "שׁוֹסַעַת שָׁסַע" וּמַהוּ הַסִּימָן "מַפְרֶסֶת פַּרְסָה"?
24. הַאִם יֵשׁ בְּהֵמוֹת אוֹ חַיּוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶם רַק חֵלֶק מִסִּימָנֵי הַכַּשְׁרוּת וּמָה דִּינָם?
25. כַּמָּה סִימָנֵי כַּשְׁרוּת יֵשׁ בַּדָּגִים?
26. כַּמָּה עוֹפוֹת טְמֵאִים מוֹנָה הַתּוֹרָה?
27. מַהֵי נְבֵלָה וּמָה עוֹשִׂים אִתָּהּ?
28. כַּמָּה פְּעָמִים נֶאֱמַר בַּתּוֹרָה הָאִסּוּר "לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ" וּמָה לוֹמְדִים מִכָּךְ?
29. הַאִם יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לִפְדּוֹת פֵּרוֹת 'מַעֲשֵׂר שֵׁנִי' בְּכֶסֶף וְעִם הַכֶּסֶף לִקְנוֹת אֹכֶל אַחֵר עַל מְנַת לְאָכְלוֹ בִּירוּשָׁלַיִם?
30. מַהֵי מִצְוַת בִּעוּר מַעֲשְׂרוֹת וְהֵיכָן מְקַיְּמִים אוֹתָהּ?

פֶּרֶק טו

31. מַהֵי מִצְוַת שְׁמִטַּת כְּסָפִים וְהַאִם הִיא נוֹהֶגֶת גַּם אִם הַלְוָוה גּוֹי?
32. מַהֵי מִצְוַת הַעֲנָקָה לְעֶבֶד עִבְרִי?

פֶּרֶק טז

33. מַהוּ הַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה?
34. מָה עוֹשִׂים עִם בְּשַׂר קָרְבַּן הַפֶּסַח שֶׁנִּשְׁאַר לְאַחַר עֲלוֹת הַשַּׁחַר?
35. מָה הֵם שַׁלְמֵי שִׂמְחָה?

תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי

צוּר–אוֹת בְּפָרָשָׁה

בחידות שלפניכם מסתתרים מושגים מפרשת השבוע, על ידי חיבור בין הציור והאותיות תקבלו את התשובה. חושבים שפתרתם נכון? בדקו עצמכם בתשובות.

בהצלחה!

= מחלפת אות באות. + מוסיפת אות בהתחלה או בסוף. / מחיקת אות.
∨ מוסיפת אות בתוך המילה. (↩) מחלפת מיקום האותיות.
עירבוב סדר האותיות.

1

2

3

4

ת'שובות: 1: ר'אש, ב'ית, ה'ר, ש'ן. 2: ב'קר, ב'קר, ב'קר, ב'קר. 3: ב'קר, ב'קר, ב'קר, ב'קר. 4: ב'קר.

הַיְדוּן א'–ב' לַמַּתְחִילִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מַתְחִילָה בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

שְׁאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּסוֹפָן כּוֹכָבִית (*) הֵן שְׁאֵלוֹת אָתְגָּר - קָשׁוֹת יוֹתֵר.

א - יֵשׁ לָהּ רַק חֵלֶק מִסִּימָנֵי הַפַּשְׁרוּת.

ב - כְּנוּי לְמִצְרַיִם (שְׁתֵּי מִלִּים).

ג - הַר נְתִינַת הַבְּרָכָה.

ד - הוּא הַנֶּפֶשׁ.

ה - שֵׁם לְמָקוֹמוֹת גְּבוֹהִים (רֶמֶז: נֶאֱמַר בְּמִקּוֹמוֹת שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁיֵּשׁ לְאַבֵּד) (שְׁתֵּי מִלִּים)*.

ו - וְרָגַמְתָּ אוֹתוֹ בָּאֲבָנִים.

ז - מִן הַחַיּוֹת הַמְּתֻרוֹת לַאֲכִילָה.

ח - רוֹאֶה מֵרָאוֹת לַיְלָה (שְׁתֵּי מִלִּים).

ט - דִּין שֶׁרֶץ הָעוֹף.

י - מִן הַחַיּוֹת הַטְּהוֹרוֹת.

כ - חֲלוּפָה לְפֵרוֹת מַעֲשֵׂר שֵׁנִי.

ל - אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתְּכֶם.

מ - מִסִּימָנֵי הַטְּהָרָה בְּחַיּוֹת וּבְהֵמוֹת (שְׁתֵּי מִלִּים).

נ - אוֹתוֹ תִּגֹּשׁ.

ס - מִסִּימָנֵי הַטְּהָרָה בְּדָגִים.

ע - שֵׁם הַה.

פ - חֵלֶק תַּחְתּוֹן בְּרֶגֶל הַבְּהֵמָה, טָלֶף.

צ - יוֹנֵק מַפְרִיס פַּרְסָה וּמַעֲלֶה גֵּרָה.

ק - מִסִּימָנֵי הַטְּהָרָה בְּדָגִים.

ר - אֶת כָּל שְׁלָלָהּ שֶׁל עִיר הַנִּדַּחַת מְקַבְּצִים אֶל תּוֹכָהּ...

ש - יֵשׁ לוֹ רַק חֵלֶק מִסִּימָנֵי הַפַּשְׁרוּת.

ת - בְּהֵמָה טְהוֹרָה מְמֻשְׁפַּחַת הַבָּקָר (רֶמֶז: הַגָּדוֹל מִבֵּין מַעֲלֵי הַגֵּרָה).

הַיְדוּן א'–ב' לְמִתְקַדְּמִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מַסְתַּיֶּמֶת בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

א - חוֹזֶה, הַמַּעֲבִיר אֶת דִּבְרֵי ה' אֶל הָעָם.

ב - שֵׁם נוֹסָף לְחֻדֶּשׁ נִיסָן (שְׁתֵּי מִלִּים).

ג - נֶאֱמַר עַל חַג הַסְּכּוֹת: "שִׂבְעַת יָמִים ___ לַה' אֱלֹקֶיךָ".

ד - וְזָכַרְתָּ כִּי הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

ה - בְּשָׁנָה זוֹ מִצְוָה לְוַתֵּר עַל הַחוֹבוֹת.

ו - עֵז הַבָּא, מִן הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת*.

ז - בְּהֵמָה שֶׁשָּׁרָה לַאֲכִילָה.

ח - מוּם הַפּוֹסֵל בְּכוֹר לְקָרְבָּן.

ט - מַשְׁפּוֹן, עֶרְבּוֹן*.

י - כְּנוּי לַמַּצּוֹת (שְׁתֵּי מִלִּים).

כ - הַשָּׁלֵם: "וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכֹל ___ ___" (רֶמֶז: מִקְצוֹעַ שֶׁאָדָם עוֹסֵק בּוֹ).

ל - רָשָׁע, רַע לֵב*.

מ - לְעוֹלָם, לָנֶצַח (שְׁתֵּי מִלִּים)*.

נ - בַּעַל חַיִּים טָהוֹר הַמֻּתָּר לַאֲכִילָה (אֶחָד מִמִּינֵי הָאַנְטִילוֹפוֹת)*.

ס - עוֹף דּוֹרֵס מִמִּשְׁפַּחַת הַבַּזִּים. הָעוֹף הַשֵּׁנִי בְּרְשִׁימַת הָעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים.

ע - כְּלִי לְחֹרֵר חוֹרִים*.

פ - מִן הָעוֹפוֹת הַטְּמֵאִים. "כְּנָפָיו" הֵן קְרוּם מְתוּחַ בֵּין אֶצְבְּעוֹת הַיָּדַיִם וְהָרַגְלַיִם.

צ - בְּסוֹף, אַחֲרֵי עֶבֶר זְמַן מְסֻיָּם, בִּמְלֹאת הַיָּמִים.

ק - תְּתֵּן שַׁי, תִּתֵּן בְּמַתָּנָה (רֶמֶז: נֶאֱמַר עַל אָדוֹן הַמְשַׁחְרֵר עֶבֶד עִבְרִי).

ר - הַיָּחִיד שֶׁמַּפְרִיס פַּרְסָה וְלֹא מַעֲלֶה גֵּרָה.

ש - כְּנוּי לְעַם יִשְׂרָאֵל (שְׁתֵּי מִלִּים)*.

ת - מָקוֹם שָׁרְבוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה (שְׁתֵּי מִלִּים).

ת'שובות: א'ת, ה'ר, ש'ן, ב'קר, ב'קר, ב'קר

סִפּוּרֵי צַדִּיקִים וְאַגָּדוֹת חַזַ"ל לִפְנֵי הַשֵּׁנָה

לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת

כּוֹס מַיִם אַחַת

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים יְקָרִים! אַתֶּם בְּוַדַּאי יוֹדְעִים מָה מְבָרְכִים עַל כּוֹס מַיִם - 'שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ'! אוּלַם כַּמָּה שָׁוֶה כּוֹס מַיִם, אַתֶּם יוֹדְעִים? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

דִּין תּוֹרָה מְעַנְיֵן נִקְרָה לְפִתְחוֹ שֶׁל רַבָּה שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם - **רַבִּי שְׁמוּאֵל סָלַנְט** זְצַ"ל. שְׁנֵי בַּעֲלֵי הַדִּין הָיוּ **בַּעַל מִסְעָדָה יְקָרְתִית וְעוֹבֵר אֹרַח צָמֵא** שֶׁקָּנָה אֶצְלוֹ כּוֹס מַיִם. הָאִישׁ טָעַן כִּי בְּשָׁעָה שֶׁהָלַךְ בִּרְחוֹבָהּ שֶׁל עִיר, חָשׁ לְפֶתַע צְמָאוֹן גָּדוֹל, וּמִכֵּיוָן שֶׁהָיָה סָמוּךְ לְאוֹתָהּ מִסְעָדָה יְקָרְתִית, נִכְנַס אֵלֶיהָ וְקָנָה שָׁם כּוֹס מַיִם קָרִים. אוּלָם כַּאֲשֶׁר בָּא לְשַׁלֵּם, הֻשַּׂת עָלָיו בַּעַל הַמִּסְעָדָה סְכוּם כֶּסֶף גָּדוֹל מְאוֹד עֲבוּר כּוֹס הַמַּיִם! "קָנִיתִי רַק כּוֹס מַיִם!" טָעַן הַקּוֹנֶה בְּתַדְהֵמָה, "**מַדּוּעַ שֶׁאֲשַׁלֵּם עַל כּוֹס מַיִם מְחִיר כֹּה מֻפְרָז?**" וְאִלּוּ בַּעַל הַמִּסְעָדָה טָעַן לְעֻמָּתוֹ: "חֲנוּתִי אֵינֶנָּה קְיוֹסְק פָּשׁוּט, שֶׁבּוֹ אַתָּה מְשַׁלֵּם עַל כּוֹס הַמַּיִם בִּלְבַד, **זֹאת הָרִי מִסְעָדָה יְקָרְתִית!** הַתַּשְׁלוּם הוּא גַּם עֲבוּר הַמָּקוֹם הַנָּאֶה, הַכִּסְאוֹת הַנּוֹחִים, מִזּוּג הָאֲוִיר, הַמּוּזִיקָה וְהַהַגָּשָׁה הַמְכֻבֶּדֶת".

בְּאֵין הַסְכָּמָה בֵּינֵיהֶם, הִגִּיעוּ אֶל רַבִּי שְׁמוּאֵל סָלַנְט, כְּדֵי שֶׁיְּכָרִיעַ בָּעִנְיָן. שָׁמַע הָרַב אֶת טַעֲנוֹתֵיהֶם בְּרֹב קֶשֶׁב, **וּפָסַק כִּי בַּעַל הַמִּסְעָדָה צוֹדֵק**, וְהַקּוֹנֶה חַיָּב לְשַׁלֵּם לוֹ אֶת מְלוֹא הַסְּכוּם הַנִּדְרָשׁ! הוּא הִסְבִּיר לָהֶם: "עַתָּה אֲנִי מֵבִין **מַדּוּעַ תִּקְנוּ חַזַ"ל לְבָרֵךְ אֶת בְּרָכַת 'שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ' עַל כּוֹס שְׁתִיָּה**. יָכוֹל אָדָם לַחֲשֹׁב בְּלִבּוֹ: 'מָה אֲנִי כְּבָר שׁוֹתֶה - כּוֹס מַיִם פְּשׁוּטִים?!' אֲבָל אֵין הַדָּבָר כָּךְ! דַּוְקָא כַּאֲשֶׁר אָנוּ נֶהֱנִים **מֵהַדָּבָר הֵכִי פָּשׁוּט** לְכְאוֹרָה, צָרִיךְ לְהַכְרִיז בְּקוֹל גָּדוֹל 'שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ'. **עַל הַכֹּל אָנוּ מוֹדִים**. הַכֹּל. **לֹא רַק עַל הַמַּיִם**, אֶלָּא גַּם עַל הַיְכֹלֶת לְהַחֲזִיק בְּיָדֵינוּ אֶת הַכּוֹס, עַל הָעֵינַיִם שֶׁרוֹאוֹת אֶת הַמַּיִם, הַלָּשׁוֹן שֶׁטּוֹעֶמֶת אֶת הַמַּיִם, הַהַרְגָּשָׁה הַמְּתוּקָה לִשְׁתּוֹת לִרְוָיָה, וְאַף עַל הַפֶּלָא הַגָּדוֹל בְּכָל מַעֲרֶכֶת הָעִכּוּל הַפּוֹעֶלֶת בְּקִרְבֵּנוּ. בִּבְרָכָה זוֹ אֲנַחְנוּ מַכִּירִים שׁוּב וְשׁוּב בָּעֻבְדָּה כִּי **הַכֹּל בְּמַאֲמָרוֹ וּבְכֹחוֹ שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ**. וְזֶה לֹא דָּבָר פָּשׁוּט בְּכְלָל!"

גַּם אֲנַחְנוּ, יְלָדִים, נִשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לְבָרֵךְ בְּכַוָּנָה, וְנִזְכֹּר כַּמָּה שָׁוֶה אֲפִלּוּ כּוֹס פְּשׁוּטָה שֶׁל מַיִם, וּבְוַדַּאי כַּמָּה שָׁוֶה בְּרָכַת 'שֶׁהַכֹּל' בַּשָּׁמַיִם!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וְנִקַּבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם רִאשׁוֹן

לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהָרִים בְּשְׁבִילִי?

נָעִים לְקַבֵּל עֶזְרָה? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים חֲבִיבִים! לִפְעָמִים, כְּשֶׁמַּשֶּׁהוּ נוֹפֵל לָנוּ, כְּשֶׁצָּרִיךְ לְהָבִיא אוֹ לְקַנּוֹת מַשֶּׁהוּ - כֵּיף לְקַבֵּל עֶזְרָה מֵאֲחֵרִים: שֶׁיָּרִימוּ לָנוּ, שֶׁיְּכִינוּ לָנוּ. זֶה חוֹסֵךְ לָנוּ זְמַן, טִרְחָה וְכֹחַ. אֲבָל הַאִם לְכֻלָּם הָיָה

רַבִּי זַלְמָן נְחֶמְיָה גּוֹלְדְּבֶּרְג זְצַ"ל מֵעוֹלָם **לֹא רָצָה שֶׁיִּטְרְחוּ בִּגְלָלוֹ** וְהָיָה תָּמִיד נִזְהָר בְּכָךְ. בִּקֵּר אֶחָד הִסְתּוֹבֵב הָרַב בְּבֵיתוֹ, וְנָכַר הָיָה שֶׁהוּא **תַּר אַחַר חֻפֶּץ מְסֻיָּם**. אֶחָד מִבְּנֵי הַבַּיִת, שֶׁשָּׂם לֵב לְכָךְ, שָׁאַל

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֵד שֵׁם אוֹת י' וְאוֹת ה' בְּשֵׁם אוֹת ו' וְאוֹת ה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֶ־לֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וַהֲרֵינִי יָרֵא מִמֶּנּוּ בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. וְכֹלָּא קַמֵּיהּ כְּלָא. וַהֲרֵינִי מְמַלִּיכוֹ עַל כָּל אִבְּרִי וְאִבְּרֵי וְגִידֵי מַרְמַ"ח אֵבָרִים וְשַׁסַּ"ה גִּידִים שֶׁל גּוּפִי וְנַפְשִׁי, רוּחִי וּנְשָׁמָתִי מִלְּכוּת נְמוּרָה וּשְׁלֵמָה, וַהֲרֵינִי עֶבֶד לְיְיָ' יִתְבָּרַךְ. וְהוּא בְּרַחֲמָיו יְזַכֵּנִי לְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם וְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

- את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי. בֵּין בְּגוּפִי בֵּין בְּמָמוֹנִי בֵּין בִּכְבוֹדִי בֵּין בְּכָל אֲשֶׁר לִי. בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה. בֵּין בְּגִלּוּי וְחַ בֵּין בְּגִלּוּי אַחֵר לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בִּסְבָתִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד. וּמַה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִין וְחוֹלָאִים רָעִים: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינָי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַרְגִּילֵנִי לְדָבָר מִצְוָה וְאַל תַּרְגִּילֵנִי לִדְבַר עֲבֵרָה. וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִּזָּיוֹן. וְיִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הַטּוֹב וְאַל יִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הָרָע. וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וּמֵחוֹלָאִים רָעִים וְאַל יַבְהִילוּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:

(בלחש) **בָּרוּךְ**, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים

אוֹתוֹ: "**מָה כְּבוֹד הָרַב מְחַפֵּשׂ?** אוּלַי אוּכַל לַעֲזֹר". אוּלָם הָרַב לֹא רָצָה לוֹמַר. רַק לְאַחַר הַפְּצָרוֹת רַבּוֹת, הִסְכִּים לְגַלּוֹת שֶׁהוּא מְחַפֵּשׂ **מַקֵּל שֶׁל מַטְאֲטֵא**. "קָרָה מַשֶּׁהוּ?" שָׁאַל בֶּן מִשְׁפַּחְתּוֹ. "לֹא", עָנָה הָרַב כְּשֶׁחָרָטָה גְּדוֹלָה נִכֶּרֶת עַל פָּנָיו, עַל כָּךְ שֶׁהִתְפַּתָּה לְשַׁתֵּף אֲחֵרִים בַּחִפּוּשִׂים. הָיָה קָשֶׁה לוֹ שֶׁמִּישֶׁהוּ יִטְרַח בִּשְׁבִילוֹ, אֲפִלּוּ טִרְחָה קַלָּה.

נִגַּשׁ בֶּן הַבַּיִת אֶל מְקוֹמוֹ וְגִלָּה שָׁם **דַּף שֶׁל חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁנָּשַׁר מִתַּחַת הַשֻּׁלְחָן**, וְהֵבִין שֶׁקָּשֶׁה לָרַב לְהִתְכּוֹפֵף תַּחַת הַשֻּׁלְחָן לַהֲרִימוֹ, וְלָכֵן הוּא מְבַקֵּשׁ **מַקֵּל שֶׁיְּסַיֵּעַ בְּיָדוֹ**. חִישׁ מַהֵר הֵרִים אֶת הַדַּף הַיָּקָר לְעֵינֵי הָרַב, שֶׁהִפְטִיר בְּצַעַר: "הוֹי, לֹא נָעִים, מִחִילָה. **לָמָּה אַתָּה צָרִיךְ לְהָרִים לִי אֶת הַדַּף?**"

עַד כְּדֵי כָּךְ לֹא רָצָה לְבַקֵּשׁ עֶזְרָה מֵאֲחֵרִים! הָרַב הָיָה יָכוֹל לוֹמַר: 'הֲרֵי זֶה דַּף שֶׁל חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה קְדוֹשִׁים, וְצָרִיךְ לְהָרִים אוֹתוֹ בְּמְהֵרָה!' אֲבָל לֹא, הוּא לֹא רָצָה שֶׁאֲחֵרִים יִתְאַמְּצוּ בִּמְקוֹמוֹ.

לִפְעָמִים קַל לָנוּ יוֹתֵר לְבַקֵּשׁ עֶזְרָה מֵאֲחֵרִים כְּשֶׁמְּדֻבָּר בְּדָבָר מִצְוָה אוֹ מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הֲרֵי ה' צִוָּה לַעֲשׂוֹתָם! אַךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ: "אֱמֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה". נַעֲשֶׂה כְּכָל שֶׁנּוּכַל בְּעַצְמֵנוּ, נֶאֱסֹף אֶת הַיַּהֲלוֹמִים הַיְקָרִים בְּמוֹ יָדֵינוּ. לֹא נַטְרִיחַ אֲחֵרִים בַּעֲבוּרֵנוּ, וְנִזְכֹּר תָּמִיד: הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא סוֹמֵךְ עָלֵינוּ!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם שֵׁנִי

פֶּת שַׁחֲרִית

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים נִפְלָאִים! אַתֶּם בְּוַדַּאי מִשְׁתַּדְּלִים לֶאֱכֹל אֲרוּחַת בֹּקֶר, פַּת שַׁחֲרִית, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם כֹּחַ כָּל הַיּוֹם לַעֲבֹד אֶת ה' בְּשִׂמְחָה. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

בִּשְׁנַת תרמ"ד הִשְׁתַּדֵּךְ **רַבִּי אַבְרָהָם יִצְחָק הַכֹּהֵן קוּק - 'הָרְאָיָ"ה'**, עִם בִּתּוֹ שֶׁל **הָרַב אֵלְיָהוּ דָּוִד רַבִּינוֹבִיץ' תְּאוֹמִים - 'הָאֲדֶ"ת'**, רַבָּה שֶׁל פּוֹנֶיבֶ'ז בְּאוֹתָהּ עֵת, וּבַהֶמְשֵׁךְ רַבָּהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם. לְאַחַר נִשּׂוּאָיו עָבַר הָרַב קוּק לִלְמֹד וְלָגוּר בְּפוֹנֶיבֶ'ז סָמוּךְ לְחוֹתְנוֹ הָאֲדֶ"ת, וְהָיָה סָמוּךְ עַל שֻׁלְחָנוֹ.

בֹּקֶר אֶחָד, לְאַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית, יָשְׁבוּ שְׁנֵי הַחֲכָמִים לִלְמוּד תּוֹרָה בְּמִתְיקוּת וּבְשִׂמְחָה, כְּהֲרְגָלָם. עַד מְהֵרָה הֵם שָׁקְעוּ בַּלִּמּוּד, **וְלֹא שָׂמוּ לֵב לְכָךְ שֶׁהַשֻּׁלְחָן כְּבָר הָיָה עָרוּךְ לִפְנֵיהֶם לְפַת שַׁחֲרִית.**

עוֹד הֵם מְכַוְּנִים כָּל דַּעְתָּם לִלְמוּד **בַּ'שֻׁלְחָן עָרוּךְ אוֹרַח חַיִּים'**, נִכְנְסָה הָרַבָּנִית לְחַדְרָם וְרָאֲתָה שֶׁהֵם מַמְשִׁיכִים בִּלְמוּדָם זְמַן רַב וְלֹא נוֹגְעִים בָּאֹכֶל כְּלָל. הִיא הִפְצִירָה בָּהֶם שֶׁיָּנִיחוּ אֶת תַּלְמוּדָם מִיָּדָם וְיֵשְׁבוּ לַשֻּׁלְחָן הֶעָרוּךְ לֶאֱכֹל, כְּדֵי לְהִתְחַזֵּק וְלֶאֱגֹר כֹּחַ. אוּלָם הֵם, מִתּוֹךְ גֹּדֶל חִשֻּׁקָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה, **לֹא הִרְגִּישׁוּ כְּלָל תֵּאָבוֹן לַאֲכִילָה.**

אָז עָמַד הָרַב קוּק עַל רַגְלָיו, הִשְׁפִּיל עֵינָיו וְאָמַר לָרַבָּנִית בְּדֶרֶךְ צְחוּת: "יָדוּעַ הוּא שֶׁלִּפְעָמִים הַ'שֻׁלְחָן עָרוּךְ' פּוֹסֵק הֲלָכָה פְּסוּקָה וּבָאִים אַחַר כָּךְ שְׁנֵי הַמְפָרְשִׁים שָׁעַל יָדוֹ - **'מָגֵן אַבְרָהָם' וְ'מָגֵן דָּוִד'** וּמִתְנַגְּדִים אֵלָיו. **כָּכָה גַּם בְּקֶשֶׁר לְפַת שַׁחֲרִית.** אָמְנָם מִצַּד "הַשֻּׁלְחָן הֶעָרוּךְ" שֶׁלְּפָנֵינוּ עָלֵינוּ לְהָסֵב לֶאֱכֹל פַּת שַׁחֲרִית, אֲבָל הַ"מָגֵן אַבְרָהָם"(רבי אַבְרָהָם קוּק) וְהַ"מָגֵן דָּוִד" (רבי דָּוִד תְּאוֹמִים) חוֹלְקִים עָלָיו, וְיֵשׁ לָנוּ עַל מָה לִסְמֹךְ".

הַחֲכָמִים שֶׁשָּׁקוּעִים בַּתּוֹרָה לֹא מַרְגִּישִׁים כְּלָל בְּתֵאָבוֹן וּבְתַאֲוַת הָאֲכִילָה. כָּל תַּאֲוָתָם נְתוּנָה לְתוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַמְּתוּקָה. וִיהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה גַּם אֲנַחְנוּ לִנְצֹל וּלְכַוֵּן אֶת כָּל הַתַּאֲוֹת וְהָרְצוֹנוֹת שֶׁלָּנוּ לַעֲבוֹדַת ה' וְלַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (בלחש) וְחָרָה (לעצור) אַף־יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵא־לֹהִים אֲנִי יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם:

(חזור ואומר) יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם אֱמֶת.

יַעְלֶזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵ־ל בְּגַרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ, מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: (יחזור מפסוק "הִנֵּה מִטָּתוֹ" שלוש פעמים)

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:

יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:

יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

יִשַּׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁ־דַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱ־לֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי:

לְיוֹם שְׁלִישִׁי

הָאוֹכֵל בַּשּׁוּק

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים צַדִּיקִים! חָז"ל לִמְּדוּ אוֹתָנוּ שֶׁאֵין זוֹ דֶּרֶךְ אֶרֶץ לְתַלְמִיד חָכָם לֶאֱכֹל בַּשּׁוּק, בְּמָקוֹם צִבּוּרִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲנָשִׁים נוֹסְפִים, וְכָמוּבָן שֶׁלֹּא נָאֶה לֶאֱכֹל בַּדֶּרֶךְ - בַּהֲלִיכָה אוֹ בַּעֲמִידָה. מָה הֱיִיתֶם עוֹשִׂים אִם הֱיִיתֶם רוֹאִים בָּחוּר בֶּן תּוֹרָה אוֹכֵל כָּךְ, בְּצוּרָה שֶׁאֵינָהּ מְכֻבֶּדֶת? הַאִם הֱיִיתֶם מְעִירִים לוֹ? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

פַּעַם עָבַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַגָּר מִוִּיז'נִיץ - הַ'דְּמֶשֶׁק אֱלִיעֶזֶר' - בְּרְחוֹב הָעִיר. וְהִנֵּה הוּא רוֹאֶה לְפָנָיו בָּחוּר אֶחָד מִתַּלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה, שֶׁקָּנָה פֵּרוֹת לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ. לְאַחַר שֶׁשִּׁלֵּם, יָצָא הַבָּחוּר לְדַרְכּוֹ עִם הַשַּׁקִּיּוֹת בְּיָדָיו, וּבְעוֹדוֹ מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ כְּבָר נָגַס בְּפִיו בַּתַּפּוּחַ, בְּצוּרָה כְּלָל לֹא מְכֻבֶּדֶת.

הָרַבִּי הַ'דְּמֶשֶׁק אֱלִיעֶזֶר' לֹא גָּעַר בּוֹ וְלֹא צָעַק עָלָיו חָלִילָה, וְכָמוּבָן נִזְהַר מְאוֹד שֶׁלֹּא לְהַלְבִּין אֶת פָּנָיו. הוּא נִגַּשׁ אֵלָיו בְּנַחַת וְאָמַר לוֹ: "**בְּנִי יַקִּירִי, אֵיךְ כָּתוּב בְּחָז"ל: הָאוֹכֵל בַּשּׁוּק דּוֹמֶה לְ...** דּוֹמֶה...". הָרַב רָצָה לְהַזְכִּיר לוֹ עַד כַּמָּה מְגַנִּים חָז"ל אֲכִילָה שֶׁכָּזוֹ, אוּלָם לֹא רָצָה בְּכָל זֹאת לִפְגֹּעַ בִּכְבוֹדוֹ. הוּא חָזַר מִסִּפֵּר פְּעָמִים עַל הַמִּלָּה 'דּוֹמֶה', כְּחוֹשֵׁב וּמִתְאַמֵּץ לְהִזָּכֵר, כְּאִלּוּ שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַהוּ הַהֶמְשֵׁךְ. לְאַחַר כַּמָּה רְגָעִים, עָנָה הַבָּחוּר: "**דּוֹמֶה לְמֶלֶךְ!**" הוּא טָעָה וְהִתְבַּלְבֵּל בֵּין מַאֲמָר זֶה שֶׁהִתְכַּוֵּן אֵלָיו הָרַב לְבֵין מַאֲמַר חָז"ל - "חָתָן דּוֹמֶה לְמֶלֶךְ". ה'דְּמֶשֶׁק אֱלִיעֶזֶר' נָתַן לוֹ נְשִׁיקָה עַל מִצְחוֹ, חִיֵּךְ וְאָמַר לוֹ: "**מְחוֹל נָא וְהִסְתַּכֵּל שׁוּב בַּגְּמָרָא**, נִדְמֶה לִי שֶׁכָּתוּב שָׁם קְצָת אַחֶרֶת".

נִשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לֶאֱכֹל בְּצוּרָה מְסֻדֶּרֶת וּבְדֶרֶךְ אֶרֶץ. אִם אָנוּ צְרִיכִים לֶאֱכֹל בְּמָקוֹם צִבּוּרִי, בַּגִּנָּה, בְּאוֹטוֹבּוּס וְכִדּוֹמֶה, נַעֲשֶׂה זֹאת בִּישִׁיבָה, וְלֹא בַּהֲלִיכָה אוֹ בַּעֲמִידָה. נִשְׁתַּדֵּל לֶאֱכֹל בְּעֶזְרַת כְּלִי וְלֹא בַּיָּדַיִם, בְּצוּרָה נְקִיָּה וּמְכֻבֶּדֶת, כַּיָּאֶה לִבְנֵי מְלָכִים. בְּכָל מַעֲשֶׂה יֵשׁ לָנוּ אַחְרָיוּת רַבָּה כָּל כָּךְ, כִּי אָנוּ בָּנָיו שֶׁל ה' יִתְבָּרַךְ!

וְעִכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. א-ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם רְבִיעִי

לֹא לְהַפְסִיד אֶת הַהֲלוּלָה

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים אֲהוּבִים! הַצַּדִּיקִים פּוֹעֲלִים רַבּוֹת לְמַעַן עַם יִשְׂרָאֵל בְּחַיֵּיהֶם, אַךְ זְכוּתָם עוֹמֶדֶת לְעַם יִשְׂרָאֵל גַּם לְאַחַר פְּטִירָתָם! בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

הַסִּפּוּר הַבָּא הִתְרַחֵשׁ **לִפְנֵי כִּשְׁלוֹשִׁים שָׁנָה**, שָׁנִים רַבּוֹת אַחַר פְּטִירָתוֹ שֶׁל **רַבִּי חוּמְאנִי עָלוּשׁ**. יְהוּדִי אֶחָד, שֶׁאָבִיו הָיָה מֻחְשׁוֹבִי הַתַּלְמִידִים שֶׁל הָרַב עָלוּשׁ, שָׁהָה בִּתְקוּפָה זוֹ בְּחֶבְרוֹן. בְּיוֹם חֲמִישִׁי אֶחָד, עֵת הִתְקָרְבָה שַׁבָּת הַמַּלְכָּה, הוּא אָרַז אֶת חֲפָצָיו וּמִהֵר לַחֲזֹר הַבַּיְתָה לְעִיר מְגוּרָיו - צְפַת. לְשֵׁם כָּךְ, הָיָה צָרִיךְ לְהַגִּיעַ קֹדֶם בְּאוֹטוֹבּוּס לִירוּשָׁלַיִם וּמִשָּׁם לַעֲלוֹת עַל אוֹטוֹבּוּס חֲזָרָה לִצְפַת. לְפָנֵי כֵּן רָצָה אוֹתוֹ יְהוּדִי לַעֲבֹר בְּשׁוּק מַחֲנֵה יְהוּדָה כְּדֵי **לִקְנוֹת כַּמָּה דְּבָרִים לִכְבוֹד הַשַּׁבָּת**.

כַּעֲבֹר כַּמָּה דַּקּוֹת, בְּדַרְכּוֹ לְשָׁם, נִזְכַּר לְפֶתַע שֶׁאוֹתוֹ יוֹם הוּא לֹא אַחֵר מֵאֲשֶׁר **יוֹם הַהִלּוּלָה שֶׁל הַצַּדִּיק - רַבִּי חוּמְאנִי!** הוּא נֶעֱצַר, מִתְלַבֵּט מְאוֹד מָה לַעֲשׂוֹת: **הַאִם לְמַהֵר אֶל הָאוֹטוֹבּוּס** כְּדֵי לְהַגִּיעַ

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידוי.

אָנָּא יְיָ אֱ-לֹהֵינוּ וֵא-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ, וְאַל תִּתְעַלַּם מִלְּבֵנוּ מִתַּחֲנָתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁה עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱ-לֹהֵינוּ וֵא-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל חָטָאנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. אֲנַחְנוּ וְאָבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי וְלָשׁוֹן הָרַע. הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה. יָעַצְנוּ עֲצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. מָרִינוּ דְּרָכֶיךָ. נָאַצְנוּ. נָאַפְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. פָּגַמְנוּ. צָרַרְנוּ. צָעַרְנוּ. אָב וָאֵם. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תָּעַבְנוּ. תָּעִינוּ וְתִעְתַּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ. וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) **אָנָּא בְּכֹחַ**, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, **תַּתִּיר צְרוּרָה.** (אב"ג יח"ץ)

יום שני (לקרוא בראשון בלילה) **קַבֵּל רִנַּת**, עַמְּךָ. **שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא.** (קר"ע שט"ן)

יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) **נָא גְּבוֹר**, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, **כְּבָבַת שָׁמְרֵם.** (גנ"ד יכ"ש)

יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) **בָּרְכֵם טַהֲרֵם**, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, **תָּמִיד גְּמָלֵם.** (בט"ר צת"ג)

יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) **חְסִין קָדוֹשׁ**, **בְּרֹב טוּבְךָ**, נַהֵל עֲדָתֶךָ. (חק"ב טנ"ע)

יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) **יָחִיד גֵּאֶה**, לְעַמְּךָ פְּנֵה, **זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.** (יב"ל פז"ק)

יום שבת (לקרוא בשישי בלילה) **שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל**, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, **יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.** (שק"ו צי"ת)

(בלחש) **בָּרוּךְ**, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, **לְעוֹלָם וָעֶד.**

אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, **כִּי עֵת לְחָנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:**

בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, **פָּדִיתָה אוֹתִי** יְיָ א-ל אֱמֶת:

שבע ברכות

בסעודת חתן וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'בורא פרי הגפן'. ומנהג ארץ ישראל לקרות שתי פרשות, אחת לברכת המזון ואחת לברכת התנים, ואחר שסיים המברך ברכת המזון, אינו מברך 'בורא פרי הגפן' אלא מתחיל השני לברך על הכוס שבירך 'שהכול נהיה לכבודו' עד סוף שבע הברכות, ואחר כך מברך הראשון 'בורא פרי הגפן' ומכוון להוציא את השומעים, ובזמנים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, **שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, **יוֹצֵר הָאָדָם:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, **אֲשֶׁר יָצַר** אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי־עַד. **בָּרוּךְ** אַתָּה יְיָ, **יוֹצֵר הָאָדָם:**

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל עֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּמִהֵרָה בְשִׂמְחָה. **בָּרוּךְ** אַתָּה יְיָ, **מְשַׂמֵּחַ** צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמֵּחַ רֵעִים אֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחֲךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. **בָּרוּךְ** אַתָּה יְיָ, **מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חָתָן וְכַלָּה, גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה, אַהֲבָה וְאַחֲוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת, מְהֵרָה יְיָ אֱ-לֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה, קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם, וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם. **בָּרוּךְ** אַתָּה יְיָ, **מְשַׂמֵּחַ** חָתָן עִם הַכַּלָּה:

והמזמן שבירך כוס ברכת המזון, אומר:

סַבְּרֵי מָרָנָן (ויענו:) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, **בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:**

אֶל הַצִּיּוּן הַקָּדוֹשׁ בִּצְפַּת עוֹד לִפְנֵי הַשְׁקִיעָה, **אוֹ לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל זֹאת אֶל הַשּׁוּק?** הוּא לֹא רָצָה לְהַפְסִיד אֶת הַזְּכוּת הַיְקָרָה לַעֲלוֹת לְצִיּוּנוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּיוֹם הַהִלּוּלָה, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי - כֵּיצַד יַגִּיעַ הַבַּיְתָה בְּלִי מַשֶּׁהוּ מְיֻחָד לְשַׁבָּת?

לְאַחַר הִתְלַבְּטוּת קָשָׁה, **הֶחְלִיט שֶׁלֹּא לְהַפְסִיד אֶת הַהִלּוּלָה**, וְרַגְלָיו נָשְׂאוּ אוֹתוֹ לְכִוּוּן הַתַּחֲנָה הַמֶּרְכָּזִית. הוּא עָלָה עַל הָאוֹטוֹבּוּס וְהִתְיַשֵּׁב בְּמְקוֹמוֹ, שָׂמַח עַל כָּךְ שֶׁיִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ אֶל הַצַּדִּיק. וְאָכֵן, עַד מְהֵרָה, הִתְבָּרֵר לוֹ עַד כַּמָּה **זְכוּתוֹ שֶׁל הָרַב עַמְדָה לוֹ לִשְׁמִירָה וְלַהֲגָנָה**. בֵּין נוֹסְעֵי הָאוֹטוֹבּוּס הֵחֵלָה לַעֲבֹר הַשְׁמוּעָה הַקָּשָׁה: אֵרוּעַ קָשֶׁה הִתְרַחֵשׁ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה בְּשׁוּק מַחֲנֵה יְהוּדָה. בְּאוֹתוֹ מָקוֹם בְּדִיּוּק שֶׁאֵלָיו רָצָה אוֹתוֹ יְהוּדִי לְהַגִּיעַ, **הִתְרַחֵשׁ לְפֶתַע פִּיצוּץ שֶׁגָּרַם לִפְצִיעָתָם שֶׁל יְהוּדִים רַבִּים!** אִם לֹא הָיָה מְמַהֵר לְהַגִּיעַ לַהִלּוּלָה שֶׁל הָרַב, הָיָה גַּם הוּא עָלוּל לְהִפָּגַע שָׁם, חָס וְשָׁלוֹם.

נִשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לְכַבֵּד אֶת הַצַּדִּיקִים, וּלְהִתְפַּלֵּל לַה' שֶׁיְּזַכֵּנוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לִשְׁמִירָה וְלַהֲגָנָה תָּמִיד בִּזְכוּת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, כֵּן שֶׁשּׁוּם עֵצָה וּמַחְשָׁבָה רָעָה שֶׁל שׂוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל - לְעוֹלָם לֹא תַּצְלִיחַ!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. א־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ליום חמישי

הַנִּיצוֹץ הַיְּהוּדִי לֹא יִכָּבֶה לְעוֹלָם!

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים מְתוּקִים! לִפְעָמִים הַיֵּצֶר הָרַע מַפִּיל אֶת הָאָדָם וְגוֹרֵם לוֹ לַחְטֹא וּלְהִתְרַחֵק מִתּוֹרָה וּמִצְוֹות. אֲבָל אֶת הַנִּיצוֹץ הַיְּהוּדִי שֶׁבְּקִרְבּוֹ - אוֹתוֹ הוּא לְעוֹלָם לֹא יוּכַל לְכַבּוֹת! בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

רַבִּי מֹשֶׁה אַהֲרֹן פִּינְטוֹ זָצַ"ל כִּהֵן כְּרַבָּה שֶׁל הָעִיר מוּגְדּוֹר שֶׁבְּמָרוֹקּוֹ. בְּמֶשֶׁךְ אַרְבָּעִים שָׁנָה שָׁהָה סָגוּר בְּבֵיתוֹ, וְכִמְעַט שֶׁלֹּא יָצָא מֵהַבַּיִת. כָּךְ **יָשַׁב וְשָׁקַד יָמִים וְלֵילוֹת עַל הַתּוֹרָה** וְעַל הָעֲבוֹדָה. אֶת מְעַט הַמָּזוֹן שֶׁהָיָה צָרִיךְ - הָיוּ מְבִיאִים לוֹ אֶל הַבַּיִת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן חַי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יְהוּדִי צַדִּיק וְתַלְמִיד חָכָם, וּשְׁמוֹ - **רַבִּי רָפָאֵל אֵלְיָהוּ עַבּוּ** זָצַ"ל. הָרַב עַבּוּ כֹּהֵן כְּאַב בֵּית הַדִּין בְּחֵיפָה וּבְתֵל אָבִיב, וּלְאַחַר מִכֵּן גַּם כְּדַיָּן בְּבֵית הַדִּין הָרַבָּנִי הַגָּדוֹל. **הַמַּצָּב הִרְוִיחַנִי בְּמָרוֹקּוֹ הָיָה אָז קָשֶׁה מְאוֹד.** יְלָדִים יְהוּדִים רַבִּים נִשְׁלְחוּ לְבָתֵּי סֵפֶר שֶׁל 'אֶלִיאַנְס', שָׁם נִסּוּ לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת אֹרַח הַכְּפִירָה. נָסַע הָרַב עַבּוּ לְמָרוֹקּוֹ וּפָעַל בִּמְסִירוּת גְּדוֹלָה לְהָקִים יְשִׁיבוֹת וְתַלְמוּדֵי תּוֹרָה עֲבוּר הַיְלָדִים. **הוּא אָסַף כְּשִׁשִּׁים תַּלְמִידִים מְבֻחָרִים**, שֶׁהוֹרֵיהֶם הָיוּ מוּכָנִים לִשְׁלֹחַ אוֹתָם מִמָּרוֹקּוֹ, כְּדֵי שֶׁיִּתְחַנְּכוּ בְּמוֹסְדוֹת תּוֹרָנִיִּים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּאַנְגְּלִיָּה, בְּצָרְפַת וְעוֹד. רֹב הַהוֹרִים עֲנִיִּים הָיוּ, וְלֹא הָיָה בְּיָכְלָתָם לְמַמֵּן אֶת כַּרְטִיס הַטִּיסָה. עַל כֵּן **הֶצְרַךְ הָרַב עַבּוּ לְהַשִּׂיג הוֹן עָתֵק כְּדֵי לְשַׁלֵּם עֲבוּר שִׁשִּׁים כַּרְטִיסֵי טִיסָה!**

בַּעֲצַת הַקְּרוֹבִים אֵלָיו, **נָסַע הָרַב לָעִיר מוּגְדּוֹר, בָּהּ הָיוּ יְהוּדִים עֲשִׁירִים וּנְדִיבֵי לֵב.** הוּא הִתְקַבֵּל בִּמְאוֹר פָּנִים גָּדוֹל בְּבֵיתוֹ שֶׁל **הָרַב פִּינְטוֹ**, וְסִפֵּר עַל מַטָּרַת בּוֹאוֹ. הָרַב פִּינְטוֹ, שֶׁאַהֲבַת הַתּוֹרָה בָּעֲרָה בְּלִבּוֹ, מִהֵר לְהַזְמִין אֵלָיו אֶת רֹאשׁ הַקָּהָל וְעִמּוֹ אֶת שְׁלֹשֶׁת עֲשִׁירֵי הָעִיר. כָּל אֶחָד מֵהֶם תָּרַם סְכוּם גָּדוֹל, אַךְ עֲדַיִן נוֹתְרוּ עֶשְׂרוֹת יְלָדִים שֶׁלֹּא הָיָה כֶּסֶף כְּדֵי לִרְכֹּשׁ עֲבוּרָם כַּרְטִיס. שָׁאַל הָרַב אֶת הַנִּדִיבִים: "**הַאִם יֵשׁ בָּעִיר עוֹד אָדָם שֶׁיּוּכַל לְתָרֹם סְכוּם מַשְׁמָעוּתִי?**" הֵשִׁיבוּ לוֹ הָעֲשִׁירִים: "כֵּן. גָּר כָּאן בָּעִיר עוֹד יְהוּדִי עָשִׁיר מְפֻלָּג, אַךְ הוּא מוֹכֵר בְּשָׂר טְרֵפוֹת, וּמִתְנַהֵג כְּגוֹי גָּמוּר, וַאֲפִלּוּ לֹא עָשְׂתָה בְּרִית מִילָה לִבְנוֹ". סִפֵּר לָהֶם הָרַב פִּינְטוֹ:

"הַיְּהוּדִי הַזֶּה שׁוֹלֵחַ לִי מִפַּעַם לְפַעַם תְּרוּמָה. אֵינִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ, אֶלָּא נוֹתֵן אוֹתָהּ לְנִצְרָכִים, אֲבָל שְׁלִיחַת הַתְּרוּמָה הִיא **סִימָן שֶׁלֹּא כָּבָה בּוֹ לְגַמְרֵי הַזִּיק הַיְּהוּדִי**". קָרְאוּ לוֹ אֵלִיָּ", הוֹרָה הָרַב.

כַּעֲבֹר שָׁעָה קַלָּה הִגִּיעַ אוֹתוֹ יְהוּדִי אֶל בֵּית הָרַב. סִפֵּר לוֹ הָרַב פִּינְטוֹ לְשֵׁם מָה קָרָא לוֹ, וְהוֹסִיף: "אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתָּה רָחוֹק מְאוֹד מִתּוֹרָה וּמִמִּצְוֹות, אֲבָל אִם אַתָּה שׁוֹלֵחַ לִי תְּרוּמָה מִפַּעַם לְפַעַם, וַדַּאי שֶׁיֵּשׁ עֲדַיִן בִּלְבָבְךָ חִבּוּר לַיְּהַדוּת. **אַף שֶׁנִּפַלְתָּ בִּרְשֶׁת הַיֵּצֶר וְסָטִיתָ מֵהַדֶּרֶךְ, אַתָּה יוֹדֵעַ וּמֵבִין שֶׁהָעוֹלָם אֵינוֹ הֶפְקֵר**, וְאַחַר מוֹתְךָ יִהְיֶה עָלֶיךָ לָתֵת דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. **בְּרְצוֹנִי לְהַצִּיעַ לְךָ הַצָּעָה** שֶׁתִּתֵּן לְךָ הַצָּלָה מִסְּיֶמֶת בָּעוֹלָם הַבָּא". אוֹתוֹ יְהוּדִי יָשַׁב וְהִקְשִׁיב כְּשֶׁדְּמָעוֹת בְּעֵינָיו. הִמְשִׁיךְ הָרַב וְאָמַר: "יֵשׁ כַּמָּה עֶשְׂרוֹת יְלָדִים יְהוּדִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַצִּיל אוֹתָם מֻרְדֶּמֶת שַׁחַת, וּלְצֹרֶךְ כָּךְ צָרִיךְ לִקְנוֹת לָהֶם כַּרְטִיסֵי טִיסָה. **אִם תַּעֲשֶׂה זֹאת וְתַצִּיל אֶת הָרוּחָנִיּוּת שֶׁלָּהֶם, תְּקֻנֶּה לְךָ בְּכָךְ חֵלֶק גָּדוֹל לָעוֹלָם הַבָּא**".

אוֹתוֹ יְהוּדִי מִהֵר לְבֵיתוֹ, וְכַעֲבֹר זְמַן קָצָר חָזַר וְהֵבִיא לָרַב פִּינְטוֹ תִּיק מָלֵא כֶּסֶף. כָּךְ קָנָה הָרַב עֲבוּר כַּרְטִיסֵי טִיסָה וְהֵבִיא אֶת הַיְלָדִים לִישִׁיבוֹת, וְהֵם עָלוּ וְנִתְעַלּוּ בַּעֲבוֹדַת ה' וּבְלִמּוּד תּוֹרָה. בְּיוֹם מִן הַיָּמִים פָּגַשׁ בְּנוֹ שֶׁל הָרַב פִּינְטוֹ אֶת הַנֶּכֶד שֶׁל אוֹתוֹ יְהוּדִי, שֶׁהוּא כַּיּוֹם רֹאשׁ יְשִׁיבָה גָּדוֹל, וְאַף הֵקִים מוֹסְדוֹת תּוֹרָה חֲשׁוּבִים! **אָמְנָם הַיְּהוּדִי מִמּוּגְדּוֹר לֹא עָשָׂה בְּרִית מִילָה לִבְנוֹ, אֲבָל הַנֶּכֶד, דּוֹר שְׁלִישִׁי, מֻרְבֶּה תּוֹרָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל!**

לְכָל יְהוּדִי יֵשׁ אֶת הַיְכֹלֶת וְהַכֹּחַ לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה, לִגְדֹּל וּלְהִתְעַלּוֹת! וִיהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה גַּם אֲנַחְנוּ וְכָל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתֵּנוּ וְכָל יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת דְּבֵקִים תָּמִיד בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹות, וְלֹא יִכָּבֶה הַנִּיצוֹץ הַיְּהוּדִי שֶׁבָּנוּ לְעוֹלָם!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּם בְּיַחַד: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּנְקַבֵּל עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם. א־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

ברכה מעין שלוש

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

אם אכל מזונות יאמר: **עַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה**

אם שתה יין יאמר: **עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן**

אם אכל פירות משבעת המינים יאמר: **עַל הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ**

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה, טוֹבָה וּרְחָבָה, שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ, וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

רַחֵם יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ :

(א) **עָלֵינוּ,**

(ב) **וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,**

(ג) **וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ,**

(ד) **וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,**

(ה) **וְעַל מִזְבְּחֶךָ**

(ו) **וְעַל הֵיכָלֶךָ,**

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ,

וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ,

בשבת: **וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה.** בראש חודש: **וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.** בראש השנה: **וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.**

ביום טוב ובחול המועד - **וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם:** בפסח: **חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.** בשבועות: **חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה.**
בסוכות: **חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.** בשמיני עצרת: **שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה.** ביום (טוב): **מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.**

כִּי אַתָּה טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְנוֹדֶה לְךָ [יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ] עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	פירות שבעת המינים:
הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה.	**פְּרִי הַגֶּפֶן.**	**הַפֵּרוֹת.**
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מִחְיָתָהּ וְעַל כַּלְכָּלָתָהּ.	**פְּרִי גַפְנָהּ.**	**פֵּרוֹתֶיהָ.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות **הַמִּחְיָה.**	אם שתה יין **פְּרִי הַגֶּפֶן.**	פירות משבעת המינים **הַפֵּרוֹת.**
של ארץ ישראל **מִחְיָתָהּ.**	של ארץ ישראל **פְּרִי גַפְנָהּ.**	של ארץ ישראל **פֵּרוֹתֶיהָ.**

ברכת בורא נפשות

לאחר האכילה - על פרות האילן (חוץ מז' מינים), על פרות הארצות, ועל דבר שאין גידולו מן הארץ, אם אכל כזית בכדי אכילת פרס (4 דקות, ו"א 8 דקות), או שתה רביעית בבת אחת (חוץ מן היין), מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחִסְרוֹנָן, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חָי, בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים.

תפילת הדרך

היוצא לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לְמָחוֹז חֶפְצֵנוּ לְשָׁלוֹם, (אם חוזר בו ביום מוסיף: וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם), וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל־אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּדָּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בָּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי א־ל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן
מִשְׁכַּן שִׁילֹה

יְטוּל מַיִם אַחֲרוֹנִים וְיֵנֶגֶב, וְיֹאמַר:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱ-לֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים אֱ-לֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת הָאֱ-לֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָ-הּ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:
וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ:

אם מברכים בזימון המזמן אומר: הַב לָן וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא:
עונים: שְׁמַיִם:
המזמן אומר: בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בשבת: וּבִרְשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא),
(ביום טוב: וּבִרְשׁוּת יוֹמָא טָבָא אִשְׁתְּמֵיהּ קַדִּישָׁא)
(בסוכות: וּבִרְשׁוּת שְׁבָעָה אִשְׁפִּזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין) וּבִרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי וּבִרְשׁוּתְכֶם נְבָרֵךְ
(בעשרה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
עונים: בָּרוּךְ (בעשרה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
המזמן חוזר: בָּרוּךְ (בעשרה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
בסעודת חתן המזמן: נְבָרֵךְ (בעשרה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהִשְׂמַחְתָּה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
ועונים: בָּרוּךְ (בעשרה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהִשְׂמַחְתָּה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: (והמזמן חוזר)

הדיני מכוון לשם מצות עשה של ברכת המזון

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵ-ל בעל הכוח הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ (במידת חסדו) בְּחֵן (בסבר פנים יפות) בְּחֶסֶד, בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים (ולא בכלל זבריותינו).
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל-בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּבְטוּבוֹ (במידת חסדו) הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ (מזון) וְאַל (מכין מזון) יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הוּא אֵ-ל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל, וְהֵטִיב לַכֹּל, וְהֵתְקִין (הכין מבעוד יום) מִחְיָה וּמָזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא, בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר: (כשסוק הבא פורשים כפרום כלפי מעלה) וְצָרִיךְ לְמִזֵּן מְאוֹד בְּפִסּוּק זֶה כִּי בו עִקַּר הַפַּרְנָסָה, וְכוֹחַ שֶׁהַשֵּׂרָה זָן וּמְפַרְנֵס לְכָל, וּכְמוֹ כֵּן שֶׁהַשֵּׂרָה זָן וּמְפַרְנֵס בְּכָבוֹד "פּוֹתֵחַ אֶת-יָדֶךָ
לְהוֹדִיעַ שֶׁפַע לָעוֹלָם וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל-חַי רָצוֹן" כְּפִי רְצוֹנוֹ וְצוּרְכּוֹ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה), הַזָּן אֶת הַכֹּל (בחסדו):

נוֹדֶה לְךָ יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם):
(א) עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה (שבולם חמדוה) טוֹבָה וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן,
(ב) עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים,
(ג) וְעַל בְּרִיתְךָ (ברית המילה) שֶׁחָתַמְתָּ (שחקקה) בִּבְשָׂרֵנוּ,
(ד) וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ,
(ה) וְעַל חֻקֵּי רְצוֹנְךָ (המצוות) שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ,
(ו) וְעַל חַיִּים (שחונתנו) וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה (בעצמך) זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בחנוכה ובפורים אומרים כאן "על הניסים":
אם לא אמר ונזכר לפני שאמר תיבת "ה" של ברכת על הארץ - חוזר לאומרו.
ואם נזכר אחר שאמר תיבת "ה", יאמר אותו בהרחמן, ויאמר: הרחמן הוא יעשה לנו ניסים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו, בימים ההם בזמן הזה, בימי וכו'

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בחנוכה אומר:	בפורים אומר:
בִּימֵי מַתִּתְיָה בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפُרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵס וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:	בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵס וְפֶלֶא וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל הַכֹּל על כל הטובות הללו יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת שִׁמְךָ, כָּאָמוּר:
"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ (כשאמר מילת "את" יזכור מעט מים ליין שבכוס ברכת המזון)
אֶת יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֶיךָ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ": בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם (השפיע עלינו בהנהגת הרחמים) יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם):
(א) עָלֵינוּ
(ב) וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בכך שתקבצנו ותגאלנו,
(ג) וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ החרבה - שֶׁתִּבָּנֶה במהרה בימינו, (מכאן מפרט את המקומות המיוחדים שבירושלים קדושה למעלה מקדושה.)
(ד) וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן (מקום שכינה) כְּבוֹדֶךָ, ועכשיו הוא שמם,
(ה) וְעַל הֵיכָלֶךָ החלק החיצוני שבבית המקדש,
(ו) וְעַל מְעוֹנֶךָ האולם שבבית המקדש,
(ז) וְעַל דְּבִירֶךָ קודש הקודשים,
(ח) וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ כל ביה"מ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו.

אָבִינוּ! אנא מלך:
רְעֵנוּ בדברים החביבים לקיומנו, זוּנֵנוּ בדברים שאנשם הבריחים, כגון: פירות ושאר דברים,
פַּרְנְסֵנוּ לבוש, כַּלְכְּלֵנוּ פרנסה סדירה, הַרְוִיחֵנוּ פרנסה ברווח,
הַרְוַח לָנוּ הלצנו מְהֵרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ,
וְנָא, אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם), לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה בכל טוב וְהָרְחָבָה הנדיבה, הָעֲשִׁירָה שלא חסרה לעולם וְהַפְּתוּחָה שתמיד מוכנה לתת.
יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה כשנתדקק למתנות והלוואות של בני אדם, וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא אם לא נפרע חובותינו,
וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ שנזכה לראות בהתחדשותה:

בשבת קודש מוסיפים:
רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יהי רצון מלפניך שתורונו יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) בְּמִצְוֹתֶיךָ בקיום מצוותיך (בכלל), וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה בפרט, כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ. נִשְׁבַּת בּוֹ ממלאכה וְנָנוּחַ בּוֹ מנוחת מרגוע וְנִתְעַנֵּג בּוֹ באכלים ערבים ובלימוד התורה כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה דבר רע וְיָגוֹן צער פנימי בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ תזכנו לראות בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנֶּחָמוֹת. וְהַגֵּם שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׂתִינוּ, חָרְבַן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכַחְנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח לימין רב, וְאַל תִּזְנָחֵנוּ אל תתעלם ממצבנו לָעַד, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה ובידך לחדשינו:

טעה ולא אמר "רצה והחליצנו" בשבת בברכת המזון של סעודה ראשונה ושניה, אם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" כדי לחתום "בונה ירושלים", יאמר "למדני חוקיך", ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ובסעודה שלישית אינו חוזר.

בראש חודש, ביום טוב ובחול המועד אומרים כאן "יעלה ויבוא":
אם שכח אינו חוזר, ויכול לאומרו ברחמן, חוץ מליל א' של פסח וליל א' של סוכות שאם שכח והתחיל ברכת הטוב והמטיב, חוזר לראש ברכת המזון.

אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) וֵא-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה לפניך וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (ועלו וכרונות אלו) לְפָנֶיךָ, לְפְלֵיטָה לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם:

בראש חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,
בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביום טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביום טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בראש השנה: הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בשבועות: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְיָ (ארץ ישראל: יהי הוה ויהיה) אֱ-לֹהֵינוּ (חוץ לארץ: מלך כל העולמות כולם) בּוֹ ביום חוה לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר בכשורה של יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ נשואות עֵינֵינוּ, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִיר֥וֹ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ שנוכח לראותה בבניינה. **בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ**, אֱלֹהֵ֣ינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם. (כלחש: אמן):

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" בשבת, אם נזכר כאן, או קודם שהגיע בברכה הבאה לתיבת "לעד", אומר זה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֶת יוֹם - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

- אך אם נזכר אחרי שהתחיל "בא"י אמ"ה לעד", חוזר לראש ברהמ"ו.

אבל אם מסופק אם אמר "רצה והחליצנו" אינו צריך לחזור.

ובעבודה שלישית, אם שכח ולא אמר "רצה והחליצנו" ונזכר אחרי "בונה ירושלים", יאמר בא"י אמ"ה אשר נתן, אבל אם התחיל לומר תיכת "לעד", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "עלה ויבוא" בר"ח, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (בשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר מליל ראשון של פסח וליל ראשון של סוכות שחוזר לראש ברכת המזון.

ואם שכח בחול המועד ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", יאמר את הברכה בלי שם ומלכות.

- אם שכח לומר "עלה ויבוא" בראש השנה, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֶת יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "עלה ויבוא" ביום טוב, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (בשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" וגם "עלה ויבוא" בשבת ור"ח, ונזכר לאחר שחתם "בונה ירושלים", יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית, וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵ֣ינוּ, אֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ (חוק בבעל הבוטלת ובעל הבחוחות כולם) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, לָעַד, הָאֵ-ל אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב (קדושו של עם ישראל) רוֹעֵנוּ (בנהגנו) רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב (והעושה מוכות) לַכֹּל, שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם:

הוּא הֵטִיב לָנוּ (בעבר),

הוּא מֵטִיב לָנוּ (בהווה), הוּא יֵיטִיב לָנוּ (בעתיד),

הוּא גְמָלָנוּ שילם לנו שכרנו בעבר,

הוּא גּוֹמְלֵנוּ (בהווה), הוּא יִגְמְלֵנוּ (בעתיד) לָעַד -

חֵן (נועם המשיך לכבוד) וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח (ברכה בשפע) וְהַצָּלָה (מכל רע) וְכָל־טוּב: (ועונים: אָמֵן).

הָרַחֲמָן (מקור הרחמים) הוּא יִשְׁתַּבַּח (יהיה משובח בשבחו) עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדוֹר דּוֹרִים (בכות שנעבדהו).

הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ לָנֶצַח נְצָחִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי, [בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר,] בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבֹּר עֹל גָּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת (בקומה זקופה) לְאַרְצֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יְרַפֵּאנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה [רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף].

הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יָדוֹ הָרְחָבָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל,

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ (בשלמות הברכה)

אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב -

בַּכֹּל (נאמר אצל אברהם), מִכֹּל (נאמר אצל יצחק), כֹּל (נאמר אצל יעקב),

כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד את כולנו בְּרָכָה שְׁלֵמָה (בשלמות),

וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יִפְרֹשׂ (סוכך ושן) עָלֵינוּ (ע"י) סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ.

בשבת: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

בראש־חודש: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

ביום טוב: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

בראש השנה: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

בסוכות: הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנֹּפֶלֶת.

בסוכות: הָרַחֲמָן הוּא יִזַּכֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכַּת עוֹרוֹ שֶׁל לִוְיָתָן.

הָרַחֲמָן הוּא יְשַׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה מִשְּׁבָעָה אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, זְכוּתָם תָּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנֹּפֶלֶת.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן (יקבע את) תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא, וְיִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם (ולא לשם כבוד וכו').

ברכת האורח: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו, וְיִסַּדֵּר בּוֹ כָּל־מַעֲדַנֵּי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ (עָלָיו הַשָּׁלוֹם), כָּל רָעֵב מִמֶּנּוּ יֹאכַל, וְכָל צָמֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת, הוּא וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ, בְּבָנִים שֶׁיִּחְיוּ, וּבִנְכָסִים שֶׁיִּרְבּוּ, בָּרוּךְ יְיָ חַיְלוֹ וּפְעַל יָדָיו תִּרְצֶה, וְיִהְיוּ נִכְסָיו וּנְכָסֵינוּ מְצֻלָּחִים וּקְרוֹבִים לָעִיר, וְאַל יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו וְלֹא לִפְנֵינוּ שׁוּם דָּבָר חֶטְא וְהֶרְהוּר עָוֹן. שֵׁשׂ וְשִׂמְחָה כָּל־הַיָּמִים בְּעֹשֶׁר וְכָבוֹד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא יֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בסעודת חתן: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הֶחָתָן וְהַכַּלָּה, בְּבָנִים זְכָרִים שֶׁל קַיָּמָא, לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַמְּסֻבִּין בַּשֻּׁלְחָן הַזֶּה, וְיִתֵּן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

בסעודת מילה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲבִי הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַיֶּלֶד הַנּוֹלָד, וְכֻשֶּׁם שֶׁזָּכָהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמִילָה, כָּךְ יְזַכֵּהוּ לְהַכְנִיסוֹ לַתּוֹרָה וּלְחֻפָּה, וּלְמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת מַעֲלַת הַסַּנְדָּק וְהַמּוֹהֵל וּשְׁאָר הַמִּשְׁתַּדְּלִים בַּמִּצְוָה, הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וְיִזַּכֵּנוּ וְיקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מַגְדִּיל [בשבת, יום טוב, חול המועד וראש חודש יאמרו: מִגְדּוֹל] לעשות עוז ומבצר של יְשׁוּעוֹת עכור מַלְכּוֹ מלך המשיח, וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ־לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ בני אדם שכוחם רב כאריות נתרששו והגיעו לרעב, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לעומת זאת מבקשי ה' לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב. נַעַר הָיִיתִי יעתה גַּם־זָקַנְתִּי, וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ צאצאיו מְבַקֶּשׁ־לָחֶם: אלא כָּל־הַיּוֹם הצדיק חוֹנֵן וּמַלְוֶה נותן מתנות חינם ומלוה לזולת, ולכן וְזַרְעוֹ יהיה לִבְרָכָה:

מַה שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לִשְׂבָעָה,

וּמַה שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה,

וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה לִבְרָכָה,

כְּדִכְתִיב על נס אלישע: וַיִּתֵּן משרת אלישע הלחמים לִפְנֵיהֶם, ויחברך הלחם וַיֹּאכְלוּ מאה התלמידים וַיּוֹתְרוּ כִּדְבַר יְיָ אדון הכל: בְּרוּכִים תהיו אַתֶּם לַייָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ יהיה הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה עקב כך יְיָ מִבְטַחוֹ:

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו בעלונים הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה ישכון שָׁלוֹם גם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ: אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים:

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

סַבְרִי מָרָנָן: (ועונים: לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵ֣ינוּ, אֱ-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ (חוק בבעל הבוטלת ובעל הבחוחות כולם) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אם שתה רביעית יברך אחריו ברכה מעין שלוש (נמצא בעמוד 75).

שבת

שבת קודש כ"ט אב

- **ר' יהודה לביא**, מגדולי רבני טריפולי.
- **ר' יעקב בירדוגו**, מח"ס 'שופריה דיעקב'.
- **ר' שמואל סלנט**, רבה של ירושלים.
- **ר' אליעזר יוסיא פורטוגל**, האדמו"ר מסקולען.
- **ר' יעקב בן ר' מנחם מנכין שולקס.**

יום ראשון ל' אב

- **ר' ראובן הכהן.**
- **ר' דוד נחמיאס**, חבר בית הדין במצרים, מח"ס 'מחנה דן'.
- **ר' זלמן נחמיה גולדבורג**, אב בית דין והעורך הראשי של האנציקלופדיה התלמודית.

יום שני א' אלול

- **שמעיה ואבטליון.**
- **ר' דוד הנגיד**, נכדו של הרמב"ם.
- **ר' שמואל די אבילא.**
- **ר' מיתנוק רחמים דמרי**, מחכמי ג'רבה, מח"ס 'שעת הרחמים'.
- **ר' ראובן ביתאן**, מחכמי תוניס.
- **ר' יהודה קובו הרביעי**, מחכמי סלוניקי.
- **ר' שמואל אבוהב**, מח"ס 'דבר שמואל'.
- **ר' יצחק גאגו צרור**, מחכמי גאבס, מח"ס 'צרור המור'.
- **ר' חנוך הענין מאלסעק**, אדמו"ר ורבה של אלעסק.
- **ר' יעקב מזרחי**, ממרביצי התורה בישראל.
- **ר' יעקב אריה ניימן**, מח"ס 'דרכי מוסר'.

יום שלישי ב' אלול

- **ר' יצחק בר ששת** (הריב"ש).
- **ר' חיים יצחק אלגאזי**, ראב"ד ומגדולי הרבנים באזמיר, מח"ס 'עין יפיו'.
- **ר' אהרון חסון.**
- **ר' אליעזר הגר**, האדמו"ר מוויז'ניץ', הדמשק אליעזר'.
- **ר' משה מאיר מוסקוביץ**, האדמו"ר משאץ מונטריאול.

יום רביעי ג' אלול

- **ר' אברהם יצחק הכהן קוק**, רבה הראשי של ארץ ישראל.
- **ר' אברהם צבי הירש אייזנשטט**, מח"ס 'פתחי תשובה'.
- **ר' אהרן בן ר' אליהו הלוי**, מחכמי ישיבת המקובלים חסידי בית א-ל.
- **ר' אליהו מאנסאני**, תלמיד ה'אור החיים' הקדוש.
- **ר' חוממאני עלוש**, מחכמי מדנין, מח"ס 'אני חומה'.
- **ר' יצחק צדיקה**, מחכמי תוניסיה.
- **ר' רפאל אליעזר נחמיאס**, מח"ס 'הון רב'.
- **ר' יוסף שרים.**
- **ר' שלום אייכנשטיין**, האדמו"ר מזידיטשוב צפת.
- **ר' אברהם עטייה**, דיין בבתי הדין הרבניים בבאר שבע ובאשדוד.

יום חמישי ד' אלול

- **ר' משה פינטו**, מצדיקי מרוקו.
- **ר' שמואל נהון**, ראב"ד טיטוואן.
- **ר' מסעוד מהדאר**, מחכמי תוניס, מח"ס 'שו"ת מים טהורים'.

יום שישי ה' אלול

- **ר' אהרן משה פיריה**, מגדולי המקובלים בישיבת בית א-ל, מח"ס 'תולדות אהרן ומשה'.
- **ר' משה עידאן**, מגדולי המקובלים ורבני ג'רבה, מח"ס 'תפארת משה'.
- **ר' שלום כאסכי**, ראב"ד ומגדולי רבני ארם צובא.
- **ר' משה אהרון פינטו.**
- **ר' דוד שלמה צבי בידרמן**, האדמו"ר מולעלוב ירושלים.

"טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב. וְ

הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וְיֵרָחֵם עַל נ

יום שבת - כט אב	יום ראשון - ל אב	יום שני - א אלול
מזל עקיבא בת שרה ז"ל הוקדש ע"י בתה שרית הי"ו	אביתר שלום בן ברוך ז"ל בן יוסף ונחמה הי"ו הוקדש ע"י המשפחה הי"ו	ארז שירם בן סעדיה ז"ל הוקדש ע"י שירם אסנת ואלי הי"ו
עוזיאל (נח) ישראל בן ראובן וזהרה ז"ל הוקדש ע"י ישראל דוד הי"ו	מאיר בן אירן ז"ל הוקדש ע"י ברכה מישאלי הי"ו	אסתר גויטע בת רליה ז"ל הוקדש ע"י אלי דנין הי"ו
לטיפה מוגרבי בת מרים ז"ל	דינה בוטאשוילי בת תמר ז"ל הוקדש ע"י משה מרון הי"ו	עופר בן דליה ז"ל הוקדש ע"י ישראל צחייקוב הי"ו
סלימן עוקשי בן יחיא ז"ל	שני שושנה ז"ל ברדיצ'סקי (פוי) בת מזל שולה הי"ו	ר' נתן בוריה בן חיים ז"ל הוקדש ע"י משפחת בוריה הי"ו
עליזה עיישה דנינו בת אסתר ז"ל הוקדש ע"י משפחת דנינו הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999	חנניה טמסוט בן סוליקה ז"ל הוקדש ע"י משפחת חדד הי"ו
להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
		להקדשות: 073-222-4-999

רִיחַ ה' הֲנִיחֵם בְּגַן עֵדֶן, הֵם וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמָּהֶם,

תהיה נשמתם צרו

התמונות והציורים באדיבות:
יצחק אלמקיאס-אומנות יהודית | הרב יהודה שטרן | הרב מרדכי כהן | חוברות 'בינת המקראות' | ד. ביכמן | יוני גרשטיין | צדיקים 360 | וקסברגר | אנציקלופדיה לחכמי תימן | פוטו ציון | מאיר טויזר | מכון המאורות | שיחות הרה"ג נבנצל - באדיבות ישיבת הכותל | מכון כלי המקדש | ספר 'הוראה של תורה' | ספר שיעורים לספר ויקרא | אוסף גנזך קידוש השם בני ברק | קדם מכירות |

זכויות יוצרים
© **הבהרה:**
רוב התכנים בגיליון מצוטטים מתוך ספרים המוגנים על פי כל חוק ובהתאם לכל דין בזכויות יוצרים של מחברי הספרים. אין לעשות שימוש בגיליון זה ו/או בתכני המצוטטים ו/או בתכני המערכת ללא קבלת רשות מפורשת בכתב מהמו"לים וממערכת הגיליון

אזכרה

...וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הַוָּלָדוֹ"

נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הַנִּפְטָרִים בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם:

יום שלישי - ב אלול חיים כבתי בן יהודה ז"ל הוקדש ע"י יהודה כבתי הי"ו	יום חמישי - ד אלול רחל בת סעדה ז"ל הוקדש ע"י משפחת לוי הי"ו	יום שישי - ה אלול יוסף יצחק בן לאה ז"ל הוקדש ע"י יפעת אברהמי הי"ו
יום שלישי - ב אלול רועי בן צדוק ז"ל הוקדש ע"י ילדיו ומשפחתו הי"ו	יום חמישי - ד אלול אלדד בן שלמה הרמס ז"ל הוקדש ע"י מש' הרמס הי"ו	יום שישי - ה אלול אריה גולדמן בן צבי ז"ל הוקדש ע"י שמואל טובי הי"ו
יום שלישי - ב אלול אליהו בן הניה ז"ל	יום חמישי - ד אלול קונפיטה ביתן בת נינה ז"ל הוקדש ע"י לירן חדד הי"ו	יום שישי - ה אלול ייטב יום טוב בן מלכה ז"ל הוקדש ע"י המשפחה הי"ו
להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
יום רביעי - ג אלול אברהם ששון בן יעקב פנחס הכהן ז"ל הוקדש ע"י לאה בת פלורי הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
יום רביעי - ג אלול קורן מגידיש ז"ל בן וסינה שרה הי"ו הוקדש ע"י משפחת מגידיש הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
יום רביעי - ג אלול שמחה בת דוד הנולדת מן לאה אשת סימן טוב ז"ל	להקדשות: 073-222-4-999	
יום רביעי - ג אלול נתנאל מכמן ז"ל בן שלמה הי"ו		

...בְּבַעַל הָרַחֲמִים וְהַסְלִיחוֹת, וְבֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

...ורה בצרור החיים

יום השנה לפטירת הוריכם או יקיריכם מתקר"ב?

זוהי חובתכם להחזיר להם טובה ונחת, פעם בשנה!

הקדישו את הגיליון לעילוי נשמתם

והיו שותפים בזיכוי הרבים והפצת התורה של יותר מ-120,000 משפחות בכל רחבי הארץ וכך תזכו שבשבת האזכרה לפטירת יקיריכם ילמדו רבבות מעמך ישראל לעילוי נשמתם בגיליון 'משכן שילה'

וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.

(להקדשות – נא להתקשר עד חודש וחצי לפני תאריך האזכרה)

בנוסף ניתן להקדיש את הגיליון להצלחה, רפואה, זיווג הגון, זרע קודש של קיימא ועוד. הקדשות אלו יפורסמו בשולי הגיליון.

"וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד"

ברכת השנה
ה'תשפ"ו

המעוניינים להקדיש את הגיליון להצלחת, לרפואה
או לעילוי נשמת יקיריהם לכל שנת ה'תשפ"ו
יכנו למערכת

073-222-4-999

זכות חברים העצומה של כ-125,000 משפחות
תלמידות מגיליון 'משכן שילה' מידי שבת
תעמוד להם לנצח נצחים!